Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. kovo 4 d.
(OR. en)

6988/24

Tarpinstitucinė byla:
2021/0136(COD)

CODEC 603
TELECOM 87
COMPET 226
MI 217
DATAPROTECT 105
JAI 330
PE 34

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014, kiek tai susiję su Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymu – Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai (2024 m. vasario 26–29 d., Strasbūras)

I. ĮVADAS

Vadovaujantis SESV 294 straipsnio nuostatomis ir Bendra deklaracija dėl praktinių bendro sprendimo procedūros taisyklių[1], įvyko keli neoficialūs Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos atstovų pasitarimai siekiant dėl šio dokumento susitarti per pirmąjį svarstymą.

[1] OL C 145, 2007 6 30, p. 5.

Atsižvelgiant į tai, Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto (ITRE) pirmininkas Cristian-Silviu BUŞOI (EPP, RO) ITRE komiteto vardu pateikė pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento, dėl kurio Romana JERKOVIĆ (S&D, HR) parengė pranešimo projektą, kompromisinį pakeitimą (6 pakeitimas). Dėl šio pakeitimo buvo susitarta pirmiau minėtų neoficialių pasitarimų metu. ITRE komiteto vardu C. S. BUŞOI taip pat pateikė teisėkūros rezoliucijos, kurioje pateikiami pareiškimai, pakeitimą (7 pakeitimas).

Be to, Kairiųjų frakcija pateikė keturis pakeitimus (2, 3, 4 ir 5 pakeitimai), ID frakcija pateikė vieną pakeitimą (8 pakeitimas), ECR frakcija pateikė keturis pakeitimus (9, 10, 11 ir 12 pakeitimai), o Verts/ALE frakcija pateikė keturis pakeitimus (13, 14, 15 ir 16 pakeitimai).

II. BALSAVIMAS

Balsuojant 2024 m. vasario 29 d. plenariniame posėdyje pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl reglamento kompromisinis pakeitimas (6 pakeitimas) ir teisėkūros rezoliucijos pakeitimas (7 pakeitimas) buvo priimti. Kitų pakeitimų priimta nebuvo. Taip iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas yra Parlamento per pirmąjį svarstymą priimta pozicija, kuri pateikiama šio pranešimo priede išdėstytoje jo teisėkūros rezoliucijoje[2].

Parlamento pozicija atspindi tai, dėl ko anksčiau susitarė institucijos. Todėl Taryba turėtų galėti patvirtinti Parlamento poziciją.

Tada aktas būtų priimtas ta redakcija, kuri atitinka Parlamento poziciją.

---

[2] Teisėkūros rezoliucijoje išdėstytoje Parlamento pozicijos redakcijoje pažymėti Komisijos pasiūlyme padaryti pakeitimai. Į Komisijos tekstą įrašytas naujas tekstas pažymėtas ***paryškintuoju kursyvu***. Išbrauktas tekstas pažymėtas simboliu „▌“.

P9_TA(2024)0117

Europos skaitmeninės tapatybės sistema

2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 (COM(2021)0281 – C9-0200/2021 – 2021/0136(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2021)0281),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 114 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0200/2021),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 20 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[1],

– atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 13 d. Regionų komiteto nuomonę[2],

– atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį, ir į 2023 m. gruodžio 6 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Teisės reikalų komiteto ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A9-0038/2023),

1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;

2. atsižvelgia į Komisijos pareiškimus, pridėtus prie šios rezoliucijos;

3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;

---

[1] OL C 105, 2022 3 4, p. 81.
[2] OL C 61, 2022 2 4, p. 42.

4. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2021)0136

Europos Parlamento pozicija, priimta 2024 m. vasario 29 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014, kiek tai susiję su dėl Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymu

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[1],

atsižvelgdami į Europos regionų komiteto nuomonę[2],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros[3],

---

1 OL C 105, 2022 3 4, p. 81.
2 OL C 61, 2022 2 4, p. 42.
3 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

(1) 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikate „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ skelbiama apie Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014[1] peržiūrą siekiant padidinti ▌ jo veiksmingumą, išplėsti jo teikiamą naudą įtraukiant ir privatųjį sektorių ir propaguoti patikimas skaitmenines tapatybes visiems europiečiams;

(2) 2020 m. spalio 1–2 d. išvadose, Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją pasiūlyti sukurti Sąjungos masto saugios viešosios elektroninės atpažinties sistemą, įskaitant sąveikius skaitmeninius parašus, kad žmonės galėtų kontroliuoti savo tapatybę ir duomenis internete, taip pat kad būtų sudarytos sąlygos naudotis viešosiomis, privačiosiomis ir tarpvalstybinėmis skaitmeninėmis paslaugomis;

▌

[1] 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).

(3) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu (ES) 2022/2481[1] nustatytoje 2030 m. skaitmeninio dešimtmečio politikos programoje nustatyti Sąjungos sistemos tikslai ir skaitmeniniai tikslai, skirti tam, kad juos įgyvendinant ne vėliau kaip 2030 m. būtų plačiai įdiegta patikima, savanoriška, naudotojų kontroliuojama skaitmeninė tapatybė, kuri būtų pripažįstama visoje Sąjungoje ir kuri kiekvienam naudotojui suteiktų galimybę kontroliuoti savo duomenis internetinėse sąveikose;

(4) Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtoje „Europos deklaracijoje dėl skaitmeninio dešimtmečio skaitmeninių teisių ir principų“[2] (toliau – deklaracija) pabrėžiama visų teisė naudotis skaitmeninėmis technologijomis, produktais ir paslaugomis, į kuriuos jau kūrimo etapu integruojamos saugos, patikimumo ir privatumo apsaugos funkcijos. Tai apima užtikrinimą, kad visiems Sąjungoje gyvenantiems žmonėms būtų pasiūlytos galimybės naudotis prieinama, saugia ir patikima skaitmenine tapatybe, suteikiančia galimybę naudotis įvairiomis paslaugomis prisijungus ir neprisijungus prie interneto ir kuri būtų apsaugota nuo kibernetinio saugumo rizikos ir kibernetinių nusikaltimų, be kita ko, duomenų saugumo pažeidimų ir tapatybės vagystės ar manipuliavimo ja. Deklaracijoje taip pat teigiama, kad visi turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą. Ta teisė apima duomenų naudojimo ir dalijimosi jais kontrolę;

---

1 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4).

2 OL C 23, 2023 1 23, p. 1.

(5) Sąjungos piliečiai ir gyventojai Sąjungoje turėtų turėti teisę į skaitmeninę tapatybę, kurią tik jie patys visiškai kontroliuoja ir kuri suteikia jiems galimybę naudotis savo teisėmis skaitmeninėje aplinkoje ir dalyvauti skaitmeninėje ekonomikoje. Tam tikslui pasiekti turėtų būti nustatyta Europos skaitmeninės tapatybės sistema, kad Sąjungos piliečiai ir gyventojai Sąjungoje galėtų visoje Sąjungoje naudotis viešosiomis ir privačiosiomis paslaugomis prisijungus ir neprisijungus prie interneto;

(6) suderinta skaitmeninės tapatybės sistema turėtų prisidėti prie skaitmeniniu požiūriu labiau integruotos Sąjungos kūrimo mažinant skaitmenines kliūtis tarp valstybių narių ir įgalinant Sąjungos piliečius ir gyventojus Sąjungoje naudotis skaitmenizacijos teikiama nauda, kartu didinant skaidrumą ir stiprinant jų teisių apsaugą;

(7) laikantis darnesnio požiūrio į elektroninę atpažintį turėtų sumažėti dabartinio susiskaidymo, kylančio dėl skirtingų nacionalinių sprendimų naudojimo ***arba dėl to, kad kai kuriose valstybėse narėse nėra tokių elektroninės atpažinties sprendimų***, rizika ir sąnaudos. ***Toks požiūris turėtų*** sustiprinti vidaus rinką, sudarant sąlygas Sąjungos piliečiams, gyventojams Sąjungoje, kaip apibrėžiama pagal nacionalinę teisę, ir įmonėms identifikuoti save ir ***patvirtinti savo tapatybę*** prisijungus ***ir neprisijungus prie interneto saugiai, patikimai, vartotojui patogiu būdu***, patogiai, ***prieinamai ir suderintomis sąlygomis*** visoje Sąjungoje. ***Europinė skaitmeninės tapatybės dėklė turėtų fiziniams ir juridiniams asmenims visoje Sąjungoje suteikti galimybę naudotis suderintomis elektroninės atpažinties priemonėmis, kurios suteiktų jiems galimybę nustatyti su jų tapatybe susietų duomenų autentiškumą ir jais dalytis.*** Visi turėtų turėti galimybę saugiai naudotis viešosiomis ir privačiosiomis paslaugomis pasikliaujant pagerinta patikimumo užtikrinimo paslaugų ekosistema ir patikrintais tapatybės įrodymais, taip pat ***elektroniniais*** požymių liudijimais, pavyzdžiui ***akademinėmis kvalifikacijomis***, įskaitant universiteto ***laipsnius ar kitas besimokant įgytas ar profesines kvalifikacijas***. Europos skaitmeninės tapatybės sistema siekiama pereiti nuo kliovimosi tik nacionaliniais skaitmeninės tapatybės sprendimais prie elektroninių požymių liudijimų, kurie galioja ***ir yra teisiškai pripažįstami visoje Sąjungoje***, teikimo. Elektroninių požymių liudijimų teikėjams turėtų būti naudingos aiškios ir vienodos taisyklės, ***o*** viešojo administravimo institucijos turėtų turėti galimybę kliautis atitinkamo formato elektroniniais dokumentais;

(8) kai kurios valstybės narės yra įdiegusios ir naudoja elektroninės atpažinties priemones, kurias pripažįsta paslaugų teikėjai Sąjungoje. Be to, pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 buvo investuojama į nacionalinius ir tarpvalstybinius sprendimus, įskaitant elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, sąveikumą pagal tą reglamentą. Siekiant užtikrinti papildomumą ir kad elektroninės atpažinties priemonių, apie kurias pranešta, dabartiniai naudotojai greitai priimtų europines skaitmeninės tapatybės dėkles, taip pat kuo labiau sumažinti poveikį esamiems paslaugų teikėjams, tikimasi, kad europinių skaitmeninės tapatybės dėklių srityje bus naudinga remtis patirtimi, susijusia su esamomis elektroninės atpažinties priemonėmis ir Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis įdiegtų elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, infrastruktūra;

(9) visai asmens duomenų tvarkymo veiklai pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679[1] ir, kai aktualu, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB[2]. Šiame reglamente numatyti sprendimai pagal sąveikumo sistemą taip pat atitinka tas taisykles. Sąjungos duomenų apsaugos teisėje numatyti duomenų apsaugos principai, pavyzdžiui, duomenų kiekio mažinimo ir tikslo apribojimo principas ir pareigos, pavyzdžiui, pritaikytoji ir standartizuotoji duomenų apsauga;

---

1 *2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).*

2 *2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).*

(10) tam, kad būtų remiamas Sąjungos įmonių konkurencingumas, internetinių paslaugų teikėjai tiek prisijungę, ***tiek neprisijungę prie interneto*** turėtų turėti galimybę pasikliauti visoje Sąjungoje pripažįstamais skaitmeninės tapatybės sprendimais, nepriklausomai nuo valstybės narės, kurioje tie sprendimai yra ***teikiami***, taip gaudami naudos iš suderinto Sąjungos požiūrio į patikimumą, saugumą ir sąveikumą. ***Tiek*** naudotojai, ***tiek*** paslaugų teikėjai ▌ turėtų turėti galimybę gauti naudos iš tos pačios elektroninių požymių liudijimų teisinės vertės visoje Sąjungoje. ***Suderinta skaitmeninės tapatybės sistema siekiama sukurti ekonominę vertę palengvinant prekių ir paslaugų įsigijimą, gerokai sumažinant veiklos sąnaudas, susijusias su elektroninio identifikavimo ir autentiškumo patvirtinimo procedūromis, pavyzdžiui, naujų klientų jungimosi metu, ir sumažinant kibernetinių nusikaltimų, pavyzdžiui, tapatybės vagysčių, duomenų vagysčių ir sukčiavimo internete, galimybę, tokiu būdu skatinant Sąjungos labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau - MVĮ) didesnį efektyvumą ir saugią skaitmeninę transformaciją;***

(11) europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų palengvinti vienkartinio duomenų pateikimo principo taikymą, taip sumažinant administracinę naštą ir remiant tarpvalstybinį Sąjungos piliečių bei gyventojų Sąjungoje ir įmonių judumą visoje Sąjungoje, taip pat skatinant sąveikių e. valdžios paslaugų plėtojimą visoje Sąjungoje;

(12) įgyvendinant šį reglamentą asmens duomenų tvarkymui taikomas ***Reglamentas*** (ES) 2016/679, Europos Parlamento ir Tarybos ***reglamentas (ES) 2018/1725***[1] ***ir Direktyva 2002/58/EB***. Todėl šiame reglamente turėtų būti nustatytos konkrečios apsaugos priemonės, kuriomis būtų užtikrinama, kad elektroninės atpažinties priemonių ir elektroninių požymių liudijimų teikėjai negalėtų sujungti kitas paslaugas teikiant gautų asmens duomenų su asmens duomenimis, ***tvarkomais siekiant teikti*** paslaugas, kurioms taikomas šis reglamentas. ***Su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių suteikimu susiję asmens duomenys turėtų būti saugomi logiškai atskirti nuo bet kokių kitų europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjo turimų duomenų. Šiuo reglamentu europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjams neturėtų būti kliudoma taikyti papildomas technines priemones, kuriomis prisidedama prie asmens duomenų apsaugos, pavyzdžiui, fizinį asmens duomenų, susijusių su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimu, atskyrimą nuo bet kokių kitų teikėjo turimų duomenų. Nedarant poveikio Reglamentui (ES) 2016/679, šiame reglamente papildomai patikslinamas tikslų apribojimo, duomenų kiekio mažinimo ir pritaikytosios bei standartizuotosios duomenų apsaugos principų taikymas;***

[1] 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos ***reglamentas (ES) 2018/1725*** dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

(13) europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų turėti projektuojant įdiegtą bendro skydelio funkciją, kad būtų užtikrintas didesnis skaidrumas, privatumas ir naudotojų kontrolė jų asmens duomenų atžvilgiu. Ta funkcija turėtų suteikti paprastą ir patogią naudoti sąsają, kurioje būtų apžvelgiamos visos pasikliaujančiosios šalys, su kuriomis naudotojas dalijasi duomenimis, įskaitant požymius, ir duomenų, kuriais dalijamasi su kiekviena pasikliaujančiąja šalimi, rūšys. Ji turėtų suteikti naudotojams galimybę sekti visas operacijas, įvykdytas naudojantis europine skaitmeninės tapatybės dėkle, pateikiant bent šiuos duomenis: operacijos laikas ir data, operacijos šalies identifikavimo duomenys, prašomi duomenys ir duomenys, kuriais dalijamasi. Ta informacija turėtų būti saugoma net ir tuo atveju, jei operacija nebuvo baigta. Neturėtų būti įmanoma paneigti operacijų istorijoje esančios informacijos autentiškumą. Tokia funkcija turėtų veikti automatiškai. Naudotojai turėtų turėti galimybę lengvai prašyti pasikliaujančiosios šalies nedelsiant ištrinti asmens duomenis pagal Reglamento (ES) 2016/679 17 straipsnį ir lengvai pranešti apie pasikliaujančiąją šalį kompetentingai nacionalinei duomenų apsaugos institucijai, jei gaunamas tariamai neteisėtas arba įtartinas prašymas dėl asmens duomenų tiesiogiai iš europinės skaitmeninės tapatybės dėklės;

(14) valstybės narės į europinę skaitmeninės tapatybės dėklę turėtų integruoti įvairias privatumo išsaugojimo technologijas, pavyzdžiui, įrodymą pagal nulinio žinojimo protokolą. Tie kriptografiniai metodai turėtų leisti pasikliaujančiajai šaliai patvirtinti, ar konkretus pareiškimas, pagrįstas asmens tapatybės duomenimis ir požymių liudijimu, yra teisingas, neperduodant jokių duomenų, kuriais tas pareiškimas grindžiamas ir tokiu būdu apsaugant naudotojo privatumą;

(15) ***šiuo reglamentu*** nustatomos suderintos sąlygos dėl europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, kurias turi ***teikti*** valstybės narės, sistemos kūrimo. Visiems Sąjungos piliečiams ▌ ir gyventojams Sąjungoje, kaip apibrėžta nacionalinėje ***teisėje, turėtų būti suteikta galių saugiai prašyti, atrinkti, jungti, laikyti, ištrinti*** su jų tapatybe susijusius duomenis, jais dalytis ***ir juos pateikti***, ***taip pat prašyti ištrinti jų asmens duomenis*** naudotojui palankiu ir patogiu būdu kontroliuojant vien naudotojui, ***kartu sudarant galimybes pasirinktinai atskleisti duomenis. Šis reglamentas atspindi bendras europines vertybes ir juo laikomasi pagrindinių teisių, teisinės apsaugos priemonių ir atsakomybės, taip apsaugant demokratines visuomenes, Sąjungos piliečius ir gyventojus Sąjungoje***. Tiems tikslams pasiekti naudojamos technologijos turėtų būti kuriamos taip, kad būtų siekiama aukščiausio lygio saugumo, ***privatumo***, patogumo naudotojams, ***prieinamumo***, plataus masto naudojamumo ***ir sklandaus sąveikumo***. Valstybės narės visiems savo piliečiams ir gyventojams turėtų užtikrinti vienodas galimybes naudotis elektronine atpažintimi. ***Valstybės narės neturėtų tiesiogiai ar netiesiogiai riboti prieigos prie viešųjų ar privačiųjų paslaugų fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie pasirinko nenaudoti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, ir turėtų užtikrinti nediskriminacinius alternatyvius sprendimus.***

(16) valstybės narės turėtų pasikliauti šio reglamento joms teikiamomis galimybėmis savo atsakomybe teikti europines skaitmeninės tapatybės dėkles, kuriomis galėtų naudotis jų teritorijoje gyvenantys fiziniai ir juridiniai asmenys. Siekiant suteikti valstybėms narėms lankstumo ir pasinaudoti pažangiųjų technologijų teikiamomis galimybėmis, šiuo reglamentu turėtų būti sudarytos galimybės valstybei narei tiesiogiai teikti europines skaitmeninės tapatybės dėkles pagal valstybės narės suteiktus įgaliojimus arba nepriklausomai nuo valstybės narės, tačiau tai valstybei narei jas pripažįstant;

(17) registracijos tikslais pasikliaujančiosios šalys turėtų pateikti informaciją, kurios reikia jų elektroninei atpažinčiai ir tapatumo nustatymui, susijusiam su europine skaitmeninės tapatybės dėkle. Deklaruodamos numatomą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimą, pasikliaujančiosios šalys turėtų pateikti informaciją apie duomenis, kurių jos paprašys (jei paprašys), kad galėtų teikti savo paslaugas, ir tokio prašymo priežastį. Pasikliaujančiosios šalies registracija palengvina valstybių narių patikrinimus, susijusius su pasikliaujančiųjų šalių veiklos teisėtumu pagal Sąjungos teisę. Šiame reglamente numatyta pareiga registruotis neturėtų daryti poveikio pareigoms, nustatytoms kituose Sąjungos ar nacionalinės teisės aktuose, pavyzdžiui, dėl informacijos, kuri turi būti pateikta duomenų subjektams pagal Reglamentą (ES) 2016/679. Pasikliaujančiosios šalys turėtų užtikrinti atitiktį to reglamento 35 ir 36 straipsniuose numatytoms apsaugos priemonėms, visų pirma atlikdamos poveikio duomenų apsaugai vertinimus ir prieš duomenų tvarkymą konsultuodamosi su kompetentingomis duomenų apsaugos institucijomis, kai iš poveikio duomenų apsaugai vertinimų matyti, kad dėl duomenų tvarkymo kiltų didelis pavojus. Tokios apsaugos priemonės turėtų padėti pasikliaujančiosioms šalims teisėtai tvarkyti asmens duomenis, ypač kalbant apie specialių kategorijų duomenis, pavyzdžiui, sveikatos duomenis.

Pasikliaujančiųjų šalių registracija siekiama padidinti skaidrumą ir pasitikėjimą europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimu. Registracija turėtų būti ekonomiškai efektyvi ir proporcinga susijusiai rizikai siekiant užtikrinti, kad paslaugų teikėjai ją vykdytų. Atsižvelgiant į tai, registracija turėtų apimti automatizuotų procedūrų naudojimą, įskaitant valstybių narių kliovimąsi esamais registrais ir jų naudojimą, ir neturėtų apimti išankstinio leidimo išdavimo proceso. Registracijos procesu turėtų būti sudarytos sąlygos įvairiems naudojimo atvejams, kurie gali skirtis tokiais aspektais kaip veikimo režimas (prisijungus ar neprisijungus prie interneto) arba reikalavimas patvirtinti prietaisų tapatumą sąsajos su europine skaitmeninės tapatybės dėkle tikslais. Registracija turėtų būti taikoma tik pasikliaujančiosioms šalims, kurios teikia paslaugas naudodamosi skaitmenine sąveika;

(18) Sąjungos piliečių ir gyventojų Sąjungoje apsauga nuo neleistino ar nesąžiningo europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimo yra itin svarbi tam, kad būtų užtikrintas pasitikėjimas europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ir europinės skaitmeninės tapatybės dėklės būtų plačiai diegiamos. Naudotojams turėtų būti užtikrinta veiksminga apsauga nuo tokio netinkamo naudojimo. Visų pirma, kai nacionalinės teisminės institucijos, vykdydamos kitą procedūrą, nustato faktus, kurie sudaro nesąžiningo ar kitaip neteisėto europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimo pagrindą, už europinės skaitmeninės tapatybės dėklės išdavėjus atsakingos priežiūros įstaigos, gavusios pranešimą, turėtų imtis priemonių, būtinų užtikrinti, kad pasikliaujančiosios šalies registracija ir pasikliaujančiųjų šalių įtraukimas į tapatumo nustatymo mechanizmą būtų panaikinti arba sustabdyti, kol notifikuojančioji institucija patvirtins, kad nustatyti pažeidimai pašalinti;

▌

(19) visos ***europinės skaitmeninės tapatybės dėklės*** turėtų suteikti naudotojams galimybę patiems naudotis elektronine atpažintimi ir tapatumo nustatymu prisijungus ir neprisijungus prie interneto visose šalyse prieigai prie įvairių viešųjų ir privačiųjų paslaugų. Nepažeidžiant valstybių narių prerogatyvų dėl savo piliečių ir gyventojų atpažinties, ***europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis*** taip pat gali būti tenkinami instituciniai viešojo administravimo įstaigų, tarptautinių organizacijų ir Sąjungos institucijų, įstaigų, biurų ir agentūrų poreikiai. Daugelyje sektorių, įskaitant sveikatos sektorių, kur paslaugos dažnai teikiamos kontaktiniu būdu, būtų svarbus tapatumo nustatymas neprisijungus prie interneto, o e. receptų sistemoje turėtų būtų galima kliautis QR kodais ar panašiomis technologijomis tapatumui patikrinti. Kliaujantis aukštu saugumo užtikrinimo lygiu ***elektroninės atpažinties schemose, europinėse skaitmeninės tapatybės dėklėse*** turėtų būti pasinaudota galimybėmis, kurių suteikia nuo klastojimo apsaugantys sprendimai, pavyzdžiui, saugūs elementai, kad būtų laikomasi pagal šį reglamentą keliamų saugumo reikalavimų. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės taip pat turėtų naudotojams suteikti galimybę kurti ir naudoti visoje Sąjungoje pripažįstamus kvalifikuotus elektroninius parašus ir spaudus. ***Pradėję naudoti europinę skaitmeninės tapatybės dėklę, fiziniai asmenys turėtų turėti galimybę automatiškai ir nemokamai ja naudotis pasirašymui kvalifikuotais elektroniniais parašais, be jokių papildomų administracinių procedūrų taikymo. Naudotojams turėtų būti suteikta galimybė pasirašyti arba patvirtinti antspaudu jų pačių pateiktus teiginius arba požymius.***

Siekdamos naudos visiems ***Sąjungos*** piliečiams ir įmonėms supaprastinus tvarką ir sumažinus išlaidas, be kita ko, suteikus atstovavimo ir e. įgaliojimų galimybę, valstybės narės turėtų ***teikti europines skaitmeninės tapatybės dėkles***, kurios grindžiamos bendraisiais standartais ***ir techninėmis specifikacijomis***, kad užtikrintų sklandų sąveikumą ir ***deramai padidintų IT saugumą, atsparumą kibernetiniams išpuoliams ir tokiu būdu gerokai sumažintų galimus vykstančios skaitmenizacijos pavojus Sąjungos piliečiams, gyventojams Sąjungoje ir įmonėms***. Tik valstybių narių kompetentingos institucijos gali suteikti aukšto lygio patikimumą nustatant asmens tapatybę ir taip užtikrinti, kad asmuo, pareiškęs, kad jam priklauso tam tikra tapatybė, ar ją patvirtinęs asmuo iš tiesų yra asmuo, kuriuo jis teigia esąs. Dėl to būtina, kad ***teikiant*** europines skaitmeninės tapatybės dėkles būtų pasikliaujama teisine Sąjungos piliečių, gyventojų Sąjungoje ar juridinių asmenų tapatybe. ***Kliovimasis teisine tapatybe neturėtų trukdyti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojams naudotis paslaugomis pasitelkiant slapyvardį, kai nėra teisinio reikalavimo dėl teisinės*** tapatybės ***tapatumo nustatymo tikslais. Pasitikėjimas europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis*** būtų sustiprintas, jei išduodančios ***ir valdančios*** šalys privalėtų įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines priemones, kad užtikrintų ***aukščiausią*** saugumo lygį, ***kuris*** atitiktų fizinių asmenų teisėms ir laisvėms kylančią riziką, laikydamosi Reglamento (ES) 2016/679;

(20) kvalifikuoto elektroninio parašo naudojimas neprofesiniais tikslais turėtų būti nemokamas visiems fiziniams asmenims. Valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti priemones, kuriomis būtų užkertamas kelias fiziniams asmenims nemokamai naudoti kvalifikuotus elektroninius parašus profesiniais tikslais, kartu užtikrinant, kad visos tokios priemonės būtų proporcingos nustatytai rizikai ir būtų pagrįstos;

(21) naudinga palengvinti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių diegimą ir naudojimą, jas sklandžiai integruojant į nacionaliniu, vietos ar regioniniu lygmeniu jau įgyvendinamą viešųjų ir privačiųjų skaitmeninių paslaugų ekosistemą. Tam tikslui pasiekti valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti teisines ir organizacines priemones, kad europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjams būtų suteikta daugiau lankstumo ir kad būtų leidžiama daugiau europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcijų, papildančių šiame reglamente numatytas funkcijas, be kita ko, užtikrinant didesnį sąveikumą su esamomis nacionalinėmis elektroninės atpažinties priemonėmis. Tokios papildomos funkcijos jokiu būdu neturėtų pakenkti pagrindinių europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcijų, kaip numatyta šiame reglamente, nustatymui, taip pat neturėtų būti labiau skatinama naudotis esamais nacionaliniais sprendimais nei europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis. Kadangi tokiomis papildomomis funkcijos viršijama šio reglamento taikymo sritis, joms netaikomos šiame reglamente išdėstytos nuostatos dėl tarpvalstybinio kliovimosi europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis;

(22) europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų turėti funkciją, skirtą naudotojo laisvai pasirinktiems ir valdomiems slapyvardžiams generuoti tapatumo nustatymo tikslu siekiant prieigos prie internetinių paslaugų*;*

(23) siekiant aukšto saugumo ir patikimumo lygio, šiuo reglamentu nustatomi europinėms skaitmeninės tapatybės dėklėms taikomi reikalavimai. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių atitiktį tiems reikalavimams turėtų sertifikuoti valstybių narių paskirtos akredituotos ***atitikties vertinimo*** įstaigos;

(24) siekiant išvengti skirtingų požiūrių ir suderinti šiame reglamente nustatytų reikalavimų įgyvendinimą, Komisija, europinių skaitmeninių tapatybės dėklių sertifikavimo tikslu, turėtų priimti įgyvendinimo aktus, kuriais sudaromas referencinių standartų sąrašas, ir, kai būtina, nustatomos specifikacijos ir procedūros, kuriomis nustatomos išsamios techninės tų reikalavimų specifikacijos. Tiek, kiek europinių skaitmeninės tapatybės dėklių atitikties atitinkamiems kibernetinio saugumo reikalavimams sertifikavimui netaikomos esamos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemos, nurodytos šiame reglamente, ir kiek tai susiję su reikalavimais, nesusijusiais su kibernetiniu saugumu, aktualiais europinėms skaitmeninės tapatybės dėklėms, valstybės narės turėtų nustatyti nacionalines sertifikavimo sistemas pagal šiame reglamente pateiktus ir pagal jį priimtus suderintus reikalavimus. Valstybės narės perduoda savo nacionalinių sertifikavimo sistemų projektus Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupei, kuri turi turėti galimybę pateikti nuomones ir rekomendacijas;

(25) atitikties šiame reglamente nustatytiems kibernetinio saugumo reikalavimams sertifikavimas turėtų būti grindžiamas atitinkamomis Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemomis, jeigu jos yra, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/881[1], kuriuo nustatoma savanoriška Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo sistema, skirta IRT produktams, procesams ir paslaugoms;

(26) siekiant nuolat vertinti ir mažinti su saugumu susijusią riziką, turėtų būti reguliariai atliekami sertifikuotų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių pažeidžiamumo vertinimai, kuriais siekiama nustatyti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės komponentų, susijusių su sertifikuotu produktu, sertifikuotu procesu ir sertifikuota paslauga, pažeidžiamumą;

(27) apsaugant naudotojus ir įmones nuo kibernetinio saugumo rizikos, esminiais šiame reglamente nustatytais kibernetinio saugumo reikalavimais taip pat prisidedama prie asmens duomenų ir asmenų privatumo apsaugos stiprinimo. Standartizavimo ir sertifikavimo kibernetinio saugumo aspektais sinergija turėtų būti vertinama bendradarbiaujant Komisijai, Europos standartizacijos organizacijoms, Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūrai (ENISA), Europos duomenų apsaugos valdybai, įsteigtai Reglamentu (ES) 2016/679, ir nacionalinėms duomenų apsaugos priežiūros institucijoms;

---

[1] 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/881 dėl ENISA (Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros) ir informacinių ir ryšių technologijų kibernetinio saugumo sertifikavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetinio saugumo aktas) (OL L 151, 2019 6 7, p. 15).

(28) Sąjungos piliečių ir gyventojų Sąjungoje prisijungimas prie europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų būti palengvintas kliaujantis aukšto saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties priemonėmis. Pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties priemonėmis turėtų būti kliaujamasi tik tais atvejais, kai suderintos techninės specifikacijos ir procedūros naudojant pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties priemones kartu su papildomomis tapatybės tikrinimo priemonėmis leis įvykdyti šiame reglamente nustatytus reikalavimus dėl aukšto saugumo užtikrinimo lygio. Tokios papildomos priemonės turėtų būti patikimos ir patogios naudoti ir galėtų būti grindžiamos galimybe naudoti nuotolinio prisijungimo procedūras, kvalifikuotus sertifikatus, pagrįstus kvalifikuotais elektroniniais parašais, kvalifikuotu elektroniniu požymių liudijimu arba jų deriniu. Siekiant užtikrinti pakankamą europinių skaitmeninės tapatybės dėklių diegimą, įgyvendinimo aktuose turėtų būti nustatytos suderintos naudotojų prisijungimo naudojant elektroninės atpažinties priemones, įskaitant pakankamo saugumo užtikrinimo lygio priemones, techninės specifikacijos ir procedūros;

(29) šio reglamento tikslas – užtikrinti naudotojui visiškai mobilią, saugią ir patogią naudoti europinę skaitmeninės tapatybės dėklę. Kaip pereinamojo laikotarpio priemonė, kol bus prieinami sertifikuoti nuo klastojimo apsaugantys sprendimai, pavyzdžiui, saugūs elementai naudotojų prietaisuose, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių atveju turėtų būti galima kliautis sertifikuotais išoriniais saugiais elementais kriptografinei medžiagai ir kitiems neskelbtiniems duomenims apsaugoti arba elektroninės atpažinties aukšto lygio saugumo užtikrinimo priemonėmis, apie kurias pranešta, siekiant įrodyti, kad laikomasi atitinkamų šio reglamento reikalavimų dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės saugumo užtikrinimo lygio. Šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis nacionalinėms sertifikuoto išorinio saugaus elemento išdavimo ir naudojimo sąlygoms, jei pereinamojo laikotarpio priemonė juo kliaujasi;

(30) europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis turėtų būti užtikrinta aukščiausio lygio ***duomenų apsauga ir*** saugumas ***elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo tikslais siekiant palengvinti prieigą prie viešųjų ir privačiųjų paslaugų***, nepriklausomai nuo to, ar tokie duomenys saugomi vietoje, ar naudojant debesijos sprendimus, ***tinkamai*** atsižvelgiant į skirtingų lygių riziką; ▌

(31) europinėse skaitmeninėse tapatybės dėklėse turėtų būti užtikrintas pritaikytasis saugumas ir jose turėtų būti įdiegtos pažangios apsaugos priemonės, kad būtų užtikrinta apsauga nuo tapatybės ir kitų duomenų vagysčių, atsisakymo suteikti paslaugą ir bet kokios kitos kibernetinės grėsmės. Tokia apsauga turėtų apimti pažangiausius šifravimo ir saugojimo metodus, kurie yra prieinami tik naudotojui ir kuriuos tik jis gali iššifruoti, ir kurie yra grindžiami ištisiniu šifruotu ryšiu su kitomis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ir pasikliaujančiosiomis šalimis. Be to, naudojant europines skaitmeninės tapatybės dėkles turėtų būti reikalaujama saugaus, aiškaus ir aktyvaus naudotojo patvirtinimo operacijoms, atliekamoms naudojantis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis;

(32) dėl nemokamo europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimo duomenų tvarkymas neturėtų viršyti tų duomenų, kurie yra būtini europinėms skaitmeninės tapatybės dėklės paslaugoms teikti. Šiuo reglamentu neturėtų būti leidžiama tvarkyti asmens duomenis, saugomus ar atsirandančius europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjui naudojant europinę skaitmeninės tapatybės dėklę kitais nei europinės skaitmeninės tapatybės dėklės paslaugų teikimo tikslais. Siekiant užtikrinti privatumą, europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjai turėtų užtikrinti nestebėjimą nerinkdami duomenų ir neatsižvelgdami į europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojų operacijas. Toks nestebėjimas reiškia, kad paslaugų teikėjai negali matyti išsamios informacijos apie naudotojo vykdomas operacijas. Tačiau konkrečiais atvejais, remiantis aiškiu išankstiniu naudotojo sutikimu kiekvienu iš tų konkrečių atvejų ir visapusiškai laikantis Reglamento (ES) 2016/679, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjams galėtų būti suteikta prieiga prie informacijos, būtinos konkrečiai paslaugai, susijusiai su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, teikti;

(33) ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių skaidrumas ir jų teikėjų atskaitomybė yra pagrindiniai elementai siekiant užtikrinti socialinį pasitikėjimą sistema ir paskatinti sistemos pripažinimą. Todėl europinių skaitmeninės tapatybės dėklių veikimas turėtų būti skaidrus ir, visų pirma, sudaryti sąlygas patikrinamam asmens duomenų tvarkymui. Kad pasiektų šį tikslą, valstybės narės turėtų atskleisti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudotojo taikomosios programos programinės įrangos komponentų, įskaitant susijusius su asmens duomenų ir juridinių asmenų duomenų tvarkymu, pirminį kodą. Paskelbus šį pirminį kodą pagal atvirojo kodo licenciją, visuomenė, įskaitant naudotojus ir kūrėjus, turėtų galimybę suprasti jo veikimą, atlikti jo auditą ir peržiūrėti kodą. Tai taip pat padidintų naudotojų pasitikėjimą ekosistema ir prisidėtų prie europinių skaitmeninės tapatybės dėklių saugumo, nes būtų visiems suteikta galimybė pranešti apie kodo pažeidžiamumą ir klaidas. Apskritai tai turėtų paskatinti teikėjus pateikti ir palaikyti labai saugų produktą. Tačiau tam tikrais atvejais, valstybės narės gali apriboti naudojamų bibliotekų, ryšių kanalo ar kitų elementų, kurie nėra priegloboje naudotojo įrenginyje, pirminio kodo atskleidimą dėl tinkamai pagrįstų priežasčių, ypač visuomenės saugumo tikslais;***

(34) europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimas ir jų naudojimo nutraukimas turėtų būti išimtinė naudotojų teisė ir pasirinkimas. Valstybės narės turėtų parengti paprastas ir saugias procedūras, pagal kurias naudotojai galėtų prašyti nedelsiant atšaukti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių galiojimą, be kita ko, praradimo ar vagystės atveju. Reikėtų sukurti mechanizmą, naudojamą naudotojui mirus arba juridiniam asmeniui nutraukus veiklą, pagal kurį už fizinio asmens arba juridinio asmens turto perėmimo klausimus atsakinga institucija galėtų prašyti nedelsiant atšaukti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių galiojimą;

(35) siekdamos skatinti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių diegimą ir platesnį skaitmeninių tapatybių naudojimą, valstybės narės turėtų ne tik propaguoti atitinkamų paslaugų naudą, bet ir, bendradarbiaudamos su privačiuoju sektoriumi, tyrėjais ir akademine bendruomene, turėtų parengti mokymo programas, kuriomis būtų siekiama stiprinti jų piliečių ir gyventojų, visų pirma, pažeidžiamų grupių, pavyzdžiui, asmenų su negalia ir vyresnio amžiaus asmenų, skaitmeninius įgūdžius. Valstybės narės, vykdydamos komunikacijos kampanijas, taip pat turėtų didinti informuotumą apie europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudą ir riziką;

(36) siekiant užtikrinti, kad Europos skaitmeninės tapatybės sistema būtų atvira naujovėms, technologiniams pokyčiams ir perspektyvi, valstybės narės ***yra*** skatinamos ***kartu nustatyti*** bandomąsias aplinkas, kuriose būtų saugiai ir taikant kontrolę išbandomi novatoriški sprendimai, visų pirma siekiant pagerinti funkcionalumą, asmens duomenų apsaugą, sprendimų saugumą bei sąveikumą ir pagrįsti būsimus techninių standartų ir teisinių reikalavimų atnaujinimus. Ta aplinka turėtų skatinti ***MVĮ, startuolių ir atskirų novatorių bei tyrėjų, taip pat atitinkamų pramonės suinteresuotųjų subjektų įtraukti. Tokios iniciatyvos turėtų padėti užtikrinti ir sustiprinti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, kurios turi būti teikiamos Sąjungos piliečiams ir gyventojams Sąjungoje, atitiktį reglamentavimo reikalavimams ir techninį patikimumą, taip užkertant kelią kurti sprendimus, kurie neatitinka Sąjungos duomenų apsaugos teisės aktų arba kurių saugumas gali būti pažeidžiamas;***

(37) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1157[1] stiprinamas asmens tapatybės kortelių saugumas iki 2021 m. rugpjūčio mėn. įdiegus geresnes apsaugos priemones. Valstybės narės turėtų apsvarstyti pranešimo apie jas įgyvendinamumą taikant elektroninės atpažinties schemas, kad būtų išplėstas tarpvalstybinis elektroninės atpažinties priemonių prieinamumas;

[1] 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1157 dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo (OL L 188, 2019 7 12, p. 67).

(38) reikėtų supaprastinti ir paspartinti pranešimo apie elektroninės atpažinties schemas procesą, kad būtų skatinamas patogių, patikimų, saugių ir novatoriškų tapatumo nustatymo ir atpažinties sprendimų prieinamumas ir, kai aktualu, skatinti privačius tapatybės teikėjus valstybės narės institucijoms siūlyti elektroninės atpažinties schemas, kad šios praneštų apie jas kaip apie nacionalines elektroninės ***atpažinties*** schemas pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatas;

(39) supaprastinus esamą pranešimų ir tarpusavio vertinimo tvarką, bus užkirstas kelias įvairialypiams požiūriams vertinant įvairias elektroninės atpažinties schemas, apie kurias pranešta, ir bus sudarytos palankesnės sąlygos valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo stiprinimui. Nauji, supaprastinti mechanizmai turėtų paskatinti valstybes nares bendradarbiauti elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, saugumo ir sąveikumo srityse;

(40) valstybės narės turėtų pasinaudoti naujomis, lanksčiomis priemonėmis, kad būtų užtikrinta atitiktis šio reglamento ir atitinkamų pagal jį priimtų įgyvendinimo aktų reikalavimams. Šiuo reglamentu valstybėms narėms turėtų būti sudarytos sąlygos naudotis akredituotų atitikties vertinimo įstaigų parengtomis ataskaitomis ir vertinimais, ***kaip numatyta*** sertifikavimo schemų, kurios turi būti nustatytos Sąjungos lygmeniu pagal Reglamentą (ES) 2019/881, ***kontekste***, kad būtų paremti jų reikalavimai suderinti schemas ar jų dalis su Reglamente (ES) Nr. 910/2014 išdėstytais reikalavimais;

(41) ***viešųjų*** paslaugų teikėjai naudoja ▌ asmens tapatybės duomenis, gautus iš elektroninės atpažinties ***priemonių*** pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014, ***siekdami nustatyti naudotojų iš kitos valstybės narės elektroninės tapatybės atitiktį asmens tapatybės duomenims, teikiamiems tiems*** naudotojams valstybėje narėje, ***atliekančioje tarpvalstybinio lygio*** tapatybės ***atitikties nustatymo procesą***. Tačiau ***daugeliu atvejų***, nepaisant to, kad naudojamas ***minimalus*** duomenų rinkinys, pateiktas pagal elektroninės atpažinties schemas, apie kurias pranešta, ***užtikrinant tikslų tapatybės atitikties nustatymą***, ***kai valstybės narės veikia kaip pasikliaujančiosios šalys, reikia*** papildomos informacijos apie naudotoją ir konkrečių ***papildomų*** unikalių identifikavimo procedūrų, ***kurios turi būti atliktos*** nacionaliniu lygmeniu. Siekiant ir toliau palaikyti elektroninės atpažinties priemonių tinkamumą naudoti, ***teikti geresnes internetines viešąsias paslaugas ir padidinti teisinį tikrumą*** dėl ***naudotojų*** elektroninės ***tapatybės***, Reglamente (ES) Nr. 910/2014 turėtų ▌ būti reikalaujama, kad ***valstybės narės imtųsi konkrečių internetinių priemonių, kad užtikrintų nedviprasmišką tapatybės atitikties nustatymą, kai naudotojai ketina internetu naudotis tarpvalstybinėmis viešosiomis paslaugomis;***

(42) kuriant europines skaitmeninės tapatybės dėkles, labai svarbu atsižvelgti į naudotojų poreikius. Turėtų būti prieinami prasmingo naudojimo atvejai ir internetinės paslaugos, kurias teikiant kliaujamasi europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis. Naudotojų patogumui ir siekiant užtikrinti tarpvalstybinį tokių paslaugų prieinamumą, svarbu imtis veiksmų, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos panašiam požiūriui į internetinių paslaugų kūrimą, plėtojimą ir įgyvendinimą visose valstybėse narėse. Naudinga priemone tam tikslui pasiekti galėtų būti neprivalomos gairės, kaip kurti, plėtoti ir įgyvendinti internetines paslaugas, kurias teikiant kliaujamasi europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis. Tokios gairės turėtų būti parengtos atsižvelgiant į Sąjungos sąveikumo sistemą. Priimant tas gaires valstybėms narėms turėtų tekti pagrindinis vaidmuo;

(43) ***pagal*** Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/882[1] asmenys su negalia turėtų turėti galimybę vienodomis sąlygomis kaip ir kiti naudotojai naudotis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, patikimumo užtikrinimo paslaugomis ir galutiniams vartotojams skirtais produktais, naudojamais teikiant tas paslaugas;

[1] 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

(44) siekiant užtikrinti veiksmingą šio reglamento vykdymą, tiek kvalifikuotiems, tiek nekvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams turėtų būti nustatytas minimalus maksimalių administracinių baudų dydis. Valstybės narės turėtų nustatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijos. Nustatant sankcijas reikėtų tinkamai atsižvelgti į paveiktų subjektų dydį, jų verslo modelius ir pažeidimų sunkumą;

(45) valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų už pažeidimus, pavyzdžiui, tiesioginę ar netiesioginę praktiką, dėl kurios painiojamos nekvalifikuotos ir kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos arba nekvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai piktnaudžiauja ES patikimumo ženklo naudojimu. ES patikimumo ženklas neturėtų būti naudojamas tokiomis sąlygomis, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai leistų manyti, kad bet kokios tų paslaugų teikėjų siūlomos nekvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos yra kvalifikuotos;

(46) šiuo reglamentu neturėtų būti reglamentuojami aspektai, susiję su sutarčių sudarymu arba kitų teisinių pareigų nustatymu ir šių sutarčių bei pareigų galiojimu, kai ***Sąjungos arba nacionalinės*** teisės aktais yra nustatyti reikalavimai dėl formos. Be to, juo neturėtų būti daromas poveikis nacionaliniams formos reikalavimams, susijusiems su viešaisiais registrais, visų pirma, komerciniais ir žemės registrais;

(47) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimas bei naudojimasis jomis ***ir patogumo bei teisinio tikrumo požiūriu gaunama nauda tarpvalstybinių operacijų kontekste, ypač kai naudojamasi kvalifikuotomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis***, tampa vis svarbesni tarptautinei prekybai ir bendradarbiavimui. Sąjungos tarptautiniai partneriai, remdamiesi Reglamentu (ES) Nr. 910/2014, nustato patikimumo užtikrinimo sistemas. ▌ Siekiant palengvinti ***kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo*** paslaugų ir jų teikėjų pripažinimą, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatytos sąlygos, kuriomis trečiųjų valstybių patikimumo užtikrinimo sistemas būtų galima laikyti lygiavertėmis kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ir jų teikėjų sistemai pagal šį reglamentą***.*** ***Toks požiūris turėtų*** papildyti ▌ patikimumo užtikrinimo paslaugų ir teikėjų, įsteigtų Sąjungoje ir trečiosiose valstybėse, tarpusavio pripažinimo galimybę pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 218 straipsnį. ***Nustatant sąlygas, kuriomis trečiųjų valstybių patikimumo užtikrinimo sistemos galėtų būti laikomos lygiavertėmis kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ir jų teikėjų sistemai pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014, turėtų būti užtikrinta atitiktis atitinkamoms Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2555[1] ir Reglamento (ES) 2016/679 nuostatoms ir patikimų sąrašų naudojimas kaip esminiai pasitikėjimo stiprinimo elementai;***

▌

[1] 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (TIS 2 direktyva) (OL L 333, 2022 12 27, p. 80).

(48) šiuo reglamentu turėtų būti skatinama galimybė rinktis ir galimybė pereiti nuo vienos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės prie kitos, kai valstybė narė savo teritorijoje yra patvirtinusi daugiau nei vieną europinės skaitmeninės tapatybės dėklės sprendimą. Siekiant išvengti susaistymo poveikio tokiais atvejais, kai tai techniškai įmanoma, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojų prašymu turėtų užtikrinti veiksmingą duomenų perkeliamumą ir jiems neturėtų būti leidžiama sudarant sutartines, ekonomines ar technines kliūtis užkirsti kelią perėjimui nuo vienos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės prie kitos arba atgrasyti nuo tokio perėjimo;

(49) siekiant užtikrinti tinkamą europinių skaitmeninės tapatybės dėklių veikimą, europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjams reikia veiksmingo sąveikumo ir sąžiningų, pagrįstų ir nediskriminacinių sąlygų, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų prieigą prie mobiliųjų įrenginių aparatinės ir programinės įrangos konkrečių funkcijų. Šie komponentai visų pirma galėtų apimti keitimosi duomenimis trumpu atstumu antenas ir saugius elementus (įskaitant universalias lustines korteles, įterptuosius saugius elementus, mikroSD korteles ir Bluetooth Low Energy (mažo energijos suvartojimo) technologiją). Prieigą prie šių komponentų galėtų kontroliuoti mobiliojo ryšio tinklo operatoriai ir įrangos gamintojai. Todėl, kai to reikia europinių skaitmeninės tapatybės dėklių paslaugoms teikti, mobiliųjų įrenginių originalios įrangos gamintojai arba elektroninių ryšių paslaugų teikėjai neturėtų atsisakyti suteikti prieigą prie tokių komponentų. Be to, įmonėms, paskirtoms pagrindinių platformos paslaugų prieigos valdytojomis, kurias Komisija įtraukė į sąrašą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/1925[1], turėtų būti toliau taikomos konkrečios to reglamento nuostatos, remiantis jo 6 straipsnio 7 dalimi.

[1] ***2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828 (Skaitmeninių rinkų aktas) (OL L 265, 2022 10 12, p. 1).***

(50) siekiant supaprastinti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams taikomas kibernetinio saugumo pareigas ir suteikti tiems teikėjams bei jų atitinkamoms kompetentingoms institucijoms galimybę pasinaudoti Direktyva ***(ES) 2022/2555*** nustatyta teisine sistema, teikiant patikimumo užtikrinimo paslaugas turi būti taikomos tinkamos techninės ir organizacinės priemonės laikantis tos direktyvos nuostatų, pvz., su sistemos triktimi, žmogaus klaida, piktavališkais veiksmais ar gamtiniais reiškiniais susijusios priemonės siekiant valdyti tinklų ir informacinėms sistemoms, kurias tie teikėjai naudoja teikdami savo paslaugas, keliamą riziką ir siekiant pranešti apie reikšmingus incidentus bei kibernetines grėsmes pagal tą direktyvą. Atsižvelgdami į pranešimus apie incidentus, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų pranešti apie bet kokius incidentus, darančius reikšmingą poveikį jų paslaugų teikimui, įskaitant dėl vagystės ar įrenginių praradimo, tinklo kabelių pažeidimo kylančius incidentus ar incidentus, kylančius asmenų tapatybės nustatymo aplinkybėmis. Kibernetinio saugumo rizikos valdymo reikalavimai ir pareigos teikti pranešimus pagal Direktyvą ***(ES) 2022/2555*** turėtų būti laikomi papildančiais patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams keliamus reikalavimus pagal šį reglamentą. Kai tikslinga, pagal Direktyvą ***(ES) 2022/2555*** paskirtosios kompetentingos institucijos turėtų ir toliau taikyti nustatytą nacionalinę praktiką ar gaires dėl saugumo ir pranešimų teikimo reikalavimų įgyvendinimo bei tokių reikalavimų laikymosi priežiūros pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis pareigai pranešti apie asmens duomenų apsaugos pažeidimus pagal Reglamentą (ES) 2016/679;

(51) reikėtų deramai atsižvelgti į būtinybę užtikrinti veiksmingą pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 46b straipsnį paskirtų priežiūros įstaigų ir pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį paskirtų arba įsteigtų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą. Kai priežiūros įstaiga pagal šį reglamentą yra kita nei tokia kompetentinga institucija, jos turėtų glaudžiai bendradarbiauti, laiku keisdamosi aktualia informacija, kad užtikrintų veiksmingą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūrą ir jų atitiktį Reglamente (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyvoje ***(ES) 2022/2555*** nustatytiems reikalavimams. Visų pirma priežiūros įstaigos, paskirtos pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014, turėtų turėti teisę prašyti, kad kompetentingos institucijos, paskirtos ar įsteigtos pagal Direktyvą ***(ES) 2022/2555***, teiktų aktualią informaciją, reikalingą suteikti kvalifikuotą statusą ir atlikti priežiūros veiksmus, siekiant patikrinti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitiktį atitinkamiems reikalavimams pagal ***Direktyvą (ES) 2022/2555*** arba reikalauti, kad jie pašalintų neatitiktį;

(52) būtina numatyti teisinį pagrindą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniam esamų nacionalinių teisės sistemų, susijusių su elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis, pripažinimui. Be to, ta sistema galėtų atverti naujas rinkos galimybes Sąjungos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams siūlyti naujas Europos masto elektroninio registruoto pristatymo paslaugas**.** Siekiant užtikrinti, kad ***duomenys naudojantis kvalifikuota elektroninio registruoto pristatymo paslauga būtų teikiami teisingam adresatui, teikiant kvalifikuotas elektroninio registruoto pristatymo paslaugas turėtų būti visiškai patikimai užtikrinama, kad būtų identifikuotas adresatas, o*** siuntėjui identifikuoti ***pakaktų*** aukšto patikimumo lygio. ***Valstybės narės turėtų skatinti kvalifikuotų elektroninio registruoto pristatymo paslaugų teikėjus užtikrinti, kad jų paslaugos būtų sąveikios su kitų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamomis kvalifikuotomis elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis, kad būtų galima lengvai perduoti elektroninius registruotus duomenis tarp dviejų ar daugiau kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir skatinti sąžiningą praktiką vidaus rinkoje;***

(53) daugeliu atvejų Sąjungos piliečiai ir gyventojai Sąjungoje negali tarpvalstybiniu mastu saugiai ir užtikrinant aukštą duomenų apsaugos lygį keistis su jų tapatybe susijusia skaitmenine informacija, pavyzdžiui, susijusią su jų adresu, amžiumi, profesinėmis kvalifikacijomis, vairuotojo pažymėjimu ir kitais leidimais bei mokėjimo duomenimis;

(54) turėtų būti suteikta galimybė išduoti ir tvarkyti patikimus ***elektroninius*** požymius ir prisidėti prie administracinės naštos mažinimo, įgalinant Sąjungos piliečius ir gyventojus Sąjungoje jais naudotis atliekant savo privačiąsias ir viešąsias operacijas. Sąjungos piliečiai ir gyventojai Sąjungoje turėtų turėti galimybę, pavyzdžiui, įrodyti, kad jie turi vienos valstybės narės institucijos išduotą galiojantį vairuotojo pažymėjimą, kurį gali patikrinti ir juo kliautis atitinkamos kitų valstybių narių institucijos, pasikliauti savo socialinio draudimo kredencialais ar būsimais skaitmeniniais kelionės dokumentais tarpvalstybiniu mastu;

(55) bet kuris paslaugų teikėjas, kuris ***išduoda patvirtintus elektroninės formos požymius,*** pavyzdžiui, diplomus, ***licencijas, gimimo*** liudijimus ***arba įgaliojimus atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims arba veikti jų vardu,*** turėtų būti ***laikomas elektroninio požymių liudijimo patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėju.*** Neturėtų būti atsisakoma pripažinti elektroninio požymių liudijimo teisinės galios tik dėl to, kad jis yra elektroninės formos arba kad jis neatitinka kvalifikuoto elektroninio požymių liudijimo reikalavimų**.** Reikėtų nustatyti bendruosius reikalavimus siekiant užtikrinti, kad kvalifikuoto elektroninio požymių liudijimo teisinė galia prilygtų popierinių teisėtai išduotų liudijimų teisinei galiai. Tačiau tie reikalavimai turėtų būti taikomi nedarant poveikio Sąjungos ir nacionalinės teisės aktams, kuriais nustatomi papildomi konkretiems sektoriams taikomi reikalavimai dėl teisinę galią turinčios formos ir visų pirma tarpvalstybinio kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų pripažinimo, kai tinkama;

(56) platus ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** prieinamumas ir tinkamumas naudoti ***turėtų sustiprinti tai, kad*** jas pripažintų ir ***jomis pasitikėtų tiek privatūs asmenys, tiek*** privatūs paslaugų teikėjai. ***Todėl*** privačiosios pasikliaujančiosios šalys, teikiančios paslaugas, ***pavyzdžiui,*** transporto, energetikos, bankininkystės srityse, finansines paslaugas, socialinės apsaugos, sveikatos, geriamojo vandens, pašto paslaugas, skaitmeninės infrastruktūros, ***telekomunikacijų ar švietimo*** paslaugas, turėtų sutikti su ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** naudojimu teikiant paslaugas, kai pagal ***Sąjungos arba nacionalinę*** teisę arba pagal sudarytas sutartis būtina užtikrinti saugesnį naudotojo tapatumo nustatymą elektroninės atpažinties tikslu. ***Bet koks pasikliaujančiosios šalies prašymas*** europinės skaitmeninės dėklės ***naudotojui pateikti informaciją*** turėtų būti ***būtinas ir proporcingas numatytam naudojimui konkrečiu atveju,*** turėtų ***atitikti*** duomenų kiekio mažinimo principą ***ir juo turėtų būti užtikrinamas skaidrumas, susijęs su tuo, kuriais duomenimis dalijamasi ir kokiais tikslais***. ***Siekiant palengvinti*** europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ***naudojimą ir*** pripažinimą, jas diegiant ▌ reikėtų ***atsižvelgti į plačiai pripažintus pramonės standartus ir specifikacijas***;

(57) jeigu labai didelės interneto platformos, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2065[1] 33 straipsnio 1 dalyje, reikalauja, kad naudotojai nustatytų tapatumą, kad galėtų naudotis internetinėmis paslaugomis, turėtų būti reikalaujama, kad tos platformos sutiktų su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimu naudotojui savanoriškai prašant. Naudotojams neturėtų būti taikoma pareiga naudoti europinę skaitmeninės tapatybės dėklę, kad galėtų naudotis privačiosiomis paslaugomis, ir jiems neturėtų būti ribojama ar trukdoma naudotis paslaugomis dėl to, kad jie nenaudoja europinės skaitmeninės tapatybės dėklės. Tačiau, jei naudotojai to pageidauja, labai didelės interneto platformos turėtų jas priimti tuo tikslu, kartu laikydamosi duomenų kiekio mažinimo principo ir gerbdamos naudotojų teisę naudoti laisvai pasirinktus slapyvardžius. Atsižvelgiant į labai didelių interneto platformų svarbą dėl jų aprėpties, visų pirma išreiškiamos paslaugos gavėjų ir ekonominių operacijų skaičiumi, pareiga pripažinti europines skaitmeninės tapatybės dėkles yra būtina siekiant padidinti naudotojų apsaugą nuo sukčiavimo ir užtikrinti aukšto lygio duomenų apsaugą;

(58) Sąjungos lygmeniu reikėtų parengti elgesio kodeksus, siekiant prisidėti prie elektroninės atpažinties priemonių plataus masto prieinamumo ir tinkamumo naudoti, įskaitant pagal šio reglamento taikymo sritį naudojamas europines skaitmeninės tapatybės dėkles. Elgesio kodeksais turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos paslaugų teikėjams, kurie nėra laikomi labai didelėmis platformomis ir kurie pasikliauja trečiųjų šalių elektroninės atpažinties paslaugomis naudotojų tapatumui nustatyti, plačiu mastu pripažinti elektroninės atpažinties priemones, įskaitant europines skaitmeninės tapatybės dėkles;

---

1 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1).

(59) ***pasirinktinis atskleidimas – tai koncepcija, kuria duomenų savininkui suteikiama teisė atskleisti tik tam tikras didesnio duomenų rinkinio dalis, kad gaunantis subjektas gautų tik tokią informaciją, kuri yra būtina paslaugai, kurios prašo naudotojas, teikti.*** Europine skaitmeninės tapatybės dėkle turėtų būti suteikta techninė galimybė pasirinkti, kuriuos požymius atskleisti pasikliaujančiosioms šalims. Naudotojui turėtų būti sudaryta techninė galimybė ***pasirinktinai atskleisti požymius, įskaitant susijusius su keliomis atskiromis elektroninių liudijimų dalimis, ir jas sujungti bei sklandžiai pateikti pasikliaujančiosioms šalims.*** Ši funkcija turėtų tapti viena iš pagrindinių ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** konstrukcinių funkcijų, tokiu būdu didinant patogumą ir stiprinant ***asmens duomenų*** apsaugą, ***be kita ko, mažinant duomenų kiekį;***

(60) naudotis paslaugomis naudojant slapyvardį neturėtų būti draudžiama, išskyrus atvejus, kai pagal specialias Sąjungos ar nacionalinės teisės taisykles reikalaujama, kad naudotojai nurodytų savo tapatybę;

(61) kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamus požymius, įtraukiamus į kvalifikuotus požymių liudijimus, reikėtų patikrinti pagal autentiškus šaltinius tiesiogiai pagal kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėją arba per paskirtuosius tarpininkus, kurie pripažįstami nacionaliniu lygmeniu, remiantis Sąjungos arba nacionaline teise, kad atpažinties ar požymių liudijimų paslaugų teikėjų ir pasikliaujančiųjų šalių keitimasis patikrintais požymiais būtų saugus. ***Valstybės narės turėtų nacionaliniu lygmeniu nustatyti tinkamus mechanizmus, kuriais būtų užtikrinta, kad kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus išduodantys kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, remdamiesi asmens, kuriam išduodamas liudijimas, sutikimu, galėtų patikrinti požymių autentiškumą, kliaudamiesi autentiškais šaltiniais. Turėtų būti įmanoma, kad tinkami mechanizmai apimtų naudojimąsi konkrečiais tarpininkais arba techninius sprendimus, atitinkančius nacionalinę teisę, kuria suteikiama prieiga prie autentiškų šaltinių. Užtikrinus galimybę naudotis mechanizmu, kuriuo sudaromos sąlygos patikrinti požymius pagal autentiškus šaltinius, kvalifikuotiems elektroninių požymių liudijimų teikėjams turėtų būti lengviau laikytis Reglamentu (ES) Nr. 910/2014 nustatytų pareigų. To reglamento naujame priede turėtų būti pateiktas požymių, kurių atžvilgiu valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų imtasi priemonių, kad kvalifikuoti elektroninių požymių liudijimų teikėjai galėtų naudotojo prašymu elektroniniais būdais patikrinti jų autentiškumą pagal atitinkamą autentišką šaltinį, kategorijų sąrašas;***

(62) saugia elektronine atpažintimi ir teikiant požymių liudijimus finansų paslaugų sektoriuje turėtų būti užtikrintas papildomas lankstumas ir sprendimai, kad būtų galima nustatyti klientų tapatybę ir keistis specifiniais požymiais, reikalingus siekiant vykdyti, pavyzdžiui, vartotojų išsamaus patikrinimo reikalavimus pagal būsimą reglamentą, kuriuo įsteigiama Kovos su pinigų plovimu agentūra, iš investuotojų apsaugos srities teisės kylančius tinkamumo reikalavimus, ar siekiant įvykdyti saugesnio klientų tapatumo nustatymo, ***susijusio su elektronine atpažintimi***, reikalavimus prisijungiant prie sąskaitos ir inicijuojant operacijas mokėjimo paslaugų srityje;

(63) elektroninio parašo teisinė galia neturėtų būti ginčijama dėl to, kad parašas yra elektroninės formos arba kad jis neatitinka kvalifikuoto elektroninio parašo reikalavimų. Tačiau elektroninių parašų teisinę galią turi nustatyti nacionalinė teisė, išskyrus šiuo reglamentu nustatytus reikalavimus, pagal kuriuos kvalifikuotas elektroninis parašas turi būti laikomas lygiaverčiu rašytiniam parašui. Nustatydamos elektroninių parašų teisinę galią, valstybės narės turėtų atsižvelgti į pasirašytino dokumento teisinės vertės ir saugumo lygio bei išlaidų, kurių reikalaujama naudojant elektroninį parašą, proporcingumo principą. Siekiant padidinti elektroninių parašų prieinamumą ir naudojimo mastą, valstybės narės raginamos apsvarstyti galimybę naudoti pažangiuosius elektroninius parašus vykdant kasdienes operacijas, kurioms jos užtikrina pakankamą saugumo ir patikimumo lygį;

(64) tam, kad būtų užtikrintas sertifikavimo praktikos nuoseklumas visoje Sąjungoje, Komisija turėtų paskelbti kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų ir kvalifikuotų elektroninio spaudo kūrimo įtaisų sertifikavimo ir pakartotinio sertifikavimo gaires, be kita ko, dėl jų galiojimo ir laiko apribojimų. Šiuo reglamentu neužkertamas kelias viešosioms ar privačiosioms įstaigoms, patvirtinusioms sertifikuotus kvalifikuotus elektroninio parašo kūrimo įtaisus, leisti laikinai tokį įtaisą sertifikuoti pakartotiniam trumpalaikiam sertifikavimo galiojimo laikotarpiui remiantis ankstesnio sertifikavimo proceso rezultatais, kai toks sertifikavimas per teisiškai nustatytą laikotarpį negali būti atliktas dėl kitos priežasties nei pažeidimas ar saugumo incidentas, nedarant poveikio pareigai atlikti pažeidžiamumo vertinimą ir nedarant poveikio taikytinai sertifikavimo praktikai;

(65) sertifikatų išdavimu interneto svetainių tapatumui nustatyti siekiama suteikti naudotojams patikinimą, kuriam subjektui (***su aukštu patikimumo lygiu dėl jo tapatybės***) priklauso interneto svetainė***, nepriklausomai nuo to, kokioje platformoje ta tapatybė pateikiama***. Tie sertifikatai ***turėtų*** prisidėti prie pasitikėjimo verslo vykdymu internetu kūrimo ▌, nes vartotojai ***pasitikėtų*** interneto svetaine, kurios tapatumas nustatytas. ▌ Interneto svetainės tokius sertifikatus galėtų naudoti savanoriškai. ▌ Norint, kad interneto svetainės tapatumo nustatymas taptų pasitikėjimo ***didinimo*** priemone, ***pagerintų*** naudotojo patirtį ir ***skatintų*** vidaus rinkos augimą, šiame reglamente nustatoma ***patikimumo užtikrinimo sistema, įskaitant*** minimalias saugumo ir atsakomybės pareigas ***kvalifikuotų sertifikatų*** interneto svetainių tapatumui nustatyti teikėjams ir tokių sertifikatų išdavimo ***reikalavimus***. ***Nacionaliniais patikimais sąrašais turėtų būti patvirtintas interneto svetainių tapatumo nustatymo paslaugų ir jų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų kvalifikacijos statusas, įskaitant jų visapusišką atitiktį šio reglamento reikalavimams, susijusiems su kvalifikuotų interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų išdavimu. Kvalifikuotų interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatų pripažinimas reiškia, kad interneto naršyklių teikėjai neturėtų atsisakyti pripažinti kvalifikuotų interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatų autentiškumo siekiant vienintelio tikslo, kad būtų patvirtintas interneto svetainės domeno vardo ir fizinio ar juridinio asmens, kuriam išduotas pažymėjimas, ryšys ar to asmens tapatybė. Interneto naršyklių teikėjai naršyklės aplinkoje turėtų galutiniam naudotojui patogiu būdu rodyti sertifikuotus tapatybės duomenis ir kitus patvirtintus požymius savo pasirinktomis techninėmis priemonėmis.***

Tuo tikslu interneto naršyklių ***teikėjai*** turėtų užtikrinti suderinamumą ir sąveikumą su ***kvalifikuotais interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatais, išduotais visapusiškai laikantis šio reglamento***. ***Kvalifikuotų interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų pripažinimo ir suderinamumo pareiga ir jų sąveikumo pareiga nedaro poveikio interneto naršyklių teikėjų laisvei užtikrinti žiniatinklio saugumą, domeno*** tapatumo nustatymą ***ir žiniatinklio srauto šifravimą tokiu būdu ir naudojant technologiją, kuri, jų nuomone, yra tinkamiausia. Siekiant prisidėti prie galutinių naudotojų saugumo internete, interneto naršyklių teikėjai išimtinėmis aplinkybėmis turėtų turėti galimybę imtis būtinų ir proporcingų atsargumo priemonių, reaguodami į pagrįstus nuogąstavimus dėl saugumo pažeidimų ar nustatyto sertifikato ar sertifikatų rinkinio vientisumo praradimo. Jei interneto naršyklių teikėjai imasi tokių atsargumo priemonių, jie turėtų nepagrįstai nedelsdami pranešti Komisijai, nacionalinei priežiūros įstaigai, subjektui, kuriam buvo išduotas sertifikatas, ir kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, kuris išdavė tą sertifikatą arba sertifikatų rinkinį, apie nuogąstavimą dėl saugumo pažeidimo ar vientisumo praradimo, taip pat apie priemones, kurių imtasi dėl vieno sertifikato ar sertifikatų rinkinio. Tos priemonės neturėtų daryti poveikio naršyklių teikėjų pareigai pripažinti kvalifikuotus interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatus pagal nacionalinius patikimus sąrašus.*** Siekdamos geriau ***apsaugoti Sąjungos piliečius ir gyventojus Sąjungoje ir*** skatinti naudojimąsi kvalifikuotais interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatais, valstybių narių valdžios institucijos turėtų apsvarstyti galimybę juos įdiegti savo interneto svetainėse. ***Šiame reglamente numatytomis priemonėmis, kuriomis siekiama didesnio valstybių narių skirtingų požiūrių ir praktikos, susijusių su priežiūros procedūromis, nuoseklumo, siekiama prisidėti prie didesnio tikėjimo ir pasitikėjimo*** kvalifikuotų interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų ***saugumu, kokybe ir prieinamumu***;

(66) daugelis valstybių narių priėmė nacionalinius reikalavimus dėl saugaus ir patikimo ***elektroninio*** archyvavimo paslaugų, siekdamos sudaryti elektroninių ***duomenų ir elektroninių dokumentų***, taip pat susijusių patikimumo užtikrinimo paslaugų ilgalaikio išsaugojimo galimybę. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, ***pasitikėjimą ir suderinimą visose valstybėse narėse, turėtų būti sukurta kvalifikuotų elektroninio archyvavimo paslaugų teisinė sistema, įkvėpta kitų šiame reglamente nustatytų*** patikimumo užtikrinimo ***paslaugų sistemos***. ***Ši kvalifikuotų elektroninio archyvavimo paslaugų teisinė sistema turėtų suteikti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir naudotojams veiksmingą priemonių rinkinį, apimantį funkcinius elektroninio archyvavimo paslaugos reikalavimus, taip pat turėti aiškų teisinį poveikį, kai naudojamasi kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga. Tos nuostatos turėtų būti taikomos skaitmeniniams duomenims ir skaitmeniniu būdu parengtiems elektroniniams dokumentams, taip pat popieriniams dokumentams, kurie buvo nuskenuoti ir suskaitmeninti. Prireikus, pagal tas nuostatas turėtų būti leidžiama saugomus elektroninius duomenis ir elektroninius dokumentus perkelti į įvairias laikmenas arba formatus, kad jų patvarumas ir įskaitomumas būtų ilgesnis už technologinio galiojimo laikotarpį, kartu kuo labiau užkertant kelią praradimui ir pakeitimui.***

Kai elektroninio archyvavimo paslaugai pateiktuose elektroniniuose duomenyse ir elektroniniuose dokumentuose yra vienas ar daugiau kvalifikuotų elektroninių parašų arba kvalifikuotų elektroninių spaudų, teikiant paslaugą turėtų būti naudojamos procedūros ir technologijos, kuriomis būtų galima padidinti jų patikimumą tokių duomenų saugojimo laikotarpiu, galbūt kliaujantis kitų šiuo reglamentu nustatytų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų naudojimu. Išsaugojimo įrodymams sukurti, kai naudojami elektroniniai parašai, elektroniniai spaudai arba elektroninės laiko žymos, turėtų būti naudojamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos. Ta apimtimi, kuria elektroninio archyvavimo paslaugos šiuo reglamentu nėra derinamos, valstybės narės, laikydamosi Sąjungos teisės, turėtų turėti galimybę palikti galioti arba priimti nacionalines nuostatas, susijusias su tomis paslaugomis, pavyzdžiui, konkrečias nuostatas paslaugų, kurios yra integruotos į organizaciją ir naudojamos tik tos organizacijos „vidaus archyvų“ reikmėms, atveju. Šiame reglamente neturėtų būti daromas skirtumas tarp skaitmeninių duomenų ir skaitmeniniu būdu parengtų skaitmeninių dokumentų ir suskaitmenintų fizinių dokumentų;

(67) nacionalinių archyvų ir atminties institucijų, kaip organizacijų, kurių paskirtis – išsaugoti viešojo intereso dokumentinį paveldą, veikla paprastai yra reglamentuojama nacionalinėje teisėje ir jie nebūtinai teikia patikimumo užtikrinimo paslaugas, kaip tai suprantama šiame reglamente. Tiek, kiek tokios institucijos neteikia tokių paslaugų, šis reglamentas nedaro poveikio jų veiklai;

(68) ▌ elektroniniai registrai ***yra elektroninių duomenų įrašų seka, kuria užtikrinamas jų vientisumas ir jų chronologinės tvarkos tikslumas. Elektroniniai registrai turėtų sukurti chronologinę duomenų įrašų seką. Kartu su kitomis technologijomis jie turėtų prisidėti prie sprendimų dėl veiksmingesnių ir transformatyvių viešųjų paslaugų, kaip antai e. balsavimas, muitinių tarpvalstybinis bendradarbiavimas, tarpvalstybinis akademinių institucijų bendradarbiavimas ir nekilnojamojo turto nuosavybės registravimas decentralizuotuose žemės registruose. Kvalifikuoti elektroniniai registrai turėtų sukurti teisinę prezumpciją dėl unikalios ir tikslios nuoseklios chronologinės registro duomenų įrašų tvarkos ir vientisumo. Dėl specifinių elektroninių registrų požymių, pavyzdžiui, nuoseklios chronologinės duomenų įrašų tvarkos, turėtų būti daromas skirtumas tarp elektroninių registrų ir kitų patikimumo užtikrinimo paslaugų, pavyzdžiui, elektroninių laiko žymų ir elektroninio registruoto pristatymo*** paslaugų. Siekiant ***užtikrinti teisinį tikrumą ir skatinti inovacijas***, ***turėtų būti sukurta*** Sąjungos masto teisinė sistema, pagal kurią numatomas patikimumo užtikrinimo paslaugų, skirtų registruoti duomenis elektroniniuose registruose pripažinimas tarpvalstybiniu mastu. ***Tai turėtų pakankamu mastu užkirsti kelią to paties skaitmeninio turto kopijavimui ir pardavimui skirtingoms šalims daugiau nei vieną kartą. Elektroninio registro sukūrimo ir atnaujinimo procesas priklauso nuo naudojamo, t. y. centralizuoto ar paskirstytojo, registro tipo. Šiuo reglamentu turėtų būti užtikrintas technologinis neutralumas, t. y. nei pirmenybės suteikimas jokiai technologijai, naudojamai diegiant naują patikimumo užtikrinimo paslaugą elektroniniams registrams, nei šios technologijos diskriminavimas. Be to, rengdama įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi kvalifikuotų elektroniniams registrams skirti reikalavimai, Komisija, naudodama tinkamą metodiką, turėtų atsižvelgti į tvarumo rodiklius, susijusius su bet kokiu neigiamu poveikiu klimatui ar kitu su aplinka susijusiu neigiamu poveikiu;***

(69) ***elektroninių registrų*** patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ***turėtų galėti užtikrinti nuoseklų duomenų registravimą registre. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis jokioms teisinėms*** elektroninių registrų naudotojų ***pareigoms*** pagal Sąjungos ***ar*** nacionalinę teisę. ***Pavyzdžiui,*** naudojimo atvejais, kai tvarkomi asmens duomenys, ***turėtų*** būti laikomasi Reglamento (ES) 2016/679, ***ir*** naudojimo atvejais, kurie ***yra susiję su*** finansinėmis ***paslaugomis, turėtų būti laikomasi atitinkamos Sąjungos*** finansinių ▌ paslaugų ***teisės***;

(70) siekiant išvengti vidaus rinkos susiskaidymo ir kliūčių joje dėl besiskiriančių standartų ir techninių apribojimų ir užtikrinti suderintą procesą, kad Europos skaitmeninės tapatybės sistemos įgyvendinimui nebūtų ***daromas poveikis***, būtinas glaudaus ir struktūrizuoto Komisijos, valstybių narių, ***pilietinės visuomenės, akademinės bendruomenės*** ir privačiojo sektoriaus bendradarbiavimo procesas. Siekdamos to tikslo valstybės narės ***ir Komisija*** turėtų bendradarbiauti vadovaudamasi Komisijos ***rekomendacijoje (ES) 2021/946***[1] nustatyta sistema, kad nustatytų Europos skaitmeninės tapatybės sistemai skirtą bendrą Sąjungos priemonių rinkinį. ***Atsižvelgiant į tai, valstybės narės*** turėtų ***susitarti dėl*** išsamios techninės architektūros ir pavyzdinės sistemos, bendrų standartų ir techninių standartų rinkinio***, įskaitant pripažintus esamus standartus,*** bei gairių ir geriausios praktikos aprašymų rinkinio, kuriuose būtų aptartos ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** visos funkcijos ir sąveikumas, įskaitant e. parašus, taip pat kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ***teikėjų, teikiančių elektroninius*** požymių liudijimus, kaip nustatyta šiame reglamente. Į tai atsižvelgdamos valstybės narės taip pat turėtų susitarti dėl bendrų ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** verslo modelio ir mokesčių struktūros elementų, kad visų pirma ***MVĮ*** būtų lengviau jas diegti tarpvalstybiniu mastu. Priemonių rinkinio turinys turėtų keistis priklausomai nuo Europos skaitmeninės tapatybės sistemos diskusijos ir priėmimo proceso rezultato ir jį atspindėti;

I

[1] 2021 m. birželio 3 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/946 dėl bendro Sąjungos priemonių rinkinio darniam Europos skaitmeninės tapatybės sistemos kūrimui užtikrinti (OL L 210, 2021 6 14, p. 51).

(71) šiuo reglamentu numatomas suderintas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų kokybės, patikimumo ir saugumo lygis, neatsižvelgiant į veiklos vykdymo vietą. Todėl kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui turėtų būti leidžiama vykdyti savo veiklą, susijusią su kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos teikimu trečiojoje valstybėje, naudojantis užsakomosiomis paslaugomis, jei ta trečioji valstybė pateikia tinkamas garantijas užtikrindama, kad priežiūros veiklos ir audito vykdymas galėtų būti užtikrinamas taip, tarsi jie vykdomi Sąjungoje. Kai negalima visiškai užtikrinti, kad bus laikomasi šio reglamento, priežiūros įstaigos turėtų turėti galimybę priimti proporcingas ir pagrįstas priemones, įskaitant teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos kvalifikacijos statuso panaikinimą;

(72) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, kiek tai susiję su kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių parašų galiojimu, labai svarbu, kad būtų nurodytas pasikliaujančiosios šalies, tvirtinančios tą pažangų elektroninį parašą remiantis kvalifikuotais sertifikatais, vertinimas;

(73) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų naudoti kriptografinius metodus, atspindinčius dabartinę geriausią praktiką, ir patikimą tų algoritmų įgyvendinimą, kad būtų užtikrintas jų patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumas ir patikimumas;

(74) šiame reglamente nustatoma pareiga kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams patikrinti fizinio arba juridinio asmens, kuriam išduotas kvalifikuotas sertifikatas arba kvalifikuotas elektroninis požymio liudijimas, tapatybę remiantis įvairiais suderintais metodais visoje Sąjungoje. Siekiant užtikrinti, kad kvalifikuoti sertifikatai ir kvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai būtų išduodami asmeniui, kuriam jie priklauso, ir kad jais būtų patvirtinamas teisingas ir unikalus duomenų, kurie rodo to asmens tapatybę, rinkinys, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, išduodantys kvalifikuotus sertifikatus arba išduodantys kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, tų sertifikatų ir liudijimų išdavimo metu turėtų visiškai patikimai užtikrinti to asmens tapatybės nustatymą. Be to, be privalomo asmens tapatybės tikrinimo, jei taikytina išduodant kvalifikuotus sertifikatus ir išduodant kvalifikuotą elektroninį požymių liudijimą, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų visiškai patikimai užtikrinti asmens, kuriam išduodamas kvalifikuotas sertifikatas arba kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas, patvirtintų požymių teisingumą ir tikslumą.

Tas prievoles užtikrinti rezultatą ir visišką patikimumą tikrinant patvirtintus duomenis turėtų padėti įgyvendinti tinkamos priemonės, be kita ko, naudojant vieną iš šiame reglamente numatytų konkrečių metodų arba, jei reikia, jų derinį. Tuos metodus turėtų būti įmanoma sujungti, kad būtų galima tinkamai patikrinti asmens, kuriam išduodamas kvalifikuotas sertifikatas arba kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas, tapatybę. Turėtų būti įmanoma, kad toks derinys apimtų kliovimąsi elektroninės atpažinties priemonėmis, kurios atitinka pakankamo saugumo užtikrinimo lygio reikalavimus, kartu pasitelkiant kitas tapatybės tikrinimo priemones. Tokia elektroninė atpažintis leistų įvykdyti šiame reglamente nustatytus suderintus reikalavimus, susijusius su aukštu saugumo užtikrinimo lygiu, kaip dalį papildomų suderintų nuotolinio ryšio procedūrų, kuriomis užtikrinama aukšto patikimumo lygio atpažintis. Tie metodai turėtų apimti kvalifikuotą elektroninį požymių liudijimą išduodančio kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo galimybę naudotojo prašymu ir pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę patikrinti požymius, kurie turi būti patvirtinti elektroninėmis priemonėmis, be kita ko, pagal autentiškus šaltinius;

(75) siekiant, kad šis reglamentas atitiktų pasaulinius pokyčius ir būtų laikomasi geriausios vidaus rinkos praktikos, Komisijos priimti deleguotieji ir įgyvendinimo aktai turėtų būti peržiūrimi ir prireikus reguliariai atnaujinami. Vertinant tų atnaujinimų būtinumą reikėtų atsižvelgti į naujas technologijas, praktiką, standartus ar technines specifikacijas;

(76) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sukurti Sąjungos masto Europos skaitmeninės tapatybės sistemą ir patikimumo užtikrinimo paslaugų sistemą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(77) pagal Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalį konsultuotasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu,

(78) todėl Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Dalykas

Šiuo ***reglamentu*** siekiama užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir tinkamo lygio ***visoje Sąjungoje naudojamų*** elektroninės atpažinties priemonių ir patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumą***, kad fiziniams ir juridiniams asmenims būtų sudarytos sąlygos ir palengvinta naudotis teise saugiai dalyvauti skaitmeninėje visuomenėje ir naudotis viešosiomis ir privačiomis paslaugomis internetu visoje Sąjungoje***. Tais tikslais šiame reglamente:

a) nustatomos sąlygos, kuriomis valstybės narės turi pripažinti fizinių ir juridinių asmenų elektroninės atpažinties priemones, kurioms taikoma kitos valstybės narės elektroninės atpažinties schema, apie kurią pranešta, ir teikti ***europines skaitmeninės tapatybės dėkles*** bei jas pripažinti;

b) nustatomos patikimumo užtikrinimo paslaugų, visų pirma elektroninių operacijų, taisyklės;

c) nustatoma elektroninių parašų, elektroninių spaudų, elektroninių laiko žymų, elektroninių dokumentų, elektroninio registruoto pristatymo paslaugų, interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikavimo paslaugų, elektroninio archyvavimo**,** elektroninio požymių liudijimo, ▌elektroninio parašo kūrimo įtaisų, elektroninio spaudo kūrimo įtaisų ir elektroninių registrų teisinė sistema;***";***

▌

2) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. ▌Šis reglamentas taikomas elektroninės atpažinties schemoms, apie kurias pranešė valstybė narė, valstybės narės ***teikiamoms*** europinėms skaitmeninės tapatybės dėklėms ir Sąjungoje įsisteigusiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams.**"**;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Šis reglamentas nedaro poveikio Sąjungos arba nacionalinei teisei, susijusiai su sutarčių sudarymu ir galiojimu, kitomis teisinėmis ar procedūrinėmis pareigomis, susijusiomis su ***forma, ar sektoriams taikomais*** reikalavimais***, susijusiais su forma***.

4. Šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2016/679*.

---

* ***2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).***“;

3) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1–5 punktai pakeičiami taip:

„1. elektroninė atpažintis – elektroninės formos asmens tapatybės duomenų, kuriais vienareikšmiškai nurodomas konkretus fizinis ar juridinis asmuo arba kitam fiziniam asmeniui ar juridiniam asmeniui atstovaujantis fizinis asmuo, naudojimo procesas;

2) elektroninės atpažinties priemonė – materialus ir (arba) nematerialus objektas, ▌ kuriame yra asmens tapatybės duomenys ir kuris naudojamas asmens, siekiančio naudotis ***paslauga***, tapatumui nustatyti prisijungus ***arba, kai tinkama,*** neprisijungus prie interneto;

3) asmens tapatybės duomenys – pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę suteiktas duomenų rinkinys, pagal kurį galima nustatyti fizinio ar juridinio asmens arba kitam fiziniam asmeniui ar juridiniam asmeniui atstovaujančio fizinio asmens tapatybę;

4) elektroninės atpažinties schema – elektroninės atpažinties sistema, pagal kurią fiziniams ar juridiniams asmenims arba kitiems ***fiziniams asmenims ar*** juridiniams asmenims atstovaujantiems fiziniams asmenims ▌ išduodamos elektroninės atpažinties priemonės;

5) tapatumo nustatymas – elektroninis procesas, leidžiantis patvirtinti fizinio arba juridinio asmens elektroninę atpažintį arba patvirtinti elektroninės formos duomenų kilmę ir vientisumą;“;

▌

b) įterpiamas šis punktas:

„5a) naudotojas – fizinis ar juridinis asmuo arba kitam fiziniam asmeniui ar juridiniam asmeniui atstovaujantis fizinis asmuo, kuris naudojasi pagal šį reglamentą teikiamomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis arba elektroninės atpažinties priemonėmis;“;

c) 6 punktas pakeičiamas taip:

„6) pasikliaujančioji šalis – fizinis ar juridinis asmuo, kuris pasikliauja elektronine atpažintimi, europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ar kitomis elektroninės atpažinties priemonėmis arba patikimumo užtikrinimo paslauga;“;

d) 16 punktas pakeičiamas taip:

„***16***) patikimumo užtikrinimo paslauga – elektroninė paslauga, kuri paprastai teikiama ***už atlygį*** ir kurią sudaro bet kuris iš toliau nurodytų aspektų:

a) elektroninių parašų ***sertifikatų***, elektroninių ***spaudų sertifikatų***, ***interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų arba kitų patikimumo užtikrinimo*** paslaugų ***teikimo sertifikatų išdavimas***;

b) elektroninių parašų sertifikatų, elektroninių spaudų sertifikatų, interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų arba kitų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo sertifikatų patvirtinimas;

c) ***elektroninių parašų arba elektroninių spaudų*** kūrimas;

d) elektroninių parašų ***arba elektroninių spaudų patvirtinimas***;

e) elektroninių ***parašų, elektroninių spaudų, elektroninių parašų sertifikatų arba*** elektroninių ***spaudų sertifikatų išsaugojimas***;

f) nuotolinių elektroninio parašo ***kūrimo įtaisų arba nuotolinių elektroninio*** spaudo kūrimo įtaisų administravimas;

g) elektroninių ***požymių liudijimų išdavimas***;

h) elektroninio požymių liudijimo patvirtinimas;

i) elektroninių laiko žymų sukūrimas;

j) elektroninių laiko žymų patvirtinimas;

k) elektroninio registruoto pristatymo paslaugų teikimas;

l) duomenų, perduodamų naudojantis elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis, ir susijusių įrodymų patvirtinimas;

m) elektroninių duomenų ir elektroninių dokumentų elektroninis archyvavimas;

n) elektroninių duomenų įrašymas į elektroninį registrą;“;

e) 18 punktas pakeičiamas taip:

„18) atitikties vertinimo įstaiga – Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 13 punkte apibrėžta atitikties vertinimo įstaiga, pagal tą reglamentą akredituota kaip kompetentinga įstaiga atlikti kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ir jo teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų atitikties vertinimą arba kaip kompetentinga atlikti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ar elektroninės atpažinties priemonių sertifikavimą;“;

f) 21 punktas pakeičiamas taip:

„21) produktas – aparatinė ar programinė įranga arba aparatinės ar programinės įrangos svarbūs komponentai, skirti naudoti teikiant elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugas;“;

g) įterpiami šie punktai:

„23a) nuotolinis kvalifikuotas ***elektroninio*** parašo kūrimo įtaisas – kvalifikuotas elektroninio parašo kūrimo įtaisas, ***kurį*** pasirašančiojo vardu ***pagal 29a straipsnį administruoja*** kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas;

23b) nuotolinis kvalifikuotas ***elektroninio*** spaudo kūrimo įtaisas – kvalifikuotas elektroninio spaudo kūrimo įtaisas, ***kurį*** spaudo kūrėjo vardu ***pagal 39a straipsnį administruoja*** kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas; ▌ “;

h) 38 punktas pakeičiamas taip:

„38) interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas – elektroninis liudijimas, suteikiantis galimybę nustatyti interneto svetainės tapatumą ir susiejantis interneto svetainę su fiziniu ar juridiniu asmeniu, kuriam buvo išduotas sertifikatas;“;

i) 41 punktas pakeičiamas taip:

„41) patvirtinimas – patikrinimo ir patvirtinimo, kad elektroninės ***formos duomenys galioja pagal šį reglamentą,*** procedūra;“;

j) įterpiami šie ▌ punktai:

„42) europinė skaitmeninės tapatybės dėklė – ***elektroninės atpažinties priemonė, kuria naudodamasis*** naudotojas gali ***saugiai*** saugoti, ***tvarkyti ir patvirtinti*** asmens tapatybės duomenis ir ***elektroninius požymių liudijimus***, kad galėtų juos pateikti pasikliaujančiosioms šalims ▌ ir ***kitiems europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudotojams***, ***ir pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu ir užantspauduoti naudojant kvalifikuotus elektroninius*** spaudus;

43) požymis – fizinio ar juridinio asmens arba ***objekto ypatybė, savybė, teisė ar leidimas***;

44) elektroninis požymių liudijimas – elektroninės formos liudijimas, pagal kurį galima nustatyti požymių tapatumą;

45) kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas – elektroninis požymių liudijimas, kurį išduoda kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir kuris atitinka V priede nustatytus reikalavimus;

46) elektroninis požymių liudijimas, išduotas už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu – elektroninis požymių liudijimas, išduotas už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba viešojo sektoriaus įstaigos, valstybės narės paskirtos išduoti tokius požymių liudijimus viešojo sektoriaus įstaigų, atsakingų už autentiškus šaltinius pagal 45f straipsnį ir VII priedą, vardu;

47) autentiškas šaltinis – viešojo sektoriaus įstaigos arba privačiojo subjekto kontroliuojama saugykla arba sistema, kurioje saugomi fizinio ar juridinio asmens arba objekto požymiai, kuri juos ***teikia*** ir kuri laikoma vienu iš pirminių tos informacijos šaltinių arba ***pagal Sąjungos ar*** nacionalinę teisę***, įskaitant administracinę praktiką***, yra pripažįstama autentiška;

48) elektroninis archyvavimas – paslauga, kuria užtikrinamas elektroninių duomenų ***ir elektroninių*** dokumentų gavimas, saugojimas, ***radimas ir šalinimas*** siekiant užtikrinti ***jų patvarumą ir įskaitomumą, taip pat išsaugoti*** jų ***vientisumą, konfidencialumą ir kilmės įrodymą*** visą ***saugojimo*** laikotarpį;

49) kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga – ***elektroninio archyvavimo*** paslauga, kurią teikia kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir kuri atitinka ***45j*** straipsnyje nustatytus reikalavimus;

50) ES skaitmeninės tapatybės dėklės patikimumo ženklas – aiškiai nurodomas ***patikrinamas,*** paprastas ir atpažįstamas ženklas, kad ***europinė*** skaitmeninės tapatybės dėklė ***suteikta*** pagal šį reglamentą;

51) saugesnis naudotojo tapatumo nustatymas – suprojektuotas taip, kad būtų apsaugotas tapatumo nustatymo duomenų konfidencialumas, tapatumo nustatymas, kai naudojami ***bent du tapatumo nustatymo veiksniai iš skirtingų kategorijų:*** žinojimo (***tai, ką žino tik naudotojas***), turėjimo (***tai, ką turi tik naudotojas***) ir būdingumo (***tai, kas būdinga naudotojui***), kurie yra vienas nuo kito nepriklausomi ir kurių ▌ vieną pažeidus kitų patikimumas nesumažėja;

▌

52) elektroninis registras – elektroninių ***duomenų įrašų seka***, ***kuria užtikrinamas*** tų įrašų vientisumas ir chronologinės tų įrašų tvarkos ▌ tikslumas;

53) kvalifikuotas elektroninis registras – elektroninis registras, kurį teikia kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir kuris atitinka ***45l straipsnyje nustatytus reikalavimus;***

54) asmens duomenys – bet kokia informacija, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 punkte;

55) ***tapatybės atitikties nustatymas*** – procesas, kurio metu nustatoma asmens tapatybės duomenų ar elektroninių tapatybės nustatymo priemonių ir esamos tam pačiam asmeniui priklausančios paskyros atitiktis arba jie susiejami su ta paskyra ▌ ;

▌

56) duomenų įrašas – elektroniniai duomenys, įrašyti su susijusiais metaduomenimis, padedančiais tvarkyti duomenis;

57) neprisijungimas prie interneto – kalbant apie europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimą, naudotojo ir trečiosios šalies sąveika fizinėje vietoje naudojant artimojo ryšio technologijas, kai sąveikos tikslais nebūtina naudojant europinę skaitmeninės tapatybės dėklę prisijungti prie nuotolinių sistemų elektroninių ryšių tinklais.“;

4) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis
Vykdant elektroninę operaciją naudojami slapyvardžiai

Nedarant poveikio konkrečioms Sąjungos ar nacionalinės teisės taisyklėms, pagal kurias reikalaujama, kad naudotojai nurodytų savo tapatybę, arba slapyvardžiams suteiktai teisinei galiai pagal nacionalinę teisę, naudoti ***naudotojo pasirinktus*** slapyvardžius nedraudžiama. ▌“;

5) II skyriuje ***įterpiamas šis skirsnis***:

„1 SKIRSNIS

EUROPINĖ SKAITMENINĖS TAPATYBĖS DĖKLĖ

5a straipsnis

Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės

„1. Siekiant užtikrinti, kad visi fiziniai ir juridiniai asmenys Sąjungoje turėtų saugią, patikimą ir sklandžią ***tarpvalstybinę*** prieigą prie viešųjų ir privačiųjų paslaugų***, kartu galėdami visiškai kontroliuoti savo duomenis,*** kiekviena valstybė narė per ***24*** mėnesius nuo ***23 dalyje ir 5c straipsnio 6 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų*** įsigaliojimo dienos ***suteikia bent vieną*** europinę skaitmeninės tapatybės dėklę.

2. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės yra teikiamos ***vienu ar daugiau toliau nurodytų būdų***:

a) ***tiesiogiai*** valstybės narės;

b) pagal valstybės narės suteiktą įgaliojimą;

c) nepriklausomai nuo valstybės narės, bet ***tai*** valstybei narei pripažįstant.

3. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių taikomosios programinės įrangos komponentų pirminiam kodui turi būti suteikta atvirosios programinės įrangos licencija. Valstybės narės gali nustatyti, kad dėl tinkamai pagrįstų priežasčių konkrečių komponentų, išskyrus įdiegtus naudotojo prietaisuose, pirminis kodas nebūtų atskleistas.

4. Naudodamasis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis naudotojas gali ***jam patogiu, aiškiu ir atsekamu būdu:***

a) ***kontroliuojant vien naudotojui saugiai prašyti*** asmens tapatybės duomenų**,** ***juos gauti, pasirinkti, jungti, saugoti, šalinti, jais dalytis ir juos pateikti ir, kai taikytina, kartu su*** elektroniniais požymių liudijimais, ***pasikliaujančiosioms šalims*** patvirtinti savo tapatumą ***prisijungus ir, kai tinkama,*** neprisijungus ***prie interneto,*** kad galėtų gauti prieigą prie ***viešųjų ir privačiųjų paslaugų, kartu užtikrinant, kad būtų galima pasirinktinai atskleisti duomenis;***

b) ***generuoti slapyvardžius ir saugoti juos užšifruotus vietos lygmeniu*** europinėje skaitmeninės tapatybės dėklėje;

c) ***saugiai nustatyti kito asmens europinės skaitmeninės tapatybės dėklės tapatumą ir saugiai gauti asmens tapatybės duomenis bei elektroninius požymių liudijimus ir jais dalytis tarp dviejų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių;***

d) ***prisijungti prie visų operacijų, vykdomų per europinę skaitmeninės tapatybės dėklę, registro per bendrą skydelį, kad naudotojas galėtų:***

i) ***peržiūrėti naujausią pasikliaujančiųjų šalių, su kuriomis naudotojas užmezgė ryšį, sąrašą ir, kai taikytina, visus duomenis, kuriais keistasi;***

ii) ***lengvai prašyti, kad pasikliaujančioji šalis ištrintų asmens duomenis pagal Reglamento (ES) 2016/679 17 straipsnį;***

iii) ***lengvai pranešti apie pasikliaunančiąją šalį kompetentingai nacionalinei duomenų apsaugos institucijai, kai gaunamas tariamai neteisėtas ar įtartinas duomenų prašymas;***

e) pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu ***ar užantspauduoti naudojant kvalifikuotus elektroninius spaudus;***

f) kiek techniškai įmanoma, parsisiųsdinti naudotojo duomenis, elektroninį požymių liudijimus ir konfigūracijas;

g) naudotis naudotojo teisėmis į duomenų perkeliamumą.

5. ***Europinėse*** skaitmeninės tapatybės dėklėse visų pirma:

a) ***palaikomi*** bendri ***protokolai ir sąsajos***:

i) ***kad*** į europinę skaitmeninės tapatybės dėklę ***būtų išduodami asmens tapatybės duomenys,*** kvalifikuoti ir nekvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai ar ▌ kvalifikuoti ir nekvalifikuoti ▌ sertifikatai;

ii) pasikliaujančiosioms šalims, kad šios galėtų prašyti asmens tapatybės duomenų ir elektroninių požymių liudijimų ir juos tikrinti;

iii) siekiant ***prisijungus ir, kai tinkama, neprisijungus prie interneto dalytis*** asmens tapatybės duomenimis, elektroniniu požymių liudijimu arba ***pasirinktinai atskleistais susijusiais duomenimis*** su pasikliaujančiosioms šalims ***ir*** juos joms pateikti;

iv) kad būtų galima naudotojo sąveika su europine skaitmeninės tapatybės dėkle ir būtų rodomas ES skaitmeninės tapatybės dėklės patikimumo ženklas;

v) kad būtų saugiai prijungiamas naudotojas, naudojantis elektroninės atpažinties priemonėmis pagal 5a straipsnio 24 dalį;

vi) kad būtų užtikrinta sąveika tarp dviejų asmenų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių siekiant saugiu būdu gauti, patvirtinti ir dalintis asmens tapatybės duomenimis bei elektroniniais požymių liudijimais;

vii) siekiant nustatyti ir nurodyti pasikliaujančiųjų šalių tapatybę įgyvendinant tapatumo nustatymo mechanizmus pagal 5b straipsnį;

viii) kad pasikliaujančiosios šalys galėtų tikrinti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių tapatumą ir galiojimą;

ix) siekiant prašyti pasikliaujančiosios šalies ištrinti asmens duomenis pagal Reglamento (ES) 2016/679 17 straipsnį;

x) siekiant pranešti nacionalinei kompetentingai duomenų apsaugos institucijai apie pasikliaujančiąją šalį, kai gaunamas galimai neteisėtas arba įtartinas prašymas pateikti duomenis;

xi) siekiant sukurti kvalifikuotus elektroninius parašus ar elektroninius spaudus naudojant elektroninio kvalifikuoto parašo arba elektroninio spaudo kūrimo įtaisus;

b) ***elektroninių*** požymių liudijimų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ***neteikiama jokia informacija*** apie ▌ tų elektroninių liudijimų naudojimą;

c) užtikrinama, kad pasikliaujančiąsias šalis būtų galima nustatyti ir nurodyti įgyvendinant tapatumo nustatymo mechanizmus pagal 5b straipsnį;

d) laikomasi 8 straipsnyje nustatytų reikalavimų dėl aukšto saugumo užtikrinimo lygio, visų pirma reikalavimų dėl tapatybės įrodymo ir patikrinimo bei elektroninės atpažinties priemonių administravimo ir tapatumo nustatymo;

e) elektroninio požymių liudijimo su integruota informacijos atskleidimo politika atveju įgyvendinamas tinkamas mechanizmas, kuriuo naudotojas informuojamas, kad prašančioji pasikliaujančioji šalis arba prašantysis europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojas turi leidimą prisijungti prie tokio liudijimo;

▌

f) užtikrinama, kad asmens tapatybės duomenys***, kuriuos galima gauti iš elektroninės atpažinties schemos, pagal kurią suteikta europinė skaitmeninės tapatybės dėklė, nurodytų*** tik ***fizinį asmenį, juridinį asmenį arba*** fiziniam ar juridiniam asmeniui ***atstovaujantį fizinį asmenį ir*** būtų susieti su ***ta europine skaitmeninės tapatybės dėkle;***

g) visiems fiziniams asmenims suteikiama galimybė automatiškai ir nemokamai pasirašyti kvalifikuotais elektroniniais parašais.

Nepaisant pirmos pastraipos g punkto, valstybės narės gali numatyti proporcingas priemones, kuriomis užtikrintų, kad fiziniai asmenys kvalifikuotus elektroninius parašus nemokamai naudoti galėtų tik neprofesiniais tikslais.

6. Valstybės narės nedelsdamos informuoja naudotojus apie bet kokį saugumo pažeidimą, dėl kurio galėtų būti visiškai arba iš dalies pakenkta jų europinei skaitmeninės tapatybės dėklei ar jos turiniui, visų pirma, apie tai, kad jų europinės skaitmeninės tapatybės dėklės galiojimas sustabdytas arba ji buvo atšaukta pagal 5e straipsnį.

7. Nedarant poveikio 5f straipsniui, valstybės narės pagal nacionalinę teisę gali nustatyti papildomas europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcijas, įskaitant sąveikumą su esamomis nacionalinėmis elektroninės atpažinties priemonėmis. Tos papildomos funkcijos turi atitikti šį straipsnį.

8. Valstybės narės nustato ***nemokamus*** patvirtinimo mechanizmus, kuriais:

a) ▌užtikrinama, kad būtų galima patikrinti ***europinės skaitmeninės tapatybės dėklės*** tapatumą ir galiojimą;

▌

b) europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojams sudaromos sąlygos patikrinti pagal 5b straipsnio 1 dalį registruotų pasikliaujančiųjų šalių tapatybės autentiškumą ir galiojimą.

9. Valstybės narės užtikrina, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės galiojimas galėtų būti atšauktas šiomis aplinkybėmis:

a) gavus aiškų naudotojo prašymą;

b) kai kyla pavojus europinės skaitmeninės tapatybės dėklės saugumui;

c) naudotojo mirties arba juridinio asmens veiklos nutraukimo atveju.

10. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai užtikrina, kad naudotojai galėtų lengvai prašyti techninės pagalbos ir pranešti apie technines problemas ar bet kokius kitus incidentus, darančius neigiamą poveikį europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimui.

11. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės ***teikiamos*** pagal ▌ aukšto saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemą. ▌

12. Europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis užtikrinamas pritaikytasis saugumas.

13. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių išdavimas, naudojimas ir atšaukimas visiems fiziniams asmenims yra nemokamas.

14. ***Naudotojai*** visiškai kontroliuoja ***savo europinės skaitmeninės tapatybės dėklės ir*** joje ***esančių duomenų naudojimą***. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės ***teikėjas*** nerenka informacijos apie ***europinės skaitmeninės tapatybės*** dėklės naudojimą, kai ji nėra reikalinga ***europinės skaitmeninės tapatybės*** dėklės paslaugoms teikti, ir nejungia asmens tapatybės duomenų ar jokių kitų asmens duomenų, saugomų ar susijusių su europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimu, su asmens duomenimis, susijusiais su bet kokiomis kitomis to ***teikėjo*** siūlomomis paslaugomis ar trečiųjų šalių paslaugomis, kurios nėra būtinos ***europinės skaitmeninės tapatybės*** dėklės paslaugoms teikti, išskyrus atvejus, jei naudotojas būtų aiškiai paprašęs kitaip. Su europinės skaitmeninės tapatybės dėklės suteikimu susiję asmens duomenys saugomi ▌ logiškai atskirti nuo bet kokios kitos ***europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjo*** turimų duomenų. Jei europinę skaitmeninės tapatybės dėklę teikia privačiosios šalys pagal šio straipsnio ***2 dalies*** b ir c ***punktus***, *mutatis mutandis* taikomos 45h straipsnio 3 dalies nuostatos.

15. Naudojimasis europinėmis skaitmeninėmis tapatybės dėklėmis yra savanoriškas. Fizinių ar juridinių asmenų, kurie nesinaudoja europine skaitmeninės tapatybės dėkle, galimybė naudotis viešosiomis ir privačiosiomis paslaugomis, galimybė dalyvauti darbo rinkoje ir jų laisvė užsiimti verslu jokiu būdu neribojama ir dėl to jie nepatiria nepatogumų. Ir toliau įmanoma naudotis viešosiomis ir privačiosiomis paslaugomis naudojantis kitomis esamomis atpažinties ir tapatumo nustatymo priemonėmis.

16. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės techninė sistema:

a) neleidžia elektroninių požymių liudijimų teikėjams ar bet kuriai kitai šaliai, išdavus požymių liudijimą, gauti duomenų, kurie leistų sekti, susieti, sujungti operacijas ar naudotojo elgesį ar kitaip gauti žinių apie operacijas ar naudotojo elgesį, nebent naudotojas tai aiškiai leistų;

b) sudaro sąlygas taikyti privatumo išsaugojimo metodus, kuriais užtikrinamas nesusiejimas, kai pagal požymių liudijimą nereikalaujama nustatyti naudotojo tapatybės.

17. Bet koks valstybių narių arba jų vardu už europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, kaip elektroninės atpažinties priemonių, teikimą atsakingų įstaigų ar šalių vykdomas asmens duomenų tvarkymas atliekamas taikant tinkamas ir veiksmingas duomenų apsaugos priemones. Turi būti įrodoma, kad toks duomenų tvarkymas atitinka Reglamentą (ES) 2016/679. Valstybės narės gali priimti nacionalines nuostatas, kuriomis išsamiau patikslinamas tokių priemonių taikymas.

18. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai informaciją apie:

a) įstaigą, atsakingą už registruotų pasikliaujančiųjų šalių, kurios kliaujasi europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, kaip numatyta 5b straipsnio 5 dalyje, sąrašo sudarymą ir tvarkymą ir tai, kur tą sąrašą galima rasti;

b) įstaigas, atsakingas už europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimą pagal 5a straipsnio 1 dalį;

c) įstaigas, atsakingas už užtikrinimą, kad asmens tapatybės duomenys būtų susieti su europine skaitmeninės tapatybės dėkle pagal 5a straipsnio 5 dalies f punktą;

d) mechanizmą, pagal kurį galima patvirtinti 5a straipsnio 5 dalies f punkte nurodytus asmens tapatybės duomenis ir pasikliaujančiųjų šalių tapatybę;

e) mechanizmą, pagal kurį patvirtinamas europinių skaitmeninės tapatybės dėklių tapatumas ir galiojimas.

Komisija užtikrina, kad informacija, apie kurią pranešta pagal pirmą pastraipą, būtų prieinama visuomenei saugiu kanalu, elektroniniu parašu arba spaudu patvirtinta forma, tinkama automatizuotam tvarkymui.

19. ***Nedarant poveikio šio straipsnio 22 daliai,*** europinei skaitmeninės tapatybės dėklei *mutatis mutandis* taikomas 11 straipsnis.

20. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ***teikėjams*** *mutatis mutandis* taikomi 24 straipsnio 2 dalies b ir ***d–h*** punktai.

21. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės asmenims su negalia ***turi būti prieinamos vienodomis sąlygomis, kaip ir kitiems naudotojams, pagal*** Europos Parlamento ir Tarybos ***direktyvą (ES) 2019/882****.

22. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimo tikslais, europinėms skaitmeninės tapatybės dėklėms ir elektroninės atpažinties schemoms, pagal kurias jos teikiamos, 7, 9, 10, 12 ir 12a straipsniuose nustatyti reikalavimai netaikomi.

23. ***Ne vėliau kaip ... [***šeši mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija ***priima įgyvendinimo aktus,*** kuriais nustato ***referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, nustato*** specifikacijas bei ***procedūras***, skirtas šio straipsnio 4***, 5, 8 ir 18*** dalyse nurodytiems reikalavimams dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo. ***Tie*** įgyvendinimo ***aktai*** priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

24. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, nustato technines specifikacijas ir procedūras, kad naudotojams būtų lengviau prisijungti prie europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojant elektroninės atpažinties priemones, atitinkančias aukštą saugumo užtikrinimo lygį, arba elektroninės atpažinties priemones, atitinkančias pakankamą saugumo užtikrinimo lygį, kartu su papildomomis nuotolinio prisijungimo procedūromis, kurios kartu atitinka aukšto saugumo užtikrinimo lygio reikalavimus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5b straipsnis

Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiosios šalys

1. Kai pasikliaujančioji ***šalis, teikdama skaitmenine sąveika viešąsias ar privačiąsias paslaugas, ketina*** kliautis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, pasikliaujančioji šalis ***registruojasi*** valstybėje narėje, kurioje ji yra įsisteigusi ▌.

2. Registracijos procesas turi būti ekonomiškai efektyvus ir proporcingas rizikai. Pasikliaujančioji šalis pateikia bent:

a) informaciją, būtiną tapatumui nustatyti europinėse skaitmeninės tapatybės dėklėse, kuri apima bent informaciją apie:

i) valstybę narę, kurioje yra įsisteigusi pasikliaujančioji šalis, ir

ii) pasikliaujančiosios šalies pavadinimą ir, kai taikytina, jos registracijos numerį, nurodytą oficialiame įraše, kartu su to oficialaus įrašo identifikavimo duomenimis;

b) pasikliaujančiosios šalies kontaktinius duomenis;

c) informaciją apie numatomą europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimą, įskaitant duomenų, kurių pasikliaujančioji šalis prašys iš naudotojų, nurodymą.

3. Pasikliaujančiosios šalys neprašo naudotojų pateikti jokių kitų duomenų, nei nurodytieji pagal 2 dalies c punktą.

4. 1 ir 2 dalys nedaro poveikio Sąjungos ar nacionalinei teisei, taikytinai konkrečių paslaugų teikimui.

5. Valstybės narės užtikrina, kad 2 dalyje nurodyta informacija būtų viešai prieinama internete elektroniniu parašu arba spaudu patvirtinta forma, tinkama automatizuotam tvarkymui.

6. Pagal šį straipsnį registruotos pasikliaujančiosios šalys nedelsdamos informuoja valstybes nares apie bet kokius registracijos pagal 2 dalį metu pateiktos informacijos pasikeitimus.

7. Valstybės narės ***nustato*** bendrą mechanizmą, ***pagal kurį galima nustatyti*** pasikliaujančiųjų šalių ***tapatybę*** ir jų tapatumą***, kaip nurodyta 5a straipsnio 5 dalies c punkte.***

8. Kai pasikliaujančiosios šalys ketina kliautis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, jos nurodo savo tapatybę naudotojui.

9. Pasikliaujančiosios šalys atsako už asmens tapatybės duomenų ir elektroninio požymių liudijimo, ***prašomų*** pateikti iš europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, tapatumo nustatymo ***ir patvirtinimo*** procedūrą. ***Pasikliaujančiosios šalys neatsisako leisti naudoti slapyvardžių, kai pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę nereikalaujama nustatyti naudotojo tapatybės.***

10. Pasikliaujančiųjų šalių vardu veikiantys tarpininkai laikomi pasikliaujančiomis šalimis ir nesaugo duomenų apie operacijas turinį.

11. ***Ne vėliau kaip ... [*** šeši mėnesiai ***nuo*** šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo dienos***]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo, kaip nurodyta 5***a*** straipsnio ***23 dalyje***, kuriais nustato technines specifikacijas ir procedūras, skirtas šio straipsnio ***2, 5 ir 6–9*** dalyse nurodytiems reikalavimams. ***Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.***

5c straipsnis

Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sertifikavimas

1. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ***ir elektroninės atpažinties schemos***, pagal ***kurią jos teikiamos,*** atitiktį ***5a straipsnio 4, 5 ir 8 dalyse nustatytiems reikalavimams, 5a straipsnio 14 dalyje nustatytam loginio atskyrimo reikalavimui ir, kai taikytina,*** 5a straipsnio ***24 dalyje nurodytiems standartams ir techninėms specifikacijoms sertifikuoja valstybių narių paskirtos*** atitikties ***vertinimo įstaigos***.

2. ***Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių atitiktis šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems su kibernetiniu saugumu susijusiems reikalavimams arba jų dalims sertifikuojama pagal Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemas, nustatytas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/881** ir nurodytas šio straipsnio 6 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose***.

3. ***Ta apimti, kuria šio straipsnio 2 dalyje nurodytos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemos neapima 1 dalyje nurodytų su kibernetiniu saugumu nesusijusių reikalavimų ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytų su kibernetiniu saugumo susijusių reikalavimų arba juos apima tik iš dalies, ir tokių reikalavimų atžvilgiu, valstybės narės nustato atitikties šio straipsnio nacionalines sertifikavimo schemas, laikydamosi šio straipsnio 6 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose nustatytų reikalavimų. Valstybės narės savo nacionalinių sertifikavimo sistemų projektus perduoda Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupei, įsteigtai pagal 46e straipsnio 1 dalį (toliau – Bendradarbiavimo grupė). Bendradarbiavimo grupė gali teikti nuomones ir rekomendacijas.***

4. Pagal ***1 dalį atlikta sertifikacija galioja ne ilgiau kaip penkerius metus su sąlyga, kad kas dvejus metus atliekamas pažeidžiamumo vertinimas. Nustačius pažeidžiamumą ir jo laiku nepašalinus, sertifikacija atšaukiama.***

5. Atitiktis šio reglamento 5a straipsnyje nustatytiems reikalavimams, susijusiems su asmens duomenų tvarkymo operacijomis, gali būti sertifikuojama pagal Reglamentą (ES) 2016/679.

6. ***Ne vėliau kaip ... [***šeši mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų sąrašą ***ir, kai reikia,*** europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sertifikavimo, kaip nurodyta šio straipsnio ***1, 2 ir 3 dalyse, specifikacijas ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros***.

▌7. Valstybės narės praneša Komisijai 1 dalyje nurodytų atitikties vertinimo įstaigų pavadinimus ir adresus. Komisija tą informaciją pateikia visoms valstybėms narėms.

8. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti ▌ deleguotuosius aktus, kuriais ***nustatomi*** konkretūs kriterijai, kuriuos turėtų atitikti ***šio straipsnio 1 dalyje*** nurodytos paskirtos ***atitikties vertinimo*** įstaigos.

5d straipsnis

Sertifikuotų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sąrašo skelbimas

1. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos informuoja Komisiją ***ir pagal 46e straipsnio 1 dalį įsteigtą Bendradarbiavimo grupę*** apie europines skaitmeninės tapatybės dėkles, kurios yra ***suteiktos*** pagal 5a straipsnį ir kurias sertifikavo 5c straipsnio ***1 dalyje*** nurodytos ***atitikties vertinimo*** įstaigos***.*** Jos nepagrįstai nedelsdamos informuoja Komisiją ***ir pagal 46e straipsnio 1 dalį įsteigtą Bendradarbiavimo grupę***, jei sertifikacija atšaukiama, ***ir nurodo atšaukimo priežastis***.

2. Nedarant poveikio 5a straipsnio 18 daliai, šio straipsnio 1 dalyje nurodyta valstybių narių teikiama informacija apima bent:

a) sertifikuotos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės sertifikatą ir sertifikavimo vertinimo ataskaitą;

b) elektroninės atpažinties schemos, pagal kurią teikiama europinė skaitmeninės tapatybės dėklė, aprašymą;

c) taikytiną priežiūros režimą ir informaciją apie atsakomybės režimą, susijusius su europinę skaitmeninės tapatybės dėklę teikiančia šalimi;

d) valdžios instituciją arba institucijas, atsakingas už elektroninės atpažinties schemą;

e) elektroninės atpažinties schemos tapatumo nustatymo arba atitinkamų nepatikimų sudedamųjų dalių naudojimo sustabdymo arba atšaukimo nuostatas.

3. Remdamasi pagal 1 dalį gauta informacija, Komisija nustato, paskelbia ***Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir kompiuterio skaitoma forma tvarko*** sertifikuotų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sąrašą.

4. Valstybė narė gali pateikti Komisijai prašymą iš 3 dalyje nurodyto sąrašo išbraukti europinę skaitmeninės tapatybės dėklę ir elektroninės atpažinties schemą, pagal kurią ji teikiama.

5. Pasikeitus pagal 1 dalį pateiktai informacijai, valstybė narė pateikia Komisijai atnaujintą informaciją.

6. Komisija 3 dalyje nurodytą sąrašą atnaujina ***Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*** skelbdama atitinkamus sąrašo pakeitimus per vieną mėnesį nuo prašymo pagal 4 dalį arba atnaujintos informacijos pagal 5 dalį gavimo dienos.

7. ***Ne vėliau kaip ... [***šeši mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktą dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo, kaip nurodyta 5***a*** straipsnio ***23 dalyje***, kuriuo nustato šio straipsnio 1, 4 ***ir 5*** dalių tikslais taikomus formatus ir procedūras. ***Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.***

5e straipsnis

Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių saugumo pažeidimas

1. Jei pagal 5a straipsnį suteiktos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės, 5a straipsnio 8 dalyje nurodyti patvirtinimo mechanizmai arba elektroninės atpažinties schema, pagal kurią teikiamos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės, yra pažeisti ar patikimumas pažeistas iš dalies taip, kad yra padarytas poveikis jų patikimumui ar kitų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių patikimumui, europines skaitmeninės tapatybės dėkles suteikusi valstybė narė nepagrįstai nedelsdama sustabdo tų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimą ir naudojimą.

Kai tai pateisinama atsižvelgiant į pirmoje pastraipoje nurodyto saugumo pažeidimo ar patikimumo pažeidimo sunkumą, valstybė narė nepagrįstai nedelsdama pašalina europines skaitmeninės tapatybės dėkles iš rinkos.

Valstybė narė atitinkamai informuoja susijusius naudotojus, pagal 46c straipsnio 1 dalį paskirtus bendruosius kontaktinius punktus, pasikliaujančiąsias šalis ir Komisiją.

2. ***Jei*** šio straipsnio ***1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas saugumo pažeidimas nepašalinamas arba patikimumas neatkuriamas per tris mėnesius nuo sustabdymo dienos, europines skaitmeninės tapatybės dėkles suteikusi valstybė narė pašalina europines skaitmeninės tapatybės dėkles iš rinkos ir atšaukia jų galiojimą. Valstybė narė apie pašalinimą iš rinkos atitinkamai informuoja susijusius naudotojus, pagal 46c straipsnio 1 dalį paskirtus bendruosius kontaktinius punktus, pasikliaujančiąsias šalis ir Komisiją.***

3. ***Kai*** šio straipsnio ***1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas saugumo pažeidimas pašalinamas arba patikimumas atkuriamas, teikiančioji valstybė narė nepagrįstai nedelsdama atkuria europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimą bei naudojimą ir apie tai praneša susijusiems naudotojams ir pasikliaujančiosioms šalims, pagal 46c straipsnio 1 dalį paskirtiems bendriesiems kontaktiniams punktams ir Komisijai.***

4. Atitinkamus 5d straipsnyje nurodyto sąrašo pakeitimus Komisija nepagrįstai nedelsdama skelbia Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

5. Ne vėliau kaip ... [šeši mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, šio straipsnio ***1, 2 ir 3 dalyse nurodytoms priemonėms skirtas specifikacijas bei procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.***

5f straipsnis

Tarpvalstybinis kliovimasis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis

1. Kai valstybės narės prieigai prie viešojo sektoriaus įstaigos teikiamos internetinės paslaugos reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo, jos taip pat pripažįsta pagal šį reglamentą suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles.

2. Kai paslaugas teikiančios privačios pasikliaujančiosios šalys, išskyrus labai mažas ir mažąsias įmones, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB priedo 2 straipsnyje, pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę elektroninės atpažinties tikslu turi užtikrinti saugesnį naudotojo tapatumo nustatymą ar kai saugesnis naudotojo tapatumo nustatymas elektroninės atpažinties tikslu yra būtinas pagal sudarytas sutartis, įskaitant transporto, energetikos, bankininkystės, finansines paslaugas, socialinės apsaugos, sveikatos, geriamojo vandens, pašto paslaugas, skaitmeninės infrastruktūros, švietimo ar telekomunikacijų paslaugas, tos privačios pasikliaujančiosios šalys ne vėliau kaip per 36 mėnesius nuo 5a straipsnio 23 dalyje ir 5c straipsnio 6 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų įsigaliojimo dienos ir tik naudotojui savanoriškai pateikus prašymą taip pat sutinka su pagal šį reglamentą suteiktų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimu.***

3. ***Kai*** Europos Parlamento ir Tarybos ***reglamento (ES) 2022/2065**** 33 straipsnyje nurodyti labai didelių interneto platformų teikėjai reikalauja nustatyti naudotojų tapatumą, kad jie galėtų naudotis internetinėmis paslaugomis, jie taip pat sutinka su pagal šį reglamentą suteiktų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimu siekdamos nustatyti naudotojo tapatumą tik naudotojui savanoriškai pateikus prašymą ir kiek tai susiję su būtiniausiais duomenimis, kurių reikia naudojantis konkrečia internetine paslauga, kuri teikiama tik nustačius tapatumą, ir sudaro tam palankias sąlygas.***

4. ***Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, Komisija sudaro palankias sąlygas rengti elgesio kodeksus glaudžiai bendradarbiaujant su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant pilietinę visuomenę, siekiant padėti užtikrinti, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės būtų plačiai prieinamos ir naudojamos pagal šio reglamento taikymo sritį, ir skatinti paslaugų teikėjus baigti rengti elgesio kodeksus.***

5. Per 24 mėnesius po europinių skaitmeninės tapatybės dėklių įdiegimo Komisija atlieka europinių skaitmeninės tapatybės dėklių paklausos, prieinamumo ir tinkamumo naudoti vertinimą, atsižvelgdama į tokius kriterijus kaip naudotojų naudojimosi jomis mastas, paslaugų teikėjų tarpvalstybinis veikimas, technologinė plėtra, naudojimo modelių raida ir vartotojų paklausa.

---

* 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

** 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/881 dėl ENISA (Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros) ir informacinių ir ryšių technologijų kibernetinio saugumo sertifikavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetinio saugumo aktas), (OL L 151, 2019 6 7, p. 15).

*** 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

**** 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1).“;

6) prieš 6 straipsnį įterpiama ši antraštė:

„2 SKIRSNIS
ELEKTRONINĖS ATPAŽINTIES SCHEMOS“;

▌

7) 7 straipsnio g punktas pakeičiamas taip:

„***g) bent prieš šešis mėnesius iki pranešimo pagal 9 straipsnio 1 dalį pranešančioji valstybė narė kitoms valstybėms narėms 12 straipsnio 5 dalies tikslais pateikia tos schemos aprašymą pagal procedūrines sąlygas, nustatytas pagal 12 straipsnio 6 priimtus įgyvendinimo aktus;***“;

8) 8 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„3. Ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo 18 d., atsižvelgdama į atitinkamus tarptautinius standartus ir laikydamasi 2 dalies, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato minimalias techninės specifikacijas, standartus ir procedūras, kuriomis remiantis apibrėžiami elektroninės atpažinties priemonių žemas, pakankamas ir aukštas saugumo užtikrinimo lygiai.“;

9) 9 straipsnio 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. Komisija ***nepagrįstai nedelsdama*** *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta pagal 1 dalį, sąrašą ir pagrindinę informaciją apie tas schemas.

3. 2 dalyje nurodyto sąrašo pakeitimus Komisija per vieną mėnesį nuo to pranešimo gavimo dienos paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.“;

10) 10 straipsnio pavadinimas pakeičiamas taip:

„Elektroninės atpažinties schemų saugumo pažeidimas“;

11) įterpiamas šis ▌ straipsnis:

„11a straipsnis

Tarpvalstybinis tapatybės atitikties nustatymas

1. ***Veikdamos kaip pasikliaujančiosios šalys teikiant tarpvalstybines paslaugas, valstybės narės užtikrina vienareikšmišką fizinių asmenų, naudojančių elektroninės atpažinties priemones, apie kurias pranešta, arba europines skaitmeninės tapatybės dėkles, tapatybės atitikties nustatymą***.

▌

2. Valstybės narės numato technines ir organizacines priemones, kad užtikrintų aukštą asmens duomenų, naudojamų nustatant tapatybės atitiktį, apsaugos lygį ir užkirstų kelią naudotojų profiliavimui.

3. ***Ne vėliau kaip ... [šeši*** mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, reikalavimams***, nurodytiems šio straipsnio 1 ▌ dalyje, ***skirtas specifikacijas ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimamai laikantis 48*** straipsnio ***2 dalyje*** nurodytos ***nagrinėjimo procedūros***.“;

▌

12) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„***Sąveikumas“***;

b) 3 dalis iš dalies keičiama taip:

i) ***c punktas pakeičiamas taip:***

„***c) ja sudaromos palankios sąlygos įgyvendinti pritaikytojo privatumo ir saugumo principus***“;

ii) ***d punktas*** išbraukiamas;

▌

c) 4 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) nuoroda į minimalų būtinų asmens tapatybės duomenų, kuriais vienareikšmiškai ***nurodomas konkretus fizinis ar juridinis asmuo arba*** fizinis ***asmuo, atstovaujantis kitam fiziniam asmeniui*** ar juridiniam ***asmeniui***, rinkinį, ***prieinamą pasitelkiant elektroninės atpažinties schemas***;“;

d) 5ir 6 dalys pakeičiamos taip:

„5. Valstybės narės atlieka elektroninės atpažinties schemų, kurioms taikomas šis reglamentas ir apie kurias turi būti pranešama pagal 9 straipsnio 1 dalies a punktą, tarpusavio vertinimus.

6. Ne vėliau kaip 2025 m. kovo 18 d. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato reikiamą šio straipsnio 5 dalyje nurodytų tarpusavio vertinimų procedūrinę tvarką, siekiant skatinti aukštą pasitikėjimo lygį ir rizikos laipsnį atitinkantį saugumą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

e) 7 dalis išbraukiama;

f) 8 dalis pakeičiama taip:

„8. Siekiant nustatyti vienodas šio straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo įgyvendinimo sąlygas, ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 18 d. Komisija, remdamasi šio straipsnio 3 dalyje nustatytais kriterijais ir atsižvelgdama į valstybių narių bendradarbiavimo rezultatus, priima įgyvendinimo aktus dėl šio straipsnio 4 dalyje nustatytos sąveikumo sistemos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

13) į II skyrių įterpiami šie straipsniai:

„12a straipsnis

Elektroninės atpažinties schemų sertifikavimas

1. ▌Elektroninės atpažinties schemų, ***apie kurias turi būti pranešta***, atitiktį ***šiame reglamente*** nustatytiems ***kibernetinio saugumo*** reikalavimams, ***įskaitant atitiktį 8 straipsnio 2 dalyje nustatytiems su kibernetiniu saugumu susijusiems reikalavimams dėl elektroninės atpažinties schemų saugumo užtikrinimo lygių***, sertifikuoja valstybių narių paskirtos ***atitikties vertinimo įstaigos***.

2. ***Sertifikavimas pagal šio straipsnio 1 dalį atliekamas pagal*** atitinkamą ▌kibernetinio saugumo sertifikavimo schemą ▌ pagal Reglamentą (ES) 2019/881 ***arba jos dalis tiek, kiek kibernetinio saugumo sertifikatas ar jo dalys apima tuos kibernetinio saugumo reikalavimus***.

3. Sertifikacija pagal 1 dalį galioja ne ilgiau kaip penkerius metus su sąlyga, kad kas dvejus metus atliekamas pažeidžiamumo vertinimas. Nustačius pažeidžiamumą ir jo nepašalinus per tris mėnesius sertifikacija atšaukiama.

4. Nepaisant 2 dalies, valstybės narės gali, laikydamosi tos dalies, prašyti pranešančiosios valstybės narės pateikti papildomos informacijos apie sertifikuotas elektroninės atpažinties schemas arba jų dalis.

5. 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų elektroninės atpažinties schemų tarpusavio vertinimas netaikomas pagal šio straipsnio 1 dalį sertifikuotoms elektroninės atpažinties schemoms ar jų dalims. Valstybės narės gali naudoti atitikties 8 straipsnio 2 dalyje nustatytiems su kibernetiniu saugumu nesusijusiems reikalavimams dėl elektroninės atpažinties schemų saugumo užtikrinimo lygių sertifikatą arba pareiškimą, išduotą pagal atitinkamą sertifikavimo schemą arba tokių schemų dalis.

6. Valstybės narės ***praneša*** Komisijai 1 dalyje nurodytų ***atitikties vertinimo įstaigų*** pavadinimus ir adresus. Komisija tą informaciją pateikia ***visoms*** valstybėms narėms.

12b straipsnis

Galimybė naudotis aparatinės ir programinės įrangos funkcijomis

Kai europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai ir elektroninės atpažinties priemonių, apie kurias pranešta, išdavėjai, kurie vykdo komercinę ar profesinę veiklą ir naudojasi pagrindinėmis platformos paslaugomis, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/1925* 2 straipsnio 2 punkte, siekdami teikti arba teikdami europinės skaitmeninės tapatybės dėklės paslaugas ir elektroninės atpažinties priemones galutiniams naudotojams, yra verslo klientai, kaip apibrėžta to reglamento 2 straipsnio 21 punkte, prieigos valdytojai visų pirma jiems leidžia užtikrinti veiksmingą sąveikumą su tomis pačiomis operacinės sistemos, aparatinės įrangos ar programinės įrangos funkcijomis, o sąveikumo tikslais suteikia galimybę jomis naudotis. Toks veiksmingas sąveikumas ir prieiga suteikiami nemokamai ir nepriklausomai nuo to, ar aparatinės ar programinės įrangos funkcijos yra operacinės sistemos dalis, kurios yra prieinamos tam prieigos valdytojui, kai jis teikia tokias paslaugas, ar yra jo naudojamos, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2022/1925 6 straipsnio 7 dalyje. Šis straipsnis nedaro poveikio šio reglamento 5a straipsnio 14 daliai.

---

* ***2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828 (Skaitmeninių rinkų aktas) (OL L 265, 2022 10 12, p. 1).***“;

▌

14) 13 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nepaisant šio straipsnio 2 dalies ***ir nedarant poveikio Reglamentui (ES) 2016/679***, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai atsako už tyčia ar dėl neatsargumo fiziniam ar juridiniam asmeniui padarytą žalą dėl pareigų pagal šį reglamentą nevykdymo***. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, patyręs materialinę ar neturtinę žalą dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo padaryto šio reglamento pažeidimo, turi teisę reikalauti kompensacijos pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę***.

Pareiga įrodyti nekvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo tyčią arba neatsargumą tenka fiziniam ar juridiniam asmeniui, reikalaujančiam atlyginti pirmoje pastraipoje nurodytą žalą.

Preziumuojama, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas veikė tyčia ar dėl neatsargumo, nebent kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas įrodo, kad pirmoje pastraipoje nurodyta žala padaryta nesant to kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo tyčios ar neatsargumo.“;

15) 14, 15 ir 16 straipsniai pakeičiami taip:

„14 straipsnis

Tarptautiniai aspektai

1. ***Trečiojoje valstybėje įsisteigusių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ar tarptautinės organizacijos teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos pripažįstamos kaip teisiškai lygiavertės Sąjungoje*** įsisteigusių ***kvalifikuotų*** patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ***teikiamoms kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms, jeigu*** patikimumo užtikrinimo paslaugos***, kurių kilmės šalis yra trečioji valstybė arba tarptautinė organizacija yra pripažįstamos įgyvendinimo aktais arba*** Sąjungos ir ***atitinkamos trečiosios valstybės arba tarptautinės organizacijos sudarytu susitarimu pagal SESV 218 straipsnį***.

Pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. 1 dalyje ***nurodytais įgyvendinimo aktais ir susitarimu užtikrinama, kad*** atitinkamų trečiųjų valstybių ***arba tarptautinių organizacijų*** patikimumo užtikrinimo paslaugų ***teikėjai laikytųsi Sąjungoje įsisteigusiems kvalifikuotiems*** patikimumo užtikrinimo ***paslaugų teikėjams ir jų teikiamoms kvalifikuotoms*** patikimumo užtikrinimo paslaugoms ***taikomų reikalavimų. Trečiosios valstybės ir tarptautinės organizacijos visų pirma sudaro, tvarko ir skelbia pripažintų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų patikimą sąrašą***.

3. 1 dalyje nurodytais susitarimais užtikrinama, kad Sąjungoje įsisteigusių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos būtų pripažįstamos kaip teisiškai lygiavertės trečiųjų valstybių arba tarptautinių organizacijų, su kuriomis sudaryti susitarimai, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms.

15 straipsnis

Prieinamumas asmenims su negalia ***ir specialiųjų poreikių*** turintiems asmenims

Elektroninės atpažinties priemonių, patikimumo užtikrinimo paslaugų ir teikiant tas paslaugas naudojamų galutinio vartojimo gaminių teikimas ***užtikrinamas aiškia ir suprantama kalba***, laikantis ***Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos ir*** Direktyvos ***(ES) 2019/882 nustatytų prieinamumo reikalavimų, taip atsižvelgiant ir į asmenis, kurių funkcijos apribotos, pavyzdžiui, pagyvenusius žmones, ir asmenis, kurių prieiga prie skaitmeninių technologijų yra ribota***.

16 straipsnis

Sankcijos

1. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2555* 31 straipsniui, valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už šio reglamento pažeidimus, taisykles. Tos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

2. Valstybės narės užtikrina, kad už kvalifikuotų ir nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų padarytus šio reglamento pažeidimus būtų skiriamos administracinės baudos, kurių maksimalus dydis būtų bent:

a) 5 000 000 EUR, kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra fizinis asmuo, arba

b) kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra juridinis asmuo - 5 000 000 EUR arba 1 % įmonės, kuriai priklausė patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, bendros pasaulinės metinės apyvartos finansiniais metais, einančiais prieš metus, kuriais buvo padarytas pažeidimas, priklausomai nuo to, kuri suma yra didesnė.

3. Priklausomai nuo valstybių narių teisinės sistemos, administracinių baudų taisyklės gali būti taikomos taip, kad baudą inicijuotų kompetentinga priežiūros įstaiga, o ją skirtų kompetentingi nacionaliniai teismai. Tokių taisyklių taikymas tose valstybėse narėse užtikrina, kad tos teisių gynimo priemonės būtų veiksmingos ir jų poveikis būtų lygiavertis priežiūros institucijų tiesiogiai skirtų administracinių baudų poveikiui.

---

* 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (TIS 2 direktyva) (OL L 333, 2022 12 27, p. 80).“;

16) III skyriaus 2 skirsnio pavadinimas pakeičiamas taip:

„Nekvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos“;

17) ***17 ir 18 straipsniai išbraukiami;***

18) į III skyriaus 2 skirsnį įterpiamas šis straipsnis:

„19a straipsnis

Nekvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams taikomi reikalavimai

1. Nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, teikiantis nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas:

a) *taiko atitinkamą politiką ir imasi atitinkamų su nekvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos teikimu susijusios teisinės, verslo, veiklos ir kitos tiesioginės ar netiesioginės rizikos valdymo priemonių, kurios, nepaisant Direktyvos (ES) 2022/2555 21 straipsnio, apima bent priemones, susijusias su:*

i) registravimosi patikimumo užtikrinimo paslaugai gauti ir prisijungimo prie tokios paslaugos procedūromis,

ii) procedūriniais ar administraciniais patikrinimais, reikalingais norint teikti patikimumo užtikrinimo paslaugas,

iii) patikimumo užtikrinimo paslaugų administravimu ir įgyvendinimu;

b) nepagrįstai nedelsdama ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 24 valandas nuo tada, kai sužino apie bet kokius a punkto i, ii arba iii papunktyje nurodytų priemonių įgyvendinimo saugumo pažeidimus ar sutrikimus, kurie daro didelį poveikį teikiamai patikimumo užtikrinimo paslaugai arba ją teikiant saugomiems asmens duomenims, praneša apie juos priežiūros įstaigai, poveikį patyrusiems asmenims, kurių tapatybė gali būti nustatyta, visuomenei, jei tai susiję su viešuoju interesu, ir, kai taikytina, kitoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms.

2. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, specifikacijas ir procedūras šio straipsnio 1 dalies a papunkčio tikslais. Jeigu tų standartų, specifikacijų ir procedūrų laikomasi, preziumuojama, kad atitiktis šiame straipsnyje išdėstytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

19) 20 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Atitikties vertinimo įstaiga atlieka kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų auditą jų lėšomis bent kas 24 mėnesius. Auditas turi patvirtinti, kad kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente ir Direktyvos (ES) ***2022/2555 21*** straipsnyje nustatytus reikalavimus. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai po to parengtą atitikties vertinimo ataskaitą priežiūros įstaigai pateikia per tris darbo dienas nuo jos gavimo dienos.“;

b) įterpiamos šios dalys:

„1a. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ne vėliau kaip prieš mėnesį iki planuojamų auditų informuoja priežiūros įstaigą ir leidžia priežiūros įstaigai jos prašymu dalyvauti stebėtojo teisėmis.

1b. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai savo atitikties vertinimo įstaigų, nurodytų 1 dalyje, pavadinimus, adresus bei akreditavimo duomenis ir informuoja apie visus vėlesnius tų pavadinimų, adresų ir duomenų pasikeitimus. Komisija tą informaciją pateikia visoms valstybėms narėms.“;

c) 2, 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

„2. Nedarant poveikio 1 daliai, priežiūros įstaiga gali bet kuriuo metu atlikti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų auditą arba reikalauti, kad atitikties vertinimo įstaiga atliktų jų atitikties įvertinimą tų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų lėšomis, siekiant patvirtinti, kad jie ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Kai manoma, kad buvo pažeistos asmens duomenų apsaugos taisyklės, priežiūros įstaiga ***nepagrįstai nedelsdama*** apie tai praneša ***kompetentingoms*** priežiūros institucijoms pagal Reglamento (ES) 2016/679 51 straipsnį ▌.

3. Kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui neįvykdžius kurio nors iš šiame reglamente nustatytų reikalavimų, priežiūros įstaiga reikalauja, kad jis ištaisytų reikalavimų vykdymo pažeidimą per nustatytą laikotarpį, jei taikytina.

Jei tas teikėjas pažeidimo neištaiso ir, kai taikytina, to nepadaro per priežiūros įstaigos nustatytą laikotarpį, priežiūros įstaiga, ***kai tai pateisinama***, visų pirma atsižvelgiant į to pažeidimo mastą, trukmę ir pasekmes, ***panaikina*** to teikėjo arba ***paveiktos*** jo teikiamos ***paslaugos*** kvalifikacijos statusą ▌.

3a. Jeigu pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį paskirtos ar įsteigtos kompetentingos institucijos informuoja priežiūros įstaigą, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nevykdo kurio nors iš tos direktyvos 21 straipsnyje nustatytų reikalavimų, priežiūros įstaiga, kai tai pateisinama, visų pirma atsižvelgiant į to pažeidimo mastą, trukmę ir pasekmes, panaikina to teikėjo arba paveiktos jo teikiamos paslaugos kvalifikacijos statusą.

3b. Jeigu pagal Reglamento (ES) 2016/679 51 straipsnį įsteigtos priežiūros institucijos informuoja priežiūros įstaigą, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nevykdo kurio nors iš tame reglamente nustatytų reikalavimų, priežiūros įstaiga, kai tai pateisinama visų pirma atsižvelgiant į to pažeidimo mastą, trukmę ir pasekmes, panaikina to teikėjo arba paveiktos jo teikiamos paslaugos kvalifikacijos statusą.

*3c. **Priežiūros įstaiga informuoja kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėją apie jo kvalifikacijos statuso arba atitinkamos paslaugos kvalifikacijos statuso panaikinimą. Priežiūros įstaiga informuoja įstaigą, apie kurią pranešta pagal šio reglamento 22 straipsnio 3 dalį, kad ji atnaujintų to straipsnio 1 dalyje nurodytus patikimus sąrašus, ir pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį paskirtą ar įsteigtą kompetentingą instituciją.***

4. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių ***standartų sąrašą ir, kai būtina, specifikacijas bei procedūras*** šiais tikslais ▌:

a) atitikties vertinimo įstaigų akreditavimui ir 1 dalyje nurodytai atitikties vertinimo ataskaitai;

b) audito reikalavimams, kuriais atitikties vertinimo įstaigos turėtų remtis atlikdamos, kaip nurodyta 1 dalyje, kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitikties vertinimą***, įskaitant sudėtinį vertinimą***;

c) atitikties vertinimo schemoms, pagal kurias atitikties vertinimo įstaigos turėtų atlikti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitikties vertinimą ir pateikti 1 dalyje nurodytą ▌ ataskaitą.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

20) 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ketina pradėti teikti kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugą, jie priežiūros įstaigai praneša apie savo ketinimą kartu pateikdami atitikties vertinimo įstaigos parengtą atitikties vertinimo ataskaitą, kuria patvirtinama, kad įvykdyti šiame reglamente ir Direktyvos (ES) 2022/2555 21 straipsnyje nustatyti reikalavimai.

2. Priežiūros įstaiga patikrina, ar patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir jo teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus, ypač kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir jų teikiamoms kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms taikomus reikalavimus.

Siekdama patikrinti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo atitiktį ***Direktyvos (ES) 2022/2555 21*** straipsnyje nustatytiems reikalavimams, priežiūros įstaiga prašo pagal tos ***direktyvos*** 8 straipsnio 1 dalį paskirtų arba įsteigtų kompetentingų institucijų tuo tikslu atlikti priežiūros veiksmus ir ***nepagrįstai nedelsiant ir bet kuriuo atveju per du mėnesius nuo to prašymo gavimo dienos*** pateikti informaciją apie rezultatus. ***Jeigu*** per ***du mėnesius nuo pranešimo dienos patikrinimas nebaigiamas, tos kompetentingos institucijos informuoja priežiūros įstaigą, nurodydamos vėlavimo priežastis ir laikotarpį, per kurį patikrinimas bus baigtas***.

Jei priežiūros įstaiga padaro išvadą, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir jo teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka ***šiame reglamente nustatytus*** reikalavimus, ji suteikia jam kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo, o jo teikiamoms paslaugoms – kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų statusą ir ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pranešimo pateikimo pagal šio straipsnio 1 dalį dienos apie tai praneša 22 straipsnio 3 dalyje nurodytai įstaigai, kad būtų galima atnaujinti 22 straipsnio 1 dalyje nurodytus patikimus sąrašus.

Jeigu patikrinimas nebaigiamas per tris mėnesius nuo pranešimo dienos, priežiūros įstaiga apie tai praneša patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, nurodydama vėlavimo priežastis ir laikotarpį, per kurį patikrinimas bus baigtas.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato pranešimo ir tikrinimo pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis formatus ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.**“**;

21) 24 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. ▌Išduodamas kvalifikuotą sertifikatą arba kvalifikuotą elektroninį požymių liudijimą ▌, kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas patikrina fizinio ar juridinio asmens, kuriam ***turi būti*** išduotas kvalifikuotas sertifikatas arba kvalifikuotas elektroninis ***požymių*** liudijimas, tapatybę ir, jeigu taikytina, visus jo specifinius požymius. ▌

1a. 1 dalyje nurodytą ***tapatybės patikrinimą tinkamomis priemonėmis*** atlieka kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas tiesiogiai arba pasikliaudamas trečiąja šalimi, ***remdamasis vienu*** iš toliau nurodytų ***metodų arba, jei reikia, jų deriniu ir laikydamasis 1c dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų***:

a) naudodamas ***europinę skaitmeninės tapatybės dėklę arba*** elektroninės atpažinties priemonę, apie kurią pranešta, kuri atitinka 8 straipsnyje nustatytus reikalavimus dėl aukšto saugumo užtikrinimo ***lygio***;

b) naudodamas ▌ pagal a, c arba d punktą išduotą kvalifikuoto elektroninio parašo arba kvalifikuoto elektroninio spaudo sertifikatą***;***

c) naudodamas kitus tapatybės nustatymo metodus ▌ , kuriais užtikrinamas aukšto patikimumo lygio ▌ asmens tapatybės nustatymas, kurio atitiktį turi patvirtinti atitikties vertinimo įstaiga;

d) fiziškai dalyvaujant fiziniam asmeniui arba juridinio asmens įgaliotajam atstovui, pateikiant įrodymus ir vykdant tinkamas procedūras laikantis nacionalinės teisės. ▌

1b. ***Pirmoje dalyje nurodytą požymių patikrinimą tinkamomis priemonėmis atlieka kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas tiesiogiai arba pasikliaudamas trečiąja šalimi, remdamasis vienu iš toliau nurodytų metodų arba, jei būtina, jų deriniu ir laikydamasis 1c dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų:***

a) naudodamas europinę skaitmeninės tapatybės dėklę arba elektroninės atpažinties priemonę, apie kurią pranešta, kuri atitinka 8 straipsnyje nustatytus reikalavimus dėl aukšto saugumo užtikrinimo lygio;

b) naudodamas pagal 1a dalies a, c arba d punktą išduotą kvalifikuoto elektroninio parašo arba kvalifikuoto elektroninio spaudo sertifikatą;

c) naudodamas kvalifikuotą elektroninį požymių liudijimą;

d) naudodamas kitus metodus, kuriais užtikrinamas aukšto patikimumo lygio požymių patikrinimas, kurio atitiktį turi patvirtinti atitikties vertinimo įstaiga;

e) fiziškai dalyvaujant fiziniam asmeniui arba juridinio asmens įgaliotajam atstovui, pateikiant tinkamus įrodymus ir vykdant tinkamas procedūras laikantis nacionalinės teisės.

1c. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato referencinių*** standartų ***sąrašą*** ir, ***kai būtina, specifikacijas ir procedūras, skirtas*** tapatybei ir požymiams patikrinti pagal ***šio straipsnio*** 1, 1a ir 1b dalis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ▌ “;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punktas pakeičiamas taip:

„a) informuoja priežiūros įstaigą bent prieš mėnesį iki bet kokio jo kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo pakeitimo įgyvendinimo arba bent prieš tris mėnesius, jei ketinama tą veiklą nutraukti;“;

ii) ***d ir e punktai*** pakeičiami taip:

„d) prieš užmegzdamas sutartinius santykius, aiškiai, išsamiai ir lengvai prieinamu būdu viešai prieinamoje erdvėje ir atskirai informuoja visus asmenis, kurie nori naudotis kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, apie tikslias naudojimosi ta paslauga sąlygas, įskaitant visus naudojimosi ja apribojimus;

e) naudoja patikimas sistemas ir produktus, kurie yra apsaugoti nuo pakeitimų, ir užtikrina jų palaikomų procesų techninį saugumą ir patikimumą, be kita ko, naudodamas tinkamus kriptografinius metodus;“;

iii) įterpiami šie punktai:

„fa) nepaisant Direktyvos (ES) 2022/2555 21 straipsnio, taiko tinkamą politiką ir imasi atitinkamų su kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos teikimu susijusios teisinės, verslo, veiklos ir kitos tiesioginės ar netiesioginės rizikos valdymo priemonių, įskaitant bent priemones, susijusias su:

i) registravimosi patikimumo užtikrinimo paslaugai gauti ir prisijungimo prie tokios paslaugos procedūromis,

ii) procedūriniais ar administraciniais patikrinimais,

iii) paslaugų administravimu ir įgyvendinimu;

fb) ***nepagrįstai nedelsdama ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 24 valandas po incidento*** praneša priežiūros įstaigai, ***poveikį patyrusiems asmenims, kurių tapatybė gali būti nustatyta, kitoms atitinkamoms kompetentingoms įstaigoms***, kai taikytina, ***ir, priežiūros įstaigos prašymu, visuomenei, jei tai susiję su viešuoju interesu, apie visus paslaugų teikimo*** saugumo pažeidimus ar sutrikimus ***arba*** fa punkto i, ii arba iii papunkčiuose nurodytų priemonių įgyvendinimo pažeidimus ar sutrikimus, kurie ***daro*** didelį poveikį teikiamai patikimumo užtikrinimo paslaugai arba ją teikiant saugomiems asmens duomenims;**“**;

iv) g, h ir i punktai pakeičiami taip:

„g) imasi tinkamų priemonių, kad apsisaugotų nuo duomenų klastojimo, vagystės ar pasisavinimo, neteisėto duomenų šalinimo, keitimo ar prieigos prie duomenų užkirtimo;

h) tiek, kiek reikia, kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui nutraukus veiklą, registruoja ir laiko prieinamą visą susijusią informaciją dėl kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo suteiktų ir gautų duomenų tam, kad šią informaciją būtų galima panaudoti teismo procese kaip įrodymą ir siekiant užtikrinti paslaugų tęstinumą. Tokia informacija gali būti registruojama elektroniniu būdu;

i) turi atnaujinamą nutraukimo planą, kad užtikrintų paslaugų tęstinumą, atsižvelgdamas į priežiūros įstaigos pagal 46b straipsnio 4 dalies i punktą patikrintas nuostatas;“;

v) j punktas išbraukiamas;

vi) įterpiama ši pastraipa:

„Priežiūros įstaiga gali paprašyti pateikti ne tik pagal pirmos pastraipos a punktą teikiamą informaciją, bet ir papildomą informaciją arba atitikties vertinimo rezultatus, o išduodama leidimą įgyvendinti numatytus kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų pakeitimus gali taikyti tam tikras sąlygas. Jeigu patikrinimas nebaigiamas per tris mėnesius nuo pranešimo dienos, priežiūros įstaiga apie tai praneša patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, nurodydama vėlavimo priežastis ir laikotarpį, per kurį patikrinimas bus baigtas.“;

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„4a. ***Kvalifikuotų*** elektroninių požymių liudijimų atšaukimui atitinkamai taikomos 3 ir 4 ***dalys***.

4b. Komisijai ***pagal 47 straipsnį*** suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ***nustatomos*** papildomos ***šio straipsnio*** 2 dalies fa punkte nurodytos priemonės.

5. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina, šio straipsnio 2 dalyje*** punktuose nurodytiems reikalavimams ***skirtas specifikacijas ir procedūras***. Jeigu ***tų standartų, specifikacijų ir procedūrų laikomasi***, preziumuojama, kad atitiktis šioje ***dalyje*** išdėstytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

22) į III skyriaus 3 skirsnį įterpiamas šis straipsnis:

„24a straipsnis

Kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų pripažinimas

1. Kvalifikuoti elektroniniai parašai, išduoti vienoje valstybėje narėje sukurtu kvalifikuotu sertifikatu, ir kvalifikuoti elektroniniai spaudai, patvirtinti vienoje valstybėje narėje išduotu kvalifikuotu sertifikatu, visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstami kaip kvalifikuoti elektroniniai parašai ir kvalifikuoti elektroniniai spaudai.

2. Vienoje valstybėje narėje sertifikuoti kvalifikuoti elektroninio parašo kūrimo įtaisai ir kvalifikuoti elektroninio spaudo kūrimo įtaisai visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstami kaip kvalifikuoti elektroninio parašo kūrimo įtaisai ir kvalifikuoti elektroninio spaudo kūrimo įtaisai.

3. Vienoje valstybėje narėje teikiamas kvalifikuotas elektroninių parašų sertifikatas, kvalifikuotas elektroninių spaudų sertifikatas, kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, skirta nuotoliniams kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams administruoti, ir kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, skirta nuotoliniams kvalifikuotiems elektroninio spaudo kūrimo įtaisams administruoti, visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstamos kaip kvalifikuotas elektroninių parašų sertifikatas, kvalifikuotas elektroninių spaudų sertifikatas, kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, skirta nuotoliniams kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams administruoti, ir kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, skirta nuotoliniams kvalifikuotiems elektroninio spaudo kūrimo įtaisams administruoti.

4. Vienoje valstybėje narėje teikiama kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota patvirtinimo paslauga ir kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuota patvirtinimo paslauga visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstamos kaip kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota patvirtinimo paslauga ir kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuota patvirtinimo paslauga.

5. ***Vienoje valstybėje narėje teikiama kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota ilgalaikio išsaugojimo paslauga ir kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuota ilgalaikio išsaugojimo paslauga visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstamos kaip kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota ilgalaikio išsaugojimo paslauga ir kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuota ilgalaikio išsaugojimo paslauga.***

6. ***Vienoje valstybėje narėje suteikta kvalifikuota elektroninė laiko žyma visose kitose valstybėse narėse pripažįstama kaip kvalifikuota elektroninė laiko žyma.***

7. ***Vienoje valstybėje narėje išduotas kvalifikuotas interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas visose kitose valstybėse narėse pripažįstamas kaip kvalifikuotas interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas.***

8. ***Vienoje valstybėje narėje teikiama kvalifikuota elektroninio registruoto pristatymo paslauga visose kitose valstybėse narėse pripažįstama kaip kvalifikuota elektroninio registruoto pristatymo paslauga.***

9. Vienoje valstybėje narėje išduotas kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas visose kitose valstybėse narėse pripažįstamas kaip kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas.

10. Vienoje valstybėje narėje teikiama kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga visose kitose valstybėse narėse pripažįstama kaip kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga.

11. Vienoje valstybėje narėje teikiamas kvalifikuotas elektroninis registras visose kitose valstybėse narėse pripažįstamas kaip kvalifikuotas elektroninis registras.“;

23) 25 straipsnio 3 dalis išbraukiama;

24) 26 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) vienintelė jo pastraipa tampa 1 dalimi;

b) ***įterpiama ši dalis:***

„2. Ne vėliau kaip ... [***24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija atlieka vertinimą, ar būtina priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų sudarytas referencinių standartų sąrašas ir, kai būtina, nustatytos pažangiesiems elektroniniams parašams skirtos specifikacijos ir procedūros. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija gali priimti tokius įgyvendinimo aktus. Jeigu pažangusis elektroninis parašas atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, preziumuojama, kad atitiktis pažangiųjų elektroninių parašų reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;***

25) 27 straipsnio 4 dalis išbraukiama;

26) 28 straipsnio 6 dalis pakeičiama taip:

„6. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** kvalifikuotiems elektroninio parašo sertifikatams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Jeigu kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas atitinka tuos standartus***, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis I priede nustatytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.**“**;

27) 29 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. Kurti ***ar*** administruoti ***elektroninio parašo kūrimo duomenis arba*** kopijuoti ***tokio*** parašo sukūrimo duomenis ***atsarginės kopijos tikslais atliekama tik pasirašančiojo*** vardu, ***pasirašančiojo prašymu ir*** kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo, teikiančio kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugą, susijusią su nuotolinio ▌ kvalifikuoto ***elektroninio*** parašo kūrimo įtaiso administravimu.**“**;

28) įterpiamas šis ▌ straipsnis:

„29a straipsnis

Kvalifikuotai nuotolinių ***kvalifikuotų*** elektroninio parašo kūrimo įtaisų administravimo paslaugai taikomi reikalavimai

1. Nuotolinių kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų administravimą kaip kvalifikuotą paslaugą atlieka tik kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, kuris:

   a) pasirašančiojo vardu kuria ar administruoja elektroninio parašo kūrimo duomenis;

   b) nepaisant II priedo 1 dalies d punkto, ***kopijuoja*** elektroninio parašo kūrimo duomenis atsarginės kopijos tikslais tik jei laikomasi šių reikalavimų:

      i) duomenų rinkinių kopijų saugumo lygis turi būti toks pat kaip originalių duomenų rinkinių;

ii) duomenų rinkinių kopijų neturi būti daugiau nei būtina norint užtikrinti paslaugos tęstinumą;

c) laikosi visų reikalavimų, nustatytų pagal 30 straipsnį išduoto konkretaus nuotolinio kvalifikuoto elektroninio parašo kūrimo įtaiso sertifikavimo ataskaitoje.

2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių ***nuo*** šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, specifikacijas bei procedūras*** šio straipsnio 1 dalies tikslais. ***Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“***;

29) 30 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„3a. 1 dalyje nurodyta sertifikacija ***galioja ne ilgiau kaip*** penkerius metus su sąlyga, kad pažeidžiamumų vertinimas atliekamas kas dvejus metus. Nustačius pažeidžiamumus ir jo nepašalinus, sertifikacija ***atšaukiama***.***“***;

30) 31 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato šio straipsnio 1 dalies tikslais taikytinus formatus ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

31) 32 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų patvirtinimas atitinka 3 dalyje nurodytus standartus***, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytiems reikalavimams užtikrinta. ▌“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** kvalifikuotų elektroninių parašų patvirtinimui skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

32) įterpiamas šis straipsnis:

32a straipsnis

„Kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių parašų patvirtinimui taikomi reikalavimai

1. Kvalifikuotu sertifikatu patvirtinto pažangiojo elektroninio parašo patvirtinimo procedūra patvirtinamas kvalifikuotu sertifikatu patvirtinto pažangiojo elektroninio parašo galiojimas su sąlyga, kad:

a) sertifikatas, kuriuo tvirtinamas parašas, pasirašymo metu buvo kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas, atitinkantis I priedą;

b) kvalifikuotą sertifikatą išdavė kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir jis galiojo pasirašymo metu;

c) parašo patvirtinimo duomenys atitinka pasikliaujančiajai šaliai pateiktus duomenis;

d) unikalus duomenų, kuriais sertifikate nurodomas pasirašantis asmuo, rinkinys tinkamai pateikiamas pasikliaujančiajai šaliai;

e) jei pasirašymo metu buvo naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma pasikliaujančiajai šaliai;

f) nebuvo pažeistas pasirašytų duomenų vientisumas;

g) pasirašymo metu buvo laikomasi 26 straipsnyje nurodytų reikalavimų.

2. Sistema, naudojama kvalifikuotu sertifikatu patvirtinto pažangiojo elektroninio parašo patvirtinimo tikslais, duoda pasikliaujančiajai šaliai teisingą patvirtinimo procedūros rezultatą ir leidžia pasikliaujančiai šaliai nustatyti bet kokias su saugumu susijusias problemas.

3. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių parašų patvirtinimui skirtas specifikacijas ir procedūras. Jeigu kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių parašų patvirtinimas atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, laikoma, kad atitiktis šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

33) 33 straipsnio 2 dalis pakeičiama tokiu tekstu:

„2. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, šio straipsnio 1 dalyje nurodytai kvalifikuotai patvirtinimo paslaugai skirtas specifikacijas ir procedūras. Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota patvirtinimo paslauga atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, laikoma, kad atitiktis šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

34) 34 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotos ilgalaikio išsaugojimo paslaugos priemonės atitinka 2 dalyje nurodytus standartus***, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta.“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai*** būtina***,*** kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotai ilgalaikio išsaugojimo paslaugai skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ▌“;

35) 35 straipsnio 3 dalis išbraukiama;

36) 36 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) vienintelė jo pastraipa tampa 1 dalimi;

b) ***įterpiama ši dalis:***

„2. Ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija įvertina, ar būtina priimti įgyvendinimo aktus siekiant sudaryti referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, nustatyti pažangiesiems elektroniniams spaudams skirtas specifikacijas ir procedūras. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija gali priimti tokius įgyvendinimo aktus. Kai pažangusis elektroninis spaudas atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, preziumuojama, kad atitiktis pažangiųjų elektroninių spaudų reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

37) 37 straipsnio 4 dalis išbraukiama;

38) 38 straipsnio 6 dalis pakeičiama taip:

„6. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** kvalifikuotiems elektroninių spaudų sertifikatams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. ***Jeigu kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, preziumuojama, kad atitiktis III priede nustatytiems reikalavimams užtikrinta.*** Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.**“**;

39) įterpiamas šis ▌ straipsnis:

„39a straipsnis

Kvalifikuotai nuotolinių ***kvalifikuotų*** elektroninio spaudo kūrimo įtaisų administravimo paslaugai taikomi reikalavimai

Kvalifikuotai nuotolinių ***kvalifikuotų*** elektroninio spaudo kūrimo įtaisų administravimo paslaugai *mutatis mutandis* taikomas 29a straipsnis.**“**;

40) į III skyriaus 5 skirsnį įterpiamas šis straipsnis:

„40a straipsnis

Kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių spaudų patvirtinimui taikomi reikalavimai

Kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių spaudų patvirtinimui **mutatis mutandis** ***taikomas 32a straipsnis.“;***

41) 41 straipsnio 3 dalis išbraukiama;

42) 42 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. Kai datos ir laiko susiejimas su duomenimis ir laiko šaltinio ***tikslumas*** atitinka 2 dalyje nurodytus standartus***, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta.**“**;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** datos ir laiko susiejimui su duomenimis ir laiko šaltinių ***tikslumo nustatymui*** skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ▌“;

43) 44 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. Jeigu duomenų siuntimo ir gavimo procesas atitinka 2 dalyje nurodytus ***standartus, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta.**“**;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** duomenų siuntimo ir gavimo procesams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ▌“;

c) įterpiamos šios dalys:

„2a. Kvalifikuotų elektroninio registruoto pristatymo paslaugų teikėjai gali susitarti dėl savo teikiamų kvalifikuotų elektroninio registruoto pristatymo paslaugų sąveikumo. Tokia sąveikumo sistema turi atitikti 1 dalyje išdėstytus reikalavimus ir tokią atitiktį patvirtina atitikties vertinimo įstaiga.

2b. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, šio straipsnio 2a dalyje nurodytai sąveikumo sistemai skirtas specifikacijas ir procedūras. Techninės specifikacijos ir standartų turinys turi būti ekonomiškai efektyvūs ir proporcingi. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

44) 45 straipsnis pakeičiamas taip:

„45 straipsnis

Kvalifikuotiems interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatams taikomi reikalavimai

1. Kvalifikuoti interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatai turi atitikti IV priede nustatytus reikalavimus. ***Atitikties tiems reikalavimams vertinimas atliekamas pagal šio straipsnio*** 2 dalyje nurodytus ***standartus, specifikacijas*** ir procedūras.

1a. Interneto naršyklių teikėjai pripažįsta ***pagal*** šio straipsnio 1 dalį ***išduotus*** kvalifikuotus interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatus. ▌ Interneto naršyklių teikėjai užtikrina, kad ***sertifikate patvirtinti tapatybės duomenys ir papildomi patvirtinti požymiai būtų*** rodomi ***naudotojui patogiu*** būdu. Interneto naršyklių teikėjai užtikrina suderinamumą ir sąveikumą su ***šio straipsnio*** 1 dalyje nurodytais kvalifikuotais interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatais, išskyrus labai mažas ir mažąsias įmones, kaip apibrėžta Rekomendacijos 2003/361/EB priedo 2 straipsnyje, ***per*** pirmuosius penkerius interneto naršymo paslaugų teikėjų veiklos metus.

1b. Kvalifikuotiems interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatams netaikoma jokių kitų privalomų reikalavimų nei 1 dalyje nustatyti reikalavimai.

2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato*** referencinių ***standartų sąrašą ir, kai reikia, šio straipsnio*** 1 dalyje nurodytiems kvalifikuotiems interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. ▌ Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

45) įterpiamas šis straipsnis:

„45a straipsnis
Kibernetinio saugumo atsargumo priemonės

1. Interneto naršyklių teikėjai nesiima jokių priemonių, prieštaraujančių 45 straipsnyje išdėstytoms jų pareigoms, visų pirma reikalavimams pripažinti kvalifikuotus interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatus ir rodyti pateiktus tapatybės duomenis naudotojui patogiu būdu.

2. Nukrypdamos nuo 1 dalies ir tik tuo atveju, jei kyla pagrįstų nuogąstavimų, susijusių su nustatyto sertifikato ar sertifikatų rinkinio saugumo pažeidimais ar vientisumo praradimu, interneto naršyklių teikėjai dėl to sertifikato ar sertifikatų rinkinio gali imtis atsargumo priemonių.

3. Jei interneto naršyklių teikėjas pagal 2 dalį imasi atsargumo priemonių, interneto naršyklių teikėjas nepagrįstai nedelsdamas raštu praneša apie savo nuogąstavimus Komisijai, kompetentingai priežiūros įstaigai, subjektui, kuriam buvo išduotas sertifikatas, ir tą sertifikatą ar sertifikatų rinkinį išdavusiam kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, kartu pateikdamos priemonių, kurių imtasi tiems nuogąstavimams sumažinti, aprašymą. Gavusi tokį pranešimą, kompetentinga priežiūros įstaiga atitinkamam interneto naršyklės teikėjui patvirtina jį gavusi.

4. Kompetentinga priežiūros įstaiga tiria pranešime iškeltus klausimus pagal 46b straipsnio 4 dalies k punktą. Jei atlikus tą tyrimą sertifikato kvalifikacijos statusas nepanaikinamas, priežiūros įstaiga apie tai atitinkamai informuoja interneto naršyklės teikėją ir to teikėjo paprašo nutraukti šio straipsnio 2 dalyje nurodytų atsargumo priemonių taikymą.“;

46) III skyrius papildomas šiais skirsniais:

„9 SKIRSNIS
ELEKTRONINIS POŽYMIŲ LIUDIJIMAS

45b straipsnis
Elektroninio požymių liudijimo teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninio požymių liudijimo teisinės galios ar jo tinkamumo naudoti kaip įrodymo teismo procese vien dėl to, kad jis yra elektroninis ***arba kad jis neatitinka kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų reikalavimų***.

2. ***Už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduotas kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas ir požymių liudijimai*** turi tokią pačią teisinę galią kaip teisėtai išduoti popieriniai liudijimai.

3. Už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu vienoje valstybėje narėje išduotas požymių liudijimas pripažįstamas už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduotu požymių liudijimu visose valstybėse narėse.

45c straipsnis

Elektroninis požymių liudijimas teikiant viešąsias paslaugas

Kai pagal nacionalinės teisės aktus reikalaujama, kad norint pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos teikiama internetine paslauga būtina užtikrinti elektroninę atpažintį naudojant elektroninės atpažinties priemones ir tapatumo nustatymą, elektroniniame požymių liudijime esantys asmens tapatybės duomenys neatstoja elektroninės atpažinties naudojant elektroninės atpažinties priemones ir tapatumo nustatymą, jei to nėra konkrečiai leidusi valstybė narė ▌. Tokiu atveju pripažįstami ir kitų valstybių narių kvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai.

45d straipsnis

Kvalifikuotų ***elektroninių*** požymių liudijimų reikalavimai

1. Kvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai turi atitikti V priede nustatytus reikalavimus. ▌

2. Atitiktis V priede nustatytiems reikalavimams vertinama pagal šio straipsnio 5 dalyje nurodytus standartus, specifikacijas ir procedūras.

3. Be V priede nustatytų reikalavimų, kvalifikuotiems elektroniniams požymių liudijimams netaikomi jokie privalomi reikalavimai.

4. Jeigu iš pradžių išduotas kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas vėliau atšaukiamas, jis netenka galios nuo jo atšaukimo momento, o jo statuso jokiomis aplinkybėmis negalima atkurti.

5. ***Ne vėliau kaip ... [***6 mėnesiai ***nuo*** šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija ***priima įgyvendinimo aktus, kuriais*** nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** kvalifikuotiems elektroninių požymių liudijimams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. ***Tie įgyvendinimo aktai turi būti suderinami su 5a straipsnio 23 dalyje nurodytais*** įgyvendinimo aktais dėl europinės skaitmeninės tapatybės ***dėklės*** įgyvendinimo. ***Jie priimami laikantis 48*** straipsnio ***2 dalyje*** nurodytos ***nagrinėjimo procedūros***.

45e straipsnis

Požymių tikrinimas pagal autentiškus šaltinius

1. ***Per 24 mėnesius nuo 5a straipsnio 23 dalyje ir 5c straipsnio 6 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų įsigaliojimo dienos*** valstybės narės užtikrina, kad bent VI priede išvardytų požymių atveju, kai šie požymiai grindžiami autentiškais viešojo sektoriaus šaltiniais, būtų imtasi priemonių, kad kvalifikuoti ***patikimumo užtikrinimo paslaugų*** teikėjai, teikiantys elektroninius požymių liudijimus, galėtų naudotojo prašymu ***tuos požymius*** patikrinti elektroninėmis priemonėmis pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę.

2. ***Ne vėliau kaip ... [***6 mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos] Komisija***, atsižvelgdama į atitinkamus tarptautinius standartus, ***priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių*** standartų ***sąrašą*** ir, ***kai reikia, specifikacijas ir procedūras, skirtas*** požymių katalogui ir požymių liudijimų schemoms, taip pat kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų tikrinimo procedūras šio straipsnio 1 dalies tikslais. ***Tie įgyvendinimo aktai turi būti suderinami su 5a straipsnio 23 dalyje nurodytais*** įgyvendinimo aktais dėl europinės skaitmeninės tapatybės ***dėklės*** įgyvendinimo. ***Jie priimami laikantis 48*** straipsnio ***2 dalyje*** nurodytos ***nagrinėjimo procedūros*** ▌

45f straipsnis

Už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduodamam elektroniniam požymių liudijimui taikomi reikalavimai

1. Už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduotas elektroninis požymių liudijimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) išdėstytuosius VII priede;

b) kvalifikuotame sertifikate, kuriuo tvirtinamas 3 straipsnio 46 punkte nurodytas viešojo sektoriaus įstaigos, kuri pagal VII priedo b punktą nurodyta kaip išdavėja, kvalifikuotas elektroninis parašas arba kvalifikuotas elektroninis spaudas, pateikiamas specifinis sertifikuotų požymių rinkinys automatiniam tvarkymui tinkama forma, ir:

i) nurodoma, kad išduodanti įstaiga pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę įsteigta kaip atsakinga už autentišką šaltinį, kuriuo remiantis išduodamas elektroninis požymių liudijimas, arba kaip įstaiga, paskirta veikti jos vardu;

ii) pateikiamas duomenų rinkinys, kuriame nedviprasmiškai nurodomas i punkte nurodytas autentiškas šaltinis, ir

iii) nurodoma i punkte nurodyta Sąjungos arba nacionalinė teisė.

2. Valstybė narė, kurioje įsteigtos 3 straipsnio 46 punkte nurodytos viešojo sektoriaus įstaigos, užtikrina, kad elektroninius požymių liudijimus išduodančios viešojo sektoriaus įstaigos būtų tokio paties patikimumo ir pasikliaujamumo lygio kaip kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai pagal 24 straipsnį.

3. Valstybės narės praneša Komisijai apie 3 straipsnio 46 punkte nurodytas viešojo sektoriaus įstaigas. Į tą pranešimą įtraukiama atitikties vertinimo įstaigos parengta atitikties vertinimo ataskaita, kurioje patvirtinama, kad laikomasi šio straipsnio 1, 2 ir 6 dalyse nustatytų reikalavimų. Komisija saugiu ryšių kanalu pateikia visuomenei elektroniniu būdu pasirašytą arba užantspauduotą 3 straipsnio 46 punkte nurodytų viešojo sektoriaus įstaigų sąrašą automatiniam tvarkymui tinkama forma.

4. Jeigu už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduotas elektroninis požymių liudijimas po pirminio išdavimo atšaukiamas, jis netenka galios nuo jo atšaukimo momento ir jo statusas neatkuriamas.

5. Laikoma, kad elektroninis požymių liudijimas, išduotas už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu, atitinka 1 dalyje nustatytus reikalavimus, jei jis atitinka 6 dalyje nurodytus standartus, specifikacijas ir procedūras.

6. Ne vėliau kaip ... [6 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, nustato specifikacijas ir procedūras, skirtas elektroniniams požymių liudijimams, išduotiems už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu. Tie įgyvendinimo aktai turi būti suderinami su 5a straipsnio 23 dalyje nurodytais įgyvendinimo aktais dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo. Jie priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7. Ne vėliau kaip ... [šeši mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, specifikacijas ir procedūras šio straipsnio 3 dalies tikslais. Tie įgyvendinimo aktai turi būti suderinami su 5a straipsnio 23 dalyje nurodytais įgyvendinimo aktais dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo. Jie priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

8. 3 straipsnio 46 punkte nurodytos viešojo sektoriaus įstaigos, išduodančios elektroninius požymių liudijimus, užtikrina sąsają su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, išleistomis pagal 5a straipsnį.

45g straipsnis

Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių elektroninių požymių liudijimų išdavimas

1. Elektroninių požymių liudijimų teikėjai suteikia galimybę europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojams prašyti elektroninio požymių liudijimo, jį gauti, saugoti ir valdyti nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje teikiama europinė skaitmeninės tapatybės dėklė.

2. Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų teikėjai užtikrina sąsają su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, ***pateiktomis*** pagal 5a straipsnį. ▌

45h straipsnis

Papildomos elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikimo taisyklės

1. Kvalifikuoto ir nekvalifikuoto elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikėjai nejungia asmens duomenų, susijusių su šių paslaugų teikimu, su asmens duomenimis, gautais iš bet kokių kitų jų ***ar jų komercinių partnerių*** siūlomų paslaugų.

2. Su elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikimu susiję asmens duomenys saugomi logiškai atskirai nuo kitų duomenų, kuriuos saugo ***elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikėjas***.

▌

3. Kvalifikuoto elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikėjai ***įgyvendina tokių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo*** paslaugų ***teikimą tokiu būdu, kuris yra funkciškai atskirtas nuo kitų jų teikiamų paslaugų***.

10 SKIRSNIS

ELEKTRONINIO ARCHYVAVIMO PASLAUGOS

45i straipsnis

Elektroninio archyvavimo paslaugų teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti naudojantis elektroninio archyvavimo paslaugomis išsaugotų elektroninių duomenų ar elektroninių dokumentų teisinės galios ir jų tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo procese vien dėl to, kad jie yra elektroniniai arba kad nėra išsaugoti naudojantis kvalifikuotomis elektroninio archyvavimo paslaugomis.

2. Kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas taiko elektroninių duomenų ir elektroninių dokumentų, išsaugotų naudojantis kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga, vientisumo ir kilmės prezumpciją visą jų saugojimo laikotarpį.

45j straipsnis

Kvalifikuotoms elektroninio archyvavimo paslaugoms taikomi reikalavimai

1. Kvalifikuotos elektroninio archyvavimo paslaugos turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) jas teikia kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai;

b) jas teikiant naudojamos procedūros ir technologijos, kuriomis, pasibaigus technologinio galiojimo laikotarpiui ir bent visą teisinio ar sutartinio saugojimo laikotarpį, užtikrinamas elektroninių duomenų ir elektroninių dokumentų patvarumas ir įskaitomumas, kartu išlaikant jų vientisumą ir kilmės tikslumą;

c) jas teikiant užtikrinama, kad tie elektroniniai duomenys ir tie elektroniniai dokumentai būtų saugomi taip, kad būtų apsaugoti nuo praradimo ir pakeitimo, išskyrus jų laikmenos ar elektroninio formato pakeitimus;

d) jas teikiant įgaliotos pasikliaujančiosios šalys gali automatiškai gauti pranešimą, kuriuo patvirtinama, kad iš kvalifikuoto elektroninio archyvo paimtiems elektroniniams duomenims ir elektroniniams dokumentams nuo saugojimo laikotarpio pradžios iki paieškos momento taikoma duomenų vientisumo prezumpcija.

Pirmos pastraipos d punkte nurodytas pranešimas pateikiamas patikimu ir veiksmingu būdu, su kvalifikuotos elektroninio archyvavimo paslaugos teikėjo kvalifikuotu elektroniniu parašu arba kvalifikuotu elektroniniu spaudu.

2. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, kvalifikuotoms elektroninio archyvavimo paslaugoms skirtas specifikacijas ir procedūras. Jeigu kvalifikuotos elektroninio archyvavimo paslaugos atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, preziumuojama, kad atitiktis kvalifikuotoms elektroninio archyvavimo paslaugoms nustatytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

11 SKIRSNIS

ELEKTRONINIAI REGISTRAI

45k straipsnis

Elektroninių registrų teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninio registro teisinės galios ar jo tinkamumo naudoti kaip įrodymo teismo procese tik dėl to, kad jis yra elektroninis arba kad jis neatitinka kvalifikuotų elektroninių registrų reikalavimų.

2. Kvalifikuotame elektroniniame registre ***saugomiems duomenų įrašams*** taikoma jų ***unikalios ir tikslios*** nuoseklios chronologinės tvarkos ***ir jų vientisumo*** prezumpcija.

45l straipsnis

Kvalifikuotiems elektroniniams registrams taikomi reikalavimai

1. Kvalifikuoti elektroniniai registrai turi atitikti šiuos reikalavimus:

   a) juos kuria ***ir administruoja*** vienas arba daugiau kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų;

   b) juose ***nustatoma*** registro duomenų ***įrašų kilmė***;

   c) juose užtikrinama ***unikali*** chronologinė duomenų ***įrašų*** tvarka ▌;

   d) duomenys juose registruojami taip, kad būtų įmanoma nedelsiant nustatyti bet kokį vėlesnį pakeitimą, ***visą laiką užtikrinant jų vientisumą***.

2. Jeigu elektroninis registras atitinka 3 dalyje nurodytus standartus, ***specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta.

3. ***Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, reikalavimų, išdėstytų šio straipsnio 1 dalyje, specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.***“;***

▌

47) įterpiamas šis skyrius:

IVa SKYRIUS
VALDYMO SISTEMA

46a straipsnis

Europos skaitmeninės tapatybės sistemos priežiūra

1. Valstybės narės paskiria vieną ar daugiau jų teritorijoje įsteigtų priežiūros įstaigų.

Pagal pirmą pastraipą paskirtoms priežiūros įstaigoms suteikiami reikiami įgaliojimai ir pakankami ištekliai, kad jos galėtų veiksmingai, efektyviai ir nepriklausomai vykdyti savo užduotis.

2. Valstybės narės praneša Komisijai savo priežiūros įstaigų, paskirtų pagal 1 dalį, pavadinimus bei adresus ir informuoja apie visus vėlesnius jų pakeitimus. Komisija paskelbia priežiūros įstaigų, apie kurias pranešta, sąrašą.

3. Pagal 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų vaidmuo:

a) prižiūrėti paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusius europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjus ir užtikrinti, vykdant ex ante ir ex post priežiūros veiklą, kad tie teikėjai ir jų teikiamos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės atitiktų šiame reglamente nustatytus reikalavimus;

b) prireikus imtis veiksmų, susijusių su paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusiais europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjais, vykdant ex post priežiūros veiklą, kai informuojama, kad teikėjai arba jų teikiamos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pažeidžia šį reglamentą.

4. Pagal 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų užduotys apima visų pirma toliau nurodytas užduotis:

a) bendradarbiauti su kitomis priežiūros įstaigomis ir teikti joms pagalbą pagal 46c ir 46e straipsnius;

b) prašyti informacijos, reikalingos stebėti, kaip laikomasi šio reglamento;

c) informuoti atitinkamų valstybių narių atitinkamas kompetentingas institucijas, paskirtas arba įsteigtas pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį, apie visus reikšmingus saugumo pažeidimus arba vientisumo praradimą, apie kuriuos jos sužinojo vykdydamos savo užduotis, ir reikšmingo saugumo pažeidimo arba vientisumo praradimo, susijusio su kitomis valstybėmis narėmis, atveju informuoti atitinkamos valstybės narės bendrąjį kontaktinį punktą, paskirtą arba įsteigtą pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 3 dalį, ir bendruosius kontaktinius punktus, paskirtus pagal šio reglamento 46c straipsnio 1 dalį kitose atitinkamose valstybėse narėse, ir informuoti visuomenę arba reikalauti, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjai tai padarytų, kai priežiūros įstaiga nustato, kad saugumo pažeidimo arba vientisumo praradimo atskleidimas atitiktų viešąjį interesą;

d) atlikti patikrinimus vietoje ir priežiūrą ne vietoje;

e) reikalauti, kad europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai ištaisytų šiame reglamente nustatytų reikalavimų laikymosi trūkumus;

f) sustabdyti arba panaikinti pasikliaujančiųjų šalių registraciją ir įtraukimą į 5b straipsnio 7 dalyje nurodytą mechanizmą neteisėto ar nesąžiningo europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimo atveju;

g) bendradarbiauti su kompetentingomis priežiūros institucijomis, įsteigtomis pagal Reglamento (ES) 2016/679 51 straipsnį, visų pirma, nepagrįstai nedelsiant jas informuojant, kai atrodo, kad buvo pažeistos asmens duomenų apsaugos taisyklės, ir apie saugumo pažeidimus, kurie atrodo esantys asmens duomenų pažeidimai.

5. Kai pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga reikalauja, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjas ištaisytų bet kokį šio reglamento reikalavimų nesilaikymą pagal 4 dalies e punktą, ir tas teikėjas nesiima atitinkamų veiksmų ir, jei taikytina, per tos priežiūros įstaigos nustatytą terminą, pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga, atsižvelgdama visų pirma į to pažeidimo mastą, trukmę ir pasekmes, gali nurodyti teikėjui sustabdyti arba nutraukti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikimą. Priežiūros įstaiga nepagrįstai nedelsdama informuoja kitų valstybių narių priežiūros įstaigas, Komisiją, pasikliaujančiąsias šalis ir europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojus apie sprendimą reikalauti sustabdyti arba nutraukti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikimą.

6. Kiekviena pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga kasmet ne vėliau kaip kovo 31 d. pateikia Komisijai ataskaitą apie praėjusiais kalendoriniais metais vykdytą pagrindinę veiklą. Komisija tas metines ataskaitas pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

7. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato šio straipsnio 6 dalyje nurodytų ataskaitų formatus ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

46b straipsnis

Patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūra

1. Valstybės narės paskiria savo teritorijoje įsteigtą priežiūros įstaigą arba, abipusiu sutarimu su kita valstybe nare, paskiria toje kitoje valstybėje narėje įsteigtą priežiūros įstaigą. Ta priežiūros įstaiga yra atsakinga už priežiūros užduočių vykdymą paskiriančiojoje valstybėje narėje, kiek tai susiję su patikimumo užtikrinimo paslaugomis.

Pagal pirmą pastraipą paskirtoms priežiūros įstaigoms suteikiami reikiami įgaliojimai ir pakankami ištekliai, kad jos galėtų vykdyti savo užduotis.

2. Valstybės narės praneša Komisijai savo atitinkamų priežiūros įstaigų, paskirtų pagal 1 dalį, pavadinimus bei adresus ir informuoja apie visus vėlesnius jų pakeitimus. Komisija paskelbia priežiūros įstaigų, apie kurias pranešta, sąrašą.

3. Pagal 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų vaidmuo yra:

a) prižiūrėti paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusius kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus ir užtikrinti vykdant ex ante ir ex post priežiūros veiklą, kad tie kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitiktų šiame reglamente nustatytus reikalavimus;

b) vykdant ex post priežiūros veiklą, jei būtina, imtis veiksmų paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusių nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atžvilgiu, sužinojus apie įtarimus, kad tie nekvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ar jų teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos neatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

4. Pagal 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų užduotys apima visų pirma toliau nurodytus veiksmus:

a) informuoti atitinkamų valstybių narių atitinkamas kompetentingas institucijas, paskirtas arba įsteigtas pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį, apie bet kurį reikšmingą saugumo pažeidimą arba vientisumo praradimą, apie kuriuos ji sužinojo vykdydama savo užduotis, ir reikšmingo saugumo pažeidimo arba vientisumo praradimo, susijusio su kitomis valstybėmis narėmis, atveju informuoti atitinkamos valstybės narės bendrąjį kontaktinį punktą, paskirtą arba įsteigtą pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 3 dalį, ir bendruosius kontaktinius punktus, paskirtus pagal šio reglamento 46c straipsnio 1 dalį kitose atitinkamose valstybėse narėse, ir informuoti visuomenę arba reikalauti, kad patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjas tai padarytų, kai priežiūros įstaiga nustato, kad saugumo pažeidimo arba vientisumo praradimo atskleidimas atitiktų viešąjį interesą;

b) bendradarbiauti su kitomis priežiūros įstaigomis ir teikti joms pagalbą pagal 46c ir 46e straipsnius;

c) analizuoti 20 straipsnio 1 dalyje ir 21 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitikties vertinimo ataskaitas;

d) teikti Komisijai ataskaitas apie savo pagrindinę veiklą pagal šio straipsnio 6 dalį;

e) vykdyti auditą arba reikalauti, kad atitikties vertinimo įstaiga atliktų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitikties vertinimą pagal 20 straipsnio 2 dalį;

f) bendradarbiauti su kompetentingomis priežiūros institucijomis, įsteigtomis pagal Reglamento (ES) 2016/679 51 straipsnį, visų pirma, nepagrįstai nedelsiant jas informuoti, kai atrodo, kad buvo pažeistos asmens duomenų apsaugos taisyklės, ir apie saugumo pažeidimus, kurie atrodo esantys asmens duomenų pažeidimai;

g) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir jų teikiamoms paslaugoms suteikti kvalifikacijos statusą ir tą statusą panaikinti pagal 20 ir 21 straipsnius;

h) 22 straipsnio 3 dalyje nurodytai už nacionalinį patikimą sąrašą atsakingai įstaigai pranešti apie savo sprendimus suteikti arba panaikinti kvalifikacijos statusą, nebent ta įstaiga taip pat būtų pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga;

i) patikrinti, ar priimtos ir teisingai taikomos nuostatos dėl nutraukimo planų, kai kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nutraukia savo veiklą, be kita ko, patikrinti, kaip išlaikoma prieiga prie informacijos pagal 24 straipsnio 2 dalies h punktą;

j) reikalauti, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ištaisytų šiame reglamente nustatytų reikalavimų vykdymo pažeidimus;

k) tirti interneto naršyklių teikėjų pranešimus pagal 45a straipsnį ir prireikus imtis veiksmų.

5. Valstybės narės gali reikalauti, kad pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga sukurtų, prižiūrėtų ir atnaujintų patikimumo užtikrinimo infrastruktūrą pagal nacionalinę teisę.

6. Kiekviena pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga kasmet ne vėliau kaip kovo 31 d. pateikia Komisijai ataskaitą apie praėjusiais kalendoriniais metais vykdytą pagrindinę veiklą. Komisija tas metines ataskaitas pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

7. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima gaires dėl pagal šio straipsnio 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų vykdomų šio straipsnio 4 dalyje nurodytų užduočių ir priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi šio straipsnio 6 dalyje nurodytos ataskaitos formatai ir procedūros. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

46c straipsnis
Bendrieji kontaktiniai punktai

1. Kiekviena valstybė narė paskiria bendrąjį kontaktinį punktą dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ir elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta.

2. Kiekvienas ***bendrasis kontaktinis punktas atlieka ryšių palaikymo funkciją, kad palengvintų tarpvalstybinį bendradarbiavimą tarp patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūros įstaigų ir tarp europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjų priežiūros įstaigų ir, kai tinkama, su Komisija ir Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA) ir su kitomis kompetentingomis institucijomis jo valstybėje narėje.***

3. Kiekviena valstybė narė viešai paskelbia ir nepagrįstai nedelsdama praneša Komisijai savo bendrųjų kontaktinių punktų, paskirtų pagal 1 dalį, pavadinimus bei adresus ir informuoja apie visus vėlesnius jų pakeitimus.

4. Komisija viešai paskelbia bendrųjų kontaktinių punktų, apie kuriuos pranešta pagal 3 dalį, sąrašą.

46d straipsnis
Savitarpio pagalba

1. Siekiant palengvinti pareigų pagal šį reglamentą priežiūrą ir vykdymo užtikrinimą, pagal 46a straipsnio 1 dalį ir 46b straipsnio 1 dalį paskirtos priežiūros įstaigos, gali prašyti, be kita ko, per Bendradarbiavimo grupę, įsteigtą pagal 46e straipsnio 1 dalį, kad kitos valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ar europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjas arba kurioje yra jo tinklas ir informacinės sistemos arba teikiamos jo paslaugos, priežiūros įstaigos suteiktų savitarpio pagalbą.

2. Savitarpio pagalba apima bent tai, kad:

a) priežiūros įstaiga, taikanti priežiūros ir vykdymo užtikrinimo priemones vienoje valstybėje narėje, informuoja kitos atitinkamos valstybės narės priežiūros įstaigą ir ją konsultuoja;

b) priežiūros įstaiga gali prašyti kitos atitinkamos valstybės narės priežiūros įstaigos imtis priežiūros arba vykdymo užtikrinimo priemonių, įskaitant, pavyzdžiui, prašymus atlikti patikrinimus, susijusius su 20 ir 21 straipsniuose nurodytomis atitikties vertinimo ataskaitomis, kiek tai susiję su patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimu;

c) kai tinkama, priežiūros įstaigos gali atlikti bendrus tyrimus su kitų valstybių narių priežiūros įstaigomis.

Dėl tokių bendrų veiksmų pagal pirmą pastraipą tvarkos ir procedūrų susitaria ir jas nustato atitinkamos valstybės narės, laikydamosi savo nacionalinės teisės.

3. Priežiūros įstaiga, kuriai teikiamas pagalbos prašymas, gali atsisakyti patenkinti tą prašymą remdamasi kuriuo nors iš šių pagrindų:

a) prašoma pagalba nėra proporcinga priežiūros įstaigos priežiūros veiklai, vykdomai pagal 46a ir 46b straipsnius;

b) priežiūros įstaiga nėra kompetentinga suteikti prašomą pagalbą;

c) prašomos pagalbos suteikimas būtų nesuderinamas su šiuo reglamentu.

4. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau - kas dvejus metus pagal 46e straipsnio 1 dalį įsteigta Bendradarbiavimo grupė paskelbia gaires dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos savitarpio pagalbos organizacinių aspektų ir procedūrų.

46e straipsnis

Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupė

1. ***Siekdama remti ir palengvinti valstybių narių tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija, kiek tai susiję su patikimumo užtikrinimo paslaugomis, europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ir elektroninės atpažinties schemomis, apie kurias pranešta, Komisija įsteigia Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupę (toliau – Bendradarbiavimo grupė).***

2. ***Bendradarbiavimo grupę sudaro valstybių narių paskirti ir Komisijos atstovai. Komisija pirmininkauja Bendradarbiavimo grupei. Komisija teikia Bendradarbiavimo grupės sekretoriato paslaugas.***

3. ***Atitinkamų suinteresuotųjų subjektų atstovai gali būti ad hoc pagrindu kviečiami dalyvauti Bendradarbiavimo grupės posėdžiuose ir dalyvauti jos darbe stebėtojų teisėmis.***

4. ***ENISA kviečiama stebėtojos teisėmis dalyvauti Bendradarbiavimo grupės veikloje, kai joje keičiamasi nuomonėmis, geriausios praktikos pavyzdžiais ir informacija, kiek tai susiję su atitinkamais kibernetinio saugumo aspektais, pavyzdžiui, pranešimu apie saugumo pažeidimus, ir kai sprendžiami kibernetinio saugumo sertifikatų ar standartų naudojimo klausimai.***

5. Bendradarbiavimo grupė vykdo šias užduotis:

a) keičiasi patarimais ir bendradarbiauja su Komisija dėl besiformuojančių politikos iniciatyvų skaitmeninės tapatybės dėklių, elektroninės atpažinties priemonių ir patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje;

b) atitinkamai teikia patarimus Komisijai įgyvendinimo ir deleguotųjų aktų, kurie turi būti priimti pagal šį reglamentą, projektų rengimo ankstyvuoju etapu;

c) siekiant padėti priežiūros įstaigoms įgyvendinti šio reglamento nuostatas:

i) keičiasi geriausios praktikos pavyzdžiais ir informacija, kiek tai susiję su šio reglamento nuostatų įgyvendinimu;

ii) vertina atitinkamus pokyčius skaitmeninės tapatybės dėklės, elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų sektoriuose;

iii) organizuoja bendrus posėdžius su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis iš visos Sąjungos siekiant aptarti bendradarbiavimo grupės vykdomą veiklą ir surinkti informaciją apie kylančius politikos iššūkius;

iv) su ENISA pagalba, keičiasi nuomonėmis, geriausios praktikos pavyzdžiais ir informacija, kiek tai susiję su atitinkamais kibernetinio saugumo aspektais europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, elektroninės atpažinties schemų ir patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje;

v) keičiasi geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su pranešimo apie saugumo pažeidimus politikos rengimu ir įgyvendinimu ir bendromis priemonėmis, kaip nurodyta 5e ir 10 straipsniuose;

vi) organizuoja bendrus posėdžius su TIS bendradarbiavimo grupe, įsteigta pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 14 straipsnio 1 dalį, siekiant keistis atitinkama informacija dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų ir elektroninės atpažinties, kiek tai susiję su kibernetinėmis grėsmėmis, incidentais, pažeidžiamumu, informuotumo didinimo iniciatyvomis, mokymais, pratybomis ir įgūdžiais, gebėjimų stiprinimu, standartais ir techninių specifikacijų pajėgumu, taip pat standartais ir techninėmis specifikacijomis;

vii) priežiūros įstaigos prašymu aptaria konkrečius savitarpio pagalbos prašymus, kaip nurodyta 46d straipsnyje;

viii) sudaro palankesnes sąlygas priežiūros įstaigoms keistis informacija, teikdama gaires dėl savitarpio pagalbos organizacinių aspektų ir procedūrų, kaip nurodyta 46d straipsnyje;

d) organizuoja į šio reglamento taikymo sritį patenkančių elektroninės atpažinties schemų, apie kurias turi būti pranešta, tarpusavio vertinimus.

6. Valstybės narės užtikrina efektyvų ir veiksmingą jų į Bendradarbiavimo grupę paskirtų atstovų bendradarbiavimą.

7. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma reikiama procedūrinė tvarka siekiant palengvinti valstybių narių bendradarbiavimą, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalies d punkte. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

48) 47 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. 5c straipsnio 7 dalyje, 24 straipsnio 6 dalyje ir 30 straipsnio 4 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo 2014 m. rugsėjo 17 d.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5c straipsnio 7 dalyje, 24 straipsnio 6 dalyje ir 30 straipsnio 4 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pagal 5c straipsnio 7 dalį, 24 straipsnio 6 dalį ar 30 straipsnio 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

49) į IV skyrių įterpiamas šis ▌ straipsnis:

„48a straipsnis
Informacijos teikimo reikalavimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų renkami statistiniai duomenys, susiję su ▌ europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcionavimu ir kvalifikuotomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis, ***teikiamomis jų teritorijoje***.

2. Pagal 1 dalį renkami statistiniai duomenys apima šiuos duomenis:

a) galiojančią europinę skaitmeninės tapatybės dėklę turinčių fizinių ir juridinių asmenų skaičių;

b) paslaugų, kurias teikiant pripažįstama europinė skaitmeninė ***tapatybės*** dėklė, tipą ir skaičių;

c) naudotojų skundų ir naudotojų apsaugos ar duomenų apsaugos incidentų, susijusių su pasikliaujančiosiomis šalimis ir kvalifikuotomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis, skaičių;

d) ***suvestinę ataskaitą, įskaitant duomenis apie incidentus***, kuriais užkertamas kelias ***europinės*** skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimui ▌;

e) reikšmingų saugumo incidentų, duomenų pažeidimų ir europinių skaitmeninės tapatybės dėklių arba kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų naudotojų, kuriems padarytas poveikis, suvestinę.

3. 2 dalyje nurodyti statistiniai duomenys viešai skelbiami atviru ir bendrai naudojamu kompiuterio skaitomu formatu.

4. Valstybės narės kasmet ne vėliau kaip kovo ***31 d***. pateikia Komisijai pagal 2 dalį surinktų statistinių duomenų ataskaitą.“;

50) 49 straipsnis pakeičiamas taip:

„49 straipsnis
Peržiūra

1. Komisija atlieka šio reglamento taikymo peržiūrą ir ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą. Toje ataskaitoje Komisija visų pirma įvertina, ar tikslinga pakeisti šio reglamento taikymo sritį ar konkrečias jo nuostatas, ***įskaitant visų pirma 5c straipsnio 5 dalyje pateiktas nuostatas,*** atsižvelgiant į patirtį, įgytą taikant šį reglamentą, taip pat į technologinius, rinkos ir teisinius pokyčius. Kai būtina, prie tos ataskaitos pridedami pasiūlymai dėl šio reglamento pakeitimų.

2. 1 dalyje nurodyta ataskaita apima ***elektroninės*** atpažinties priemonių, ***apie kurias pranešta***, ***ir*** europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, kurios patenka į šio reglamento taikymo sritį, prieinamumo, ***saugumo*** ir tinkamumo naudoti vertinimą, ir joje įvertinama, ar visiems internetinių privačiųjų paslaugų teikėjams, pasikliaujantiems trečiųjų šalių elektroninės atpažinties paslaugomis naudotojų tapatumui nustatyti, turi būti nustatytas reikalavimas sutikti su elektroninės atpažinties priemonių, apie kurias pranešta, ir europinės ***skaitmeninės tapatybės dėklės*** naudojimu.

3. Ne vėliau kaip ... [šeši metai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau - kas ketverius metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pažangos siekiant šio reglamento tikslų ataskaitą.“;

51) 51 straipsnis pakeičiamas taip:

„51 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Pažangūs parašo kūrimo įtaisai, kurių atitiktis buvo nustatyta pagal Direktyvos 1999/93/EB 3 straipsnio 4 dalį, pagal šį reglamentą ir toliau laikomi kvalifikuotais elektroninio parašo kūrimo įtaisais iki ... [***36 mėnesiai*** nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos]▌ .

2. Fiziniams asmenims pagal Direktyvą 1999/93/EB išduoti kvalifikuoti sertifikatai pagal šį reglamentą ir toliau laikomi kvalifikuotais elektroninio parašo sertifikatais iki ... [***24 mėnesiai*** nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] ▌ .

3. Kitų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų nei nuotolinio kvalifikuoto elektroninio parašo ir spaudo kūrimo įtaisus administruojančių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų vykdomas administravimas pagal 29a ir 39a straipsnius gali būti vykdomas, nereikalaujant šioms administravimo paslaugoms teikti įgyti kvalifikacijos statuso iki ... [24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos].

4. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, kuriems kvalifikacijos statusas pagal šį reglamentą suteiktas iki ... [iš dalies šio keičiančio reglamento įsigaliojimo diena] kuo skubiau, bet jokiu būdu ne vėliau kaip iki ... [24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] priežiūros įstaigai pateikia atitikties vertinimo ataskaitą, kurioje įrodo atitiktį 24 straipsnio 1, 1a ir 1b dalims.“;

52) I–IV priedai iš dalies atitinkamai iš dalies keičiami pagal šio reglamento I–IV priedus;

53) papildoma naujais V, VI ir VII priedais, kaip išdėstyta šio reglamento V, VI ir VII prieduose.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta…

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas / Pirmininkė*

I PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 I priedo i punktas pakeičiamas taip:

„i) informacija apie kvalifikuoto sertifikato galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda;“.

II PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 II priede 3 ir 4 punktai išbraukiami.

III PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 III priedo i punktas pakeičiamas taip:

„i) informacija apie kvalifikuoto sertifikato galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda;“.

IV PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 IV priedas iš dalies keičiamas taip:

1) ***c punktas pakeičiamas taip:***

„c) ***fizinių asmenų atveju: bent to asmens, kuriam išduotas sertifikatas, vardas ir pavardė arba slapyvardis; jei naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma;***

ca) ***juridinių asmenų atveju: unikalus duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas juridinis asmuo, kuriam išduotas sertifikatas, pateikiant bent juridinio asmens, kuriam išduotas sertifikatas, pavadinimą ir, kai taikytina, oficialiuose registruose nurodytą registracijos numerį;“;***

2) j punktas pakeičiamas taip:

„j) informacija apie kvalifikuoto sertifikato galiojimą arba sertifikato galiojimo būsenos paslaugų, kuriomis naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda.“

V PRIEDAS

„V PRIEDAS

KVALIFIKUOTŲ ELEKTRONINIŲ POŽYMIŲ LIUDIJIMŲ REIKALAVIMAI

Kvalifikuotuose elektroniniuose požymių liudijimuose turi būti ši informacija:

a) nuoroda, bent automatizuotoms duomenų tvarkymo priemonėms tinkama forma, kad liudijimas išduotas kaip kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas;

b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus išduodantis kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjas, nurodant bent valstybę narę, kurioje jis yra įsisteigęs, ir:

   i) juridinio asmens atveju: pavadinimas ir, kai taikytina, oficialiame registre nurodytas registracijos numeris,

   ii) fizinio asmens atveju: asmens vardas ir pavardė;

c) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas subjektas, su kuriuo susiję liudijime nurodyti požymiai; jei naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma;

d) liudijamas požymis ar požymiai, įskaitant, kai taikytina, tokių požymių taikymo sričiai nustatyti būtiną informaciją;

e) duomenys apie liudijimo galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;

f) liudijimo identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo sistemoje, ir, jei taikytina, turi būti nurodyta liudijimų schema, pagal kurią išduotas požymių liudijimas;

g) liudijimą išduodančio ***kvalifikuoto*** patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ***kvalifikuotas*** elektroninis parašas arba kvalifikuotas elektroninis spaudas;

h) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį ***g*** punkte nurodytą ***kvalifikuotą*** elektroninį parašą arba ***kvalifikuotą*** elektroninį spaudą;

i) informacija apie kvalifikuoto liudijimo galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda.“.

VI PRIEDAS

„VI PRIEDAS

BŪTINŲJŲ POŽYMIŲ SĄRAŠAS

Pagal 45e straipsnį valstybės narės užtikrina, kad būtų imamasi priemonių sudaryti sąlygas kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo elektroninių požymių liudijimų teikėjams elektroniniu būdu naudotojui prašant patikrinti toliau nurodytų požymių tikrumą pagal atitinkamą autentišką šaltinį nacionaliniu lygmeniu ar per paskirtus nacionaliniu lygmeniu pripažįstamus tarpininkus laikantis ***Sąjungos ar nacionalinės*** teisės ir kai šie požymiai grindžiami viešojo sektoriaus autentiškais šaltiniais:

1. adresas;

2. amžius;

3. lytis;

4. civilinė būklė;

5. šeimos sudėtis;

6. pilietybė ***ar tautybė***;

7. mokslo kvalifikacijos, pareigos ir licencijos;

8. profesinės kvalifikacijos, pareigos ir licencijos;

9. ***galios ir įgaliojimai atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims;***

10. viešieji leidimai ir licencijos;

11. juridinių asmenų atveju – finansiniai ir bendrovių duomenys.“.

VII PRIEDAS

„VII PRIEDAS

UŽ AUTENTIŠKĄ ŠALTINĮ ATSAKINGOS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ARBA JOS VARDU IŠDUOTIEMS ELEKTRONINIAMS POŽYMIŲ LIUDIJIMAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

Už autentišką šaltinį atsakingos viešosios įstaigos arba jos vardu išduotame elektroniniame požymių liudijime pateikiama:

a) nuoroda, bent automatiniam tvarkymui tinkama forma, kad liudijimas buvo išduotas kaip už autentišką šaltinį atsakingos viešosios įstaigos arba jos vardu išduodamas elektroninis požymių liudijimas;

b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodoma elektroninį požymių liudijimą išdavusi viešoji įstaiga, įskaitant bent valstybę narę, kurioje ta viešoji įstaiga yra įsteigta, tos įstaigos pavadinimą ir, kai taikytina, registracijos numerį, kaip nurodyta oficialiuose įrašuose;

c) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas subjektas, su kuriuo susiję liudijime nurodyti požymiai; jei naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma;

d) liudijamas požymis ar požymiai, įskaitant, kai taikytina, tokių požymių taikymo sričiai nustatyti būtiną informaciją;

e) duomenys apie liudijimo galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;

f) liudijimo identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus išduodančios viešosios įstaigos sistemoje, ir, jei taikytina, turi būti nurodyta liudijimų schema, pagal kurią išduotas požymių liudijimas;

g) išduodančios įstaigos kvalifikuotas elektroninis parašas arba kvalifikuotas elektroninis spaudas;

h) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį g punkte nurodytą kvalifikuotą elektroninį parašą arba kvalifikuotą elektroninį spaudą;

i) informacija apie liudijimo galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda.“.

Komisijos pareiškimas dėl 45 straipsnio priimant Reglamentą 2024/...[+]

Komisija palankiai vertina pasiektą susitarimą, kuriuo, jos nuomone, patikslinama, kad interneto naršyklės turi užtikrinti kvalifikuotų interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų palaikymą ir sąveikumą tik tam, kad interneto svetainių savininkų tapatybės duomenys būtų rodomi naudotojui patogiu būdu. Komisija supranta, kad šis įpareigojimas neturi įtakos tokių tapatybės duomenų rodymo metodams.

Komisija palankiai vertina pasiektą susitarimą, kuriuo, jos nuomone, patikslinama, kad reikalavimu interneto naršyklėms pripažinti kvalifikuotus interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatus neribojama pačių naršyklių saugumo politika ir kad pagal siūlomą 45 straipsnį interneto naršyklės gali išsaugoti ir taikyti savo procedūras ir kriterijus, kad būtų užtikrintas ir išsaugotas internetinių ryšių privatumas naudojant šifravimą ir kitus patikrintus metodus. Komisijos nuomone, 45 straipsnio projekte nenustatomi įpareigojimai ar apribojimai, susiję su tuo, kaip interneto naršyklės užmezga užšifruotus ryšius su interneto svetainėmis arba patvirtina kriptografinių raktų, naudojamų užmezgant tuos ryšius, autentiškumą.

Komisija primena, kad pagal 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 28 punktą Komisija pasinaudos ekspertų grupių paslaugomis, konsultuosis su tiksliniais suinteresuotaisiais subjektais ir prireikus rengs viešas konsultacijas.

Komisijos pareiškimas dėl nestebėjimo priimant Reglamentą 2024/...[+]

Komisija palankiai vertina pasiektą susitarimą, kuriuo, jos nuomone, patvirtinama, kad šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjams neleidžiama tvarkyti šioje

[+] OL: prašom tekste įrašyti numerį ir baigti pildyti atitinkamą išnašą dėl 2021/0136(COD).
[+] OL: prašom tekste įrašyti numerį ir baigti pildyti atitinkamą išnašą dėl 2021/0136(COD).

dėklėje esančių arba dėl jos naudojimo atsiradusių asmens duomenų kitais tikslais nei dėklės paslaugų teikimas.

Komisija taip pat palankiai vertina tai, kad į iš dalies keičiančio reglamento projekto 11c konstatuojamąją dalį įtraukta nestebėjimo sąvoka, nes tai turėtų užkirsti kelią dėklės paslaugų teikėjams rinkti ir matyti duomenis apie kasdienius naudotojo sandorius. Komisija laikosi nuomonės, kad ši sąvoka reiškia, jog skirtingų paslaugų duomenys neturėtų būti susiejami naudotojų stebėjimo ar sekimo tikslais arba asmeninio elgesio, interesų ar įpročių nustatymo, analizės ir nuspėjimo tikslais.

Kartu Komisija pripažįsta, kad, visapusiškai laikydamiesi Reglamento (ES) 2016/679, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai, gavę aiškų naudotojo sutikimą, gali susipažinti su tam tikrų kategorijų asmens duomenimis, pavyzdžiui, siekiant užtikrinti dėklės paslaugų teikimo tęstinumą arba apsaugoti naudotojus nuo dėklės paslaugų teikimo sutrikimų. Tie duomenys turėtų apsiriboti tuo, kas būtina kiekvienam konkrečiam tikslui pasiekti.

P9_TA(2024)0117

Europos skaitmeninės tapatybės sistema

2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 (COM(2021)0281 – C9-0200/2021 – 2021/0136(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2021)0281),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 114 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0200/2021),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,

– atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 20 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto

nuomonę[1],

– atsižvelgdamas į 2021 m. spalio 13 d. Regionų komiteto nuomonę[2],

– atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį, ir į 2023 m. gruodžio 6 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto, Teisės reikalų komiteto ir Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomones,

– atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A9-0038/2023),

1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;

2. atsižvelgia į Komisijos pareiškimus, pridėtus prie šios rezoliucijos;

3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;

4. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

[1] OL C 105, 2022 3 4, p. 81.
[2] OL C 61, 2022 2 4, p. 42.

P9_TC1-COD(2021)0136

Europos Parlamento pozicija, priimta 2024 m. vasario 29 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014, kiek tai susiję su dėl Europos skaitmeninės tapatybės sistemos nustatymu

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[1],

atsižvelgdami į Europos regionų komiteto nuomonę[2],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros[3],

[1] OL C 105, 2022 3 4, p. 81.
[2] OL C 61, 2022 2 4, p. 42.
[3] 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento pozicija.

kadangi:

(1) 2020 m. vasario 19 d. Komisijos komunikate „Europos skaitmeninės ateities formavimas“ skelbiama apie Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014[1] peržiūrą siekiant padidinti ▌ jo veiksmingumą, išplėsti jo teikiamą naudą įtraukiant ir privatųjį sektorių ir propaguoti patikimas skaitmenines tapatybes visiems europiečiams;

(2) 2020 m. spalio 1–2 d. išvadose, Europos Vadovų Taryba paragino Komisiją pasiūlyti sukurti Sąjungos masto saugios viešosios elektroninės atpažinties sistemą, įskaitant sąveikius skaitmeninius parašus, kad žmonės galėtų kontroliuoti savo tapatybę ir duomenis internete, taip pat kad būtų sudarytos sąlygos naudotis viešosiomis, privačiosiomis ir tarpvalstybinėmis skaitmeninėmis paslaugomis;

▌

[1] 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73).

(3) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu (ES) 2022/2481[1] nustatytoje 2030 m. skaitmeninio dešimtmečio politikos programoje nustatyti Sąjungos sistemos tikslai ir skaitmeniniai tikslai, skirti tam, kad juos įgyvendinant ne vėliau kaip 2030 m. būtų plačiai įdiegta patikima, savanoriška, naudotojų kontroliuojama skaitmeninė tapatybė, kuri būtų pripažįstama visoje Sąjungoje ir kuri kiekvienam naudotojui suteiktų galimybę kontroliuoti savo duomenis internetinėse sąveikose;

(4) Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtoje „Europos deklaracijoje dėl skaitmeninio dešimtmečio skaitmeninių teisių ir principų“[2] (toliau – deklaracija) pabrėžiama visų teisė naudotis skaitmeninėmis technologijomis, produktais ir paslaugomis, į kuriuos jau kūrimo etapu integruojamos saugos, patikimumo ir privatumo apsaugos funkcijos. Tai apima užtikrinimą, kad visiems Sąjungoje gyvenantiems žmonėms būtų pasiūlytos galimybės naudotis prieinama, saugia ir patikima skaitmenine tapatybe, suteikiančia galimybę naudotis įvairiomis paslaugomis prisijungus ir neprisijungus prie interneto ir kuri būtų apsaugota nuo kibernetinio saugumo rizikos ir kibernetinių nusikaltimų, be kita ko, duomenų saugumo pažeidimų ir tapatybės vagystės ar manipuliavimo ja. Deklaracijoje taip pat teigiama, kad visi turi teisę į savo asmens duomenų apsaugą. Ta teisė apima duomenų naudojimo ir dalijimosi jais kontrolę;

---

1 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2022/2481, kuriuo nustatoma 2030 m. Skaitmeninio dešimtmečio politikos programa (OL L 323, 2022 12 19, p. 4).

2 OL C 23, 2023 1 23, p. 1.

(5) Sąjungos piliečiai ir gyventojai Sąjungoje turėtų turėti teisę į skaitmeninę tapatybę, kurią tik jie patys visiškai kontroliuoja ir kuri suteikia jiems galimybę naudotis savo teisėmis skaitmeninėje aplinkoje ir dalyvauti skaitmeninėje ekonomikoje. Tam tikslui pasiekti turėtų būti nustatyta Europos skaitmeninės tapatybės sistema, kad Sąjungos piliečiai ir gyventojai Sąjungoje galėtų visoje Sąjungoje naudotis viešosiomis ir privačiosiomis paslaugomis prisijungus ir neprisijungus prie interneto;

(6) suderinta skaitmeninės tapatybės sistema turėtų prisidėti prie skaitmeniniu požiūriu labiau integruotos Sąjungos kūrimo mažinant skaitmenines kliūtis tarp valstybių narių ir įgalinant Sąjungos piliečius ir gyventojus Sąjungoje naudotis skaitmenizacijos teikiama nauda, kartu didinant skaidrumą ir stiprinant jų teisių apsaugą;

(7) laikantis darnesnio požiūrio į elektroninę atpažintį turėtų sumažėti dabartinio susiskaidymo, kylančio dėl skirtingų nacionalinių sprendimų naudojimo ***arba dėl to, kad kai kuriose valstybėse narėse nėra tokių elektroninės atpažinties sprendimų***, rizika ir sąnaudos. ***Toks požiūris turėtų*** sustiprinti vidaus rinką, sudarant sąlygas Sąjungos piliečiams, gyventojams Sąjungoje, kaip apibrėžiama pagal nacionalinę teisę, ir įmonėms identifikuoti save ir ***patvirtinti savo tapatybę*** prisijungus ***ir neprisijungus prie interneto saugiai, patikimai, vartotojui patogiu būdu***, patogiai, ***prieinamai ir suderintomis sąlygomis*** visoje Sąjungoje. ***Europinė skaitmeninės tapatybės dėklė turėtų fiziniams ir juridiniams asmenims visoje Sąjungoje suteikti galimybę naudotis suderintomis elektroninės atpažinties priemonėmis, kurios suteiktų jiems galimybę nustatyti su jų tapatybe susietų duomenų autentiškumą ir jais dalytis.*** Visi turėtų turėti galimybę saugiai naudotis viešosiomis ir privačiosiomis paslaugomis pasikliaujant pagerinta patikimumo užtikrinimo paslaugų ekosistema ir patikrintais tapatybės įrodymais, taip pat ***elektroniniais*** požymių liudijimais, pavyzdžiui ***akademinėmis kvalifikacijomis***, įskaitant universiteto ***laipsnius ar kitas besimokant įgytas ar profesines kvalifikacijas***. Europos skaitmeninės tapatybės sistema siekiama pereiti nuo kliovimosi tik nacionaliniais skaitmeninės tapatybės sprendimais prie elektroninių požymių liudijimų, kurie galioja ***ir yra teisiškai pripažįstami visoje Sąjungoje***, teikimo. Elektroninių požymių liudijimų teikėjams turėtų būti naudingos aiškios ir vienodos taisyklės, ***o*** viešojo administravimo institucijos turėtų turėti galimybę kliautis atitinkamo formato elektroniniais dokumentais;

(8) kai kurios valstybės narės yra įdiegusios ir naudoja elektroninės atpažinties priemones, kurias pripažįsta paslaugų teikėjai Sąjungoje. Be to, pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 buvo investuojama į nacionalinius ir tarpvalstybinius sprendimus, įskaitant elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, sąveikumą pagal tą reglamentą. Siekiant užtikrinti papildomumą ir kad elektroninės atpažinties priemonių, apie kurias pranešta, dabartiniai naudotojai greitai priimtų europines skaitmeninės tapatybės dėkles, taip pat kuo labiau sumažinti poveikį esamiems paslaugų teikėjams, tikimasi, kad europinių skaitmeninės tapatybės dėklių srityje bus naudinga remtis patirtimi, susijusia su esamomis elektroninės atpažinties priemonėmis ir Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis įdiegtų elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, infrastruktūra;

(9) visai asmens duomenų tvarkymo veiklai pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014 taikomi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679[1] ir, kai aktualu, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB[2]. Šiame reglamente numatyti sprendimai pagal sąveikumo sistemą taip pat atitinka tas taisykles. Sąjungos duomenų apsaugos teisėje numatyti duomenų apsaugos principai, pavyzdžiui, duomenų kiekio mažinimo ir tikslo apribojimo principas ir pareigos, pavyzdžiui, pritaikytoji ir standartizuotoji duomenų apsauga;

---

1 *2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).*

2 *2002 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje (Direktyva dėl privatumo ir elektroninių ryšių) (OL L 201, 2002 7 31, p. 37).*

(10) tam, kad būtų remiamas Sąjungos įmonių konkurencingumas, internetinių paslaugų teikėjai tiek prisijungę, ***tiek neprisijungę prie interneto*** turėtų turėti galimybę pasikliauti visoje Sąjungoje pripažįstamais skaitmeninės tapatybės sprendimais, nepriklausomai nuo valstybės narės, kurioje tie sprendimai yra ***teikiami***, taip gaudami naudos iš suderinto Sąjungos požiūrio į patikimumą, saugumą ir sąveikumą. ***Tiek*** naudotojai, ***tiek*** paslaugų teikėjai ▌ turėtų turėti galimybę gauti naudos iš tos pačios elektroninių požymių liudijimų teisinės vertės visoje Sąjungoje. ***Suderinta skaitmeninės tapatybės sistema siekiama sukurti ekonominę vertę palengvinant prekių ir paslaugų įsigijimą, gerokai sumažinant veiklos sąnaudas, susijusias su elektroninio identifikavimo ir autentiškumo patvirtinimo procedūromis, pavyzdžiui, naujų klientų jungimosi metu, ir sumažinant kibernetinių nusikaltimų, pavyzdžiui, tapatybės vagysčių, duomenų vagysčių ir sukčiavimo internete, galimybę, tokiu būdu skatinant Sąjungos labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau - MVĮ) didesnį efektyvumą ir saugią skaitmeninę transformaciją;***

(11) europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų palengvinti vienkartinio duomenų pateikimo principo taikymą, taip sumažinant administracinę naštą ir remiant tarpvalstybinį Sąjungos piliečių bei gyventojų Sąjungoje ir įmonių judumą visoje Sąjungoje, taip pat skatinant sąveikių e. valdžios paslaugų plėtojimą visoje Sąjungoje;

(12) įgyvendinant šį reglamentą asmens duomenų tvarkymui taikomas ***Reglamentas*** (ES) 2016/679, Europos Parlamento ir Tarybos ***reglamentas (ES) 2018/1725***[1] ***ir Direktyva 2002/58/EB***. Todėl šiame reglamente turėtų būti nustatytos konkrečios apsaugos priemonės, kuriomis būtų užtikrinama, kad elektroninės atpažinties priemonių ir elektroninių požymių liudijimų teikėjai negalėtų sujungti kitas paslaugas teikiant gautų asmens duomenų su asmens duomenimis, ***tvarkomais siekiant teikti*** paslaugas, kurioms taikomas šis reglamentas. ***Su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių suteikimu susiję asmens duomenys turėtų būti saugomi logiškai atskirti nuo bet kokių kitų europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjo turimų duomenų. Šiuo reglamentu europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjams neturėtų būti kliudoma taikyti papildomas technines priemones, kuriomis prisidedama prie asmens duomenų apsaugos, pavyzdžiui, fizinį asmens duomenų, susijusių su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimu, atskyrimą nuo bet kokių kitų teikėjo turimų duomenų. Nedarant poveikio Reglamentui (ES) 2016/679, šiame reglamente papildomai patikslinamas tikslų apribojimo, duomenų kiekio mažinimo ir pritaikytosios bei standartizuotosios duomenų apsaugos principų taikymas;***

[1] 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos ***reglamentas (ES) 2018/1725*** dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

(13) europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų turėti projektuojant įdiegtą bendro skydelio funkciją, kad būtų užtikrintas didesnis skaidrumas, privatumas ir naudotojų kontrolė jų asmens duomenų atžvilgiu. Ta funkcija turėtų suteikti paprastą ir patogią naudoti sąsają, kurioje būtų apžvelgiamos visos pasikliaujančiosios šalys, su kuriomis naudotojas dalijasi duomenimis, įskaitant požymius, ir duomenų, kuriais dalijamasi su kiekviena pasikliaujančiąja šalimi, rūšys. Ji turėtų suteikti naudotojams galimybę sekti visas operacijas, įvykdytas naudojantis europine skaitmeninės tapatybės dėkle, pateikiant bent šiuos duomenis: operacijos laikas ir data, operacijos šalies identifikavimo duomenys, prašomi duomenys ir duomenys, kuriais dalijamasi. Ta informacija turėtų būti saugoma net ir tuo atveju, jei operacija nebuvo baigta. Neturėtų būti įmanoma paneigti operacijų istorijoje esančios informacijos autentiškumą. Tokia funkcija turėtų veikti automatiškai. Naudotojai turėtų turėti galimybę lengvai prašyti pasikliaujančiosios šalies nedelsiant ištrinti asmens duomenis pagal Reglamento (ES) 2016/679 17 straipsnį ir lengvai pranešti apie pasikliaujančiąją šalį kompetentingai nacionalinei duomenų apsaugos institucijai, jei gaunamas tariamai neteisėtas arba įtartinas prašymas dėl asmens duomenų tiesiogiai iš europinės skaitmeninės tapatybės dėklės;

(14) valstybės narės į europinę skaitmeninės tapatybės dėklę turėtų integruoti įvairias privatumo išsaugojimo technologijas, pavyzdžiui, įrodymą pagal nulinio žinojimo protokolą. Tie kriptografiniai metodai turėtų leisti pasikliaujančiajai šaliai patvirtinti, ar konkretus pareiškimas, pagrįstas asmens tapatybės duomenimis ir požymių liudijimu, yra teisingas, neperduodant jokių duomenų, kuriais tas pareiškimas grindžiamas ir tokiu būdu apsaugant naudotojo privatumą;

(15) ***šiuo reglamentu*** nustatomos suderintos sąlygos dėl europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, kurias turi ***teikti*** valstybės narės, sistemos kūrimo. Visiems Sąjungos piliečiams ▌ ir gyventojams Sąjungoje, kaip apibrėžta nacionalinėje ***teisėje, turėtų būti suteikta galių saugiai prašyti, atrinkti, jungti, laikyti, ištrinti*** su jų tapatybe susijusius duomenis, jais dalytis ***ir juos pateikti***, ***taip pat prašyti ištrinti jų asmens duomenis*** naudotojui palankiu ir patogiu būdu kontroliuojant vien naudotojui, ***kartu sudarant galimybes pasirinktinai atskleisti duomenis. Šis reglamentas atspindi bendras europines vertybes ir juo laikomasi pagrindinių teisių, teisinės apsaugos priemonių ir atsakomybės, taip apsaugant demokratines visuomenes, Sąjungos piliečius ir gyventojus Sąjungoje***. Tiems tikslams pasiekti naudojamos technologijos turėtų būti kuriamos taip, kad būtų siekiama aukščiausio lygio saugumo, ***privatumo***, patogumo naudotojams, ***prieinamumo***, plataus masto naudojamumo ***ir sklandaus sąveikumo***. Valstybės narės visiems savo piliečiams ir gyventojams turėtų užtikrinti vienodas galimybes naudotis elektronine atpažintimi. ***Valstybės narės neturėtų tiesiogiai ar netiesiogiai riboti prieigos prie viešųjų ar privačiųjų paslaugų fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie pasirinko nenaudoti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, ir turėtų užtikrinti nediskriminacinius alternatyvius sprendimus.***

(16) valstybės narės turėtų pasikliauti šio reglamento joms teikiamomis galimybėmis savo atsakomybe teikti europines skaitmeninės tapatybės dėkles, kuriomis galėtų naudotis jų teritorijoje gyvenantys fiziniai ir juridiniai asmenys. Siekiant suteikti valstybėms narėms lankstumo ir pasinaudoti pažangiųjų technologijų teikiamomis galimybėmis, šiuo reglamentu turėtų būti sudarytos galimybės valstybei narei tiesiogiai teikti europines skaitmeninės tapatybės dėkles pagal valstybės narės suteiktus įgaliojimus arba nepriklausomai nuo valstybės narės, tačiau tai valstybei narei jas pripažįstant;

(17) registracijos tikslais pasikliaujančiosios šalys turėtų pateikti informaciją, kurios reikia jų elektroninei atpažinčiai ir tapatumo nustatymui, susijusiam su europine skaitmeninės tapatybės dėkle. Deklaruodamos numatomą europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimą, pasikliaujančiosios šalys turėtų pateikti informaciją apie duomenis, kurių jos paprašys (jei paprašys), kad galėtų teikti savo paslaugas, ir tokio prašymo priežastį. Pasikliaujančiosios šalies registracija palengvina valstybių narių patikrinimus, susijusius su pasikliaujančiųjų šalių veiklos teisėtumu pagal Sąjungos teisę. Šiame reglamente numatyta pareiga registruotis neturėtų daryti poveikio pareigoms, nustatytoms kituose Sąjungos ar nacionalinės teisės aktuose, pavyzdžiui, dėl informacijos, kuri turi būti pateikta duomenų subjektams pagal Reglamentą (ES) 2016/679. Pasikliaujančiosios šalys turėtų užtikrinti atitiktį to reglamento 35 ir 36 straipsniuose numatytoms apsaugos priemonėms, visų pirma atlikdamos poveikio duomenų apsaugai vertinimus ir prieš duomenų tvarkymą konsultuodamosi su kompetentingomis duomenų apsaugos institucijomis, kai iš poveikio duomenų apsaugai vertinimų matyti, kad dėl duomenų tvarkymo kiltų didelis pavojus. Tokios apsaugos priemonės turėtų padėti pasikliaujančiosioms šalims teisėtai tvarkyti asmens duomenis, ypač kalbant apie specialių kategorijų duomenis, pavyzdžiui, sveikatos duomenis.

Pasikliaujančiųjų šalių registracija siekiama padidinti skaidrumą ir pasitikėjimą europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimu. Registracija turėtų būti ekonomiškai efektyvi ir proporcinga susijusiai rizikai siekiant užtikrinti, kad paslaugų teikėjai ją vykdytų. Atsižvelgiant į tai, registracija turėtų apimti automatizuotų procedūrų naudojimą, įskaitant valstybių narių kliovimąsi esamais registrais ir jų naudojimą, ir neturėtų apimti išankstinio leidimo išdavimo proceso. Registracijos procesu turėtų būti sudarytos sąlygos įvairiems naudojimo atvejams, kurie gali skirtis tokiais aspektais kaip veikimo režimas (prisijungus ar neprisijungus prie interneto) arba reikalavimas patvirtinti prietaisų tapatumą sąsajos su europine skaitmeninės tapatybės dėkle tikslais. Registracija turėtų būti taikoma tik pasikliaujančiosioms šalims, kurios teikia paslaugas naudodamosi skaitmenine sąveika;

(18) Sąjungos piliečių ir gyventojų Sąjungoje apsauga nuo neleistino ar nesąžiningo europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimo yra itin svarbi tam, kad būtų užtikrintas pasitikėjimas europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ir europinės skaitmeninės tapatybės dėklės būtų plačiai diegiamos. Naudotojams turėtų būti užtikrinta veiksminga apsauga nuo tokio netinkamo naudojimo. Visų pirma, kai nacionalinės teisminės institucijos, vykdydamos kitą procedūrą, nustato faktus, kurie sudaro nesąžiningo ar kitaip neteisėto europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimo pagrindą, už europinės skaitmeninės tapatybės dėklės išdavėjus atsakingos priežiūros įstaigos, gavusios pranešimą, turėtų imtis priemonių, būtinų užtikrinti, kad pasikliaujančiosios šalies registracija ir pasikliaujančiųjų šalių įtraukimas į tapatumo nustatymo mechanizmą būtų panaikinti arba sustabdyti, kol notifikuojančioji institucija patvirtins, kad nustatyti pažeidimai pašalinti;

▌

(19) visos ***europinės skaitmeninės tapatybės dėklės*** turėtų suteikti naudotojams galimybę patiems naudotis elektronine atpažintimi ir tapatumo nustatymu prisijungus ir neprisijungus prie interneto visose šalyse prieigai prie įvairių viešųjų ir privačiųjų paslaugų. Nepažeidžiant valstybių narių prerogatyvų dėl savo piliečių ir gyventojų atpažinties, ***europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis*** taip pat gali būti tenkinami instituciniai viešojo administravimo įstaigų, tarptautinių organizacijų ir Sąjungos institucijų, įstaigų, biurų ir agentūrų poreikiai. Daugelyje sektorių, įskaitant sveikatos sektorių, kur paslaugos dažnai teikiamos kontaktiniu būdu, būtų svarbus tapatumo nustatymas neprisijungus prie interneto, o e. receptų sistemoje turėtų būtų galima kliautis QR kodais ar panašiomis technologijomis tapatumui patikrinti. Kliaujantis aukštu saugumo užtikrinimo lygiu ***elektroninės atpažinties schemose, europinėse skaitmeninės tapatybės dėklėse*** turėtų būti pasinaudota galimybėmis, kurių suteikia nuo klastojimo apsaugantys sprendimai, pavyzdžiui, saugūs elementai, kad būtų laikomasi pagal šį reglamentą keliamų saugumo reikalavimų. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės taip pat turėtų naudotojams suteikti galimybę kurti ir naudoti visoje Sąjungoje pripažįstamus kvalifikuotus elektroninius parašus ir spaudus. ***Pradėję naudoti europinę skaitmeninės tapatybės dėklę, fiziniai asmenys turėtų turėti galimybę automatiškai ir nemokamai ja naudotis pasirašymui kvalifikuotais elektroniniais parašais, be jokių papildomų administracinių procedūrų taikymo. Naudotojams turėtų būti suteikta galimybė pasirašyti arba patvirtinti antspaudu jų pačių pateiktus teiginius arba požymius.***

Siekdamos naudos visiems ***Sąjungos*** piliečiams ir įmonėms supaprastinus tvarką ir sumažinus išlaidas, be kita ko, suteikus atstovavimo ir e. įgaliojimų galimybę, valstybės narės turėtų ***teikti europines skaitmeninės tapatybės dėkles***, kurios grindžiamos bendraisiais standartais ***ir techninėmis specifikacijomis***, kad užtikrintų sklandų sąveikumą ir ***deramai padidintų IT saugumą, atsparumą kibernetiniams išpuoliams ir tokiu būdu gerokai sumažintų galimus vykstančios skaitmenizacijos pavojus Sąjungos piliečiams, gyventojams Sąjungoje ir įmonėms***. Tik valstybių narių kompetentingos institucijos gali suteikti aukšto lygio patikimumą nustatant asmens tapatybę ir taip užtikrinti, kad asmuo, pareiškęs, kad jam priklauso tam tikra tapatybė, ar ją patvirtinęs asmuo iš tiesų yra asmuo, kuriuo jis teigia esąs. Dėl to būtina, kad ***teikiant*** europines skaitmeninės tapatybės dėkles būtų pasikliaujama teisine Sąjungos piliečių, gyventojų Sąjungoje ar juridinių asmenų tapatybe. ***Kliovimasis teisine tapatybe neturėtų trukdyti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojams naudotis paslaugomis pasitelkiant slapyvardį, kai nėra teisinio reikalavimo dėl teisinės*** tapatybės ***tapatumo nustatymo tikslais. Pasitikėjimas europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis*** būtų sustiprintas, jei išduodančios ***ir valdančios*** šalys privalėtų įgyvendinti tinkamas technines ir organizacines priemones, kad užtikrintų ***aukščiausią*** saugumo lygį, ***kuris*** atitiktų fizinių asmenų teisėms ir laisvėms kylančią riziką, laikydamosi Reglamento (ES) 2016/679;

(20) kvalifikuoto elektroninio parašo naudojimas neprofesiniais tikslais turėtų būti nemokamas visiems fiziniams asmenims. Valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti priemones, kuriomis būtų užkertamas kelias fiziniams asmenims nemokamai naudoti kvalifikuotus elektroninius parašus profesiniais tikslais, kartu užtikrinant, kad visos tokios priemonės būtų proporcingos nustatytai rizikai ir būtų pagrįstos;

(21) naudinga palengvinti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių diegimą ir naudojimą, jas sklandžiai integruojant į nacionaliniu, vietos ar regioniniu lygmeniu jau įgyvendinamą viešųjų ir privačiųjų skaitmeninių paslaugų ekosistemą. Tam tikslui pasiekti valstybės narės turėtų turėti galimybę numatyti teisines ir organizacines priemones, kad europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjams būtų suteikta daugiau lankstumo ir kad būtų leidžiama daugiau europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcijų, papildančių šiame reglamente numatytas funkcijas, be kita ko, užtikrinant didesnį sąveikumą su esamomis nacionalinėmis elektroninės atpažinties priemonėmis. Tokios papildomos funkcijos jokiu būdu neturėtų pakenkti pagrindinių europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcijų, kaip numatyta šiame reglamente, nustatymui, taip pat neturėtų būti labiau skatinama naudotis esamais nacionaliniais sprendimais nei europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis. Kadangi tokiomis papildomomis funkcijos viršijama šio reglamento taikymo sritis, joms netaikomos šiame reglamente išdėstytos nuostatos dėl tarpvalstybinio kliovimosi europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis;

(22) europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų turėti funkciją, skirtą naudotojo laisvai pasirinktiems ir valdomiems slapyvardžiams generuoti tapatumo nustatymo tikslu siekiant prieigos prie internetinių paslaugų*;*

(23) siekiant aukšto saugumo ir patikimumo lygio, šiuo reglamentu nustatomi europinėms skaitmeninės tapatybės dėklėms taikomi reikalavimai. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių atitiktį tiems reikalavimams turėtų sertifikuoti valstybių narių paskirtos akredituotos ***atitikties vertinimo*** įstaigos;

(24) siekiant išvengti skirtingų požiūrių ir suderinti šiame reglamente nustatytų reikalavimų įgyvendinimą, Komisija, europinių skaitmeninių tapatybės dėklių sertifikavimo tikslu, turėtų priimti įgyvendinimo aktus, kuriais sudaromas referencinių standartų sąrašas, ir, kai būtina, nustatomos specifikacijos ir procedūros, kuriomis nustatomos išsamios techninės tų reikalavimų specifikacijos. Tiek, kiek europinių skaitmeninės tapatybės dėklių atitikties atitinkamiems kibernetinio saugumo reikalavimams sertifikavimui netaikomos esamos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemos, nurodytos šiame reglamente, ir kiek tai susiję su reikalavimais, nesusijusiais su kibernetiniu saugumu, aktualiais europinėms skaitmeninės tapatybės dėklėms, valstybės narės turėtų nustatyti nacionalines sertifikavimo sistemas pagal šiame reglamente pateiktus ir pagal jį priimtus suderintus reikalavimus. Valstybės narės perduoda savo nacionalinių sertifikavimo sistemų projektus Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupei, kuri turi turėti galimybę pateikti nuomones ir rekomendacijas;

(25) atitikties šiame reglamente nustatytiems kibernetinio saugumo reikalavimams sertifikavimas turėtų būti grindžiamas atitinkamomis Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemomis, jeigu jos yra, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/881[1], kuriuo nustatoma savanoriška Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo sistema, skirta IRT produktams, procesams ir paslaugoms;

(26) siekiant nuolat vertinti ir mažinti su saugumu susijusią riziką, turėtų būti reguliariai atliekami sertifikuotų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių pažeidžiamumo vertinimai, kuriais siekiama nustatyti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės komponentų, susijusių su sertifikuotu produktu, sertifikuotu procesu ir sertifikuota paslauga, pažeidžiamumą;

(27) apsaugant naudotojus ir įmones nuo kibernetinio saugumo rizikos, esminiais šiame reglamente nustatytais kibernetinio saugumo reikalavimais taip pat prisidedama prie asmens duomenų ir asmenų privatumo apsaugos stiprinimo. Standartizavimo ir sertifikavimo kibernetinio saugumo aspektais sinergija turėtų būti vertinama bendradarbiaujant Komisijai, Europos standartizacijos organizacijoms, Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūrai (ENISA), Europos duomenų apsaugos valdybai, įsteigtai Reglamentu (ES) 2016/679, ir nacionalinėms duomenų apsaugos priežiūros institucijoms;

[1] 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/881 dėl ENISA (Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros) ir informacinių ir ryšių technologijų kibernetinio saugumo sertifikavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetinio saugumo aktas) (OL L 151, 2019 6 7, p. 15).

(28) Sąjungos piliečių ir gyventojų Sąjungoje prisijungimas prie europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų būti palengvintas kliaujantis aukšto saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties priemonėmis. Pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties priemonėmis turėtų būti kliaujamasi tik tais atvejais, kai suderintos techninės specifikacijos ir procedūros naudojant pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties priemones kartu su papildomomis tapatybės tikrinimo priemonėmis leis įvykdyti šiame reglamente nustatytus reikalavimus dėl aukšto saugumo užtikrinimo lygio. Tokios papildomos priemonės turėtų būti patikimos ir patogios naudoti ir galėtų būti grindžiamos galimybe naudoti nuotolinio prisijungimo procedūras, kvalifikuotus sertifikatus, pagrįstus kvalifikuotais elektroniniais parašais, kvalifikuotu elektroniniu požymių liudijimu arba jų deriniu. Siekiant užtikrinti pakankamą europinių skaitmeninės tapatybės dėklių diegimą, įgyvendinimo aktuose turėtų būti nustatytos suderintos naudotojų prisijungimo naudojant elektroninės atpažinties priemones, įskaitant pakankamo saugumo užtikrinimo lygio priemones, techninės specifikacijos ir procedūros;

(29) šio reglamento tikslas – užtikrinti naudotojui visiškai mobilią, saugią ir patogią naudoti europinę skaitmeninės tapatybės dėklę. Kaip pereinamojo laikotarpio priemonė, kol bus prieinami sertifikuoti nuo klastojimo apsaugantys sprendimai, pavyzdžiui, saugūs elementai naudotojų prietaisuose, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių atveju turėtų būti galima kliautis sertifikuotais išoriniais saugiais elementais kriptografinei medžiagai ir kitiems neskelbtiniems duomenims apsaugoti arba elektroninės atpažinties aukšto lygio saugumo užtikrinimo priemonėmis, apie kurias pranešta, siekiant įrodyti, kad laikomasi atitinkamų šio reglamento reikalavimų dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės saugumo užtikrinimo lygio. Šiuo reglamentu neturėtų būti daromas poveikis nacionalinėms sertifikuoto išorinio saugaus elemento išdavimo ir naudojimo sąlygoms, jei pereinamojo laikotarpio priemonė juo kliaujasi;

(30) europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis turėtų būti užtikrinta aukščiausio lygio ***duomenų apsauga ir*** saugumas ***elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo tikslais siekiant palengvinti prieigą prie viešųjų ir privačiųjų paslaugų***, nepriklausomai nuo to, ar tokie duomenys saugomi vietoje, ar naudojant debesijos sprendimus, ***tinkamai*** atsižvelgiant į skirtingų lygių riziką; ▌

(31) europinėse skaitmeninėse tapatybės dėklėse turėtų būti užtikrintas pritaikytasis saugumas ir jose turėtų būti įdiegtos pažangios apsaugos priemonės, kad būtų užtikrinta apsauga nuo tapatybės ir kitų duomenų vagysčių, atsisakymo suteikti paslaugą ir bet kokios kitos kibernetinės grėsmės. Tokia apsauga turėtų apimti pažangiausius šifravimo ir saugojimo metodus, kurie yra prieinami tik naudotojui ir kuriuos tik jis gali iššifruoti, ir kurie yra grindžiami ištisiniu šifruotu ryšiu su kitomis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ir pasikliaujančiosiomis šalimis. Be to, naudojant europines skaitmeninės tapatybės dėkles turėtų būti reikalaujama saugaus, aiškaus ir aktyvaus naudotojo patvirtinimo operacijoms, atliekamoms naudojantis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis;

(32) dėl nemokamo europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimo duomenų tvarkymas neturėtų viršyti tų duomenų, kurie yra būtini europinėms skaitmeninės tapatybės dėklės paslaugoms teikti. Šiuo reglamentu neturėtų būti leidžiama tvarkyti asmens duomenis, saugomus ar atsirandančius europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjui naudojant europinę skaitmeninės tapatybės dėklę kitais nei europinės skaitmeninės tapatybės dėklės paslaugų teikimo tikslais. Siekiant užtikrinti privatumą, europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjai turėtų užtikrinti nestebėjimą nerinkdami duomenų ir neatsižvelgdami į europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojų operacijas. Toks nestebėjimas reiškia, kad paslaugų teikėjai negali matyti išsamios informacijos apie naudotojo vykdomas operacijas. Tačiau konkrečiais atvejais, remiantis aiškiu išankstiniu naudotojo sutikimu kiekvienu iš tų konkrečių atvejų ir visapusiškai laikantis Reglamento (ES) 2016/679, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjams galėtų būti suteikta prieiga prie informacijos, būtinos konkrečiai paslaugai, susijusiai su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, teikti;

(33) europinių skaitmeninės tapatybės dėklių skaidrumas ir jų teikėjų atskaitomybė yra pagrindiniai elementai siekiant užtikrinti socialinį pasitikėjimą sistema ir paskatinti sistemos pripažinimą. Todėl europinių skaitmeninės tapatybės dėklių veikimas turėtų būti skaidrus ir, visų pirma, sudaryti sąlygas patikrinamam asmens duomenų tvarkymui. Kad pasiektų šį tikslą, valstybės narės turėtų atskleisti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudotojo taikomosios programos programinės įrangos komponentų, įskaitant susijusius su asmens duomenų ir juridinių asmenų duomenų tvarkymu, pirminį kodą. Paskelbus šį pirminį kodą pagal atvirojo kodo licenciją, visuomenė, įskaitant naudotojus ir kūrėjus, turėtų galimybę suprasti jo veikimą, atlikti jo auditą ir peržiūrėti kodą. Tai taip pat padidintų naudotojų pasitikėjimą ekosistema ir prisidėtų prie europinių skaitmeninės tapatybės dėklių saugumo, nes būtų visiems suteikta galimybė pranešti apie kodo pažeidžiamumą ir klaidas. Apskritai tai turėtų paskatinti teikėjus pateikti ir palaikyti labai saugų produktą. Tačiau tam tikrais atvejais, valstybės narės gali apriboti naudojamų bibliotekų, ryšių kanalo ar kitų elementų, kurie nėra priegloboje naudotojo įrenginyje, pirminio kodo atskleidimą dėl tinkamai pagrįstų priežasčių, ypač visuomenės saugumo tikslais;

(34) europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimas ir jų naudojimo nutraukimas turėtų būti išimtinė naudotojų teisė ir pasirinkimas. Valstybės narės turėtų parengti paprastas ir saugias procedūras, pagal kurias naudotojai galėtų prašyti nedelsiant atšaukti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių galiojimą, be kita ko, praradimo ar vagystės atveju. Reikėtų sukurti mechanizmą, naudojamą naudotojui mirus arba juridiniam asmeniui nutraukus veiklą, pagal kurį už fizinio asmens arba juridinio asmens turto perėmimo klausimus atsakinga institucija galėtų prašyti nedelsiant atšaukti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių galiojimą;

(35) siekdamos skatinti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių diegimą ir platesnį skaitmeninių tapatybių naudojimą, valstybės narės turėtų ne tik propaguoti atitinkamų paslaugų naudą, bet ir, bendradarbiaudamos su privačiuoju sektoriumi, tyrėjais ir akademine bendruomene, turėtų parengti mokymo programas, kuriomis būtų siekiama stiprinti jų piliečių ir gyventojų, visų pirma, pažeidžiamų grupių, pavyzdžiui, asmenų su negalia ir vyresnio amžiaus asmenų, skaitmeninius įgūdžius. Valstybės narės, vykdydamos komunikacijos kampanijas, taip pat turėtų didinti informuotumą apie europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudą ir riziką;

(36) siekiant užtikrinti, kad Europos skaitmeninės tapatybės sistema būtų atvira naujovėms, technologiniams pokyčiams ir perspektyvi, valstybės narės ***yra*** skatinamos ***kartu nustatyti*** bandomąsias aplinkas, kuriose būtų saugiai ir taikant kontrolę išbandomi novatoriški sprendimai, visų pirma siekiant pagerinti funkcionalumą, asmens duomenų apsaugą, sprendimų saugumą bei sąveikumą ir pagrįsti būsimus techninių standartų ir teisinių reikalavimų atnaujinimus. Ta aplinka turėtų skatinti ***MVĮ, startuolių ir atskirų novatorių bei tyrėjų, taip pat atitinkamų pramonės suinteresuotųjų subjektų įtrauktį. Tokios iniciatyvos turėtų padėti užtikrinti ir sustiprinti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, kurios turi būti teikiamos Sąjungos piliečiams ir gyventojams Sąjungoje, atitiktį reglamentavimo reikalavimams ir techninį patikimumą, taip užkertant kelią kurti sprendimus, kurie neatitinka Sąjungos duomenų apsaugos teisės aktų arba kurių saugumas gali būti pažeidžiamas;***

(37) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2019/1157[1] stiprinamas asmens tapatybės kortelių saugumas iki 2021 m. rugpjūčio mėn. įdiegus geresnes apsaugos priemones. Valstybės narės turėtų apsvarstyti pranešimo apie jas įgyvendinamumą taikant elektroninės atpažinties schemas, kad būtų išplėstas tarpvalstybinis elektroninės atpažinties priemonių prieinamumas;

[1] 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1157 dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo (OL L 188, 2019 7 12, p. 67).

(38) reikėtų supaprastinti ir paspartinti pranešimo apie elektroninės atpažinties schemas procesą, kad būtų skatinamas patogių, patikimų, saugių ir novatoriškų tapatumo nustatymo ir atpažinties sprendimų prieinamumas ir, kai aktualu, skatinti privačius tapatybės teikėjus valstybės narės institucijoms siūlyti elektroninės atpažinties schemas, kad šios praneštų apie jas kaip apie nacionalines elektroninės ***atpažinties*** schemas pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 nuostatas;

(39) supaprastinus esamą pranešimų ir tarpusavio vertinimo tvarką, bus užkirstas kelias įvairialypiams požiūriams vertinant įvairias elektroninės atpažinties schemas, apie kurias pranešta, ir bus sudarytos palankesnės sąlygos valstybių narių tarpusavio pasitikėjimo stiprinimui. Nauji, supaprastinti mechanizmai turėtų paskatinti valstybes nares bendradarbiauti elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta, saugumo ir sąveikumo srityse;

(40) valstybės narės turėtų pasinaudoti naujomis, lanksčiomis priemonėmis, kad būtų užtikrinta atitiktis šio reglamento ir atitinkamų pagal jį priimtų įgyvendinimo aktų reikalavimams. Šiuo reglamentu valstybėms narėms turėtų būti sudarytos sąlygos naudotis akredituotų atitikties vertinimo įstaigų parengtomis ataskaitomis ir vertinimais, ***kaip numatyta*** sertifikavimo schemų, kurios turi būti nustatytos Sąjungos lygmeniu pagal Reglamentą (ES) 2019/881, ***kontekste***, kad būtų paremti jų reikalavimai suderinti schemas ar jų dalis su Reglamente (ES) Nr. 910/2014 išdėstytais reikalavimais;

(41) ***viešųjų*** paslaugų teikėjai naudoja ▌ asmens tapatybės duomenis, gautus iš elektroninės atpažinties ***priemonių*** pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014, ***siekdami nustatyti naudotojų iš kitos valstybės narės elektroninės tapatybės atitiktį asmens tapatybės duomenims, teikiamiems tiems*** naudotojams valstybėje narėje, ***atliekančioje tarpvalstybinio lygio*** tapatybės ***atitikties nustatymo procesą***. Tačiau ***daugeliu atvejų***, nepaisant to, kad naudojamas ***minimalus*** duomenų rinkinys, pateiktas pagal elektroninės atpažinties schemas, apie kurias pranešta, ***užtikrinant tikslų tapatybės atitikties nustatymą***, ***kai valstybės narės veikia kaip pasikliaujančiosios šalys, reikia*** papildomos informacijos apie naudotoją ir konkrečių ***papildomų*** unikalių identifikavimo procedūrų, ***kurios turi būti atliktos*** nacionaliniu lygmeniu. Siekiant ir toliau palaikyti elektroninės atpažinties priemonių tinkamumą naudoti, ***teikti geresnes internetines viešąsias paslaugas ir padidinti teisinį tikrumą*** dėl ***naudotojų*** elektroninės ***tapatybės***, Reglamente (ES) Nr. 910/2014 turėtų ▌ būti reikalaujama, kad ***valstybės narės imtųsi konkrečių internetinių priemonių, kad užtikrintų nedviprasmišką tapatybės atitikties nustatymą, kai naudotojai ketina internetu naudotis tarpvalstybinėmis viešosiomis paslaugomis;***

(42) kuriant europines skaitmeninės tapatybės dėkles, labai svarbu atsižvelgti į naudotojų poreikius. Turėtų būti prieinami prasmingo naudojimo atvejai ir internetinės paslaugos, kurias teikiant kliaujamasi europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis. Naudotojų patogumui ir siekiant užtikrinti tarpvalstybinį tokių paslaugų prieinamumą, svarbu imtis veiksmų, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos panašiam požiūriui į internetinių paslaugų kūrimą, plėtojimą ir įgyvendinimą visose valstybėse narėse. Naudinga priemone tam tikslui pasiekti galėtų būti neprivalomos gairės, kaip kurti, plėtoti ir įgyvendinti internetines paslaugas, kurias teikiant kliaujamasi europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis. Tokios gairės turėtų būti parengtos atsižvelgiant į Sąjungos sąveikumo sistemą. Priimant tas gaires valstybėms narėms turėtų tekti pagrindinis vaidmuo;

(43) ***pagal*** Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/882[1] asmenys su negalia turėtų turėti galimybę vienodomis sąlygomis kaip ir kiti naudotojai naudotis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, patikimumo užtikrinimo paslaugomis ir galutiniams vartotojams skirtais produktais, naudojamais teikiant tas paslaugas;

[1] 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

(44) siekiant užtikrinti veiksmingą šio reglamento vykdymą, tiek kvalifikuotiems, tiek nekvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams turėtų būti nustatytas minimalus maksimalių administracinių baudų dydis. Valstybės narės turėtų nustatyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasančias sankcijos. Nustatant sankcijas reikėtų tinkamai atsižvelgti į paveiktų subjektų dydį, jų verslo modelius ir pažeidimų sunkumą;

(45) valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų už pažeidimus, pavyzdžiui, tiesioginę ar netiesioginę praktiką, dėl kurios painiojamos nekvalifikuotos ir kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos arba nekvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai piktnaudžiauja ES patikimumo ženklo naudojimu. ES patikimumo ženklas neturėtų būti naudojamas tokiomis sąlygomis, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai leistų manyti, kad bet kokios tų paslaugų teikėjų siūlomos nekvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos yra kvalifikuotos;

(46) šiuo reglamentu neturėtų būti reglamentuojami aspektai, susiję su sutarčių sudarymu arba kitų teisinių pareigų nustatymu ir šių sutarčių bei pareigų galiojimu, kai ***Sąjungos arba nacionalinės*** teisės aktais yra nustatyti reikalavimai dėl formos. Be to, juo neturėtų būti daromas poveikis nacionaliniams formos reikalavimams, susijusiems su viešaisiais registrais, visų pirma, komerciniais ir žemės registrais;

(47) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimas bei naudojimasis jomis ***ir patogumo bei teisinio tikrumo požiūriu gaunama nauda tarpvalstybinių operacijų kontekste, ypač kai naudojamasi kvalifikuotomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis***, tampa vis svarbesni tarptautinei prekybai ir bendradarbiavimui. Sąjungos tarptautiniai partneriai, remdamiesi Reglamentu (ES) Nr. 910/2014, nustato patikimumo užtikrinimo sistemas. ▌ Siekiant palengvinti ***kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo*** paslaugų ir jų teikėjų pripažinimą, Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų nustatytos sąlygos, kuriomis trečiųjų valstybių patikimumo užtikrinimo sistemas būtų galima laikyti lygiavertėmis kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ir jų teikėjų sistemai pagal šį reglamentą***.*** ***Toks požiūris turėtų*** papildyti ▌ patikimumo užtikrinimo paslaugų ir teikėjų, įsteigtų Sąjungoje ir trečiosiose valstybėse, tarpusavio pripažinimo galimybę pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 218 straipsnį. ***Nustatant sąlygas, kuriomis trečiųjų valstybių patikimumo užtikrinimo sistemos galėtų būti laikomos lygiavertėmis kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ir jų teikėjų sistemai pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014, turėtų būti užtikrinta atitiktis atitinkamoms Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2555[1] ir Reglamento (ES) 2016/679 nuostatoms ir patikimų sąrašų naudojimas kaip esminiai pasitikėjimo stiprinimo elementai;***

▌

[1] 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (TIS 2 direktyva) (OL L 333, 2022 12 27, p. 80).

(48) šiuo reglamentu turėtų būti skatinama galimybė rinktis ir galimybė pereiti nuo vienos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės prie kitos, kai valstybė narė savo teritorijoje yra patvirtinusi daugiau nei vieną europinės skaitmeninės tapatybės dėklės sprendimą. Siekiant išvengti susaistymo poveikio tokiais atvejais, kai tai techniškai įmanoma, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojų prašymu turėtų užtikrinti veiksmingą duomenų perkeliamumą ir jiems neturėtų būti leidžiama sudarant sutartines, ekonomines ar technines kliūtis užkirsti kelią perėjimui nuo vienos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės prie kitos arba atgrasyti nuo tokio perėjimo;

(49) siekiant užtikrinti tinkamą europinių skaitmeninės tapatybės dėklių veikimą, europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjams reikia veiksmingo sąveikumo ir sąžiningų, pagrįstų ir nediskriminacinių sąlygų, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės turėtų prieigą prie mobiliųjų įrenginių aparatinės ir programinės įrangos konkrečių funkcijų. Šie komponentai visų pirma galėtų apimti keitimosi duomenimis trumpu atstumu antenas ir saugius elementus (įskaitant universalias lustines korteles, įterptuosius saugius elementus, mikroSD korteles ir Bluetooth Low Energy (mažo energijos suvartojimo) technologiją). Prieigą prie šių komponentų galėtų kontroliuoti mobiliojo ryšio tinklo operatoriai ir įrangos gamintojai. Todėl, kai to reikia europinių skaitmeninės tapatybės dėklių paslaugoms teikti, mobiliųjų įrenginių originalios įrangos gamintojai arba elektroninių ryšių paslaugų teikėjai neturėtų atsisakyti suteikti prieigą prie tokių komponentų. Be to, įmonėms, paskirtoms pagrindinių platformos paslaugų prieigos valdytojomis, kurias Komisija įtraukė į sąrašą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/1925[1], turėtų būti toliau taikomos konkrečios to reglamento nuostatos, remiantis jo 6 straipsnio 7 dalimi.

[1] ***2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828 (Skaitmeninių rinkų aktas) (OL L 265, 2022 10 12, p. 1).***

(50) siekiant supaprastinti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams taikomas kibernetinio saugumo pareigas ir suteikti tiems teikėjams bei jų atitinkamoms kompetentingoms institucijoms galimybę pasinaudoti Direktyva ***(ES) 2022/2555*** nustatyta teisine sistema, teikiant patikimumo užtikrinimo paslaugas turi būti taikomos tinkamos techninės ir organizacinės priemonės laikantis tos direktyvos nuostatų, pvz., su sistemos triktimi, žmogaus klaida, piktaviliškais veiksmais ar gamtiniais reiškiniais susijusios priemonės siekiant valdyti tinklų ir informacinėms sistemoms, kurias tie teikėjai naudoja teikdami savo paslaugas, keliamą riziką ir siekiant pranešti apie reikšmingus incidentus bei kibernetines grėsmes pagal tą direktyvą. Atsižvelgdami į pranešimus apie incidentus, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų pranešti apie bet kokius incidentus, darančius reikšmingą poveikį jų paslaugų teikimui, įskaitant dėl vagystės ar įrenginių praradimo, tinklo kabelių pažeidimo kylančius incidentus ar incidentus, kylančius asmenų tapatybės nustatymo aplinkybėmis. Kibernetinio saugumo rizikos valdymo reikalavimai ir pareigos teikti pranešimus pagal Direktyvą ***(ES) 2022/2555*** turėtų būti laikomi papildančiais patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams keliamus reikalavimus pagal šį reglamentą. Kai tikslinga, pagal Direktyvą ***(ES) 2022/2555*** paskirtosios kompetentingos institucijos turėtų ir toliau taikyti nustatytą nacionalinę praktiką ar gaires dėl saugumo ir pranešimų teikimo reikalavimų įgyvendinimo bei tokių reikalavimų laikymosi priežiūros pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis pareigai pranešti apie asmens duomenų apsaugos pažeidimus pagal Reglamentą (ES) 2016/679;

(51) reikėtų deramai atsižvelgti į būtinybę užtikrinti veiksmingą pagal Reglamento (ES) Nr. 910/2014 46b straipsnį paskirtų priežiūros įstaigų ir pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį paskirtų arba įsteigtų kompetentingų institucijų bendradarbiavimą. Kai priežiūros įstaiga pagal šį reglamentą yra kita nei tokia kompetentinga institucija, jos turėtų glaudžiai bendradarbiauti, laiku keisdamosi aktualia informacija, kad užtikrintų veiksmingą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūrą ir jų atitiktį Reglamente (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyvoje ***(ES) 2022/2555*** nustatytiems reikalavimams. Visų pirma priežiūros įstaigos, paskirtos pagal Reglamentą (ES) Nr. 910/2014, turėtų turėti teisę prašyti, kad kompetentingos institucijos, paskirtos ar įsteigtos pagal Direktyvą ***(ES) 2022/2555***, teiktų aktualią informaciją, reikalingą suteikti kvalifikuotą statusą ir atlikti priežiūros veiksmus, siekiant patikrinti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitiktį atitinkamiems reikalavimams pagal ***Direktyvą (ES) 2022/2555*** arba reikalauti, kad jie pašalintų neatitiktį;

(52) būtina numatyti teisinį pagrindą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos tarpvalstybiniam esamų nacionalinių teisės sistemų, susijusių su elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis, pripažinimui. Be to, ta sistema galėtų atverti naujas rinkos galimybes Sąjungos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams siūlyti naujas Europos masto elektroninio registruoto pristatymo paslaugas**.** Siekiant užtikrinti, kad ***duomenys naudojantis kvalifikuota elektroninio registruoto pristatymo paslauga būtų teikiami teisingam adresatui, teikiant kvalifikuotas elektroninio registruoto pristatymo paslaugas turėtų būti visiškai patikimai užtikrinama, kad būtų identifikuotas adresatas, o*** siuntėjui identifikuoti ***pakaktų*** aukšto patikimumo lygio. ***Valstybės narės turėtų skatinti kvalifikuotų elektroninio registruoto pristatymo paslaugų teikėjus užtikrinti, kad jų paslaugos būtų sąveikios su kitų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamomis kvalifikuotomis elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis, kad būtų galima lengvai perduoti elektroninius registruotus duomenis tarp dviejų ar daugiau kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir skatinti sąžiningą praktiką vidaus rinkoje;***

(53) daugeliu atvejų Sąjungos piliečiai ir gyventojai Sąjungoje negali tarpvalstybiniu mastu saugiai ir užtikrinant aukštą duomenų apsaugos lygį keistis su jų tapatybe susijusia skaitmenine informacija, pavyzdžiui, susijusią su jų adresu, amžiumi, profesinėmis kvalifikacijomis, vairuotojo pažymėjimu ir kitais leidimais bei mokėjimo duomenimis;

(54) turėtų būti suteikta galimybė išduoti ir tvarkyti patikimus ***elektroninius*** požymius ir prisidėti prie administracinės naštos mažinimo, įgalinant Sąjungos piliečius ir gyventojus Sąjungoje jais naudotis atliekant savo privačiąsias ir viešąsias operacijas. Sąjungos piliečiai ir gyventojai Sąjungoje turėtų turėti galimybę, pavyzdžiui, įrodyti, kad jie turi vienos valstybės narės institucijos išduotą galiojantį vairuotojo pažymėjimą, kurį gali patikrinti ir juo kliautis atitinkamos kitų valstybių narių institucijos, pasikliauti savo socialinio draudimo kredencialais ar būsimais skaitmeniniais kelionės dokumentais tarpvalstybiniu mastu;

(55) bet kuris paslaugų teikėjas, kuris ***išduoda patvirtintus elektroninės formos požymius,*** pavyzdžiui, diplomus, ***licencijas, gimimo*** liudijimus ***arba įgaliojimus atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims arba veikti jų vardu,*** turėtų būti ***laikomas elektroninio požymių liudijimo patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėju.*** Neturėtų būti atsisakoma pripažinti elektroninio požymių liudijimo teisinės galios tik dėl to, kad jis yra elektroninės formos arba kad jis neatitinka kvalifikuoto elektroninio požymių liudijimo reikalavimų**.** Reikėtų nustatyti bendruosius reikalavimus siekiant užtikrinti, kad kvalifikuoto elektroninio požymių liudijimo teisinė galia prilygtų popierinių teisėtai išduotų liudijimų teisinei galiai. Tačiau tie reikalavimai turėtų būti taikomi nedarant poveikio Sąjungos ir nacionalinės teisės aktams, kuriais nustatomi papildomi konkretiems sektoriams taikomi reikalavimai dėl teisinę galią turinčios formos ir visų pirma tarpvalstybinio kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų pripažinimo, kai tinkama;

(56) platus ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** prieinamumas ir tinkamumas naudoti ***turėtų sustiprinti tai, kad*** jas pripažintų ir ***jomis pasitikėtų tiek privatūs asmenys, tiek*** privatūs paslaugų teikėjai. ***Todėl*** privačiosios pasikliaujančiosios šalys, teikiančios paslaugas, ***pavyzdžiui,*** transporto, energetikos, bankininkystės srityse, finansines paslaugas, socialinės apsaugos, sveikatos, geriamojo vandens, pašto paslaugas, skaitmeninės infrastruktūros, ***telekomunikacijų ar švietimo*** paslaugas, turėtų sutikti su ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** naudojimu teikiant paslaugas, kai pagal ***Sąjungos arba nacionalinę*** teisę arba pagal sudarytas sutartis būtina užtikrinti saugesnį naudotojo tapatumo nustatymą elektroninės atpažinties tikslu. ***Bet koks pasikliaujančiosios šalies prašymas*** europinės skaitmeninės dėklės ***naudotojui pateikti informaciją*** turėtų būti ***būtinas ir proporcingas numatytam naudojimui konkrečiu atveju,*** turėtų ***atitikti*** duomenų kiekio mažinimo principą ***ir juo turėtų būti užtikrinamas skaidrumas, susijęs su tuo, kuriais duomenimis dalijamasi ir kokiais tikslais***. ***Siekiant palengvinti*** europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ***naudojimą ir*** pripažinimą, jas diegiant ▌ reikėtų ***atsižvelgti į plačiai pripažintus pramonės standartus ir specifikacijas***;

(57) jeigu labai didelės interneto platformos, kaip tai suprantama Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/2065[1] 33 straipsnio 1 dalyje, reikalauja, kad naudotojai nustatytų tapatumą, kad galėtų naudotis internetinėmis paslaugomis, turėtų būti reikalaujama, kad tos platformos sutiktų su europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimu naudotojui savanoriškai prašant. Naudotojams neturėtų būti taikoma pareiga naudoti europinę skaitmeninės tapatybės dėklę, kad galėtų naudotis privačiosiomis paslaugomis, ir jiems neturėtų būti ribojama ar trukdoma naudotis paslaugomis dėl to, kad jie nenaudoja europinės skaitmeninės tapatybės dėklės. Tačiau, jei naudotojai to pageidauja, labai didelės interneto platformos turėtų jas priimti tuo tikslu, kartu laikydamosi duomenų kiekio mažinimo principo ir gerbdamos naudotojų teisę naudoti laisvai pasirinktus slapyvardžius. Atsižvelgiant į labai didelių interneto platformų svarbą dėl jų aprėpties, visų pirma išreiškiamos paslaugos gavėjų ir ekonominių operacijų skaičiumi, pareiga pripažinti europines skaitmeninės tapatybės dėkles yra būtina siekiant padidinti naudotojų apsaugą nuo sukčiavimo ir užtikrinti aukšto lygio duomenų apsaugą;

(58) Sąjungos lygmeniu reikėtų parengti elgesio kodeksus, siekiant prisidėti prie elektroninės atpažinties priemonių plataus masto prieinamumo ir tinkamumo naudoti, įskaitant pagal šio reglamento taikymo sritį naudojamas europines skaitmeninės tapatybės dėkles. Elgesio kodeksais turėtų būti sudarytos palankesnės sąlygos paslaugų teikėjams, kurie nėra laikomi labai didelėmis platformomis ir kurie pasikliauja trečiųjų šalių elektroninės atpažinties paslaugomis naudotojų tapatumui nustatyti, plačiu mastu pripažinti elektroninės atpažinties priemones, įskaitant europines skaitmeninės tapatybės dėkles;

---

1 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1).

(59) ***pasirinktinis atskleidimas – tai koncepcija, kuria duomenų savininkui suteikiama teisė atskleisti tik tam tikras didesnio duomenų rinkinio dalis, kad gaunantis subjektas gautų tik tokią informaciją, kuri yra būtina paslaugai, kurios prašo naudotojas, teikti.*** Europine skaitmeninės tapatybės dėkle turėtų būti suteikta techninė galimybė pasirinkti, kuriuos požymius atskleisti pasikliaujančiosioms šalims. Naudotojui turėtų būti sudaryta techninė galimybė ***pasirinktinai atskleisti požymius, įskaitant susijusius su keliomis atskiromis elektroninių liudijimų dalimis, ir jas sujungti bei sklandžiai pateikti pasikliaujančiosioms šalims.*** Ši funkcija turėtų tapti viena iš pagrindinių ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** konstrukcinių funkcijų, tokiu būdu didinant patogumą ir stiprinant ***asmens duomenų*** apsaugą, ***be kita ko, mažinant duomenų kiekį;***

(60) naudotis paslaugomis naudojant slapyvardį neturėtų būti draudžiama, išskyrus atvejus, kai pagal specialias Sąjungos ar nacionalinės teisės taisykles reikalaujama, kad naudotojai nurodytų savo tapatybę;

(61) kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamus požymius, įtraukiamus į kvalifikuotus požymių liudijimus, reikėtų patikrinti pagal autentiškus šaltinius tiesiogiai pagal kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėją arba per paskirtuosius tarpininkus, kurie pripažįstami nacionaliniu lygmeniu, remiantis Sąjungos arba nacionaline teise, kad atpažinties ar požymių liudijimų paslaugų teikėjų ir pasikliaujančiųjų šalių keitimasis patikrintais požymiais būtų saugus. ***Valstybės narės turėtų nacionaliniu lygmeniu nustatyti tinkamus mechanizmus, kuriais būtų užtikrinta, kad kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus išduodantys kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, remdamiesi asmens, kuriam išduodamas liudijimas, sutikimu, galėtų patikrinti požymių autentiškumą, kliaudamiesi autentiškais šaltiniais. Turėtų būti įmanoma, kad tinkami mechanizmai apimtų naudojimąsi konkrečiais tarpininkais arba techninius sprendimus, atitinkančius nacionalinę teisę, kuria suteikiama prieiga prie autentiškų šaltinių. Užtikrinus galimybę naudotis mechanizmu, kuriuo sudaromos sąlygos patikrinti požymius pagal autentiškus šaltinius, kvalifikuotiems elektroninių požymių liudijimų teikėjams turėtų būti lengviau laikytis Reglamentu (ES) Nr. 910/2014 nustatytų pareigų. To reglamento naujame priede turėtų būti pateiktas požymių, kurių atžvilgiu valstybės narės turi užtikrinti, kad būtų imtasi priemonių, kad kvalifikuoti elektroninių požymių liudijimų teikėjai galėtų naudotojo prašymu elektroniniais būdais patikrinti jų autentiškumą pagal atitinkamą autentišką šaltinį, kategorijų sąrašas;***

(62) saugia elektronine atpažintimi ir teikiant požymių liudijimus finansų paslaugų sektoriuje turėtų būti užtikrintas papildomas lankstumas ir sprendimai, kad būtų galima nustatyti klientų tapatybę ir keistis specifiniais požymiais, reikalingus siekiant vykdyti, pavyzdžiui, vartotojų išsamaus patikrinimo reikalavimus pagal būsimą reglamentą, kuriuo įsteigiama Kovos su pinigų plovimu agentūra, iš investuotojų apsaugos srities teisės kylančius tinkamumo reikalavimus, ar siekiant įvykdyti saugesnio klientų tapatumo nustatymo, ***susijusio su elektronine atpažintimi***, reikalavimus prisijungiant prie sąskaitos ir inicijuojant operacijas mokėjimo paslaugų srityje;

(63) elektroninio parašo teisinė galia neturėtų būti ginčijama dėl to, kad parašas yra elektroninės formos arba kad jis neatitinka kvalifikuoto elektroninio parašo reikalavimų. Tačiau elektroninių parašų teisinę galią turi nustatyti nacionalinė teisė, išskyrus šiuo reglamentu nustatytus reikalavimus, pagal kuriuos kvalifikuotas elektroninis parašas turi būti laikomas lygiaverčiu rašytiniam parašui. Nustatydamos elektroninių parašų teisinę galią, valstybės narės turėtų atsižvelgti į pasirašytino dokumento teisinės vertės ir saugumo lygio bei išlaidų, kurių reikalaujama naudojant elektroninį parašą, proporcingumo principą. Siekiant padidinti elektroninių parašų prieinamumą ir naudojimo mastą, valstybės narės raginamos apsvarstyti galimybę naudoti pažangiuosius elektroninius parašus vykdant kasdienes operacijas, kurioms jos užtikrina pakankamą saugumo ir patikimumo lygį;

(64) tam, kad būtų užtikrintas sertifikavimo praktikos nuoseklumas visoje Sąjungoje, Komisija turėtų paskelbti kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų ir kvalifikuotų elektroninio spaudo kūrimo įtaisų sertifikavimo ir pakartotinio sertifikavimo gaires, be kita ko, dėl jų galiojimo ir laiko apribojimų. Šiuo reglamentu neužkertamas kelias viešosioms ar privačiosioms įstaigoms, patvirtinusioms sertifikuotus kvalifikuotus elektroninio parašo kūrimo įtaisus, leisti laikinai tokį įtaisą sertifikuoti pakartotiniam trumpalaikiam sertifikavimo galiojimo laikotarpiui remiantis ankstesnio sertifikavimo proceso rezultatais, kai toks sertifikavimas per teisiškai nustatytą laikotarpį negali būti atliktas dėl kitos priežasties nei pažeidimas ar saugumo incidentas, nedarant poveikio pareigai atlikti pažeidžiamumo vertinimą ir nedarant poveikio taikytinai sertifikavimo praktikai;

(65) sertifikatų išdavimu interneto svetainių tapatumui nustatyti siekiama suteikti naudotojams patikinimą, kuriam subjektui (***su aukštu patikimumo lygiu dėl jo tapatybės***) priklauso interneto svetainė***, nepriklausomai nuo to, kokioje platformoje ta tapatybė pateikiama***. Tie sertifikatai ***turėtų*** prisidėti prie pasitikėjimo verslo vykdymu internetu kūrimo ▌, nes vartotojai ***pasitikėtų*** interneto svetaine, kurios tapatumas nustatytas. ▌ Interneto svetainės tokius sertifikatus galėtų naudoti savanoriškai. ▌ Norint, kad interneto svetainės tapatumo nustatymas taptų pasitikėjimo ***didinimo*** priemone, ***pagerintų*** naudotojo patirtį ir ***skatintų*** vidaus rinkos augimą, šiame reglamente nustatoma ***patikimumo užtikrinimo sistema, įskaitant*** minimalias saugumo ir atsakomybės pareigas ***kvalifikuotų sertifikatų*** interneto svetainių tapatumui nustatyti teikėjams ir tokių sertifikatų išdavimo ***reikalavimus***. ***Nacionaliniais patikimais sąrašais turėtų būti patvirtintas interneto svetainių tapatumo nustatymo paslaugų ir jų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų kvalifikacijos statusas, įskaitant jų visapusišką atitiktį šio reglamento reikalavimams, susijusiems su kvalifikuotų interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų išdavimu. Kvalifikuotų interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatų pripažinimas reiškia, kad interneto naršyklių teikėjai neturėtų atsisakyti pripažinti kvalifikuotų interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatų autentiškumo siekiant vienintelio tikslo, kad būtų patvirtintas interneto svetainės domeno vardo ir fizinio ar juridinio asmens, kuriam išduotas pažymėjimas, ryšys ar to asmens tapatybė. Interneto naršyklių teikėjai naršyklės aplinkoje turėtų galutiniam naudotojui patogiu būdu rodyti sertifikuotus tapatybės duomenis ir kitus patvirtintus požymius savo pasirinktomis techninėmis priemonėmis.***

Tuo tikslu interneto naršyklių ***teikėjai*** turėtų užtikrinti suderinamumą ir sąveikumą su ***kvalifikuotais interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatais, išduotais visapusiškai laikantis šio reglamento***. ***Kvalifikuotų interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų pripažinimo ir suderinamumo pareiga ir jų sąveikumo pareiga nedaro poveikio interneto naršyklių teikėjų laisvei užtikrinti žiniatinklio saugumą, domeno*** tapatumo nustatymą ***ir žiniatinklio srauto šifravimą tokiu būdu ir naudojant technologiją, kuri, jų nuomone, yra tinkamiausia. Siekiant prisidėti prie galutinių naudotojų saugumo internete, interneto naršyklių teikėjai išimtinėmis aplinkybėmis turėtų turėti galimybę imtis būtinų ir proporcingų atsargumo priemonių, reaguodami į pagrįstus nuogąstavimus dėl saugumo pažeidimų ar nustatyto sertifikato ar sertifikatų rinkinio vientisumo praradimo. Jei interneto naršyklių teikėjai imasi tokių atsargumo priemonių, jie turėtų nepagrįstai nedelsdami pranešti Komisijai, nacionalinei priežiūros įstaigai, subjektui, kuriam buvo išduotas sertifikatas, ir kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, kuris išdavė tą sertifikatą arba sertifikatų rinkinį, apie nuogąstavimą dėl saugumo pažeidimo ar vientisumo praradimo, taip pat apie priemones, kurių imtasi dėl vieno sertifikato ar sertifikatų rinkinio. Tos priemonės neturėtų daryti poveikio naršyklių teikėjų pareigai pripažinti kvalifikuotus interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatus pagal nacionalinius patikimus sąrašus.** Siekdamos geriau ***apsaugoti Sąjungos piliečius ir gyventojus Sąjungoje ir*** skatinti naudojimąsi kvalifikuotais interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatais, valstybių narių valdžios institucijos turėtų apsvarstyti galimybę juos įdiegti savo interneto svetainėse. ***Šiame reglamente numatytomis priemonėmis, kuriomis siekiama didesnio valstybių narių skirtingų požiūrių ir praktikos, susijusių su priežiūros procedūromis, nuoseklumo, siekiama prisidėti prie didesnio tikėjimo ir pasitikėjimo*** kvalifikuotų interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų ***saugumu, kokybe ir prieinamumu***;

(66) daugelis valstybių narių priėmė nacionalinius reikalavimus dėl saugaus ir patikimo ***elektroninio*** archyvavimo paslaugų, siekdamos sudaryti elektroninių ***duomenų ir elektroninių dokumentų***, taip pat susijusių patikimumo užtikrinimo paslaugų ilgalaikio išsaugojimo galimybę. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, ***pasitikėjimą ir suderinimą visose valstybėse narėse, turėtų būti sukurta kvalifikuotų elektroninio archyvavimo paslaugų teisinė sistema, įkvėpta kitų šiame reglamente nustatytų*** patikimumo užtikrinimo ***paslaugų sistemos***. ***Ši kvalifikuotų elektroninio archyvavimo paslaugų teisinė sistema turėtų suteikti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir naudotojams veiksmingą priemonių rinkinį, apimantį funkcinius elektroninio archyvavimo paslaugos reikalavimus, taip pat turėti aiškų teisinį poveikį, kai naudojamasi kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga. Tos nuostatos turėtų būti taikomos skaitmeniniams duomenims ir skaitmeniniu būdu parengtiems elektroniniams dokumentams, taip pat popieriniams dokumentams, kurie buvo nuskenuoti ir suskaitmeninti. Prireikus, pagal tas nuostatas turėtų būti leidžiama saugomus elektroninius duomenis ir elektroninius dokumentus perkelti į įvairias laikmenas arba formatus, kad jų patvarumas ir įskaitomumas būtų ilgesnis už technologinio galiojimo laikotarpį, kartu kuo labiau užkertant kelią praradimui ir pakeitimui.***

Kai elektroninio archyvavimo paslaugai pateiktuose elektroniniuose duomenyse ir elektroniniuose dokumentuose yra vienas ar daugiau kvalifikuotų elektroninių parašų arba kvalifikuotų elektroninių spaudų, teikiant paslaugą turėtų būti naudojamos procedūros ir technologijos, kuriomis būtų galima padidinti jų patikimumą tokių duomenų saugojimo laikotarpiu, galbūt kliaujantis kitų šiuo reglamentu nustatytų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų naudojimu. Išsaugojimo įrodymams sukurti, kai naudojami elektroniniai parašai, elektroniniai spaudai arba elektroninės laiko žymos, turėtų būti naudojamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos. Ta apimtimi, kuria elektroninio archyvavimo paslaugos šiuo reglamentu nėra derinamos, valstybės narės, laikydamosi Sąjungos teisės, turėtų turėti galimybę palikti galioti arba priimti nacionalines nuostatas, susijusias su tomis paslaugomis, pavyzdžiui, konkrečias nuostatas paslaugų, kurios yra integruotos į organizaciją ir naudojamos tik tos organizacijos „vidaus archyvų“ reikmėms, atveju. Šiame reglamente neturėtų būti daromas skirtumas tarp skaitmeninių duomenų ir skaitmeniniu būdu parengtų skaitmeninių dokumentų ir suskaitmenintų fizinių dokumentų;

(67) nacionalinių archyvų ir atminties institucijų, kaip organizacijų, kurių paskirtis – išsaugoti viešojo intereso dokumentinį paveldą, veikla paprastai yra reglamentuojama nacionalinėje teisėje ir jie nebūtinai teikia patikimumo užtikrinimo paslaugas, kaip tai suprantama šiame reglamente. Tiek, kiek tokios institucijos neteikia tokių paslaugų, šis reglamentas nedaro poveikio jų veiklai;

(68) ▌ elektroniniai registrai ***yra elektroninių duomenų įrašų seka, kuria užtikrinamas jų vientisumas ir jų chronologinės tvarkos tikslumas. Elektroniniai registrai turėtų sukurti chronologinę duomenų įrašų seką. Kartu su kitomis technologijomis jie turėtų prisidėti prie sprendimų dėl veiksmingesnių ir transformatyvių viešųjų paslaugų, kaip antai e. balsavimas, muitinių tarpvalstybinis bendradarbiavimas, tarpvalstybinis akademinių institucijų bendradarbiavimas ir nekilnojamojo turto nuosavybės registravimas decentralizuotuose žemės registruose. Kvalifikuoti elektroniniai registrai turėtų sukurti teisinę prezumpciją dėl unikalios ir tikslios nuoseklios chronologinės registro duomenų įrašų tvarkos ir vientisumo. Dėl specifinių elektroninių registrų požymių, pavyzdžiui, nuoseklios chronologinės duomenų įrašų tvarkos, turėtų būti daromas skirtumas tarp elektroninių registrų ir kitų patikimumo užtikrinimo paslaugų, pavyzdžiui, elektroninių laiko žymų ir elektroninio registruoto pristatymo*** paslaugų. Siekiant ***užtikrinti teisinį tikrumą ir skatinti inovacijas***, ***turėtų būti sukurta*** Sąjungos masto teisinė sistema, pagal kurią numatomas patikimumo užtikrinimo paslaugų, skirtų registruoti duomenis elektroniniuose registruose pripažinimas tarpvalstybiniu mastu. ***Tai turėtų pakankamu mastu užkirsti kelią to paties skaitmeninio turto kopijavimui ir pardavimui skirtingoms šalims daugiau nei vieną kartą. Elektroninio registro sukūrimo ir atnaujinimo procesas priklauso nuo naudojamo, t. y. centralizuoto ar paskirstytojo, registro tipo. Šiuo reglamentu turėtų būti užtikrintas technologinis neutralumas, t. y. nei pirmenybės suteikimas jokiai technologijai, naudojamai diegiant naują patikimumo užtikrinimo paslaugą elektroniniams registrams, nei šios technologijos diskriminavimas. Be to, rengdama įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi kvalifikuotų elektroniniams registrams skirti reikalavimai, Komisija, naudodama tinkamą metodiką, turėtų atsižvelgti į tvarumo rodiklius, susijusius su bet kokiu neigiamu poveikiu klimatui ar kitu su aplinka susijusiu neigiamu poveikiu;***

(69) ***elektroninių registrų*** patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ***turėtų galėti užtikrinti nuoseklų duomenų registravimą registre. Šiuo reglamentu nedaromas poveikis jokioms teisinėms*** elektroninių registrų naudotojų ***pareigoms*** pagal Sąjungos ***ar*** nacionalinę teisę. ***Pavyzdžiui,*** naudojimo atvejais, kai tvarkomi asmens duomenys, ***turėtų*** būti laikomasi Reglamento (ES) 2016/679, ***ir*** naudojimo atvejais, kurie ***yra susiję su*** finansinėmis ***paslaugomis, turėtų būti laikomasi atitinkamos Sąjungos*** finansinių ▌ paslaugų ***teisės***;

(70) siekiant išvengti vidaus rinkos susiskaidymo ir kliūčių joje dėl besiskiriančių standartų ir techninių apribojimų ir užtikrinti suderintą procesą, kad Europos skaitmeninės tapatybės sistemos įgyvendinimui nebūtų ***daromas poveikis***, būtinas glaudaus ir struktūrizuoto Komisijos, valstybių narių, ***pilietinės visuomenės, akademinės bendruomenės*** ir privačiojo sektoriaus bendradarbiavimo procesas. Siekdamos to tikslo valstybės narės ***ir Komisija*** turėtų bendradarbiauti vadovaudamasi Komisijos ***rekomendacijoje (ES) 2021/946***[1] nustatyta sistema, kad nustatytų Europos skaitmeninės tapatybės sistemai skirtą bendrą Sąjungos priemonių rinkinį. ***Atsižvelgiant į tai, valstybės narės*** turėtų ***susitarti dėl*** išsamios techninės architektūros ir pavyzdinės sistemos, bendrų standartų ir techninių standartų rinkinio***, įskaitant pripažintus esamus standartus,*** bei gairių ir geriausios praktikos aprašymų rinkinio, kuriuose būtų aptartos ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** visos funkcijos ir sąveikumas, įskaitant e. parašus, taip pat kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų ***teikėjų, teikiančių elektroninius*** požymių liudijimus, kaip nustatyta šiame reglamente. Į tai atsižvelgdamos valstybės narės taip pat turėtų susitarti dėl bendrų ***europinių skaitmeninės tapatybės dėklių*** verslo modelio ir mokesčių struktūros elementų, kad visų pirma ***MVĮ*** būtų lengviau jas diegti tarpvalstybiniu mastu. Priemonių rinkinio turinys turėtų keistis priklausomai nuo Europos skaitmeninės tapatybės sistemos diskusijos ir priėmimo proceso rezultato ir jį atspindėti;

I

[1] 2021 m. birželio 3 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2021/946 dėl bendro Sąjungos priemonių rinkinio darniam Europos skaitmeninės tapatybės sistemos kūrimui užtikrinti (OL L 210, 2021 6 14, p. 51).

(71) šiuo reglamentu numatomas suderintas kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų kokybės, patikimumo ir saugumo lygis, neatsižvelgiant į veiklos vykdymo vietą. Todėl kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui turėtų būti leidžiama vykdyti savo veiklą, susijusią su kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos teikimu trečiojoje valstybėje, naudojantis užsakomosiomis paslaugomis, jei ta trečioji valstybė pateikia tinkamas garantijas užtikrindama, kad priežiūros veiklos ir audito vykdymas galėtų būti užtikrinamas taip, tarsi jie vykdomi Sąjungoje. Kai negalima visiškai užtikrinti, kad bus laikomasi šio reglamento, priežiūros įstaigos turėtų turėti galimybę priimti proporcingas ir pagrįstas priemones, įskaitant teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos kvalifikacijos statuso panaikinimą;

(72) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, kiek tai susiję su kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių parašų galiojimu, labai svarbu, kad būtų nurodytas pasikliaujančiosios šalies, tvirtinančios tą pažangų elektroninį parašą remiantis kvalifikuotais sertifikatais, vertinimas;

(73) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų naudoti kriptografinius metodus, atspindinčius dabartinę geriausią praktiką, ir patikimą tų algoritmų įgyvendinimą, kad būtų užtikrintas jų patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumas ir patikimumas;

(74) ***šiame reglamente nustatoma pareiga kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams patikrinti fizinio arba juridinio asmens, kuriam išduotas kvalifikuotas sertifikatas arba kvalifikuotas elektroninis požymio liudijimas, tapatybę remiantis įvairiais suderintais metodais visoje Sąjungoje. Siekiant užtikrinti, kad kvalifikuoti sertifikatai ir kvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai būtų išduodami asmeniui, kuriam jie priklauso, ir kad jais būtų patvirtinamas teisingas ir unikalus duomenų, kurie rodo to asmens tapatybę, rinkinys, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, išduodantys kvalifikuotus sertifikatus arba išduodantys kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus, tų sertifikatų ir liudijimų išdavimo metu turėtų visiškai patikimai užtikrinti to asmens tapatybės nustatymą. Be to, be privalomo asmens tapatybės tikrinimo, jei taikytina išduodant kvalifikuotus sertifikatus ir išduodant kvalifikuotą elektroninį požymių liudijimą, kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai turėtų visiškai patikimai užtikrinti asmens, kuriam išduodamas kvalifikuotas sertifikatas arba kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas, patvirtintų požymių teisingumą ir tikslumą.***

Tas prievoles užtikrinti rezultatą ir visišką patikimumą tikrinant patvirtintus duomenis turėtų padėti įgyvendinti tinkamos priemonės, be kita ko, naudojant vieną iš šiame reglamente numatytų konkrečių metodų arba, jei reikia, jų derinį. Tuos metodus turėtų būti įmanoma sujungti, kad būtų galima tinkamai patikrinti asmens, kuriam išduodamas kvalifikuotas sertifikatas arba kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas, tapatybę. Turėtų būti įmanoma, kad toks derinys apimtų kliovimąsi elektroninės atpažinties priemonėmis, kurios atitinka pakankamo saugumo užtikrinimo lygio reikalavimus, kartu pasitelkiant kitas tapatybės tikrinimo priemones. Tokia elektroninė atpažintis leistų įvykdyti šiame reglamente nustatytus suderintus reikalavimus, susijusius su aukštu saugumo užtikrinimo lygiu, kaip dalį papildomų suderintų nuotolinio ryšio procedūrų, kuriomis užtikrinama aukšto patikimumo lygio atpažintis. Tie metodai turėtų apimti kvalifikuotą elektroninį požymių liudijimą išduodančio kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo galimybę naudotojo prašymu ir pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę patikrinti požymius, kurie turi būti patvirtinti elektroninėmis priemonėmis, be kita ko, pagal autentiškus šaltinius;

(75) siekiant, kad šis reglamentas atitiktų pasaulinius pokyčius ir būtų laikomasi geriausios vidaus rinkos praktikos, Komisijos priimti deleguotieji ir įgyvendinimo aktai turėtų būti peržiūrimi ir prireikus reguliariai atnaujinami. Vertinant tų atnaujinimų būtinumą reikėtų atsižvelgti į naujas technologijas, praktiką, standartus ar technines specifikacijas;

(76) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. sukurti Sąjungos masto Europos skaitmeninės tapatybės sistemą ir patikimumo užtikrinimo paslaugų sistemą, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali priimti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;

(77) pagal Reglamento (ES) 2018/1725 42 straipsnio 1 dalį konsultuotasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu,

(78) todėl Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 daliniai pakeitimai

Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 iš dalies keičiamas taip:

1) 1 straipsnis pakeičiamas taip:

„1 straipsnis

Dalykas

Šiuo ***reglamentu*** siekiama užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir tinkamo lygio ***visoje Sąjungoje naudojamų*** elektroninės atpažinties priemonių ir patikimumo užtikrinimo paslaugų saugumą***, kad fiziniams ir juridiniams asmenims būtų sudarytos sąlygos ir palengvinta naudotis teise saugiai dalyvauti skaitmeninėje visuomenėje ir naudotis viešosiomis ir privačiomis paslaugomis internetu visoje Sąjungoje***. Tais tikslais šiame reglamente:

a) nustatomos sąlygos, kuriomis valstybės narės turi pripažinti fizinių ir juridinių asmenų elektroninės atpažinties priemones, kurioms taikoma kitos valstybės narės elektroninės atpažinties schema, apie kurią pranešta, ir teikti ***europines skaitmeninės tapatybės dėkles*** bei jas pripažinti;

b) nustatomos patikimumo užtikrinimo paslaugų, visų pirma elektroninių operacijų, taisyklės;

c) nustatoma elektroninių parašų, elektroninių spaudų, elektroninių laiko žymų, elektroninių dokumentų, elektroninio registruoto pristatymo paslaugų, interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikavimo paslaugų, elektroninio archyvavimo**,** elektroninio požymių liudijimo, ▌elektroninio parašo kūrimo įtaisų, elektroninio spaudo kūrimo įtaisų ir elektroninių registrų teisinė sistema;***";***

▌

2) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. ▌Šis reglamentas taikomas elektroninės atpažinties schemoms, apie kurias pranešė valstybė narė, valstybės narės ***teikiamoms*** europinėms skaitmeninės tapatybės dėklėms ir Sąjungoje įsisteigusiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams.**"**;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Šis reglamentas nedaro poveikio Sąjungos arba nacionalinei teisei, susijusiai su sutarčių sudarymu ir galiojimu, kitomis teisinėmis ar procedūrinėmis pareigomis, susijusiomis su ***forma, ar sektoriams taikomais*** reikalavimais***, susijusiais su forma***.

4. Šis reglamentas nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2016/679*.

---

* ***2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).***“;

3) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1–5 punktai pakeičiami taip:

„1. elektroninė atpažintis – elektroninės formos asmens tapatybės duomenų, kuriais vienareikšmiškai nurodomas konkretus fizinis ar juridinis asmuo arba kitam fiziniam asmeniui ar juridiniam asmeniui atstovaujantis fizinis asmuo, naudojimo procesas;

2) elektroninės atpažinties priemonė – materialus ir (arba) nematerialus objektas, ▌ kuriame yra asmens tapatybės duomenys ir kuris naudojamas asmens, siekiančio naudotis ***paslauga***, tapatumui nustatyti prisijungus ***arba, kai tinkama,*** neprisijungus prie interneto;

3) asmens tapatybės duomenys – pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę suteiktas duomenų rinkinys, pagal kurį galima nustatyti fizinio ar juridinio asmens arba kitam fiziniam asmeniui ar juridiniam asmeniui atstovaujančio fizinio asmens tapatybę;

4) elektroninės atpažinties schema – elektroninės atpažinties sistema, pagal kurią fiziniams ar juridiniams asmenims arba kitiems ***fiziniams asmenims ar*** juridiniams asmenims atstovaujantiems fiziniams asmenims ▌ išduodamos elektroninės atpažinties priemonės;

5) tapatumo nustatymas – elektroninis procesas, leidžiantis patvirtinti fizinio arba juridinio asmens elektroninę atpažintį arba patvirtinti elektroninės formos duomenų kilmę ir vientisumą;“;

▌

b) įterpiamas šis punktas:

„5a) naudotojas – fizinis ar juridinis asmuo arba kitam fiziniam asmeniui ar juridiniam asmeniui atstovaujantis fizinis asmuo, kuris naudojasi pagal šį reglamentą teikiamomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis arba elektroninės atpažinties priemonėmis;“;

c) 6 punktas pakeičiamas taip:

„6) pasikliaujančioji šalis – fizinis ar juridinis asmuo, kuris pasikliauja elektronine atpažintimi, europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ar kitomis elektroninės atpažinties priemonėmis arba patikimumo užtikrinimo paslauga;“;

d) 16 punktas pakeičiamas taip:

„***16***) patikimumo užtikrinimo paslauga – elektroninė paslauga, kuri paprastai teikiama ***už atlygį*** ir kurią sudaro bet kuris iš toliau nurodytų aspektų:

a) elektroninių parašų ***sertifikatų***, elektroninių ***spaudų sertifikatų***, ***interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų arba kitų patikimumo užtikrinimo*** paslaugų ***teikimo sertifikatų išdavimas***;

b) elektroninių parašų sertifikatų, elektroninių spaudų sertifikatų, interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų arba kitų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo sertifikatų patvirtinimas;

c) ***elektroninių parašų arba elektroninių spaudų*** kūrimas;

d) elektroninių parašų ***arba elektroninių spaudų patvirtinimas***;

e) elektroninių ***parašų, elektroninių spaudų, elektroninių parašų sertifikatų arba*** elektroninių ***spaudų sertifikatų išsaugojimas***;

f) nuotolinių elektroninio parašo ***kūrimo įtaisų arba nuotolinių elektroninio*** spaudo kūrimo įtaisų administravimas;

g) elektroninių ***požymių liudijimų išdavimas***;

h) elektroninio požymių liudijimo patvirtinimas;

i) elektroninių laiko žymų sukūrimas;

j) elektroninių laiko žymų patvirtinimas;

k) elektroninio registruoto pristatymo paslaugų teikimas;

l) duomenų, perduodamų naudojantis elektroninio registruoto pristatymo paslaugomis, ir susijusių įrodymų patvirtinimas;

m) elektroninių duomenų ir elektroninių dokumentų elektroninis archyvavimas;

n) elektroninių duomenų įrašymas į elektroninį registrą;“;

e) 18 punktas pakeičiamas taip:

„18) atitikties vertinimo įstaiga – Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 13 punkte apibrėžta atitikties vertinimo įstaiga, pagal tą reglamentą akredituota kaip kompetentinga įstaiga atlikti kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ir jo teikiamų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų atitikties vertinimą arba kaip kompetentinga atlikti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ar elektroninės atpažinties priemonių sertifikavimą;“;

f) 21 punktas pakeičiamas taip:

„21) produktas – aparatinė ar programinė įranga arba aparatinės ar programinės įrangos svarbūs komponentai, skirti naudoti teikiant elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugas;“;

g) įterpiami šie punktai:

„23a) nuotolinis kvalifikuotas ***elektroninio*** parašo kūrimo įtaisas – kvalifikuotas elektroninio parašo kūrimo įtaisas, ***kurį*** pasirašančiojo vardu ***pagal 29a straipsnį administruoja*** kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas;

23b) nuotolinis kvalifikuotas ***elektroninio*** spaudo kūrimo įtaisas – kvalifikuotas elektroninio spaudo kūrimo įtaisas, ***kurį*** spaudo kūrėjo vardu ***pagal 39a straipsnį administruoja*** kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas; ▌ “;

h) 38 punktas pakeičiamas taip:

„38) interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas – elektroninis liudijimas, suteikiantis galimybę nustatyti interneto svetainės tapatumą ir susiejantis interneto svetainę su fiziniu ar juridiniu asmeniu, kuriam buvo išduotas sertifikatas;“;

i) 41 punktas pakeičiamas taip:

„41) patvirtinimas – patikrinimo ir patvirtinimo, kad elektroninės ***formos duomenys galioja pagal šį reglamentą,*** procedūra;“;

j) įterpiami šie ▌ punktai:

„42) europinė skaitmeninės tapatybės dėklė – ***elektroninės atpažinties priemonė, kuria naudodamasis*** naudotojas gali ***saugiai*** saugoti, ***tvarkyti ir patvirtinti*** asmens tapatybės duomenis ir ***elektroninius požymių liudijimus***, kad galėtų juos pateikti pasikliaujančiosioms šalims ▌ ir ***kitiems europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudotojams***, ***ir pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu ir užantspauduoti naudojant kvalifikuotus elektroninius*** spaudus;

43) požymis – fizinio ar juridinio asmens arba ***objekto ypatybė, savybė, teisė ar leidimas***;

44) elektroninis požymių liudijimas – elektroninės formos liudijimas, pagal kurį galima nustatyti požymių tapatumą;

45) kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas – elektroninis požymių liudijimas, kurį išduoda kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir kuris atitinka V priede nustatytus reikalavimus;

46) elektroninis požymių liudijimas, išduotas už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu – elektroninis požymių liudijimas, išduotas už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba viešojo sektoriaus įstaigos, valstybės narės paskirtos išduoti tokius požymių liudijimus viešojo sektoriaus įstaigų, atsakingų už autentiškus šaltinius pagal 45f straipsnį ir VII priedą, vardu;

47) autentiškas šaltinis – viešojo sektoriaus įstaigos arba privačiojo subjekto kontroliuojama saugykla arba sistema, kurioje saugomi fizinio ar juridinio asmens arba objekto požymiai, kuri juos ***teikia*** ir kuri laikoma vienu iš pirminių tos informacijos šaltinių arba ***pagal Sąjungos ar*** nacionalinę teisę***, įskaitant administracinę praktiką***, yra pripažįstama autentiška;

48) elektroninis archyvavimas – paslauga, kuria užtikrinamas elektroninių duomenų ***ir elektroninių*** dokumentų gavimas, saugojimas, ***radimas ir šalinimas*** siekiant užtikrinti ***jų patvarumą ir įskaitomumą, taip pat išsaugoti*** jų ***vientisumą, konfidencialumą ir kilmės įrodymą*** visą ***saugojimo*** laikotarpį;

49) kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga – ***elektroninio archyvavimo*** paslauga, kurią teikia kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir kuri atitinka ***45j*** straipsnyje nustatytus reikalavimus;

50) ES skaitmeninės tapatybės dėklės patikimumo ženklas – aiškiai nurodomas ***patikrinamas,*** paprastas ir atpažįstamas ženklas, kad ***europinė*** skaitmeninės tapatybės dėklė ***suteikta*** pagal šį reglamentą;

51) saugesnis naudotojo tapatumo nustatymas – suprojektuotas taip, kad būtų apsaugotas tapatumo nustatymo duomenų konfidencialumas, tapatumo nustatymas, kai naudojami ***bent du tapatumo nustatymo veiksniai iš skirtingų kategorijų:*** žinojimo (***tai, ką žino tik naudotojas***), turėjimo (***tai, ką turi tik naudotojas***) ir būdingumo (***tai, kas būdinga naudotojui***), kurie yra vienas nuo kito nepriklausomi ir kurių ▌ vieną pažeidus kitų patikimumas nesumažėja;

▌

52) elektroninis registras – elektroninių ***duomenų įrašų seka***, ***kuria užtikrinamas*** tų įrašų vientisumas ir chronologinės tų įrašų tvarkos ▌ tikslumas;

53) kvalifikuotas elektroninis registras – elektroninis registras, kurį teikia kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir kuris atitinka ***45l straipsnyje nustatytus reikalavimus;***

54) asmens duomenys – bet kokia informacija, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 punkte;

55) ***tapatybės atitikties nustatymas*** – procesas, kurio metu nustatoma asmens tapatybės duomenų ar elektroninių tapatybės nustatymo priemonių ir esamos tam pačiam asmeniui priklausančios paskyros atitiktis arba jie susiejami su ta paskyra ▌ ;

▌

56) duomenų įrašas – elektroniniai duomenys, įrašyti su susijusiais metaduomenimis, padedančiais tvarkyti duomenis;

57) neprisijungimas prie interneto – kalbant apie europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimą, naudotojo ir trečiosios šalies sąveika fizinėje vietoje naudojant artimojo ryšio technologijas, kai sąveikos tikslais nebūtina naudojant europinę skaitmeninės tapatybės dėklę prisijungti prie nuotolinių sistemų elektroninių ryšių tinklais.“;

4) 5 straipsnis pakeičiamas taip:

„5 straipsnis
Vykdant elektroninę operaciją naudojami slapyvardžiai

Nedarant poveikio konkrečioms Sąjungos ar nacionalinės teisės taisyklėms, pagal kurias reikalaujama, kad naudotojai nurodytų savo tapatybę, arba slapyvardžiams suteiktai teisinei galiai pagal nacionalinę teisę, naudoti ***naudotojo pasirinktus*** slapyvardžius nedraudžiama. ▌“;

5) II skyriuje ***įterpiamas šis skirsnis***:

„1 SKIRSNIS

EUROPINĖ SKAITMENINĖS TAPATYBĖS DĖKLĖ

▌

▌ 5a straipsnis

Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės

„1. Siekiant užtikrinti, kad visi fiziniai ir juridiniai asmenys Sąjungoje turėtų saugią, patikimą ir sklandžią ***tarpvalstybinę*** prieigą ▌ prie viešųjų ir privačiųjų paslaugų***,*** ***kartu galėdami visiškai kontroliuoti savo duomenis,*** kiekviena valstybė narė per ***24*** mėnesius nuo ***23 dalyje ir 5c straipsnio 6 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų*** įsigaliojimo dienos ***suteikia bent vieną*** europinę skaitmeninės tapatybės dėklę.

2. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės yra teikiamos ***vienu ar daugiau toliau nurodytų būdų***:

a) ***tiesiogiai*** valstybės narės;

b) pagal valstybės narės suteiktą įgaliojimą;

c) nepriklausomai nuo valstybės narės, bet ***tai*** valstybei narei pripažįstant.

3. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių taikomosios programinės įrangos komponentų pirminiam kodui turi būti suteikta atvirosios programinės įrangos licencija. Valstybės narės gali nustatyti, kad dėl tinkamai pagrįstų priežasčių konkrečių komponentų, išskyrus įdiegtus naudotojo prietaisuose, pirminis kodas nebūtų atskleistas.

4. Naudodamasis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis naudotojas gali ***jam patogiu, aiškiu ir atsekamu būdu:***

a) ***kontroliuojant vien naudotojui saugiai prašyti*** asmens tapatybės duomenų**,** ***juos gauti, pasirinkti, jungti, saugoti, šalinti, jais dalytis ir juos pateikti ir, kai taikytina, kartu su*** elektroniniais požymių liudijimais, ***pasikliaujančiosioms šalims*** patvirtinti savo tapatumą ***prisijungus ir, kai tinkama,*** neprisijungus ***prie interneto,*** kad galėtų gauti prieigą prie ***viešųjų ir privačiųjų paslaugų, kartu užtikrinant, kad būtų galima pasirinktinai atskleisti duomenis;***

b) generuoti slapyvardžius ir saugoti juos užšifruotus vietos lygmeniu europinėje skaitmeninės tapatybės dėklėje;

c) saugiai nustatyti kito asmens europinės skaitmeninės tapatybės dėklės tapatumą ir saugiai gauti asmens tapatybės duomenis bei elektroninius požymių liudijimus ir jais dalytis tarp dviejų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių;

d) prisijungti prie visų operacijų, vykdomų per europinę skaitmeninės tapatybės dėklę, registro per bendrą skydelį, kad naudotojas galėtų:

i) peržiūrėti naujausią pasikliaujančiųjų šalių, su kuriomis naudotojas užmezgė ryšį, sąrašą ir, kai taikytina, visus duomenis, kuriais keistasi;

ii) lengvai prašyti, kad pasikliaujančioji šalis ištrintų asmens duomenis pagal Reglamento (ES) 2016/679 17 straipsnį;

iii) lengvai pranešti apie pasikliaunančiąją šalį kompetentingai nacionalinei duomenų apsaugos institucijai, kai gaunamas tariamai neteisėtas ar įtartinas duomenų prašymas;

e) pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu ***ar užantspauduoti naudojant kvalifikuotus elektroninius spaudus;***

f) kiek techniškai įmanoma, parsisiųsdinti naudotojo duomenis, elektroninį požymių liudijimus ir konfigūracijas;

g) naudotis naudotojo teisėmis į duomenų perkeliamumą.

5. ***Europinėse*** skaitmeninės tapatybės dėklėse visų pirma:

a) ***palaikomi*** bendri ***protokolai ir sąsajos***:

i) ***kad*** į europinę skaitmeninės tapatybės dėklę ***būtų išduodami asmens tapatybės duomenys,*** kvalifikuoti ir nekvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai ar ▌ kvalifikuoti ir nekvalifikuoti ▌ sertifikatai;

ii) pasikliaujančiosioms šalims, kad šios galėtų prašyti asmens tapatybės duomenų ir elektroninių požymių liudijimų ir juos tikrinti;

iii) siekiant ***prisijungus ir, kai tinkama, neprisijungus prie interneto dalytis*** asmens tapatybės duomenimis, elektroniniu požymių liudijimu arba ***pasirinktinai atskleistais susijusiais duomenimis*** su pasikliaujančiosioms šalims ***ir*** juos joms pateikti;

iv) kad būtų galima naudotojo sąveika su europine skaitmeninės tapatybės dėkle ir būtų rodomas ES skaitmeninės tapatybės dėklės patikimumo ženklas;

v) kad būtų saugiai prijungiamas naudotojas, naudojantis elektroninės atpažinties priemonėmis pagal 5a straipsnio 24 dalį;

vi) kad būtų užtikrinta sąveika tarp dviejų asmenų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių siekiant saugiu būdu gauti, patvirtinti ir dalintis asmens tapatybės duomenimis bei elektroniniais požymių liudijimais;

vii) siekiant nustatyti ir nurodyti pasikliaujančiųjų šalių tapatybę įgyvendinant tapatumo nustatymo mechanizmus pagal 5b straipsnį;

viii) kad pasikliaujančiosios šalys galėtų tikrinti europinių skaitmeninės tapatybės dėklių tapatumą ir galiojimą;

ix) siekiant prašyti pasikliaujančiosios šalies ištrinti asmens duomenis pagal Reglamento (ES) 2016/679 17 straipsnį;

x) siekiant pranešti nacionalinei kompetentingai duomenų apsaugos institucijai apie pasikliaujančiąją šalį, kai gaunamas galimai neteisėtas arba įtartinas prašymas pateikti duomenis;

xi) siekiant sukurti kvalifikuotus elektroninius parašus ar elektroninius spaudus naudojant elektroninio kvalifikuoto parašo arba elektroninio spaudo kūrimo įtaisus;

b) ***elektroninių*** požymių liudijimų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ***neteikiama jokia informacija*** apie ▌ tų elektroninių liudijimų naudojimą;

c) užtikrinama, kad pasikliaujančiąsias šalis būtų galima nustatyti ir nurodyti įgyvendinant tapatumo nustatymo mechanizmus pagal 5b straipsnį;

d) laikomasi 8 straipsnyje nustatytų reikalavimų dėl aukšto saugumo užtikrinimo lygio, visų pirma reikalavimų dėl tapatybės įrodymo ir patikrinimo bei elektroninės atpažinties priemonių administravimo ir tapatumo nustatymo;

e) elektroninio požymių liudijimo su integruota informacijos atskleidimo politika atveju įgyvendinamas tinkamas mechanizmas, kuriuo naudotojas informuojamas, kad prašančioji pasikliaujančioji šalis arba prašantysis europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojas turi leidimą prisijungti prie tokio liudijimo;

▌

f) užtikrinama, kad asmens tapatybės duomenys***, kuriuos galima gauti iš elektroninės atpažinties schemos, pagal kurią suteikta europinė skaitmeninės tapatybės dėklė, nurodytų*** tik ***fizinį asmenį, juridinį asmenį arba*** fiziniam ar juridiniam asmeniui ***atstovaujantį fizinį asmenį ir*** būtų susieti su ***ta europine skaitmeninės tapatybės dėkle;***

g) visiems fiziniams asmenims suteikiama galimybė automatiškai ir nemokamai pasirašyti kvalifikuotais elektroniniais parašais.

Nepaisant pirmos pastraipos g punkto, valstybės narės gali numatyti proporcingas priemones, kuriomis užtikrintų, kad fiziniai asmenys kvalifikuotus elektroninius parašus nemokamai naudoti galėtų tik neprofesiniais tikslais.

6. Valstybės narės nedelsdamos informuoja naudotojus apie bet kokį saugumo pažeidimą, dėl kurio galėtų būti visiškai arba iš dalies pakenkta jų europinei skaitmeninės tapatybės dėklei ar jos turiniui, visų pirma, apie tai, kad jų europinės skaitmeninės tapatybės dėklės galiojimas sustabdytas arba ji buvo atšaukta pagal 5e straipsnį.

7. Nedarant poveikio 5f straipsniui, valstybės narės pagal nacionalinę teisę gali nustatyti papildomas europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcijas, įskaitant sąveikumą su esamomis nacionalinėmis elektroninės atpažinties priemonėmis. Tos papildomos funkcijos turi atitikti šį straipsnį.

8. Valstybės narės nustato ***nemokamus*** patvirtinimo mechanizmus, kuriais:

a) ▌užtikrinama, kad būtų galima patikrinti ***europinės skaitmeninės tapatybės dėklės*** tapatumą ir galiojimą;

▌

b) europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojams sudaromos sąlygos patikrinti pagal 5b straipsnio 1 dalį registruotų pasikliaujančiųjų šalių tapatybės autentiškumą ir galiojimą.

9. Valstybės narės užtikrina, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės galiojimas galėtų būti atšauktas šiomis aplinkybėmis:

a) gavus aiškų naudotojo prašymą;

b) kai kyla pavojus europinės skaitmeninės tapatybės dėklės saugumui;

c) naudotojo mirties arba juridinio asmens veiklos nutraukimo atveju.

10. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai užtikrina, kad naudotojai galėtų lengvai prašyti techninės pagalbos ir pranešti apie technines problemas ar bet kokius kitus incidentus, darančius neigiamą poveikį europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimui.

11. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės ***teikiamos*** pagal ▌ aukšto saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemą. ▌

12. Europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis užtikrinamas pritaikytasis saugumas.

13. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių išdavimas, naudojimas ir atšaukimas visiems fiziniams asmenims yra nemokamas.

14. ***Naudotojai*** visiškai kontroliuoja ***savo europinės skaitmeninės tapatybės dėklės ir*** joje ***esančių duomenų naudojimą***. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės ***teikėjas*** nerenka informacijos apie ***europinės skaitmeninės tapatybės*** dėklės naudojimą, kai ji nėra reikalinga ***europinės skaitmeninės tapatybės*** dėklės paslaugoms teikti, ir nejungia asmens tapatybės duomenų ar jokių kitų asmens duomenų, saugomų ar susijusių su europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimu, su asmens duomenimis, susijusiais su bet kokiomis kitomis to ***teikėjo*** siūlomomis paslaugomis ar trečiųjų šalių paslaugomis, kurios nėra būtinos ***europinės skaitmeninės tapatybės*** dėklės paslaugoms teikti, išskyrus atvejus, jei naudotojas būtų aiškiai paprašęs kitaip. Su europinės skaitmeninės tapatybės dėklės suteikimu susiję asmens duomenys saugomi ▌ logiškai atskirti nuo bet kokios kitos ***europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjo*** turimų duomenų. Jei europinę skaitmeninės tapatybės dėklę teikia privačiosios šalys pagal šio straipsnio ***2 dalies*** b ir c ***punktus***, *mutatis mutandis* taikomos 45h straipsnio 3 dalies nuostatos.

15. Naudojimasis europinėmis skaitmeninėmis tapatybės dėklėmis yra savanoriškas. Fizinių ar juridinių asmenų, kurie nesinaudoja europine skaitmeninės tapatybės dėkle, galimybė naudotis viešosiomis ir privačiosiomis paslaugomis, galimybė dalyvauti darbo rinkoje ir jų laisvė užsiimti verslu jokiu būdu neribojama ir dėl to jie nepatiria nepatogumų. Ir toliau įmanoma naudotis viešosiomis ir privačiosiomis paslaugomis naudojantis kitomis esamomis atpažinties ir tapatumo nustatymo priemonėmis.

16. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės techninė sistema:

a) neleidžia elektroninių požymių liudijimų teikėjams ar bet kuriai kitai šaliai, išdavus požymių liudijimą, gauti duomenų, kurie leistų sekti, susieti, sujungti operacijas ar naudotojo elgesį ar kitaip gauti žinių apie operacijas ar naudotojo elgesį, nebent naudotojas tai aiškiai leistų;

b) sudaro sąlygas taikyti privatumo išsaugojimo metodus, kuriais užtikrinamas nesusiejimas, kai pagal požymių liudijimą nereikalaujama nustatyti naudotojo tapatybės.

17. Bet koks valstybių narių arba jų vardu už europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, kaip elektroninės atpažinties priemonių, teikimą atsakingų įstaigų ar šalių vykdomas asmens duomenų tvarkymas atliekamas taikant tinkamas ir veiksmingas duomenų apsaugos priemones. Turi būti įrodoma, kad toks duomenų tvarkymas atitinka Reglamentą (ES) 2016/679. Valstybės narės gali priimti nacionalines nuostatas, kuriomis išsamiau patikslinamas tokių priemonių taikymas.

18. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai informaciją apie:

a) įstaigą, atsakingą už registruotų pasikliaujančiųjų šalių, kurios kliaujasi europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, kaip numatyta 5b straipsnio 5 dalyje, sąrašo sudarymą ir tvarkymą ir tai, kur tą sąrašą galima rasti;

b) įstaigas, atsakingas už europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimą pagal 5a straipsnio 1 dalį;

c) įstaigas, atsakingas už užtikrinimą, kad asmens tapatybės duomenys būtų susieti su europine skaitmeninės tapatybės dėkle pagal 5a straipsnio 5 dalies f punktą;

d) mechanizmą, pagal kurį galima patvirtinti 5a straipsnio 5 dalies f punkte nurodytus asmens tapatybės duomenis ir pasikliaujančiųjų šalių tapatybę;

e) mechanizmą, pagal kurį patvirtinamas europinių skaitmeninės tapatybės dėklių tapatumas ir galiojimas.

Komisija užtikrina, kad informacija, apie kurią pranešta pagal pirmą pastraipą, būtų prieinama visuomenei saugiu kanalu, elektroniniu parašu arba spaudu patvirtinta forma, tinkama automatizuotam tvarkymui.

19. ***Nedarant poveikio šio straipsnio 22 daliai,*** europinei skaitmeninės tapatybės dėklei *mutatis mutandis* taikomas 11 straipsnis.

20. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ***teikėjams*** *mutatis mutandis* taikomi 24 straipsnio 2 dalies b ir ***d–h*** punktai.

21. Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės asmenims su negalia ***turi būti prieinamos vienodomis sąlygomis, kaip ir kitiems naudotojams, pagal*** Europos Parlamento ir Tarybos ***direktyvą (ES) 2019/882****.

22. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimo tikslais, europinėms skaitmeninės tapatybės dėklėms ir elektroninės atpažinties schemoms, pagal kurias jos teikiamos, 7, 9, 10, 12 ir 12a straipsniuose nustatyti reikalavimai netaikomi.

23. ***Ne vėliau kaip ... [***šeši mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija ***priima įgyvendinimo aktus,*** kuriais nustato ***referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, nustato*** specifikacijas bei ***procedūras***, skirtas šio straipsnio 4***, 5, 8 ir 18*** dalyse nurodytiems reikalavimams dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo. ***Tie*** įgyvendinimo ***aktai*** priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

24. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, nustato technines specifikacijas ir procedūras, kad naudotojams būtų lengviau prisijungti prie europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojant elektroninės atpažinties priemones, atitinkančias aukštą saugumo užtikrinimo lygį, arba elektroninės atpažinties priemones, atitinkančias pakankamą saugumo užtikrinimo lygį, kartu su papildomomis nuotolinio prisijungimo procedūromis, kurios kartu atitinka aukšto saugumo užtikrinimo lygio reikalavimus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5b straipsnis

Europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pasikliaujančiosios šalys

1. Kai pasikliaujančioji ***šalis, teikdama skaitmenine sąveika viešąsias ar privačiąsias paslaugas, ketina*** kliautis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, pasikliaujančioji šalis ***registruojasi*** valstybėje narėje, kurioje ji yra įsisteigusi ▌.

2. Registracijos procesas turi būti ekonomiškai efektyvus ir proporcingas rizikai. Pasikliaujančioji šalis pateikia bent:

a) informaciją, būtiną tapatumui nustatyti europinėse skaitmeninės tapatybės dėklėse, kuri apima bent informaciją apie:

i) valstybę narę, kurioje yra įsisteigusi pasikliaujančioji šalis, ir

ii) pasikliaujančiosios šalies pavadinimą ir, kai taikytina, jos registracijos numerį, nurodytą oficialiame įraše, kartu su to oficialaus įrašo identifikavimo duomenimis;

b) pasikliaujančiosios šalies kontaktinius duomenis;

c) informaciją apie numatomą europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimą, įskaitant duomenų, kurių pasikliaujančioji šalis prašys iš naudotojų, nurodymą.

3. Pasikliaujančiosios šalys neprašo naudotojų pateikti jokių kitų duomenų, nei nurodytieji pagal 2 dalies c punktą.

4. 1 ir 2 dalys nedaro poveikio Sąjungos ar nacionalinei teisei, taikytinai konkrečių paslaugų teikimui.

5. Valstybės narės užtikrina, kad 2 dalyje nurodyta informacija būtų viešai prieinama internete elektroniniu parašu arba spaudu patvirtinta forma, tinkama automatizuotam tvarkymui.

6. Pagal šį straipsnį registruotos pasikliaujančiosios šalys nedelsdamos informuoja valstybes nares apie bet kokius registracijos pagal 2 dalį metu pateiktos informacijos pasikeitimus.

7. Valstybės narės ***nustato*** bendrą mechanizmą, ***pagal kurį galima nustatyti*** pasikliaujančiųjų šalių ***tapatybę*** ir jų tapatumą***, kaip nurodyta 5a straipsnio 5 dalies c punkte.***

8. Kai pasikliaujančiosios šalys ketina kliautis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, jos nurodo savo tapatybę naudotojui.

9. Pasikliaujančiosios šalys atsako už asmens tapatybės duomenų ir elektroninio požymių liudijimo, ***prašomų*** pateikti iš europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, tapatumo nustatymo ***ir patvirtinimo*** procedūrą. ***Pasikliaujančiosios šalys neatsisako leisti naudoti slapyvardžių, kai pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę nereikalaujama nustatyti naudotojo tapatybės.***

10. Pasikliaujančiųjų šalių vardu veikiantys tarpininkai laikomi pasikliaujančiomis šalimis ir nesaugo duomenų apie operacijas turinį.

11. ***Ne vėliau kaip ... [*** šeši mėnesiai ***nuo*** šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo dienos***]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo, kaip nurodyta 5***a*** straipsnio ***23 dalyje***, kuriais nustato technines specifikacijas ir procedūras, skirtas šio straipsnio ***2, 5 ir 6–9*** dalyse nurodytiems reikalavimams. ***Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.***

5c straipsnis

Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sertifikavimas

1. Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ***ir elektroninės atpažinties schemos***, pagal ***kurią jos teikiamos,*** atitiktį ***5a straipsnio 4, 5 ir 8 dalyse nustatytiems reikalavimams, 5a straipsnio 14 dalyje nustatytam loginio atskyrimo reikalavimui ir, kai taikytina,*** 5a straipsnio ***24 dalyje nurodytiems standartams ir techninėms specifikacijoms sertifikuoja valstybių narių paskirtos*** atitikties ***vertinimo įstaigos***.

2. ***Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių atitiktis šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems su kibernetiniu saugumu susijusiems reikalavimams arba jų dalims sertifikuojama pagal Europos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemas, nustatytas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/881** ir nurodytas šio straipsnio 6 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose***.

3. Ta apimti, kuria šio straipsnio 2 dalyje nurodytos kibernetinio saugumo sertifikavimo schemos neapima 1 dalyje nurodytų su kibernetiniu saugumu nesusijusių reikalavimų ir šio straipsnio 1 dalyje nurodytų su kibernetiniu saugumo susijusių reikalavimų arba juos apima tik iš dalies, ir tokių reikalavimų atžvilgiu, valstybės narės nustato atitikties šio straipsnio nacionalines sertifikavimo schemas, laikydamosi šio straipsnio 6 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose nustatytų reikalavimų. Valstybės narės savo nacionalinių sertifikavimo sistemų projektus perduoda Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupei, įsteigtai pagal 46e straipsnio 1 dalį (toliau – Bendradarbiavimo grupė). Bendradarbiavimo grupė gali teikti nuomones ir rekomendacijas.

4. Pagal ***1 dalį atlikta sertifikacija galioja ne ilgiau kaip penkerius metus su sąlyga, kad kas dvejus metus atliekamas pažeidžiamumo vertinimas. Nustačius pažeidžiamumą ir jo laiku nepašalinus, sertifikacija atšaukiama.***

5. Atitiktis šio reglamento 5a straipsnyje nustatytiems reikalavimams, susijusiems su asmens duomenų tvarkymo operacijomis, gali būti sertifikuojama pagal Reglamentą (ES) 2016/679.

6. ***Ne vėliau kaip ... [***šeši mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų sąrašą ***ir, kai reikia,*** europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sertifikavimo, kaip nurodyta šio straipsnio ***1, 2 ir 3 dalyse, specifikacijas ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros***.

▌7. Valstybės narės praneša Komisijai 1 dalyje nurodytų atitikties vertinimo įstaigų pavadinimus ir adresus. Komisija tą informaciją pateikia visoms valstybėms narėms.

8. Komisijai pagal 47 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti ▌ deleguotuosius aktus, kuriais ***nustatomi*** konkretūs kriterijai, kuriuos turėtų atitikti ***šio straipsnio 1 dalyje*** nurodytos paskirtos ***atitikties vertinimo*** įstaigos.

5d straipsnis

Sertifikuotų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sąrašo skelbimas

1. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos informuoja Komisiją ***ir pagal 46e straipsnio 1 dalį įsteigtą Bendradarbiavimo grupę*** apie europines skaitmeninės tapatybės dėkles, kurios yra ***suteiktos*** pagal 5a straipsnį ir kurias sertifikavo 5c straipsnio ***1 dalyje*** nurodytos ***atitikties vertinimo*** įstaigos***.*** Jos nepagrįstai nedelsdamos informuoja Komisiją ***ir pagal 46e straipsnio 1 dalį įsteigtą Bendradarbiavimo grupę***, jei sertifikacija atšaukiama, ***ir nurodo atšaukimo priežastis***.

2. Nedarant poveikio 5a straipsnio 18 daliai, šio straipsnio 1 dalyje nurodyta valstybių narių teikiama informacija apima bent:

a) sertifikuotos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės sertifikatą ir sertifikavimo vertinimo ataskaitą;

b) elektroninės atpažinties schemos, pagal kurią teikiama europinė skaitmeninės tapatybės dėklė, aprašymą;

c) taikytiną priežiūros režimą ir informaciją apie atsakomybės režimą, susijusius su europine skaitmeninės tapatybės dėklę teikiančia šalimi;

d) valdžios instituciją arba institucijas, atsakingas už elektroninės atpažinties schemą;

e) elektroninės atpažinties schemos tapatumo nustatymo arba atitinkamų nepatikimų sudedamųjų dalių naudojimo sustabdymo arba atšaukimo nuostatas.

3. Remdamasi pagal 1 dalį gauta informacija, Komisija nustato, paskelbia ***Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir kompiuterio skaitoma forma tvarko*** sertifikuotų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių sąrašą.

4. Valstybė narė gali pateikti Komisijai prašymą iš 3 dalyje nurodyto sąrašo išbraukti europinę skaitmeninės tapatybės dėklę ir elektroninės atpažinties schemą, pagal kurią ji teikiama.

5. Pasikeitus pagal 1 dalį pateiktai informacijai, valstybė narė pateikia Komisijai atnaujintą informaciją.

6. Komisija 3 dalyje nurodytą sąrašą atnaujina ***Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*** skelbdama atitinkamus sąrašo pakeitimus per vieną mėnesį nuo prašymo pagal 4 dalį arba atnaujintos informacijos pagal 5 dalį gavimo dienos.

7. ***Ne vėliau kaip ... [***šeši mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktą dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo, kaip nurodyta 5***a*** straipsnio ***23 dalyje***, kuriuo nustato šio straipsnio 1, 4 ***ir 5*** dalių tikslais taikomus formatus ir procedūras. ***Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.***

5e straipsnis

Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių saugumo pažeidimas

1. Jei pagal 5a straipsnį suteiktos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės, 5a straipsnio 8 dalyje nurodyti patvirtinimo mechanizmai arba elektroninės atpažinties schema, pagal kurią teikiamos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės, yra pažeisti ar patikimumas pažeistas iš dalies taip, kad yra padarytas poveikis jų patikimumui ar kitų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių patikimumui, europines skaitmeninės tapatybės dėkles suteikusi valstybė narė nepagrįstai nedelsdama sustabdo tų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimą ir naudojimą.

Kai tai pateisinama atsižvelgiant į pirmoje pastraipoje nurodyto saugumo pažeidimo ar patikimumo pažeidimo sunkumą, valstybė narė nepagrįstai nedelsdama pašalina europines skaitmeninės tapatybės dėkles iš rinkos.

Valstybė narė atitinkamai informuoja susijusius naudotojus, pagal 46c straipsnio 1 dalį paskirtus bendruosius kontaktinius punktus, pasikliaujančiąsias šalis ir Komisiją.

2. ***Jei*** šio straipsnio ***1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas saugumo pažeidimas nepašalinamas arba patikimumas neatkuriamas per tris mėnesius nuo sustabdymo dienos, europines skaitmeninės tapatybės dėkles suteikusi valstybė narė pašalina europines skaitmeninės tapatybės dėkles iš rinkos ir atšaukia jų galiojimą. Valstybė narė apie pašalinimą iš rinkos atitinkamai informuoja susijusius naudotojus, pagal 46c straipsnio 1 dalį paskirtus bendruosius kontaktinius punktus, pasikliaujančiąsias šalis ir Komisiją.***

3. ***Kai*** šio straipsnio ***1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas saugumo pažeidimas pašalinamas arba patikimumas atkuriamas, teikiančioji valstybė narė nepagrįstai nedelsdama atkuria europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikimą bei naudojimą ir apie tai praneša susijusiems naudotojams ir pasikliaujančiosioms šalims, pagal 46c straipsnio 1 dalį paskirtiems bendriesiems kontaktiniams punktams ir Komisijai.***

4. Atitinkamus 5d straipsnyje nurodyto sąrašo pakeitimus Komisija nepagrįstai nedelsdama skelbia Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje.

5. Ne vėliau kaip ... [šeši mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, šio straipsnio ***1, 2 ir 3 dalyse nurodytoms priemonėms skirtas specifikacijas bei procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.***

5f straipsnis

Tarpvalstybinis kliovimasis europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis

1. Kai valstybės narės prieigai prie viešojo sektoriaus įstaigos teikiamos internetinės paslaugos reikalauja elektroninės atpažinties ir tapatumo nustatymo, jos taip pat pripažįsta pagal šį reglamentą suteiktas europines skaitmeninės tapatybės dėkles.

2. Kai paslaugas teikiančios privačios pasikliaujančiosios šalys, išskyrus labai mažas ir mažąsias įmones, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijos 2003/361/EB priedo 2 straipsnyje, pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę elektroninės atpažinties tikslu turi užtikrinti saugesnį naudotojo tapatumo nustatymą ar kai saugesnis naudotojo tapatumo nustatymas elektroninės atpažinties tikslu yra būtinas pagal sudarytas sutartis, įskaitant transporto, energetikos, bankininkystės, finansines paslaugas, socialinės apsaugos, sveikatos, geriamojo vandens, pašto paslaugas, skaitmeninės infrastruktūros, švietimo ar telekomunikacijų paslaugas, tos privačios pasikliaujančiosios šalys ne vėliau kaip per 36 mėnesius nuo 5a straipsnio 23 dalyje ir 5c straipsnio 6 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų įsigaliojimo dienos ir tik naudotojui savanoriškai pateikus prašymą taip pat sutinka su pagal šį reglamentą suteiktų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimu.***

3. ***Kai*** Europos Parlamento ir Tarybos ***reglamento (ES) 2022/2065**** 33 straipsnyje nurodyti labai didelių interneto platformų teikėjai reikalauja nustatyti naudotojų tapatumą, kad jie galėtų naudotis internetinėmis paslaugomis, jie taip pat sutinka su pagal šį reglamentą suteiktų europinių skaitmeninės tapatybės dėklių naudojimu siekdamos nustatyti naudotojo tapatumą tik naudotojui savanoriškai pateikus prašymą ir kiek tai susiję su būtiniausiais duomenimis, kurių reikia naudojantis konkrečia internetine paslauga, kuri teikiama tik nustačius tapatumą, ir sudaro tam palankias sąlygas.***

4. ***Bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, Komisija sudaro palankias sąlygas rengti elgesio kodeksus glaudžiai bendradarbiaujant su visais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant pilietinę visuomenę, siekiant padėti užtikrinti, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės būtų plačiai prieinamos ir naudojamos pagal šio reglamento taikymo sritį, ir skatinti paslaugų teikėjus baigti rengti elgesio kodeksus.***

5. Per 24 mėnesius po europinių skaitmeninės tapatybės dėklių įdiegimo Komisija atlieka europinių skaitmeninės tapatybės dėklių paklausos, prieinamumo ir tinkamumo naudoti vertinimą, atsižvelgdama į tokius kriterijus kaip naudotojų naudojimosi jomis mastas, paslaugų teikėjų tarpvalstybinis veikimas, technologinė plėtra, naudojimo modelių raida ir vartotojų paklausa.

---

* 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (OL L 151, 2019 6 7, p. 70).

** 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/881 dėl ENISA (Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūros) ir informacinių ir ryšių technologijų kibernetinio saugumo sertifikavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 526/2013 (Kibernetinio saugumo aktas), (OL L 151, 2019 6 7, p. 15).

*** 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija 2003/361/EB dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžties (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

**** 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1).“;

6) prieš 6 straipsnį įterpiama ši antraštė:

„2 SKIRSNIS
ELEKTRONINĖS ATPAŽINTIES SCHEMOS“;

▌

7) 7 straipsnio g punktas pakeičiamas taip:

„***g) bent prieš šešis mėnesius iki pranešimo pagal 9 straipsnio 1 dalį pranešančioji valstybė narė kitoms valstybėms narėms 12 straipsnio 5 dalies tikslais pateikia tos schemos aprašymą pagal procedūrines sąlygas, nustatytas pagal 12 straipsnio 6 priimtus įgyvendinimo aktus;***“;

8) ***8 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:***

„3. ***Ne vėliau kaip 2015 m. rugsėjo 18 d., atsižvelgdama į atitinkamus tarptautinius standartus ir laikydamasi 2 dalies, Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato minimalias techninės specifikacijas, standartus ir procedūras, kuriomis remiantis apibrėžiami elektroninės atpažinties priemonių žemas, pakankamas ir aukštas saugumo užtikrinimo lygiai.***“;

9) 9 straipsnio 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. Komisija ***nepagrįstai nedelsdama*** *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbia elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta pagal 1 dalį, sąrašą ir pagrindinę informaciją apie tas schemas.

3. 2 dalyje nurodyto sąrašo pakeitimus Komisija per vieną mėnesį nuo to pranešimo gavimo dienos paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.“;

10) ***10 straipsnio pavadinimas pakeičiamas taip:***

„Elektroninės atpažinties schemų saugumo pažeidimas“;

11) įterpiamas šis ▌ straipsnis:

„11a straipsnis

Tarpvalstybinis tapatybės atitikties nustatymas

1. ***Veikdamos kaip pasikliaujančiosios šalys teikiant tarpvalstybines paslaugas, valstybės narės užtikrina vienareikšmišką fizinių asmenų, naudojančių elektroninės atpažinties priemones, apie kurias pranešta, arba europines skaitmeninės tapatybės dėkles, tapatybės atitikties nustatymą***.

▌

2. Valstybės narės numato technines ir organizacines priemones, kad užtikrintų aukštą asmens duomenų, naudojamų nustatant tapatybės atitiktį, apsaugos lygį ir užkirstų kelią naudotojų profiliavimui.

3. ***Ne vėliau kaip ... [šeši*** mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, reikalavimams***, nurodytiems šio straipsnio 1 ▌ dalyje, ***skirtas specifikacijas ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimamai laikantis 48*** straipsnio ***2 dalyje*** nurodytos ***nagrinėjimo procedūros***.“;

▌

12) 12 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„***Sąveikumas“***;

b) 3 dalis iš dalies keičiama taip:

i) ***c punktas pakeičiamas taip:***

„***c) ja sudaromos palankios sąlygos įgyvendinti pritaikytojo privatumo ir saugumo principus***“;

ii) ***d punktas*** išbraukiamas;

▌

c) 4 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) nuoroda į minimalų būtinų asmens tapatybės duomenų, kuriais vienareikšmiškai ***nurodomas konkretus fizinis ar juridinis asmuo arba*** fizinis ***asmuo, atstovaujantis kitam fiziniam asmeniui*** ar juridiniam ***asmeniui***, rinkinį, ***prieinamą pasitelkiant elektroninės atpažinties schemas***;“;

d) 5ir 6 dalys pakeičiamos taip:

„5. Valstybės narės atlieka elektroninės atpažinties schemų, kurioms taikomas šis reglamentas ir apie kurias turi būti pranešama pagal 9 straipsnio 1 dalies a punktą, tarpusavio vertinimus.

6. Ne vėliau kaip 2025 m. kovo 18 d. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato reikiamą šio straipsnio 5 dalyje nurodytų tarpusavio vertinimų procedūrinę tvarką, siekiant skatinti aukštą pasitikėjimo lygį ir rizikos laipsnį atitinkantį saugumą. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

e) 7 dalis išbraukiama;

f) 8 dalis pakeičiama taip:

„8. Siekiant nustatyti vienodas šio straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo įgyvendinimo sąlygas, ne vėliau kaip 2025 m. rugsėjo 18 d. Komisija, remdamasi šio straipsnio 3 dalyje nustatytais kriterijais ir atsižvelgdama į valstybių narių bendradarbiavimo rezultatus, priima įgyvendinimo aktus dėl šio straipsnio 4 dalyje nustatytos sąveikumo sistemos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

13) į II skyrių įterpiami šie straipsniai:

„12a straipsnis

Elektroninės atpažinties schemų sertifikavimas

1. ▌Elektroninės atpažinties schemų, ***apie kurias turi būti pranešta***, atitiktį ***šiame reglamente*** nustatytiems ***kibernetinio saugumo*** reikalavimams, ***įskaitant atitiktį 8 straipsnio 2 dalyje nustatytiems su kibernetiniu saugumu susijusiems reikalavimams dėl elektroninės atpažinties schemų saugumo užtikrinimo lygių***, sertifikuoja valstybių narių paskirtos ***atitikties vertinimo įstaigos***.

2. ***Sertifikavimas pagal šio straipsnio 1 dalį atliekamas pagal*** atitinkamą ▌kibernetinio saugumo sertifikavimo schemą ▌ pagal Reglamentą (ES) 2019/881 ***arba jos dalis tiek, kiek kibernetinio saugumo sertifikatas ar jo dalys apima tuos kibernetinio saugumo reikalavimus***.

3. Sertifikacija pagal 1 dalį galioja ne ilgiau kaip penkerius metus su sąlyga, kad kas dvejus metus atliekamas pažeidžiamumo vertinimas. Nustačius pažeidžiamumą ir jo nepašalinus per tris mėnesius sertifikacija atšaukiama.

4. Nepaisant 2 dalies, valstybės narės gali, laikydamosi tos dalies, prašyti pranešančiosios valstybės narės pateikti papildomos informacijos apie sertifikuotas elektroninės atpažinties schemas arba jų dalis.

5. 12 straipsnio 5 dalyje nurodytų elektroninės atpažinties schemų tarpusavio vertinimas netaikomas pagal šio straipsnio 1 dalį sertifikuotoms elektroninės atpažinties schemoms ar jų dalims. Valstybės narės gali naudoti atitikties 8 straipsnio 2 dalyje nustatytiems su kibernetiniu saugumu nesusijusiems reikalavimams dėl elektroninės atpažinties schemų saugumo užtikrinimo lygių sertifikatą arba pareiškimą, išduotą pagal atitinkamą sertifikavimo schemą arba tokių schemų dalis.

6. Valstybės narės ***praneša*** Komisijai 1 dalyje nurodytų ***atitikties vertinimo įstaigų*** pavadinimus ir adresus. Komisija tą informaciją pateikia ***visoms*** valstybėms narėms.

12b straipsnis

Galimybė naudotis aparatinės ir programinės įrangos funkcijomis

Kai europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai ir elektroninės atpažinties priemonių, apie kurias pranešta, išdavėjai, kurie vykdo komercinę ar profesinę veiklą ir naudojasi pagrindinėmis platformos paslaugomis, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2022/1925* 2 straipsnio 2 punkte, siekdami teikti arba teikdami europinės skaitmeninės tapatybės dėklės paslaugas ir elektroninės atpažinties priemones galutiniams naudotojams, yra verslo klientai, kaip apibrėžta to reglamento 2 straipsnio 21 punkte, prieigos valdytojai visų pirma jiems leidžia užtikrinti veiksmingą sąveikumą su tomis pačiomis operacinės sistemos, aparatinės įrangos ar programinės įrangos funkcijomis, o sąveikumo tikslais suteikia galimybę jomis naudotis. Toks veiksmingas sąveikumas ir prieiga suteikiami nemokamai ir nepriklausomai nuo to, ar aparatinės ar programinės įrangos funkcijos yra operacinės sistemos dalis, kurios yra prieinamos tam prieigos valdytojui, kai jis teikia tokias paslaugas, ar yra jo naudojamos, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2022/1925 6 straipsnio 7 dalyje. Šis straipsnis nedaro poveikio šio reglamento 5a straipsnio 14 daliai.

---

* ***2022 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1925 dėl atvirų konkurencijai ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiamos direktyvos (ES) 2019/1937 ir (ES) 2020/1828 (Skaitmeninių rinkų aktas) (OL L 265, 2022 10 12, p. 1).***“;

I

14) 13 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nepaisant šio straipsnio 2 dalies ***ir nedarant poveikio Reglamentui (ES) 2016/679***, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai atsako už tyčia ar dėl neatsargumo fiziniam ar juridiniam asmeniui padarytą žalą dėl pareigų pagal šį reglamentą nevykdymo***. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, patyręs materialinę ar neturtinę žalą dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo padaryto šio reglamento pažeidimo, turi teisę reikalauti kompensacijos pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę***.

Pareiga įrodyti nekvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo tyčią arba neatsargumą tenka fiziniam ar juridiniam asmeniui, reikalaujančiam atlyginti pirmoje pastraipoje nurodytą žalą.

Preziumuojama, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas veikė tyčia ar dėl neatsargumo, nebent kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas įrodo, kad pirmoje pastraipoje nurodyta žala padaryta nesant to kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo tyčios ar neatsargumo.“;

15) 14, 15 ir 16 straipsniai pakeičiami taip:

„14 straipsnis

Tarptautiniai aspektai

1. ***Trečiojoje valstybėje įsisteigusių patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ar tarptautinės organizacijos teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos pripažįstamos kaip teisiškai lygiavertės Sąjungoje*** įsisteigusių ***kvalifikuotų*** patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ***teikiamoms kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms, jeigu*** patikimumo užtikrinimo paslaugos***, kurių kilmės šalis yra trečioji valstybė arba tarptautinė organizacija yra pripažįstamos įgyvendinimo aktais arba*** Sąjungos ir ***atitinkamos trečiosios valstybės arba tarptautinės organizacijos sudarytu susitarimu pagal SESV 218 straipsnį***.

Pirmoje pastraipoje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. 1 dalyje ***nurodytais įgyvendinimo aktais ir susitarimu užtikrinama, kad*** atitinkamų trečiųjų valstybių ***arba tarptautinių organizacijų*** patikimumo užtikrinimo paslaugų ***teikėjai laikytųsi Sąjungoje įsisteigusiems kvalifikuotiems*** patikimumo užtikrinimo ***paslaugų teikėjams ir jų teikiamoms kvalifikuotoms*** patikimumo užtikrinimo paslaugoms ***taikomų reikalavimų. Trečiosios valstybės ir tarptautinės organizacijos visų pirma sudaro, tvarko ir skelbia pripažintų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų patikimą sąrašą***.

3. 1 dalyje nurodytais susitarimais užtikrinama, kad Sąjungoje įsisteigusių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos būtų pripažįstamos kaip teisiškai lygiavertės trečiųjų valstybių arba tarptautinių organizacijų, su kuriomis sudaryti susitarimai, patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms.

15 straipsnis

Prieinamumas asmenims su negalia ***ir specialiųjų poreikių*** turintiems asmenims

Elektroninės atpažinties priemonių, patikimumo užtikrinimo paslaugų ir teikiant tas paslaugas naudojamų galutinio vartojimo gaminių teikimas ***užtikrinamas aiškia ir suprantama kalba***, laikantis ***Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos ir*** Direktyvos ***(ES) 2019/882 nustatytų prieinamumo reikalavimų, taip atsižvelgiant ir į asmenis, kurių funkcijos apribotos, pavyzdžiui, pagyvenusius žmones, ir asmenis, kurių prieiga prie skaitmeninių technologijų yra ribota***.

16 straipsnis

Sankcijos

1. Nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2022/2555* 31 straipsniui, valstybės narės nustato sankcijų, taikytinų už šio reglamento pažeidimus, taisykles. Tos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

2. Valstybės narės užtikrina, kad už kvalifikuotų ir nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų padarytus šio reglamento pažeidimus būtų skiriamos administracinės baudos, kurių maksimalus dydis būtų bent:

a) 5 000 000 EUR, kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra fizinis asmuo, arba

b) kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas yra juridinis asmuo - 5 000 000 EUR arba 1 % įmonės, kuriai priklausė patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, bendros pasaulinės metinės apyvartos finansiniais metais, einančiais prieš metus, kuriais buvo padarytas pažeidimas, priklausomai nuo to, kuri suma yra didesnė.

3. Priklausomai nuo valstybių narių teisinės sistemos, administracinių baudų taisyklės gali būti taikomos taip, kad baudą inicijuotų kompetentinga priežiūros įstaiga, o ją skirtų kompetentingi nacionaliniai teismai. Tokių taisyklių taikymas tose valstybėse narėse užtikrina, kad tos teisių gynimo priemonės būtų veiksmingos ir jų poveikis būtų lygiavertis priežiūros institucijų tiesiogiai skirtų administracinių baudų poveikiui.

---

* 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (TIS 2 direktyva) (OL L 333, 2022 12 27, p. 80).“;

16) III skyriaus 2 skirsnio pavadinimas pakeičiamas taip:

„Nekvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos“;

17) ***17 ir 18 straipsniai išbraukiami;***

18) į III skyriaus 2 skirsnį įterpiamas šis straipsnis:

„19a straipsnis

Nekvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams taikomi reikalavimai

1. Nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, teikiantis nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas:

a) *taiko atitinkamą politiką ir imasi atitinkamų su nekvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos teikimu susijusios teisinės, verslo, veiklos ir kitos tiesioginės ar netiesioginės rizikos valdymo priemonių, kurios, nepaisant Direktyvos (ES) 2022/2555 21 straipsnio, apima bent priemones, susijusias su:*

i) registravimosi patikimumo užtikrinimo paslaugai gauti ir prisijungimo prie tokios paslaugos procedūromis,

ii) procedūriniais ar administraciniais patikrinimais, reikalingais norint teikti patikimumo užtikrinimo paslaugas,

iii) patikimumo užtikrinimo paslaugų administravimu ir įgyvendinimu;

b) nepagrįstai nedelsdama ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 24 valandas nuo tada, kai sužino apie bet kokius a punkto i, ii arba iii papunktyje nurodytų priemonių įgyvendinimo saugumo pažeidimus ar sutrikimus, kurie daro didelį poveikį teikiamai patikimumo užtikrinimo paslaugai arba ją teikiant saugomiems asmens duomenims, praneša apie juos priežiūros įstaigai, poveikį patyrusiems asmenims, kurių tapatybė gali būti nustatyta, visuomenei, jei tai susiję su viešuoju interesu, ir, kai taikytina, kitoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms.

2. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, specifikacijas ir procedūras šio straipsnio 1 dalies a papunkčio tikslais. Jeigu tų standartų, specifikacijų ir procedūrų laikomasi, preziumuojama, kad atitiktis šiame straipsnyje išdėstytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

19) 20 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Atitikties vertinimo įstaiga atlieka kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų auditą jų lėšomis bent kas 24 mėnesius. Auditas turi patvirtinti, kad kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente ir Direktyvos (ES) ***2022/2555 21*** straipsnyje nustatytus reikalavimus. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai po to parengtą atitikties vertinimo ataskaitą priežiūros įstaigai pateikia per tris darbo dienas nuo jos gavimo dienos.“;

b) įterpiamos šios dalys:

„1a. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ne vėliau kaip prieš mėnesį iki planuojamų auditų informuoja priežiūros įstaigą ir leidžia priežiūros įstaigai jos prašymu dalyvauti stebėtojo teisėmis.

1b. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai savo atitikties vertinimo įstaigų, nurodytų 1 dalyje, pavadinimus, adresus bei akreditavimo duomenis ir informuoja apie visus vėlesnius tų pavadinimų, adresų ir duomenų pasikeitimus. Komisija tą informaciją pateikia visoms valstybėms narėms.“;

c) 2, 3 ir 4 dalys pakeičiamos taip:

„2. Nedarant poveikio 1 daliai, priežiūros įstaiga gali bet kuriuo metu atlikti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų auditą arba reikalauti, kad atitikties vertinimo įstaiga atliktų jų atitikties įvertinimą tų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų lėšomis, siekiant patvirtinti, kad jie ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus. Kai manoma, kad buvo pažeistos asmens duomenų apsaugos taisyklės, priežiūros įstaiga ***nepagrįstai nedelsdama*** apie tai praneša ***kompetentingoms*** priežiūros institucijoms pagal Reglamento (ES) 2016/679 51 straipsnį ▌.

3. Kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui neįvykdžius kurio nors iš šiame reglamente nustatytų reikalavimų, priežiūros įstaiga reikalauja, kad jis ištaisytų reikalavimų vykdymo pažeidimą per nustatytą laikotarpį, jei taikytina.

Jei tas teikėjas pažeidimo neištaiso ir, kai taikytina, to nepadaro per priežiūros įstaigos nustatytą laikotarpį, priežiūros įstaiga, ***kai tai pateisinama***, visų pirma atsižvelgiant į to pažeidimo mastą, trukmę ir pasekmes, ***panaikina*** to teikėjo arba ***paveiktos*** jo teikiamos ***paslaugos*** kvalifikacijos statusą ▌.

3a. Jeigu pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį paskirtos ar įsteigtos kompetentingos institucijos informuoja priežiūros įstaigą, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nevykdo kurio nors iš tos direktyvos 21 straipsnyje nustatytų reikalavimų, priežiūros įstaiga, kai tai pateisinama, visų pirma atsižvelgiant į to pažeidimo mastą, trukmę ir pasekmes, panaikina to teikėjo arba paveiktos jo teikiamos paslaugos kvalifikacijos statusą.

3b. Jeigu pagal Reglamento (ES) 2016/679 51 straipsnį įsteigtos priežiūros institucijos informuoja priežiūros įstaigą, kad kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nevykdo kurio nors iš tame reglamente nustatytų reikalavimų, priežiūros įstaiga, kai tai pateisinama visų pirma atsižvelgiant į to pažeidimo mastą, trukmę ir pasekmes, panaikina to teikėjo arba paveiktos jo teikiamos paslaugos kvalifikacijos statusą.

*3c. **Priežiūros įstaiga informuoja kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėją apie jo kvalifikacijos statuso arba atitinkamos paslaugos kvalifikacijos statuso panaikinimą. Priežiūros įstaiga informuoja įstaigą, apie kurią pranešta pagal šio reglamento 22 straipsnio 3 dalį, kad ji atnaujintų to straipsnio 1 dalyje nurodytus patikimus sąrašus, ir pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį paskirtą ar įsteigtą kompetentingą instituciją.***

4. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių ***standartų sąrašą ir, kai būtina, specifikacijas bei procedūras*** šiais tikslais ▌:

a) atitikties vertinimo įstaigų akreditavimui ir 1 dalyje nurodytai atitikties vertinimo ataskaitai;

b) audito reikalavimams, kuriais atitikties vertinimo įstaigos turėtų remtis atlikdamos, kaip nurodyta 1 dalyje, kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitikties vertinimą***, įskaitant sudėtinį vertinimą***;

c) atitikties vertinimo schemoms, pagal kurias atitikties vertinimo įstaigos turėtų atlikti kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitikties vertinimą ir pateikti 1 dalyje nurodytą ▌ ataskaitą.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

20) 21 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 ir 2 dalys pakeičiamos taip:

„1. Kai patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ketina pradėti teikti kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugą, jie priežiūros įstaigai praneša apie savo ketinimą kartu pateikdami atitikties vertinimo įstaigos parengtą atitikties vertinimo ataskaitą, kuria patvirtinama, kad įvykdyti šiame reglamente ir Direktyvos (ES) 2022/2555 21 straipsnyje nustatyti reikalavimai.

2. Priežiūros įstaiga patikrina, ar patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir jo teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka šiame reglamente nustatytus reikalavimus, ypač kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir jų teikiamoms kvalifikuotoms patikimumo užtikrinimo paslaugoms taikomus reikalavimus.

Siekdama patikrinti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo atitiktį ***Direktyvos (ES) 2022/2555 21*** straipsnyje nustatytiems reikalavimams, priežiūros įstaiga prašo pagal tos ***direktyvos*** 8 straipsnio 1 dalį paskirtų arba įsteigtų kompetentingų institucijų tuo tikslu atlikti priežiūros veiksmus ir ***nepagrįstai nedelsiant ir bet kuriuo atveju per du mėnesius nuo to prašymo gavimo dienos*** pateikti informaciją apie rezultatus. ***Jeigu*** per ***du mėnesius nuo pranešimo dienos patikrinimas nebaigiamas, tos kompetentingos institucijos informuoja priežiūros įstaigą, nurodydamos vėlavimo priežastis ir laikotarpį, per kurį patikrinimas bus baigtas***.

Jei priežiūros įstaiga padaro išvadą, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir jo teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka ***šiame reglamente nustatytus*** reikalavimus, ji suteikia jam kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo, o jo teikiamoms paslaugoms – kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų statusą ir ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo pranešimo pateikimo pagal šio straipsnio 1 dalį dienos apie tai praneša 22 straipsnio 3 dalyje nurodytai įstaigai, kad būtų galima atnaujinti 22 straipsnio 1 dalyje nurodytus patikimus sąrašus.

Jeigu patikrinimas nebaigiamas per tris mėnesius nuo pranešimo dienos, priežiūros įstaiga apie tai praneša patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, nurodydama vėlavimo priežastis ir laikotarpį, per kurį patikrinimas bus baigtas.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato pranešimo ir tikrinimo pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis formatus ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.**“**;

21) 24 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. ▌Išduodamas kvalifikuotą sertifikatą arba kvalifikuotą elektroninį požymių liudijimą ▌, kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas patikrina fizinio ar juridinio asmens, kuriam ***turi būti*** išduotas kvalifikuotas sertifikatas arba kvalifikuotas elektroninis ***požymių*** liudijimas, tapatybę ir, jeigu taikytina, visus jo specifinius požymius. ▌

1a. 1 dalyje nurodytą ***tapatybės patikrinimą tinkamomis priemonėmis*** atlieka kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas tiesiogiai arba pasikliaudamas trečiąja šalimi, ***remdamasis vienu*** iš toliau nurodytų ***metodų arba, jei reikia, jų deriniu ir laikydamasis 1c dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų***:

a) naudodamas ***europinę skaitmeninės tapatybės dėklę arba*** elektroninės atpažinties priemonę, apie kurią pranešta, kuri atitinka 8 straipsnyje nustatytus reikalavimus dėl aukšto saugumo užtikrinimo ***lygio***;

b) naudodamas ▌ pagal a, c arba d punktą išduotą kvalifikuoto elektroninio parašo arba kvalifikuoto elektroninio spaudo sertifikatą***;***

c) naudodamas kitus tapatybės nustatymo metodus ▌ , kuriais užtikrinamas aukšto patikimumo lygio ▌ asmens tapatybės nustatymas, kurio atitiktį turi patvirtinti atitikties vertinimo įstaiga;

d) fiziškai dalyvaujant fiziniam asmeniui arba juridinio asmens įgaliotajam atstovui, pateikiant įrodymus ir vykdant tinkamas procedūras laikantis nacionalinės teisės. ▌

1b. ***Pirmoje dalyje nurodytą požymių patikrinimą tinkamomis priemonėmis atlieka kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas tiesiogiai arba pasikliaudamas trečiąja šalimi, remdamasis vienu iš toliau nurodytų metodų arba, jei būtina, jų deriniu ir laikydamasis 1c dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų:***

a) naudodamas europinę skaitmeninės tapatybės dėklę arba elektroninės atpažinties priemonę, apie kurią pranešta, kuri atitinka 8 straipsnyje nustatytus reikalavimus dėl aukšto saugumo užtikrinimo lygio;

b) naudodamas pagal 1a dalies a, c arba d punktą išduotą kvalifikuoto elektroninio parašo arba kvalifikuoto elektroninio spaudo sertifikatą;

c) naudodamas kvalifikuotą elektroninį požymių liudijimą;

d) naudodamas kitus metodus, kuriais užtikrinamas aukšto patikimumo lygio požymių patikrinimas, kurio atitiktį turi patvirtinti atitikties vertinimo įstaiga;

e) fiziškai dalyvaujant fiziniam asmeniui arba juridinio asmens įgaliotajam atstovui, pateikiant tinkamus įrodymus ir vykdant tinkamas procedūras laikantis nacionalinės teisės.

1c. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato referencinių*** standartų ***sąrašą*** ir, ***kai būtina, specifikacijas ir procedūras, skirtas*** tapatybei ir požymiams patikrinti pagal ***šio straipsnio*** 1, 1a ir 1b dalis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ▌ “;

b) 2 dalis iš dalies keičiama taip:

i) a punktas pakeičiamas taip:

„a) informuoja priežiūros įstaigą bent prieš mėnesį iki bet kokio jo kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimo pakeitimo įgyvendinimo arba bent prieš tris mėnesius, jei ketinama tą veiklą nutraukti;“;

ii) ***d ir e punktai*** pakeičiami taip:

„d) prieš užmegzdamas sutartinius santykius, aiškiai, išsamiai ir lengvai prieinamu būdu viešai prieinamoje erdvėje ir atskirai informuoja visus asmenis, kurie nori naudotis kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, apie tikslias naudojimosi ta paslauga sąlygas, įskaitant visus naudojimosi ja apribojimus;

e) naudoja patikimas sistemas ir produktus, kurie yra apsaugoti nuo pakeitimų, ir užtikrina jų palaikomų procesų techninį saugumą ir patikimumą, be kita ko, naudodamas tinkamus kriptografinius metodus;“;

iii) įterpiami šie punktai:

„fa) nepaisant Direktyvos (ES) 2022/2555 21 straipsnio, taiko tinkamą politiką ir imasi atitinkamų su kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos teikimu susijusios teisinės, verslo, veiklos ir kitos tiesioginės ar netiesioginės rizikos valdymo priemonių, įskaitant bent priemones, susijusias su:

i) registravimosi patikimumo užtikrinimo paslaugai gauti ir prisijungimo prie tokios paslaugos procedūromis,

ii) procedūriniais ar administraciniais patikrinimais,

iii) paslaugų administravimu ir įgyvendinimu;

fb) ***nepagrįstai nedelsdama ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip per 24 valandas po incidento*** praneša priežiūros įstaigai, ***poveikį patyrusiems asmenims, kurių tapatybė gali būti nustatyta, kitoms atitinkamoms kompetentingoms įstaigoms***, kai taikytina, ***ir, priežiūros įstaigos prašymu, visuomenei, jei tai susiję su viešuoju interesu, apie visus paslaugų teikimo*** saugumo pažeidimus ar sutrikimus ***arba*** fa punkto i, ii arba iii papunkčiuose nurodytų priemonių įgyvendinimo pažeidimus ar sutrikimus, kurie ***daro*** didelį poveikį teikiamai patikimumo užtikrinimo paslaugai arba ją teikiant saugomiems asmens duomenims;**“**;

iv) g, h ir i punktai pakeičiami taip:

„g) imasi tinkamų priemonių, kad apsisaugotų nuo duomenų klastojimo, vagystės ar pasisavinimo, neteisėto duomenų šalinimo, keitimo ar prieigos prie duomenų užkirtimo;

h) tiek, kiek reikia, kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui nutraukus veiklą, registruoja ir laiko prieinamą visą susijusią informaciją dėl kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo suteiktų ir gautų duomenų tam, kad šią informaciją būtų galima panaudoti teismo procese kaip įrodymą ir siekiant užtikrinti paslaugų tęstinumą. Tokia informacija gali būti registruojama elektroniniu būdu;

i) turi atnaujinamą nutraukimo planą, kad užtikrintų paslaugų tęstinumą, atsižvelgdamas į priežiūros įstaigos pagal 46b straipsnio 4 dalies i punktą patikrintas nuostatas;“;

v) j punktas išbraukiamas;

vi) įterpiama ši pastraipa:

„Priežiūros įstaiga gali paprašyti pateikti ne tik pagal pirmos pastraipos a punktą teikiamą informaciją, bet ir papildomą informaciją arba atitikties vertinimo rezultatus, o išduodama leidimą įgyvendinti numatytus kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų pakeitimus gali taikyti tam tikras sąlygas. Jeigu patikrinimas nebaigiamas per tris mėnesius nuo pranešimo dienos, priežiūros įstaiga apie tai praneša patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, nurodydama vėlavimo priežastis ir laikotarpį, per kurį patikrinimas bus baigtas.“;

c) 5 dalis pakeičiama taip:

„4a. ***Kvalifikuotų*** elektroninių požymių liudijimų atšaukimui atitinkamai taikomos 3 ir 4 ***dalys***.

4b. Komisijai ***pagal 47 straipsnį*** suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ***nustatomos*** papildomos ***šio straipsnio*** 2 dalies fa punkte nurodytos priemonės.

5. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina, šio straipsnio 2 dalyje*** punktuose nurodytiems reikalavimams ***skirtas specifikacijas ir procedūras***. Jeigu ***tų standartų, specifikacijų ir procedūrų laikomasi***, preziumuojama, kad atitiktis šioje ***dalyje*** išdėstytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

22) į III skyriaus 3 skirsnį įterpiamas šis straipsnis:

„24a straipsnis

Kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų pripažinimas

1. Kvalifikuoti elektroniniai parašai, išduoti vienoje valstybėje narėje sukurtu kvalifikuotu sertifikatu, ir kvalifikuoti elektroniniai spaudai, patvirtinti vienoje valstybėje narėje išduotu kvalifikuotu sertifikatu, visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstami kaip kvalifikuoti elektroniniai parašai ir kvalifikuoti elektroniniai spaudai.

2. Vienoje valstybėje narėje sertifikuoti kvalifikuoti elektroninio parašo kūrimo įtaisai ir kvalifikuoti elektroninio spaudo kūrimo įtaisai visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstami kaip kvalifikuoti elektroninio parašo kūrimo įtaisai ir kvalifikuoti elektroninio spaudo kūrimo įtaisai.

3. Vienoje valstybėje narėje teikiamas kvalifikuotas elektroninių parašų sertifikatas, kvalifikuotas elektroninių spaudų sertifikatas, kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, skirta nuotoliniams kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams administruoti, ir kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, skirta nuotoliniams kvalifikuotiems elektroninio spaudo kūrimo įtaisams administruoti, visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstamos kaip kvalifikuotas elektroninių parašų sertifikatas, kvalifikuotas elektroninių spaudų sertifikatas, kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, skirta nuotoliniams kvalifikuotiems elektroninio parašo kūrimo įtaisams administruoti, ir kvalifikuota patikimumo užtikrinimo paslauga, skirta nuotoliniams kvalifikuotiems elektroninio spaudo kūrimo įtaisams administruoti.

4. Vienoje valstybėje narėje teikiama kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota patvirtinimo paslauga ir kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuota patvirtinimo paslauga visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstamos kaip kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota patvirtinimo paslauga ir kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuota patvirtinimo paslauga.

5. Vienoje valstybėje narėje teikiama kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota ilgalaikio išsaugojimo paslauga ir kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuota ilgalaikio išsaugojimo paslauga visose kitose valstybėse narėse atitinkamai pripažįstamos kaip kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota ilgalaikio išsaugojimo paslauga ir kvalifikuotų elektroninių spaudų kvalifikuota ilgalaikio išsaugojimo paslauga.

6. Vienoje valstybėje narėje suteikta kvalifikuota elektroninė laiko žyma visose kitose valstybėse narėse pripažįstama kaip kvalifikuota elektroninė laiko žyma.

7. Vienoje valstybėje narėje išduotas kvalifikuotas interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas visose kitose valstybėse narėse pripažįstamas kaip kvalifikuotas interneto svetainės tapatumo nustatymo sertifikatas.

8. Vienoje valstybėje narėje teikiama kvalifikuota elektroninio registruoto pristatymo paslauga visose kitose valstybėse narėse pripažįstama kaip kvalifikuota elektroninio registruoto pristatymo paslauga.

9. Vienoje valstybėje narėje išduotas kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas visose kitose valstybėse narėse pripažįstamas kaip kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas.

10. Vienoje valstybėje narėje teikiama kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga visose kitose valstybėse narėse pripažįstama kaip kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga.

11. Vienoje valstybėje narėje teikiamas kvalifikuotas elektroninis registras visose kitose valstybėse narėse pripažįstamas kaip kvalifikuotas elektroninis registras.“;

23) 25 straipsnio 3 dalis išbraukiama;

24) 26 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) vienintelė jo pastraipa tampa 1 dalimi;

b) ***įterpiama ši dalis:***

„2. Ne vėliau kaip ... [***24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija atlieka vertinimą, ar būtina priimti įgyvendinimo aktus, kuriais būtų sudarytas referencinių standartų sąrašas ir, kai būtina, nustatytos pažangiesiems elektroniniams parašams skirtos specifikacijos ir procedūros. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija gali priimti tokius įgyvendinimo aktus. Jeigu pažangusis elektroninis parašas atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, preziumuojama, kad atitiktis pažangiųjų elektroninių parašų reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;***

25) 27 straipsnio 4 dalis išbraukiama;

26) 28 straipsnio 6 dalis pakeičiama taip:

„6. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** kvalifikuotiems elektroninio parašo sertifikatams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Jeigu kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas atitinka tuos standartus***, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis I priede nustatytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.**“**;

27) 29 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„1a. Kurti ***ar*** administruoti ***elektroninio parašo kūrimo duomenis arba*** kopijuoti ***tokio*** parašo sukūrimo duomenis ***atsarginės kopijos tikslais atliekama tik pasirašančiojo*** vardu, ***pasirašančiojo prašymu ir*** kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo, teikiančio kvalifikuotą patikimumo užtikrinimo paslaugą, susijusią su nuotolinio ▌ kvalifikuoto ***elektroninio*** parašo kūrimo įtaiso administravimu.**“**;

28) įterpiamas šis ▌ straipsnis:

„29a straipsnis

Kvalifikuotai nuotolinių ***kvalifikuotų*** elektroninio parašo kūrimo įtaisų administravimo paslaugai taikomi reikalavimai

1. Nuotolinių kvalifikuotų elektroninio parašo kūrimo įtaisų administravimą kaip kvalifikuotą paslaugą atlieka tik kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas, kuris:

   a) pasirašančiojo vardu kuria ar administruoja elektroninio parašo kūrimo duomenis;

   b) nepaisant II priedo 1 dalies d punkto, ***kopijuoja*** elektroninio parašo kūrimo duomenis atsarginės kopijos tikslais tik jei laikomasi šių reikalavimų:

      i) duomenų rinkinių kopijų saugumo lygis turi būti toks pat kaip originalių duomenų rinkinių;

ii) duomenų rinkinių kopijų neturi būti daugiau nei būtina norint užtikrinti paslaugos tęstinumą;

c) laikosi visų reikalavimų, nustatytų pagal 30 straipsnį išduoto konkretaus nuotolinio kvalifikuoto elektroninio parašo kūrimo įtaiso sertifikavimo ataskaitoje.

2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių ***nuo*** šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, specifikacijas bei procedūras*** šio straipsnio 1 dalies tikslais. ***Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“***;

29) 30 straipsnyje įterpiama ši dalis:

„3a. 1 dalyje nurodyta sertifikacija ***galioja ne ilgiau kaip*** penkerius metus su sąlyga, kad pažeidžiamumų vertinimas atliekamas kas dvejus metus. Nustačius pažeidžiamumus ir jo nepašalinus, sertifikacija ***atšaukiama***.***“***;

30) 31 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato šio straipsnio 1 dalies tikslais taikytinus formatus ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

31) 32 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų patvirtinimas atitinka 3 dalyje nurodytus standartus***, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis šios dalies pirmoje pastraipoje nustatytiems reikalavimams užtikrinta. ▌“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** kvalifikuotų elektroninių parašų patvirtinimui skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

32) įterpiamas šis straipsnis:

32a straipsnis

„Kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių parašų patvirtinimui taikomi reikalavimai

1. Kvalifikuotu sertifikatu patvirtinto pažangiojo elektroninio parašo patvirtinimo procedūra patvirtinamas kvalifikuotu sertifikatu patvirtinto pažangiojo elektroninio parašo galiojimas su sąlyga, kad:

a) sertifikatas, kuriuo tvirtinamas parašas, pasirašymo metu buvo kvalifikuotas elektroninio parašo sertifikatas, atitinkantis I priedą;

b) kvalifikuotą sertifikatą išdavė kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ir jis galiojo pasirašymo metu;

c) parašo patvirtinimo duomenys atitinka pasikliaujančiajai šaliai pateiktus duomenis;

d) unikalus duomenų, kuriais sertifikate nurodomas pasirašantis asmuo, rinkinys tinkamai pateikiamas pasikliaujančiajai šaliai;

e) jei pasirašymo metu buvo naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma pasikliaujančiajai šaliai;

f) nebuvo pažeistas pasirašytų duomenų vientisumas;

g) pasirašymo metu buvo laikomasi 26 straipsnyje nurodytų reikalavimų.

2. Sistema, naudojama kvalifikuotu sertifikatu patvirtinto pažangiojo elektroninio parašo patvirtinimo tikslais, duoda pasikliaujančiajai šaliai teisingą patvirtinimo procedūros rezultatą ir leidžia pasikliaujančiai šaliai nustatyti bet kokias su saugumu susijusias problemas.

3. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių parašų patvirtinimui skirtas specifikacijas ir procedūras. Jeigu kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių parašų patvirtinimas atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, laikoma, kad atitiktis šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

33) 33 straipsnio 2 dalis pakeičiama tokiu tekstu:

„2. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, šio straipsnio 1 dalyje nurodytai kvalifikuotai patvirtinimo paslaugai skirtas specifikacijas ir procedūras. Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuota patvirtinimo paslauga atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, laikoma, kad atitiktis šio straipsnio 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

34) 34 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. Jeigu kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotos ilgalaikio išsaugojimo paslaugos priemonės atitinka 2 dalyje nurodytus standartus***, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta.“;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai*** būtina***,*** kvalifikuotų elektroninių parašų kvalifikuotai ilgalaikio išsaugojimo paslaugai skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ▌“;

35) 35 straipsnio 3 dalis išbraukiama;

36) 36 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) vienintelė jo pastraipa tampa 1 dalimi;

b) ***įterpiama ši dalis:***

„2. Ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija įvertina, ar būtina priimti įgyvendinimo aktus siekiant sudaryti referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, nustatyti pažangiesiems elektroniniams spaudams skirtas specifikacijas ir procedūras. Remdamasi to vertinimo rezultatais, Komisija gali priimti tokius įgyvendinimo aktus. Kai pažangusis elektroninis spaudas atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, preziumuojama, kad atitiktis pažangiųjų elektroninių spaudų reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

37) 37 straipsnio 4 dalis išbraukiama;

38) 38 straipsnio 6 dalis pakeičiama taip:

„6. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** kvalifikuotiems elektroninių spaudų sertifikatams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. ***Jeigu kvalifikuotas elektroninio spaudo sertifikatas atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, preziumuojama, kad atitiktis III priede nustatytiems reikalavimams užtikrinta.*** Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.**“**;

39) įterpiamas šis ▌ straipsnis:

„39a straipsnis

Kvalifikuotai nuotolinių ***kvalifikuotų*** elektroninio spaudo kūrimo įtaisų administravimo paslaugai taikomi reikalavimai

Kvalifikuotai nuotolinių ***kvalifikuotų*** elektroninio spaudo kūrimo įtaisų administravimo paslaugai *mutatis mutandis* taikomas 29a straipsnis.**“**;

40) į III skyriaus 5 skirsnį įterpiamas šis straipsnis:

„40a straipsnis

Kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių spaudų patvirtinimui taikomi reikalavimai

Kvalifikuotais sertifikatais patvirtintų pažangiųjų elektroninių spaudų patvirtinimui **mutatis mutandis** ***taikomas 32a straipsnis.“;***

41) 41 straipsnio 3 dalis išbraukiama;

42) 42 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. Kai datos ir laiko susiejimas su duomenimis ir laiko šaltinio ***tikslumas*** atitinka 2 dalyje nurodytus standartus***, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta.**“**;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** datos ir laiko susiejimui su duomenimis ir laiko šaltinių ***tikslumo nustatymui*** skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ▌“;

43) 44 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši dalis:

„1a. Jeigu duomenų siuntimo ir gavimo procesas atitinka 2 dalyje nurodytus ***standartus, specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta.**“**;

b) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** duomenų siuntimo ir gavimo procesams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros. ▌“;

c) įterpiamos šios dalys:

„2a. Kvalifikuotų elektroninio registruoto pristatymo paslaugų teikėjai gali susitarti dėl savo teikiamų kvalifikuotų elektroninio registruoto pristatymo paslaugų sąveikumo. Tokia sąveikumo sistema turi atitikti 1 dalyje išdėstytus reikalavimus ir tokią atitiktį patvirtina atitikties vertinimo įstaiga.

2b. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, šio straipsnio 2a dalyje nurodytai sąveikumo sistemai skirtas specifikacijas ir procedūras. Techninės specifikacijos ir standartų turinys turi būti ekonomiškai efektyvūs ir proporcingi. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

44) 45 straipsnis pakeičiamas taip:

„45 straipsnis

Kvalifikuotiems interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatams taikomi reikalavimai

1. Kvalifikuoti interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatai turi atitikti IV priede nustatytus reikalavimus. ***Atitikties tiems reikalavimams vertinimas atliekamas pagal šio straipsnio*** 2 dalyje nurodytus ***standartus, specifikacijas*** ir procedūras.

1a. Interneto naršyklių teikėjai pripažįsta ***pagal*** šio straipsnio 1 dalį ***išduotus*** kvalifikuotus interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatus. ▌ Interneto naršyklių teikėjai užtikrina, kad ***sertifikate patvirtinti tapatybės duomenys ir papildomi patvirtinti požymiai būtų*** rodomi ***naudotojui patogiu*** būdu. Interneto naršyklių teikėjai užtikrina suderinamumą ir sąveikumą su ***šio straipsnio*** 1 dalyje nurodytais kvalifikuotais interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatais, išskyrus labai mažas ir mažąsias įmones, kaip apibrėžta Rekomendacijos 2003/361/EB priedo 2 straipsnyje, ***per*** pirmuosius penkerius interneto naršymo paslaugų teikėjų veiklos metus.

1b. Kvalifikuotiems interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatams netaikoma jokių kitų privalomų reikalavimų nei 1 dalyje nustatyti reikalavimai.

2. ***Ne vėliau kaip ... [***12 mėnesių nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais ***nustato*** referencinių ***standartų sąrašą ir, kai reikia, šio straipsnio*** 1 dalyje nurodytiems kvalifikuotiems interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. ▌ Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

45) įterpiamas šis straipsnis:

„45a straipsnis
Kibernetinio saugumo atsargumo priemonės

1. Interneto naršyklių teikėjai nesiima jokių priemonių, prieštaraujančių 45 straipsnyje išdėstytoms jų pareigoms, visų pirma reikalavimams pripažinti kvalifikuotus interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatus ir rodyti pateiktus tapatybės duomenis naudotojui patogiu būdu.

2. Nukrypdamos nuo 1 dalies ir tik tuo atveju, jei kyla pagrįstų nuogąstavimų, susijusių su nustatyto sertifikato ar sertifikatų rinkinio saugumo pažeidimais ar vientisumo praradimu, interneto naršyklių teikėjai dėl to sertifikato ar sertifikatų rinkinio gali imtis atsargumo priemonių.

3. Jei interneto naršyklių teikėjas pagal 2 dalį imasi atsargumo priemonių, interneto naršyklių teikėjas nepagrįstai nedelsdamas raštu praneša apie savo nuogąstavimus Komisijai, kompetentingai priežiūros įstaigai, subjektui, kuriam buvo išduotas sertifikatas, ir tą sertifikatą ar sertifikatų rinkinį išdavusiam kvalifikuotam patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjui, kartu pateikdamos priemonių, kurių imtasi tiems nuogąstavimams sumažinti, aprašymą. Gavusi tokį pranešimą, kompetentinga priežiūros įstaiga atitinkamam interneto naršyklės teikėjui patvirtina jį gavusi.

4. Kompetentinga priežiūros įstaiga tiria pranešime iškeltus klausimus pagal 46b straipsnio 4 dalies k punktą. Jei atlikus tą tyrimą sertifikato kvalifikacijos statusas nepanaikinamas, priežiūros įstaiga apie tai atitinkamai informuoja interneto naršyklės teikėją ir to teikėjo paprašo nutraukti šio straipsnio 2 dalyje nurodytų atsargumo priemonių taikymą.“;

46) III skyrius papildomas šiais skirsniais:

„9 SKIRSNIS
ELEKTRONINIS POŽYMIŲ LIUDIJIMAS

45b straipsnis
Elektroninio požymių liudijimo teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninio požymių liudijimo teisinės galios ar jo tinkamumo naudoti kaip įrodymo teismo procese vien dėl to, kad jis yra elektroninis ***arba kad jis neatitinka kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų reikalavimų***.

2. ***Už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduotas kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas ir požymių liudijimai*** turi tokią pačią teisinę galią kaip teisėtai išduoti popieriniai liudijimai.

3. Už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu vienoje valstybėje narėje išduotas požymių liudijimas pripažįstamas už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduotu požymių liudijimu visose valstybėse narėse.

45c straipsnis

Elektroninis požymių liudijimas teikiant viešąsias paslaugas

Kai pagal nacionalinės teisės aktus reikalaujama, kad norint pasinaudoti viešojo sektoriaus įstaigos teikiama internetine paslauga būtina užtikrinti elektroninę atpažintį naudojant elektroninės atpažinties priemones ir tapatumo nustatymą, elektroniniame požymių liudijime esantys asmens tapatybės duomenys neatstoja elektroninės atpažinties naudojant elektroninės atpažinties priemones ir tapatumo nustatymą, jei to nėra konkrečiai leidusi valstybė narė ▌. Tokiu atveju pripažįstami ir kitų valstybių narių kvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai.

45d straipsnis

Kvalifikuotų ***elektroninių*** požymių liudijimų reikalavimai

1. Kvalifikuoti elektroniniai požymių liudijimai turi atitikti V priede nustatytus reikalavimus. ▌

2. Atitiktis V priede nustatytiems reikalavimams vertinama pagal šio straipsnio 5 dalyje nurodytus standartus, specifikacijas ir procedūras.

3. Be V priede nustatytų reikalavimų, kvalifikuotiems elektroniniams požymių liudijimams netaikomi jokie privalomi reikalavimai.

4. Jeigu iš pradžių išduotas kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas vėliau atšaukiamas, jis netenka galios nuo jo atšaukimo momento, o jo statuso jokiomis aplinkybėmis negalima atkurti.

5. ***Ne vėliau kaip ... [***6 mėnesiai ***nuo*** šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento ***įsigaliojimo dienos]*** Komisija ***priima įgyvendinimo aktus, kuriais*** nustato ***referencinių*** standartų ***sąrašą ir, kai būtina,*** kvalifikuotiems elektroninių požymių liudijimams skirtas ***specifikacijas ir procedūras***. ***Tie įgyvendinimo aktai turi būti suderinami su 5a straipsnio 23 dalyje nurodytais*** įgyvendinimo aktais dėl europinės skaitmeninės tapatybės ***dėklės*** įgyvendinimo. ***Jie priimami laikantis 48*** straipsnio ***2 dalyje*** nurodytos ***nagrinėjimo procedūros***.

45e straipsnis

Požymių tikrinimas pagal autentiškus šaltinius

1. ***Per 24 mėnesius nuo 5a straipsnio 23 dalyje ir 5c straipsnio 6 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų įsigaliojimo dienos*** valstybės narės užtikrina, kad bent VI priede išvardytų požymių atveju, kai šie požymiai grindžiami autentiškais viešojo sektoriaus šaltiniais, būtų imtasi priemonių, kad kvalifikuoti ***patikimumo užtikrinimo paslaugų*** teikėjai, teikiantys elektroninius požymių liudijimus, galėtų naudotojo prašymu ***tuos požymius*** patikrinti elektroninėmis priemonėmis pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę.

2. ***Ne vėliau kaip ... [***6 mėnesiai nuo šio ***iš dalies keičiančio*** reglamento įsigaliojimo ***dienos] Komisija***, atsižvelgdama į atitinkamus tarptautinius standartus, ***priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių*** standartų ***sąrašą*** ir, ***kai reikia, specifikacijas ir procedūras, skirtas*** požymių katalogui ir požymių liudijimų schemoms, taip pat kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų tikrinimo procedūras šio straipsnio 1 dalies tikslais. ***Tie įgyvendinimo aktai turi būti suderinami su 5a straipsnio 23 dalyje nurodytais*** įgyvendinimo aktais dėl europinės skaitmeninės tapatybės ***dėklės*** įgyvendinimo. ***Jie priimami laikantis 48*** straipsnio ***2 dalyje*** nurodytos ***nagrinėjimo procedūros*** ▌

45f straipsnis

Už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduodamam elektroniniam požymių liudijimui taikomi reikalavimai

1. Už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduotas elektroninis požymių liudijimas turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) išdėstytuosius VII priede;

b) kvalifikuotame sertifikate, kuriuo tvirtinamas 3 straipsnio 46 punkte nurodytas viešojo sektoriaus įstaigos, kuri pagal VII priedo b punktą nurodyta kaip išdavėja, kvalifikuotas elektroninis parašas arba kvalifikuotas elektroninis spaudas, pateikiamas specifinis sertifikuotų požymių rinkinys automatiniam tvarkymui tinkama forma, ir:

i) nurodoma, kad išduodanti įstaiga pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę įsteigta kaip atsakinga už autentišką šaltinį, kuriuo remiantis išduodamas elektroninis požymių liudijimas, arba kaip įstaiga, paskirta veikti jos vardu;

ii) pateikiamas duomenų rinkinys, kuriame nedviprasmiškai nurodomas i punkte nurodytas autentiškas šaltinis, ir

iii) nurodoma i punkte nurodyta Sąjungos arba nacionalinė teisė.

2. Valstybė narė, kurioje įsteigtos 3 straipsnio 46 punkte nurodytos viešojo sektoriaus įstaigos, užtikrina, kad elektroninius požymių liudijimus išduodančios viešojo sektoriaus įstaigos būtų tokio paties patikimumo ir pasikliaujamumo lygio kaip kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai pagal 24 straipsnį.

3. Valstybės narės praneša Komisijai apie 3 straipsnio 46 punkte nurodytas viešojo sektoriaus įstaigas. Į tą pranešimą įtraukiama atitikties vertinimo įstaigos parengta atitikties vertinimo ataskaita, kurioje patvirtinama, kad laikomasi šio straipsnio 1, 2 ir 6 dalyse nustatytų reikalavimų. Komisija saugiu ryšių kanalu pateikia visuomenei elektroniniu būdu pasirašytą arba užantspauduotą 3 straipsnio 46 punkte nurodytų viešojo sektoriaus įstaigų sąrašą automatiniam tvarkymui tinkama forma.

4. Jeigu už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu išduotas elektroninis požymių liudijimas po pirminio išdavimo atšaukiamas, jis netenka galios nuo jo atšaukimo momento ir jo statusas neatkuriamas.

5. Laikoma, kad elektroninis požymių liudijimas, išduotas už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu, atitinka 1 dalyje nustatytus reikalavimus, jei jis atitinka 6 dalyje nurodytus standartus, specifikacijas ir procedūras.

6. Ne vėliau kaip ... [6 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, nustato specifikacijas ir procedūras, skirtas elektroniniams požymių liudijimams, išduotiems už autentišką šaltinį atsakingos viešojo sektoriaus įstaigos arba jos vardu. Tie įgyvendinimo aktai turi būti suderinami su 5a straipsnio 23 dalyje nurodytais įgyvendinimo aktais dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo. Jie priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7. Ne vėliau kaip ... [šeši mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, specifikacijas ir procedūras šio straipsnio 3 dalies tikslais. Tie įgyvendinimo aktai turi būti suderinami su 5a straipsnio 23 dalyje nurodytais įgyvendinimo aktais dėl europinės skaitmeninės tapatybės dėklės įgyvendinimo. Jie priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

8. 3 straipsnio 46 punkte nurodytos viešojo sektoriaus įstaigos, išduodančios elektroninius požymių liudijimus, užtikrina sąsają su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, išleistomis pagal 5a straipsnį.

45g straipsnis

Europinių skaitmeninės tapatybės dėklių elektroninių požymių liudijimų išdavimas

1. Elektroninių požymių liudijimų teikėjai suteikia galimybę europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojams prašyti elektroninio požymių liudijimo, jį gauti, saugoti ir valdyti nepriklausomai nuo to, kurioje valstybėje narėje teikiama europinė skaitmeninės tapatybės dėklė.

2. Kvalifikuotų elektroninių požymių liudijimų teikėjai užtikrina sąsają su europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis, ***pateiktomis*** pagal 5a straipsnį. ▌

45h straipsnis

Papildomos elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikimo taisyklės

1. Kvalifikuoto ir nekvalifikuoto elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikėjai nejungia asmens duomenų, susijusių su šių paslaugų teikimu, su asmens duomenimis, gautais iš bet kokių kitų jų ***ar jų komercinių partnerių*** siūlomų paslaugų.

2. Su elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikimu susiję asmens duomenys saugomi logiškai atskirai nuo kitų duomenų, kuriuos saugo ***elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikėjas***.

▌

3. Kvalifikuoto elektroninio požymių liudijimo paslaugų teikėjai ***įgyvendina tokių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo*** paslaugų ***teikimą tokiu būdu, kuris yra funkciškai atskirtas nuo kitų jų teikiamų paslaugų***.

10 SKIRSNIS

ELEKTRONINIO ARCHYVAVIMO PASLAUGOS

45i straipsnis

Elektroninio archyvavimo paslaugų teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti naudojantis elektroninio archyvavimo paslaugomis išsaugotų elektroninių duomenų ar elektroninių dokumentų teisinės galios ir jų tinkamumo naudoti kaip įrodymą teismo procese vien dėl to, kad jie yra elektroniniai arba kad nėra išsaugoti naudojantis kvalifikuotomis elektroninio archyvavimo paslaugomis.

2. Kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas taiko elektroninių duomenų ir elektroninių dokumentų, išsaugotų naudojantis kvalifikuota elektroninio archyvavimo paslauga, vientisumo ir kilmės prezumpciją visą jų saugojimo laikotarpį.

45j straipsnis

Kvalifikuotoms elektroninio archyvavimo paslaugoms taikomi reikalavimai

1. Kvalifikuotos elektroninio archyvavimo paslaugos turi atitikti šiuos reikalavimus:

a) jas teikia kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai;

b) jas teikiant naudojamos procedūros ir technologijos, kuriomis, pasibaigus technologinio galiojimo laikotarpiui ir bent visą teisinio ar sutartinio saugojimo laikotarpį, užtikrinamas elektroninių duomenų ir elektroninių dokumentų patvarumas ir įskaitomumas, kartu išlaikant jų vientisumą ir kilmės tikslumą;

c) jas teikiant užtikrinama, kad tie elektroniniai duomenys ir tie elektroniniai dokumentai būtų saugomi taip, kad būtų apsaugoti nuo praradimo ir pakeitimo, išskyrus jų laikmenos ar elektroninio formato pakeitimus;

d) jas teikiant įgaliotos pasikliaujančiosios šalys gali automatiškai gauti pranešimą, kuriuo patvirtinama, kad iš kvalifikuoto elektroninio archyvo paimtiems elektroniniams duomenims ir elektroniniams dokumentams nuo saugojimo laikotarpio pradžios iki paieškos momento taikoma duomenų vientisumo prezumpcija.

Pirmos pastraipos d punkte nurodytas pranešimas pateikiamas patikimu ir veiksmingu būdu, su kvalifikuotos elektroninio archyvavimo paslaugos teikėjo kvalifikuotu elektroniniu parašu arba kvalifikuotu elektroniniu spaudu.

2. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato referencinių standartų sąrašą ir, kai reikia, kvalifikuotoms elektroninio archyvavimo paslaugoms skirtas specifikacijas ir procedūras. Jeigu kvalifikuotos elektroninio archyvavimo paslaugos atitinka tuos standartus, specifikacijas ir procedūras, preziumuojama, kad atitiktis kvalifikuotoms elektroninio archyvavimo paslaugoms nustatytiems reikalavimams užtikrinta. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“

11 SKIRSNIS

ELEKTRONINIAI REGISTRAI

45k straipsnis

Elektroninių registrų teisinė galia

1. Negalima atsisakyti pripažinti elektroninio registro teisinės galios ar jo tinkamumo naudoti kaip įrodymo teismo procese tik dėl to, kad jis yra elektroninis arba kad jis neatitinka kvalifikuotų elektroninių registrų reikalavimų.

2. Kvalifikuotame elektroniniame registre ***saugomiems duomenų įrašams*** taikoma jų ***unikalios ir tikslios*** nuoseklios chronologinės tvarkos ***ir jų vientisumo*** prezumpcija.

45l straipsnis

Kvalifikuotiems elektroniniams registrams taikomi reikalavimai

1. Kvalifikuoti elektroniniai registrai turi atitikti šiuos reikalavimus:

   a) juos kuria ***ir administruoja*** vienas arba daugiau kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų;

   b) juose ***nustatoma*** registro duomenų ***įrašų kilmė***;

   c) juose užtikrinama ***unikali*** chronologinė duomenų ***įrašų*** tvarka ▌;

   d) duomenys juose registruojami taip, kad būtų įmanoma nedelsiant nustatyti bet kokį vėlesnį pakeitimą, ***visą laiką užtikrinant jų vientisumą***.

2. Jeigu elektroninis registras atitinka 3 dalyje nurodytus standartus, ***specifikacijas ir procedūras***, preziumuojama, kad atitiktis 1 dalyje nustatytiems reikalavimams užtikrinta.

3. ***Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos]*** Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato ***referencinių standartų sąrašą ir, kai būtina, reikalavimų, išdėstytų šio straipsnio 1 dalyje, specifikacijas ir procedūras***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.***“;***

▌

47) įterpiamas šis skyrius:

IVa SKYRIUS
VALDYMO SISTEMA

46a straipsnis

Europos skaitmeninės tapatybės sistemos priežiūra

1. Valstybės narės paskiria vieną ar daugiau jų teritorijoje įsteigtų priežiūros įstaigų.

Pagal pirmą pastraipą paskirtoms priežiūros įstaigoms suteikiami reikiami įgaliojimai ir pakankami ištekliai, kad jos galėtų veiksmingai, efektyviai ir nepriklausomai vykdyti savo užduotis.

2. Valstybės narės praneša Komisijai savo priežiūros įstaigų, paskirtų pagal 1 dalį, pavadinimus bei adresus ir informuoja apie visus vėlesnius jų pakeitimus. Komisija paskelbia priežiūros įstaigų, apie kurias pranešta, sąrašą.

3. Pagal 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų vaidmuo:

a) prižiūrėti paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusius europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjus ir užtikrinti, vykdant ex ante ir ex post priežiūros veiklą, kad tie teikėjai ir jų teikiamos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės atitiktų šiame reglamente nustatytus reikalavimus;

b) prireikus imtis veiksmų, susijusių su paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusiais europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjais, vykdant ex post priežiūros veiklą, kai informuojama, kad teikėjai arba jų teikiamos europinės skaitmeninės tapatybės dėklės pažeidžia šį reglamentą.

4. Pagal 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų užduotys apima visų pirma toliau nurodytas užduotis:

a) bendradarbiauti su kitomis priežiūros įstaigomis ir teikti joms pagalbą pagal 46c ir 46e straipsnius;

b) prašyti informacijos, reikalingos stebėti, kaip laikomasi šio reglamento;

c) informuoti atitinkamų valstybių narių atitinkamas kompetentingas institucijas, paskirtas arba įsteigtas pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį, apie visus reikšmingus saugumo pažeidimus arba vientisumo praradimą, apie kuriuos jos sužinojo vykdydamos savo užduotis, ir reikšmingo saugumo pažeidimo arba vientisumo praradimo, susijusio su kitomis valstybėmis narėmis, atveju informuoti atitinkamos valstybės narės bendrąjį kontaktinį punktą, paskirtą arba įsteigtą pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 3 dalį, ir bendruosius kontaktinius punktus, paskirtus pagal šio reglamento 46c straipsnio 1 dalį kitose atitinkamose valstybėse narėse, ir informuoti visuomenę arba reikalauti, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjai tai padarytų, kai priežiūros įstaiga nustato, kad saugumo pažeidimo arba vientisumo praradimo atskleidimas atitiktų viešąjį interesą;

d) atlikti patikrinimus vietoje ir priežiūrą ne vietoje;

e) reikalauti, kad europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai ištaisytų šiame reglamente nustatytų reikalavimų laikymosi trūkumus;

f) sustabdyti arba panaikinti pasikliaujančiųjų šalių registraciją ir įtraukimą į 5b straipsnio 7 dalyje nurodytą mechanizmą neteisėto ar nesąžiningo europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimo atveju;

g) bendradarbiauti su kompetentingomis priežiūros institucijomis, įsteigtomis pagal Reglamento (ES) 2016/679 51 straipsnį, visų pirma, nepagrįstai nedelsiant jas informuojant, kai atrodo, kad buvo pažeistos asmens duomenų apsaugos taisyklės, ir apie saugumo pažeidimus, kurie atrodo esantys asmens duomenų pažeidimai.

5. Kai pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga reikalauja, kad europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjas ištaisytų bet kokį šio reglamento reikalavimų nesilaikymą pagal 4 dalies e punktą, ir tas teikėjas nesiima atitinkamų veiksmų ir, jei taikytina, per tos priežiūros įstaigos nustatytą terminą, pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga, atsižvelgdama visų pirma į to pažeidimo mastą, trukmę ir pasekmes, gali nurodyti teikėjui sustabdyti arba nutraukti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikimą. Priežiūros įstaiga nepagrįstai nedelsdama informuoja kitų valstybių narių priežiūros įstaigas, Komisiją, pasikliaujančiąsias šalis ir europinės skaitmeninės tapatybės dėklės naudotojus apie sprendimą reikalauti sustabdyti arba nutraukti europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikimą.

6. Kiekviena pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga kasmet ne vėliau kaip kovo 31 d. pateikia Komisijai ataskaitą apie praėjusiais kalendoriniais metais vykdytą pagrindinę veiklą. Komisija tas metines ataskaitas pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

7. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustato šio straipsnio 6 dalyje nurodytų ataskaitų formatus ir procedūras. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

46b straipsnis

Patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūra

1. Valstybės narės paskiria savo teritorijoje įsteigtą priežiūros įstaigą arba, abipusiu sutarimu su kita valstybe nare, paskiria toje kitoje valstybėje narėje įsteigtą priežiūros įstaigą. Ta priežiūros įstaiga yra atsakinga už priežiūros užduočių vykdymą paskiriančiojoje valstybėje narėje, kiek tai susiję su patikimumo užtikrinimo paslaugomis.

Pagal pirmą pastraipą paskirtoms priežiūros įstaigoms suteikiami reikiami įgaliojimai ir pakankami ištekliai, kad jos galėtų vykdyti savo užduotis.

2. Valstybės narės praneša Komisijai savo atitinkamų priežiūros įstaigų, paskirtų pagal 1 dalį, pavadinimus bei adresus ir informuoja apie visus vėlesnius jų pakeitimus. Komisija paskelbia priežiūros įstaigų, apie kurias pranešta, sąrašą.

3. Pagal 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų vaidmuo yra:

a) prižiūrėti paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusius kvalifikuotus patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjus ir užtikrinti vykdant ex ante ir ex post priežiūros veiklą, kad tie kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitiktų šiame reglamente nustatytus reikalavimus;

b) vykdant ex post priežiūros veiklą, jei būtina, imtis veiksmų paskiriančiosios valstybės narės teritorijoje įsisteigusių nekvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atžvilgiu, sužinojus apie įtarimus, kad tie nekvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ar jų teikiamos patikimumo užtikrinimo paslaugos neatitinka šiame reglamente nustatytų reikalavimų.

4. Pagal 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų užduotys apima visų pirma toliau nurodytus veiksmus:

a) informuoti atitinkamų valstybių narių atitinkamas kompetentingas institucijas, paskirtas arba įsteigtas pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 1 dalį, apie bet kurį reikšmingą saugumo pažeidimą arba vientisumo praradimą, apie kuriuos ji sužinojo vykdydama savo užduotis, ir reikšmingo saugumo pažeidimo arba vientisumo praradimo, susijusio su kitomis valstybėmis narėmis, atveju informuoti atitinkamos valstybės narės bendrąjį kontaktinį punktą, paskirtą arba įsteigtą pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 8 straipsnio 3 dalį, ir bendruosius kontaktinius punktus, paskirtus pagal šio reglamento 46c straipsnio 1 dalį kitose atitinkamose valstybėse narėse, ir informuoti visuomenę arba reikalauti, kad patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjas tai padarytų, kai priežiūros įstaiga nustato, kad saugumo pažeidimo arba vientisumo praradimo atskleidimas atitiktų viešąjį interesą;

b) bendradarbiauti su kitomis priežiūros įstaigomis ir teikti joms pagalbą pagal 46c ir 46e straipsnius;

c) analizuoti 20 straipsnio 1 dalyje ir 21 straipsnio 1 dalyje nurodytas atitikties vertinimo ataskaitas;

d) teikti Komisijai ataskaitas apie savo pagrindinę veiklą pagal šio straipsnio 6 dalį;

e) vykdyti auditą arba reikalauti, kad atitikties vertinimo įstaiga atliktų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų atitikties vertinimą pagal 20 straipsnio 2 dalį;

f) bendradarbiauti su kompetentingomis priežiūros institucijomis, įsteigtomis pagal Reglamento (ES) 2016/679 51 straipsnį, visų pirma, nepagrįstai nedelsiant jas informuoti, kai atrodo, kad buvo pažeistos asmens duomenų apsaugos taisyklės, ir apie saugumo pažeidimus, kurie atrodo esantys asmens duomenų pažeidimai;

g) patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir jų teikiamoms paslaugoms suteikti kvalifikacijos statusą ir tą statusą panaikinti pagal 20 ir 21 straipsnius;

h) 22 straipsnio 3 dalyje nurodytai už nacionalinį patikimą sąrašą atsakingai įstaigai pranešti apie savo sprendimus suteikti arba panaikinti kvalifikacijos statusą, nebent ta įstaiga taip pat būtų pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga;

i) patikrinti, ar priimtos ir teisingai taikomos nuostatos dėl nutraukimo planų, kai kvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas nutraukia savo veiklą, be kita ko, patikrinti, kaip išlaikoma prieiga prie informacijos pagal 24 straipsnio 2 dalies h punktą;

j) reikalauti, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai ištaisytų šiame reglamente nustatytų reikalavimų vykdymo pažeidimus;

k) tirti interneto naršyklių teikėjų pranešimus pagal 45a straipsnį ir prireikus imtis veiksmų.

5. Valstybės narės gali reikalauti, kad pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga sukurtų, prižiūrėtų ir atnaujintų patikimumo užtikrinimo infrastruktūrą pagal nacionalinę teisę.

6. Kiekviena pagal 1 dalį paskirta priežiūros įstaiga kasmet ne vėliau kaip kovo 31 d. pateikia Komisijai ataskaitą apie praėjusiais kalendoriniais metais vykdytą pagrindinę veiklą. Komisija tas metines ataskaitas pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

7. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima gaires dėl pagal šio straipsnio 1 dalį paskirtų priežiūros įstaigų vykdomų šio straipsnio 4 dalyje nurodytų užduočių ir priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi šio straipsnio 6 dalyje nurodytos ataskaitos formatai ir procedūros. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

46c straipsnis
Bendrieji kontaktiniai punktai

1. Kiekviena valstybė narė paskiria bendrąjį kontaktinį punktą dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių ir elektroninės atpažinties schemų, apie kurias pranešta.

2. Kiekvienas ***bendrasis kontaktinis punktas atlieka ryšių palaikymo funkciją, kad palengvintų tarpvalstybinį bendradarbiavimą tarp patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų priežiūros įstaigų ir tarp europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjų priežiūros įstaigų ir, kai tinkama, su Komisija ir Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA) ir su kitomis kompetentingomis institucijomis jo valstybėje narėje.***

3. Kiekviena valstybė narė viešai paskelbia ir nepagrįstai nedelsdama praneša Komisijai savo bendrųjų kontaktinių punktų, paskirtų pagal 1 dalį, pavadinimus bei adresus ir informuoja apie visus vėlesnius jų pakeitimus.

4. Komisija viešai paskelbia bendrųjų kontaktinių punktų, apie kuriuos pranešta pagal 3 dalį, sąrašą.

46d straipsnis
Savitarpio pagalba

1. Siekiant palengvinti pareigų pagal šį reglamentą priežiūrą ir vykdymo užtikrinimą, pagal 46a straipsnio 1 dalį ir 46b straipsnio 1 dalį paskirtos priežiūros įstaigos, gali prašyti, be kita ko, per Bendradarbiavimo grupę, įsteigtą pagal 46e straipsnio 1 dalį, kad kitos valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjas ar europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjas arba kurioje yra jo tinklas ir informacinės sistemos arba teikiamos jo paslaugos, priežiūros įstaigos suteiktų savitarpio pagalbą.

2. Savitarpio pagalba apima bent tai, kad:

a) priežiūros įstaiga, taikanti priežiūros ir vykdymo užtikrinimo priemones vienoje valstybėje narėje, informuoja kitos atitinkamos valstybės narės priežiūros įstaigą ir ją konsultuoja;

b) priežiūros įstaiga gali prašyti kitos atitinkamos valstybės narės priežiūros įstaigos imtis priežiūros arba vykdymo užtikrinimo priemonių, įskaitant, pavyzdžiui, prašymus atlikti patikrinimus, susijusius su 20 ir 21 straipsniuose nurodytomis atitikties vertinimo ataskaitomis, kiek tai susiję su patikimumo užtikrinimo paslaugų teikimu;

c) kai tinkama, priežiūros įstaigos gali atlikti bendrus tyrimus su kitų valstybių narių priežiūros įstaigomis.

Dėl tokių bendrų veiksmų pagal pirmą pastraipą tvarkos ir procedūrų susitaria ir jas nustato atitinkamos valstybės narės, laikydamosi savo nacionalinės teisės.

3. Priežiūros įstaiga, kuriai teikiamas pagalbos prašymas, gali atsisakyti patenkinti tą prašymą remdamasi kuriuo nors iš šių pagrindų:

a) prašoma pagalba nėra proporcinga priežiūros įstaigos priežiūros veiklai, vykdomai pagal 46a ir 46b straipsnius;

b) priežiūros įstaiga nėra kompetentinga suteikti prašomą pagalbą;

c) prašomos pagalbos suteikimas būtų nesuderinamas su šiuo reglamentu.

4. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau - kas dvejus metus pagal 46e straipsnio 1 dalį įsteigta Bendradarbiavimo grupė paskelbia gaires dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos savitarpio pagalbos organizacinių aspektų ir procedūrų.

46e straipsnis

Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupė

1. ***Siekdama remti ir palengvinti valstybių narių tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija, kiek tai susiję su patikimumo užtikrinimo paslaugomis, europinėmis skaitmeninės tapatybės dėklėmis ir elektroninės atpažinties schemomis, apie kurias pranešta, Komisija įsteigia Bendradarbiavimo dėl Europos skaitmeninės tapatybės grupę (toliau – Bendradarbiavimo grupė).***

2. ***Bendradarbiavimo grupę sudaro valstybių narių paskirti ir Komisijos atstovai. Komisija pirmininkauja Bendradarbiavimo grupei. Komisija teikia Bendradarbiavimo grupės sekretoriato paslaugas.***

3. ***Atitinkamų suinteresuotųjų subjektų atstovai gali būti ad hoc pagrindu kviečiami dalyvauti Bendradarbiavimo grupės posėdžiuose ir dalyvauti jos darbe stebėtojų teisėmis.***

4. ***ENISA kviečiama stebėtojos teisėmis dalyvauti Bendradarbiavimo grupės veikloje, kai joje keičiamasi nuomonėmis, geriausios praktikos pavyzdžiais ir informacija, kiek tai susiję su atitinkamais kibernetinio saugumo aspektais, pavyzdžiui, pranešimu apie saugumo pažeidimus, ir kai sprendžiami kibernetinio saugumo sertifikatų ar standartų naudojimo klausimai.***

5. Bendradarbiavimo grupė vykdo šias užduotis:

a) keičiasi patarimais ir bendradarbiauja su Komisija dėl besiformuojančių politikos iniciatyvų skaitmeninės tapatybės dėklių, elektroninės atpažinties priemonių ir patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje;

b) atitinkamai teikia patarimus Komisijai įgyvendinimo ir deleguotųjų aktų, kurie turi būti priimti pagal šį reglamentą, projektų rengimo ankstyvuoju etapu;

c) siekiant padėti priežiūros įstaigoms įgyvendinti šio reglamento nuostatas:

i) keičiasi geriausios praktikos pavyzdžiais ir informacija, kiek tai susiję su šio reglamento nuostatų įgyvendinimu;

ii) vertina atitinkamus pokyčius skaitmeninės tapatybės dėklės, elektroninės atpažinties ir patikimumo užtikrinimo paslaugų sektoriuose;

iii) organizuoja bendrus posėdžius su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis iš visos Sąjungos siekiant aptarti bendradarbiavimo grupės vykdomą veiklą ir surinkti informaciją apie kylančius politikos iššūkius;

iv) su ENISA pagalba, keičiasi nuomonėmis, geriausios praktikos pavyzdžiais ir informacija, kiek tai susiję su atitinkamais kibernetinio saugumo aspektais europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, elektroninės atpažinties schemų ir patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje;

v) keičiasi geriausios praktikos pavyzdžiais, susijusiais su pranešimo apie saugumo pažeidimus politikos rengimu ir įgyvendinimu ir bendromis priemonėmis, kaip nurodyta 5e ir 10 straipsniuose;

vi) organizuoja bendrus posėdžius su TIS bendradarbiavimo grupe, įsteigta pagal Direktyvos (ES) 2022/2555 14 straipsnio 1 dalį, siekiant keistis atitinkama informacija dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų ir elektroninės atpažinties, kiek tai susiję su kibernetinėmis grėsmėmis, incidentais, pažeidžiamumu, informuotumo didinimo iniciatyvomis, mokymais, pratybomis ir įgūdžiais, gebėjimų stiprinimu, standartais ir techninių specifikacijų pajėgumu, taip pat standartais ir techninėmis specifikacijomis;

vii) priežiūros įstaigos prašymu aptaria konkrečius savitarpio pagalbos prašymus, kaip nurodyta 46d straipsnyje;

viii) sudaro palankesnes sąlygas priežiūros įstaigoms keistis informacija, teikdama gaires dėl savitarpio pagalbos organizacinių aspektų ir procedūrų, kaip nurodyta 46d straipsnyje;

d) organizuoja į šio reglamento taikymo sritį patenkančių elektroninės atpažinties schemų, apie kurias turi būti pranešta, tarpusavio vertinimus.

6. Valstybės narės užtikrina efektyvų ir veiksmingą jų į Bendradarbiavimo grupę paskirtų atstovų bendradarbiavimą.

7. Ne vėliau kaip ... [12 mėnesių nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma reikiama procedūrinė tvarka siekiant palengvinti valstybių narių bendradarbiavimą, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalies d punkte. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 48 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.“;

48) 47 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. 5c straipsnio 7 dalyje, 24 straipsnio 6 dalyje ir 30 straipsnio 4 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo 2014 m. rugsėjo 17 d.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5c straipsnio 7 dalyje, 24 straipsnio 6 dalyje ir 30 straipsnio 4 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.“;

b) 5 dalis pakeičiama taip:

„5. Pagal 5c straipsnio 7 dalį, 24 straipsnio 6 dalį ar 30 straipsnio 4 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.“;

49) į IV skyrių įterpiamas šis ▌ straipsnis:

„48a straipsnis
Informacijos teikimo reikalavimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų renkami statistiniai duomenys, susiję su ▌ europinių skaitmeninės tapatybės dėklių funkcionavimu ir kvalifikuotomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis, ***teikiamomis jų teritorijoje***.

2. Pagal 1 dalį renkami statistiniai duomenys apima šiuos duomenis:

a) galiojančią europinę skaitmeninės tapatybės dėklę turinčių fizinių ir juridinių asmenų skaičių;

b) paslaugų, kurias teikiant pripažįstama europinė skaitmeninė ***tapatybės*** dėklė, tipą ir skaičių;

c) naudotojų skundų ir naudotojų apsaugos ar duomenų apsaugos incidentų, susijusių su pasikliaujančiosiomis šalimis ir kvalifikuotomis patikimumo užtikrinimo paslaugomis, skaičių;

d) ***suvestinę ataskaitą, įskaitant duomenis apie incidentus***, kuriais užkertamas kelias ***europinės*** skaitmeninės tapatybės dėklės naudojimui ▌;

e) reikšmingų saugumo incidentų, duomenų pažeidimų ir europinių skaitmeninės tapatybės dėklių arba kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų naudotojų, kuriems padarytas poveikis, suvestinę.

3. 2 dalyje nurodyti statistiniai duomenys viešai skelbiami atviru ir bendrai naudojamu kompiuterio skaitomu formatu.

4. Valstybės narės kasmet ne vėliau kaip kovo ***31 d***. pateikia Komisijai pagal 2 dalį surinktų statistinių duomenų ataskaitą.“;

50) 49 straipsnis pakeičiamas taip:

„49 straipsnis
Peržiūra

1. Komisija atlieka šio reglamento taikymo peržiūrą ir ne vėliau kaip ... [24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą. Toje ataskaitoje Komisija visų pirma įvertina, ar tikslinga pakeisti šio reglamento taikymo sritį ar konkrečias jo nuostatas, ***įskaitant visų pirma 5c straipsnio 5 dalyje pateiktas nuostatas,*** atsižvelgiant į patirtį, įgytą taikant šį reglamentą, taip pat į technologinius, rinkos ir teisinius pokyčius. Kai būtina, prie tos ataskaitos pridedami pasiūlymai dėl šio reglamento pakeitimų.

2. 1 dalyje nurodyta ataskaita apima ***elektroninės*** atpažinties priemonių, ***apie kurias pranešta***, ***ir*** europinių skaitmeninės tapatybės dėklių, kurios patenka į šio reglamento taikymo sritį, prieinamumo, ***saugumo*** ir tinkamumo naudoti vertinimą, ir joje įvertinama, ar visiems internetinių privačiųjų paslaugų teikėjams, pasikliaujantiems trečiųjų šalių elektroninės atpažinties paslaugomis naudotojų tapatumui nustatyti, turi būti nustatytas reikalavimas sutikti su elektroninės atpažinties priemonių, apie kurias pranešta, ir europinės ***skaitmeninės tapatybės dėklės*** naudojimu.

3. Ne vėliau kaip ... [šeši metai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos], o vėliau - kas ketverius metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pažangos siekiant šio reglamento tikslų ataskaitą.“;

51) 51 straipsnis pakeičiamas taip:

„51 straipsnis
Pereinamojo laikotarpio priemonės

1. Pažangūs parašo kūrimo įtaisai, kurių atitiktis buvo nustatyta pagal Direktyvos 1999/93/EB 3 straipsnio 4 dalį, pagal šį reglamentą ir toliau laikomi kvalifikuotais elektroninio parašo kūrimo įtaisais iki ... [***36 mėnesiai*** nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos]▌ .

2. Fiziniams asmenims pagal Direktyvą 1999/93/EB išduoti kvalifikuoti sertifikatai pagal šį reglamentą ir toliau laikomi kvalifikuotais elektroninio parašo sertifikatais iki ... [***24 mėnesiai*** nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] ▌ .

3. Kitų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų nei nuotolinio kvalifikuoto elektroninio parašo ir spaudo kūrimo įtaisus administruojančių kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų vykdomas administravimas pagal 29a ir 39a straipsnius gali būti vykdomas, nereikalaujant šioms administravimo paslaugoms teikti įgyti kvalifikacijos statuso iki ... [24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos].

4. Kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai, kuriems kvalifikacijos statusas pagal šį reglamentą suteiktas iki ... [iš dalies šio keičiančio reglamento įsigaliojimo diena] kuo skubiau, bet jokiu būdu ne vėliau kaip iki ... [24 mėnesiai nuo šio iš dalies keičiančio reglamento įsigaliojimo dienos] priežiūros įstaigai pateikia atitikties vertinimo ataskaitą, kurioje įrodo atitiktį 24 straipsnio 1, 1a ir 1b dalims.“;

52) I–IV priedai iš dalies atitinkamai iš dalies keičiami pagal šio reglamento I–IV priedus;

53) papildoma naujais V, VI ir VII priedais, kaip išdėstyta šio reglamento V, VI ir VII prieduose.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta…

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkė	*Pirmininkas / Pirmininkė*

I PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 I priedo i punktas pakeičiamas taip:

„i) informacija apie kvalifikuoto sertifikato galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda;“.

II PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 II priede 3 ir 4 punktai išbraukiami.

III PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 III priedo i punktas pakeičiamas taip:

„i) informacija apie kvalifikuoto sertifikato galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda;“.

IV PRIEDAS

Reglamento (ES) Nr. 910/2014 IV priedas iš dalies keičiamas taip:

1) ***c punktas pakeičiamas taip:***

„c) ***fizinių asmenų atveju: bent to asmens, kuriam išduotas sertifikatas, vardas ir pavardė arba slapyvardis; jei naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma;***

ca) ***juridinių asmenų atveju: unikalus duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas juridinis asmuo, kuriam išduotas sertifikatas, pateikiant bent juridinio asmens, kuriam išduotas sertifikatas, pavadinimą ir, kai taikytina, oficialiuose registruose nurodytą registracijos numerį;“;***

2) j punktas pakeičiamas taip:

„j) informacija apie kvalifikuoto sertifikato galiojimą arba sertifikato galiojimo būsenos paslaugų, kuriomis naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda.“

V PRIEDAS

„V PRIEDAS

KVALIFIKUOTŲ ELEKTRONINIŲ POŽYMIŲ LIUDIJIMŲ REIKALAVIMAI

Kvalifikuotuose elektroniniuose požymių liudijimuose turi būti ši informacija:

a) nuoroda, bent automatizuotoms duomenų tvarkymo priemonėms tinkama forma, kad liudijimas išduotas kaip kvalifikuotas elektroninis požymių liudijimas;

b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas kvalifikuotus elektroninius požymių liudijimus išduodantis kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos teikėjas, nurodant bent valstybę narę, kurioje jis yra įsisteigęs, ir:

   i) juridinio asmens atveju: pavadinimas ir, kai taikytina, oficialiame registre nurodytas registracijos numeris,

   ii) fizinio asmens atveju: asmens vardas ir pavardė;

c) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas subjektas, su kuriuo susiję liudijime nurodyti požymiai; jei naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma;

d) liudijamas požymis ar požymiai, įskaitant, kai taikytina, tokių požymių taikymo sričiai nustatyti būtiną informaciją;

e) duomenys apie liudijimo galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;

f) liudijimo identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus kvalifikuoto patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo sistemoje, ir, jei taikytina, turi būti nurodyta liudijimų schema, pagal kurią išduotas požymių liudijimas;

g) liudijimą išduodančio ***kvalifikuoto*** patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjo ***kvalifikuotas*** elektroninis parašas arba kvalifikuotas elektroninis spaudas;

h) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį ***g*** punkte nurodytą ***kvalifikuotą*** elektroninį parašą arba ***kvalifikuotą*** elektroninį spaudą;

i) informacija apie kvalifikuoto liudijimo galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda.“.

VI PRIEDAS

„VI PRIEDAS

BŪTINŲJŲ POŽYMIŲ SĄRAŠAS

Pagal 45e straipsnį valstybės narės užtikrina, kad būtų imamasi priemonių sudaryti sąlygas kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo elektroninių požymių liudijimų teikėjams elektroniniu būdu naudotojui prašant patikrinti toliau nurodytų požymių tikrumą pagal atitinkamą autentišką šaltinį nacionaliniu lygmeniu ar per paskirtus nacionaliniu lygmeniu pripažįstamus tarpininkus laikantis ***Sąjungos ar nacionalinės*** teisės ir kai šie požymiai grindžiami viešojo sektoriaus autentiškais šaltiniais:

1. adresas;

2. amžius;

3. lytis;

4. civilinė būklė;

5. šeimos sudėtis;

6. pilietybė ***ar tautybė***;

7. mokslo kvalifikacijos, pareigos ir licencijos;

8. profesinės kvalifikacijos, pareigos ir licencijos;

9. ***galios ir įgaliojimai atstovauti fiziniams ar juridiniams asmenims;***

10. viešieji leidimai ir licencijos;

11. juridinių asmenų atveju – finansiniai ir bendrovių duomenys.“.

VII PRIEDAS

„VII PRIEDAS

UŽ AUTENTIŠKĄ ŠALTINĮ ATSAKINGOS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ARBA JOS VARDU IŠDUOTIEMS ELEKTRONINIAMS POŽYMIŲ LIUDIJIMAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

Už autentišką šaltinį atsakingos viešosios įstaigos arba jos vardu išduotame elektroniniame požymių liudijime pateikiama:

a) nuoroda, bent automatiniam tvarkymui tinkama forma, kad liudijimas buvo išduotas kaip už autentišką šaltinį atsakingos viešosios įstaigos arba jos vardu išduodamas elektroninis požymių liudijimas;

b) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodoma elektroninį požymių liudijimą išdavusi viešoji įstaiga, įskaitant bent valstybę narę, kurioje ta viešoji įstaiga yra įsteigta, tos įstaigos pavadinimą ir, kai taikytina, registracijos numerį, kaip nurodyta oficialiuose įrašuose;

c) duomenų rinkinys, kuriuo vienareikšmiškai nurodomas subjektas, su kuriuo susiję liudijime nurodyti požymiai; jei naudojamas slapyvardis, tai aiškiai nurodoma;

d) liudijamas požymis ar požymiai, įskaitant, kai taikytina, tokių požymių taikymo sričiai nustatyti būtiną informaciją;

e) duomenys apie liudijimo galiojimo laikotarpio pradžią ir pabaigą;

f) liudijimo identifikacinis kodas, kuris turi būti unikalus išduodančios viešosios įstaigos sistemoje, ir, jei taikytina, turi būti nurodyta liudijimų schema, pagal kurią išduotas požymių liudijimas;

g) išduodančios įstaigos kvalifikuotas elektroninis parašas arba kvalifikuotas elektroninis spaudas;

h) vieta, kurioje galima nemokamai gauti sertifikatą, patvirtinantį g punkte nurodytą kvalifikuotą elektroninį parašą arba kvalifikuotą elektroninį spaudą;

i) informacija apie liudijimo galiojimą arba paslaugos, kuria naudojantis galima gauti tokią informaciją, nuoroda.“.

Komisijos pareiškimas dėl 45 straipsnio priimant Reglamentą 2024/...[+]

Komisija palankiai vertina pasiektą susitarimą, kuriuo, jos nuomone, patikslinama, kad interneto naršyklės turi užtikrinti kvalifikuotų interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų palaikymą ir sąveikumą tik tam, kad interneto svetainių savininkų tapatybės duomenys būtų rodomi naudotojui patogiu būdu. Komisija supranta, kad šis įpareigojimas neturi įtakos tokių tapatybės duomenų rodymo metodams.

Komisija palankiai vertina pasiektą susitarimą, kuriuo, jos nuomone, patikslinama, kad reikalavimu interneto naršyklėms pripažinti kvalifikuotus interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatus neribojama pačių naršyklių saugumo politika ir kad pagal siūlomą 45 straipsnį interneto naršyklės gali išsaugoti ir taikyti savo procedūras ir kriterijus, kad būtų užtikrintas ir išsaugotas internetinių ryšių privatumas naudojant šifravimą ir kitus patikrintus metodus. Komisijos nuomone, 45 straipsnio projekte nenustatomi įpareigojimai ar apribojimai, susiję su tuo, kaip interneto naršyklės užmezga užšifruotus ryšius su interneto svetainėmis arba patvirtina kriptografinių raktų, naudojamų užmezgant tuos ryšius, autentiškumą.

Komisija primena, kad pagal 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 28 punktą Komisija pasinaudos ekspertų grupių paslaugomis, konsultuosis su tiksliniais suinteresuotaisiais subjektais ir prireikus rengs viešas konsultacijas.

Komisijos pareiškimas dėl nestebėjimo priimant Reglamentą 2024/...[+]

Komisija palankiai vertina pasiektą susitarimą, kuriuo, jos nuomone, patvirtinama, kad šiuo iš dalies keičiančiu reglamentu europinės skaitmeninės tapatybės dėklės teikėjams neleidžiama tvarkyti šioje

[+] OL: prašom tekste įrašyti numerį ir baigti pildyti atitinkamą išnašą dėl 2021/0136(COD).
[+] OL: prašom tekste įrašyti numerį ir baigti pildyti atitinkamą išnašą dėl 2021/0136(COD).

dėklėje esančių arba dėl jos naudojimo atsiradusių asmens duomenų kitais tikslais nei dėklės paslaugų teikimas.

Komisija taip pat palankiai vertina tai, kad į iš dalies keičiančio reglamento projekto 11c konstatuojamąją dalį įtraukta nestebėjimo sąvoka, nes tai turėtų užkirsti kelią dėklės paslaugų teikėjams rinkti ir matyti duomenis apie kasdienius naudotojo sandorius. Komisija laikosi nuomonės, kad ši sąvoka reiškia, jog skirtingų paslaugų duomenys neturėtų būti susiejami naudotojų stebėjimo ar sekimo tikslais arba asmeninio elgesio, interesų ar įpročių nustatymo, analizės ir nuspėjimo tikslais.

Kartu Komisija pripažįsta, kad, visapusiškai laikydamiesi Reglamento (ES) 2016/679, europinių skaitmeninės tapatybės dėklių teikėjai, gavę aiškų naudotojo sutikimą, gali susipažinti su tam tikrų kategorijų asmens duomenimis, pavyzdžiui, siekiant užtikrinti dėklės paslaugų teikimo tęstinumą arba apsaugoti naudotojus nuo dėklės paslaugų teikimo sutrikimų. Tie duomenys turėtų apsiriboti tuo, kas būtina kiekvienam konkrečiam tikslui pasiekti.